

Berxwedan

Sal 9
Hejmar 130
31 Tîrmeh 1991
Buha 2.50 DM
Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Temmuz sıcağı... Devrim sıcağı...

KÜRDİSTAN '91 YAZINDA DEVRİMİ YAŞIYOR

ŞEHİRLERE DALGA DALGA GERİLLA AKINLARI SÜRÜYOR

● Farqîn(Silvan), Şax(Çatak)-Girêsor (Narlı), Qilaban (Uludere), Mûş, Mûş-Kızılağaç, Misric(Kurtalan) ve Hezro il, ilçe ve nahiye merkezlerine gerilla baskınları

Haberleri 6-7. sayfalarda

● **Şemzînan Silo Yaylası'ndaki karakol baskınında 1 üsteğmen ile çok sayıda asker, Pişemtê çarpışmasında da 12 asker öldürüldü**
● Şirnex-Bişî Reş'te intikam eylemi: 1 üsteğmen ile 14 asker, Sipivyan'da ise 1 korucubaşı muhtar öldürüldü
● **ARGK gerillalarının Dih'de bir dizi pusu, saldırı ve baskın eylemi; korucular silah bırakmayı sürdürüyor**
● Êlih'de bir işbirlikçi-ajan ölümle cezalandırıldı
● **Berwarî'de çok sayıda karakol baskını: Onlarca düşman askeri öldürüldü, öte yandan tutunamayan bazı sömürgeci taburlar geri çektiriliyor**
● G. Kürdistan'daki ARGK kamplarına saldıran TC ordu birliklerine ağır kayıplar verdirildi
● **Sêrt'te halkın koruculara nefreti**
● Hezex'de gerilla saldırısı: Sömürgeci birlikler paniğe kapılıp birbirleriyle çarpıştı, 3 asker öldü, birçoğu yaralandı. Bafê köyünde halk karakola saldırdı, Hezex'de 4 bin gösterici belediye başkanının istifasını istedi
● **Mehsert'te 25 asker öldürüldü**
● Nisêbîn'de polis aracı tarandı
● **Gûrrgum'da askeri araca gerilla saldırısı: 3 ölü, çok sayıda yaralı**
● Cizîra Botan-Tilêbel'de bir askeri araç içindekilerle havaya uçuruldu
● **Serhedan-Tendürek Dağları'nda 20 asker ile 7 korucu, Avkevir ve Gihadîn'de 4 düşman askeri öldürüldü, Qamuşan'da ise gerillanın köy baskını**
● Dara Hênê'de 1 yüzbaşı ve 6 asker öldürüldü
● **Gerillanın Mûş-Gûmgûm, Çewlik-Mûş, Mûş-Bongîlan karayollarını kesme eylemleri**
● Licê ve Hênê arasındaki çarpışmada 1 helikopter yara aldı, ardından düşerek infilak etti
● **İstanbul'da gerillanın intikam eylemleri: Avcılar'da karakol baskını gerçekleşti, ayrıca taranan bir polis otosunda 5 polis ölürken 5'i de yaralandı**
● Mersin'de Amed katliamına yanıt
● **Antalya'da bir işbirlikçi-ajan ölümle cezalandırıldı**

Foto: Berxwedan

Şemzînan-Pişemtê'de 1, Qilaban'da 12, Serhedan-Tendürek Dağları'nda 3, Dara Hênê'de 2 ARGK gerillası sömürgeci güçlerle girdikleri çarpışmalarda kahramanca direniş içinde şehit düştüler

Haberleri 8-12. sayfalarda

ABD EMPERYALİZMİNİN YENİ MANEVRALARI ÇERÇEVESİNDE TC'YE BİÇİLEN ROL VE BUNUN MÜCADELEMİZE ETKİLERİ

Kendini ne denli güçlü ve kudretli gösterirse göstersin, "Dünyaya yeni bir düzen verme" iddiasındaki ABD emperyalistlerinin Ortadoğu bölgesinde bir çıkmaza çakılıp kaldıkları görülmektedir. Yeryüzünün tek egemeni olma doğrultusundaki politikalarını hayata geçirebilmenin bir anlamda ilk pratik somut adımlarını atmak istediği bu alanda ABD emperyalizminin bir çıkmazı yaşamasının önemi büyüktür. Sözümona büyük zaferler kazandığı Ortadoğu alanında bile herhangi bir siyasal çözüm bulma yeteneğinde olmadığı, hatta daha da dar ve somut bir örnekle, bir Irak'ta bile bunu yapamadığı ve Saddam'a bile bir alternatif bulmaktan aciz olduğu gözler önündeyken; ABD emperyalizminin "Dünyaya yeni düzen verme"sinin öyle sanıldığı kadar kolay olmayacağı açıktır.

Bölgede son günlerde yoğunlaşan gelişmeler, askeri planda almış olduğu bazı sonuçlara göre siyasal planda da belli düzenlemeler yapma çabalarının sergilenmesidir. Hatta buna ekonomik alandaki emperyalist çıkarlarını örgütleme çabaları da eklenebilir. ABD başkanı Bush'un Yunanistan ve Türkiye gibi bölge ülkelerine yapmış olduğu geziler, yine ABD dışişleri bakanı ve benzeri diğer emperyalist yetkililerin Ortadoğu ülkelerinde yaptıkları yoğun temaslar ve bazı bölge ülkeleri başkentleri arasında mekik dokumaları, benzer amaçlı faaliyetlerdir.

Devamı 3. sayfada

Serîhildan'ın ardından

Amed'deki yüzbinlerle birlikte bütün Kürdistan haykırdı:

"Bijî PKK", "Bijî Serok APO"

4. sayfada

"Kesk û sor û zer" renklerinden gül demetleriyle yürüdüler yeniden doğuşun bereketli topraklarına... Başı dik milyonlar govende kalkmış yürüyor ufuklarında...

BAZARCIX DİRENİŞ KAHRAMANLARIMIZ

13. sayfada

İÇİNDEKİLER

İsveç cezaevinde Nuri Candemir ve Zülküf Kılınç açlık grevinde

18. sayfada

Sömürgeciliğe ve haksızlığa isyanın adı, nadide ve onurlu militan:

Hasan BENEK

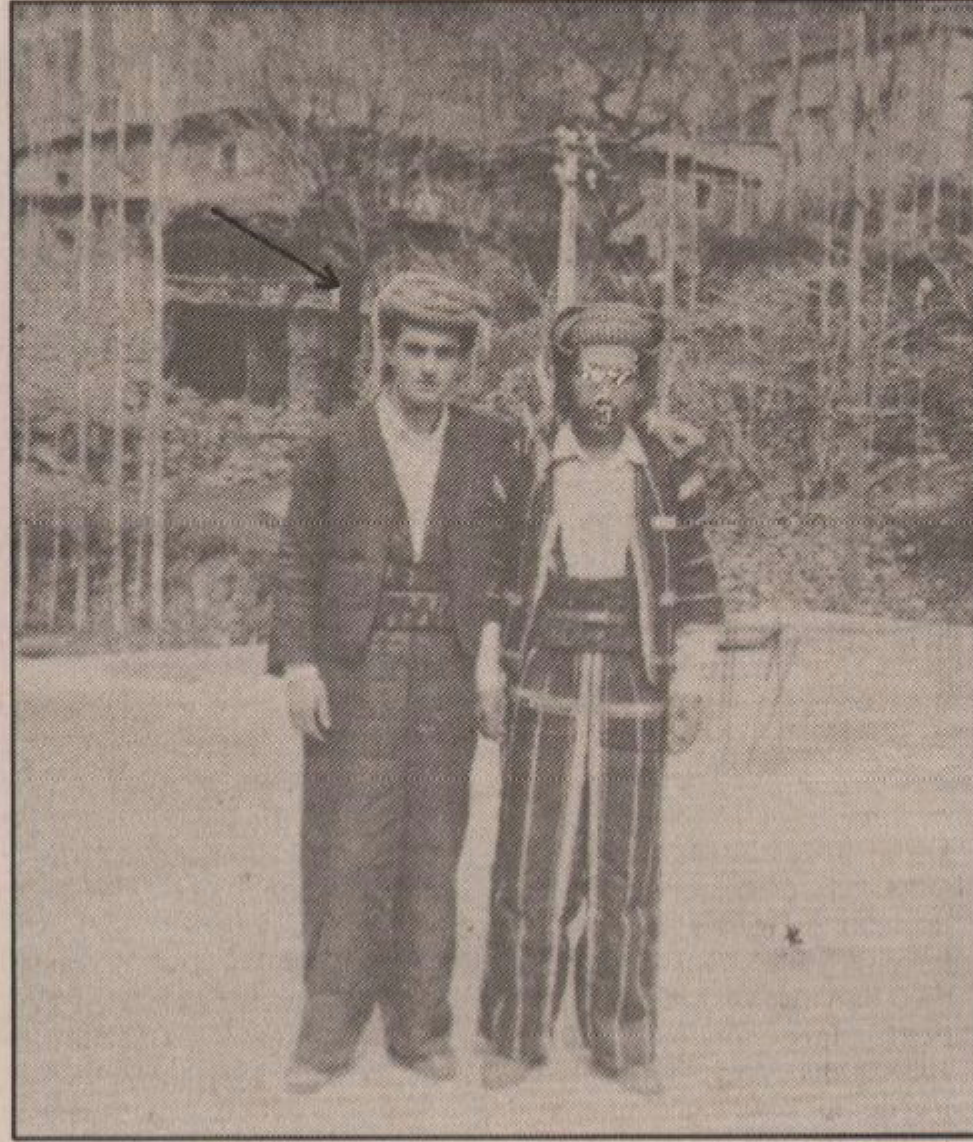
İnsanlar ilk dünyaya geldiklerinde ve küçücük bir bebek iken, aç veya rahatsız olduklarını annelerine veya kendilerine anne şefkatı gösterecek kişiye durumlarını kanıtlamak istercesine iç güdüleriyle, ağlamakla sezdirirler, kendilerinden bir şeylerin eksik olduğunu hissettirirler. Buradan hareketle, insanların yaşam evrelerinin dört grupta toplanması gerektiğine ve bunlardan birinin de, insanın ölüm pahasına da olsa özgürlük yürüyüşünde benliğini feda etmesi olduğuna inanıyorum. İşte, en zor ve amansız koşullar altında özgürlük mücadelesinde yürüyen yoldaşlarımızdan biri de, yakından tanıdığımız ve buna en iyi örnek gösterilebilecek olan **Hasan BENEK (Rêzan)** yoldaştır. Mücadele saflarına katılmasından şehit düştüğü ana kadar azimle, inançla, vatanın özgürlük mücadelesinde yerini alan **Rêzan** yoldaş, doğanın acımasız koşullarında çok ezilmiş, daha küçük yaşlarda iken bu koşulların son derece ağır sonuçlarına katlanmak zorunda kalmış ve türlü acıları çok yönleriyle yaşamıştır.

Rêzan yoldaş, 1969 yılında Qilaban(Uludere)'ın Hêlal köyünde doğdu. Orta halli bir aileden gelmektedir. Ne var ki, babasının çok aşırı ve ilkel bir feodal yapıya sahip olması nedeniyle, ailesinin bu orta halli durumundan yararlanamamıştır. Henüz 8-9 yaşlarındayken, babası tarafından çobanlığa koşturulur ve 15 yaşına gelinceye kadar, ailenin tüm ağır ve zor işlerini omuzlamak zorunda kalır. Bu yetmiyormuş gibi babası, kızkardeşini başkalarına berdêl (takas) yöntemiyle vererek ikinci bir evlilik yapar. Bu türden bir üvey anneliği ve kızkardeşinin evlendirilmesini içine sindiremeyeceğini hemen kavrayan **Rêzan** yoldaş, bu evliliklere tavır koyarak karşı çıkar. Büyük bir anlaşmazlığın ortaya çıkması üzerine, evden ayrılır ve iki yıl boyunca dayısının yanında yaşar. 2 yıl sonra, durumu değiştiremeyeceğini görünce, tekrar babasının evine dönmeye karar verir. Aile içinde düzeltmeye gitmek ve huzur tesis etmek için, tüm zorluklara göğüs germeye çalışır. Aile içindeki feodal yapıyı kırmak için de, ciddi bir yönelimi ve yapıya karşı durmayı bir özelliğine dönüştürür. Bir yandan yapıya büyük bir tahammül ve sabırla yönelirken, öte yandan amacına ulaşmak için ailenin tüm yükünü üzerine alır ve bu duruma yıllarca katlanır. Bu ise, O'nun örnek alınması gereken bir şahsiyete dönüşmesi anlamına da geliyordu. Fakat bir türlü o feodal yapıyı yıkıp yerine yeni bir düzeni aile yapısına oturtamıyor, çabalarında başarılı olamıyordu. Babasının maddi durumunun iyi olması nedeniyle, tüm akrâbaları babasını destekliyor ve bu koşullarda **Rêzan** yoldaş, çabalarında hep yalnız kalıyordu.

Duruma daha fazla dayanamayacağını anlayan **Rêzan** yoldaş, bozulan ve yıllarca düzelmeyen aile huzuru nedeniyle farklı arayışları tercih etmeye yönelir. Nihayet annesini ikna ederek küçük kardeşiyle birlikte, baba evinden ayrı yaşamaya başlarlar. Dayısının kendilerine verdiği bir odalık evde üçü birlikte yaşamlarını sürdürürler. Bu durumda babası onlara yardım etmeyi kesinlikle kabullenmez. O koşullarda zengin sayılmasına rağmen, **Rêzan** yoldaşın ve annesi ile kardeşinin bu durumdan yararlanmasına olanak tanımaz. Evin tüm ihtiyaçları **Rêzan** yoldaş tarafından karşılanır, imkan olmadığında da dayısı ile komşuları destek olmaya çalışırlardı. Annesi ve kardeşi de, mecbur olduklarından ve perişan olmamak için başkalarının işlerinde çalışır, her türlü ağır işleri yaparlar.

Rêzan yoldaş, daha genç yaşında böylesi ağır bir yükün altına girmiştir. Ağa ve şeyh kurumundan, gerici feodal yapıdan nefret etmesine rağmen, bu çevrelerin işlerinde çalışmak zorunda kalır. Bu durum zoruna çok gidiyor ve altında eziliyordu.

Ve 1985 yılında partili bazı arkadaşlarla tanışır. Kısa bir süre içinde ilişkilerini güçlendirir. Daha partili arkadaşlarla tanışmadan önce de kalbinde, güçlü bir ulusal kurtuluş ve toplumsal değişim özlemi, sımsıcak ve temiz bir yurtseverlik duygusu vardı. Bu da O'nun, partiye yaklaşmasını ve bağlanmasını hızlandıran önemli bir unsurdu. 1988 yılına gelince partiye olan sempatisini yıkılmamacasına inşa etti. Sempatizan olarak kaldığı süre içinde de, üzerine düşen görevleri eksiksiz yerine getirmek için tam bir direnç ve azim içinde oldu. Çoğunlukla halk arasında bir milis olarak faaliyet yürütüyordu. Yaşıtlarını, çevredeki arkadaşlarını örgütlemek ve onları partiyle tanıştırmak için büyük bir çaba harcıyor ve bu görevine büyük önem veriyordu.

Foto: Berxwedan

1988 yılının ilk aylarında TC ordusuna askerlik yapma zamanı gelmiş, bununla hayatının en zorlu ve kabul edemeyeceği anı çatmıştı. Bir yandan sömürgeci Türk devletine askerlik yapmanın bir yurtsever için yanlış ve alçaklık olduğuna inanıyor, öte yandan anne ve küçük kardeşine bakacak kendi dışında kimsesi yoktu. Dört duvar arasında sıkışmış gibi çaresiz kalmıştı. Uzun bir süre gitmemek için didindi. Muayene kaçağı durumuna da düştü. Fakat kendisini o koşullarda çaresiz görmesi, bilinç bakımından da henüz zaaflar taşıması itibariyle, sonunda kaderine boyun eğerek askerliğe gitme tercihini yaptı.

Sömürgecilere 6 ay askerlik yaptıktan sonra, bir aylık izine ayrılır. Köyüne gelir gelmez aktif bir tarzda kitle faaliyetlerine koyulur. Arkadaşlarını her gün küçük odada toplar, onlara TC'nin vahşet ve barbarlığını anlatırdı. Askerlik anılarında başkalarının tersine, sık sık şunları anlatırdı: *"...TC çapulcudur. TC, vahşeti ve barbarlığı temsil ediyor. Onun amacı biz Kürtler'i yozlaştırmaktır, insanlarımızı insanlıktan çıkarıp hayvanlaştırmaktır. Vatana hizmet adı altında bizi yok etmeye yemin etmiştir. Elini, kolunu bağladığı Kürt gençlerini 'Mehmetçik' tanımlamasıyla pohpohlamakta, fakat onurlarına, kişiliklerine tecavüz etmektedir. Seni senin amansız düşmanın yapmaktadır. Bu nedenle TC sömürgeciliğine askerlik yapmak alçaklıktır, bu bizim işimiz olamaz, olmamalı. Bizim gerçekliğimiz, bizim asker olmamız gereken yer, yüce dağlarımızdır. Onurumuzu ancak orada koruyabiliriz..."*

İzinde olduğu kısa bir süre içinde en az 10 gününü gözaltında ve karakolda geçirir. Ardından 8 arkadaşıyla birlikte yakalanarak, 1,5 ay da işkence altında kalır. İzni, zaten O işkence altındayken bitmişti. Serbest bırakıldığı ve askerliğe tekrar döneceği günün bir önceki gününde evinde topladığı arkadaşlarına, *"Hepinizin huzurunda TC'nin karavana yemeğinden hayatım boyunca bir daha yemeyeceğime söz veriyorum"* der ve aynı gün dağa çıkarak ARGK birliklerine katılır.

Kaçtığı gün serbest bırakılmıştı. Bu nedenle 3 gün geçmeden askerlik şubesinden soruşturulur. Kendisiyle ilgili operasyon başlatılır ve kitlesel tutuklamalara gidilir. Çok sayıda köylüsü, akrabası ölümle tehdit edilir. **Rêzan** yoldaş, durumdan haberdar olan gerillalarla bir durum değerlendirmesine gidilmesini ister. İşkence ve tutuklamaların durdurulması için gerillalara askere tekrar gitme önerisinde bulunur. Öneriyi değerlendiren gerillalar, durumun vahameti karşısında gitmesini onaylarlar ve O'nu göndermeyi uygun görürler.

Rêzan yoldaş, çok üzgün ve yıkılmış bir ruh haliyle askerlik şubesine teslim olur. Hemen ifadesini alırlar. İfadesinde, babasından ayrı yaşadığını, parasının olmadığını ve para olmadan gidemeyeceğini, bu nedenle gitmediğini belirtir. Sömürgeci yetkililer aynı gün babasından zorla para alarak O'na verirler, tutuklananlar de serbest bırakılır.

Rêzan yoldaş, askerlik kağıtlarını alıp askere gitme yoluna koyulur. Qilaban (Uludere)'dan ayrılarak Cizîra Botan'a gider. Orada çok düşünceli bir şekilde çarşıda dolaşırken kararından da döner. *"Ben şerefsiz insan olacak biri değilim"* diyerek bazı mağazalara girmeye başlar. Askerlik şubesinden kendisine verilen paralarla dayanıklı ve sağlam elbiseler satın alır. Gerillaya gerekli silah dışındaki tüm ihtiyaçlarını o paralarla karşılar. Ertesi gün Cizîra Botan'dan Şirnex'e geri döner. Şirnex'e varmadan önce yolda bindiği araçtan iner. Askeri birliklere yakalanmamak için yaya yolunda devam eder. Bölgeyi iyi bildiğinden, kestirme yollardan ARGK birliklerine ulaşmaya yönelir. Bir süre sonra gerillalara ulaşır ve tekrar saflarına katılır.

Aradan bir ay geçmişti. Bir grup arkadaşla köyü olan Hêlal zozanlarına gerilla faaliyetleri için geri geldi. Köylüler **Rêzan** yoldaşı görünce şaşırırlar, zira herkes O'nu askerde biliyordu. **Rêzan** yoldaş, tüm köylülerin toplanmasını ve kendilerinden gerillanın çağrısına cevap vermesini ister. Köylüler itiraz etmeden ve gönüllüce toplanırlar. Gerillalar köylülere yönelik konuşmalar yaparken, **Rêzan** yoldaş da, arkadaşlarını ARGK saflarına katılmaya ikna etmeye ve bu göreve hazırlamaya çalışıyordu. Gerillalar kitleye yönelik propaganda konuşmalarını bitirip köylüler de destan olur. Daha sonraki süreçlerde insanlar imrenerek kendisini anıyor, O da buna layık olmaya çalışıyordu. Botan'ın yüce dağlarında eylemden eyleme koşuşuyla, düşmanın yüreğine korku salan seçkin bir dağ kartalı gibi arkadaşlarıyla birlikte sömürgecilere sayısız korkulu anlar yaşattı. Üze-

Devamı 21. sayfada

Berxwedan
Rojnameya Kurdî û Tirkî
Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 16 12
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÛÇEYAN
(HABER MERKEZİ)
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln

Avustralya 3.00 $ / Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr. / Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff. / Hollanda 3.00 hfl.
İngiltere 0.80 £. / İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr. / Norveç 10.00 nkr.

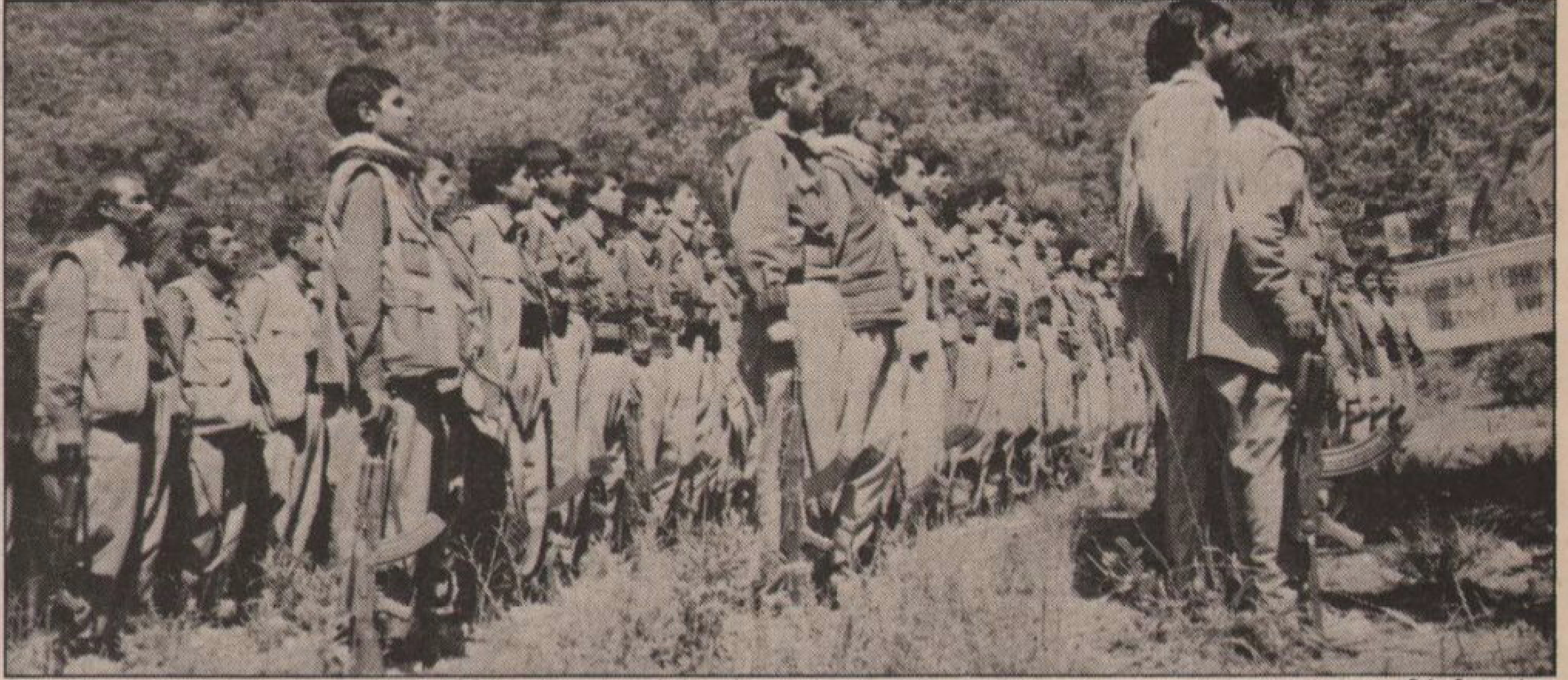
ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 30.- DM	6 ay 35.- DM
12 ay 60.- DM	12 ay 70.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

ABD EMPERYALİZMİNİN YENİ MANEVRALARI ÇERÇEVESİNDE TC'YE BİÇİLEN ROL VE BUNUN MÜCADELEMİZE ETKİLERİ

Baştarafı 1. sayfada

Xaxûrkê, Haziran '91: Sınırötesi saldırılar ARGK gerillasının sert duvarlarına çarpıyor... Foto: Berxwedan

ABD'nin Irak'a 2. kez saldıracağı söylentileri

Sovyetler Birliği'nin bütün enerjisini emperyalist kampta yer alabilme çaba ve çalışmalarına hasrettiği bir ortamda, ABD emperyalistleri planlarını daha pervasızca hayata geçirmeye çalışabilmektedir. 7 kapitalist-emperyalist ülke devlet ve hükümet başkanlarının son Londra Zirvesi'ne kabul edilip buradan kredi alma uğraşındaki Gorbaçov'un durumu, Türk burjuva basınında birazda alaylı üsluplarla, 1980 öncesinin Ecevit ve Demirel'lerine benzetiliyor. Doğrusu İMF bünyesine girebilmenin ve kredilerinden yararlanabilmenin büyük uğraşı içerisinde bulunan, diğer bir deyimle Sovyetler'deki ağır sorunları ve bir anlamda da kendini İMF reçetelerine terkeden Gorbaçov için yapılan bu benzetmelere tümden de yersiz demek mümkün görünmüyor.

İMF kapılarını aşındırmakla meşgul Gorbaçov yönetiminin Ortadoğu üzerindeki iddialarını iyiden iyiye bir yana atması ABD emperyalistlerine bölgede daha rahat at oynatma olanağı sağlasa da, politik açmazdan kurtulmak kolay olmuyor.

Irak'ın Kuveyt'i 2 Ağustos 1990 tarihinde işgaliyle başlayan Körfez krizinin üzerinden tam bir yıl geçti. ABD emperyalizmi gücünü bilinçli bir tarzda abartarak şişirdiği ve bunun için haftalar ve aylarca propaganda geliştirdiği Saddam'ı kötü bir yenilgiye de uğrattı. Ancak herşeye rağmen hala bölgeye istediği biçimde bir düzen verebilmekten oldukça uzaktır. Bölge geneli bir yana bir tek Irak için bile çözüm bulunup işin içinden çıkılabilmiş değildir.

Son birkaç haftadan bu yana ciddi ciddi tartışılan bir husus, ABD'nin Irak'a yönelik 2. bir harekata girişebileceğidir. Irak rejiminin atom-nükleer reaktörleri bulunduğu, bu tür silahlar ürettiği ve bunların gerçek gücü ve kapasiteleri konusunda açıkla yapmaktan kaçındığı tarzındaki iddiaların, aslında böyle bir saldırıya gerekçe olsun diye ortaya atıldığı belirtiliyor.

Ancak daha başlangıçta belli-dir ki, böyle bir harekat ABD emperyalizmi açısından hiçbir sorunun halli anlamına gelmez. Böyle bir saldırıda Saddam yönetiminin ortadan kaldırılması da 1. harekatın sonucu gibi bir açmazdır. Zaten bu açmaz olmasa, daha o zaman Saddam'ın işi bitirilebilirdi. Dolayısıyla pek çok çevre tarafından oldukça ciddiye alınan Irak'a 2. harekat meselesinin, daha çok Saddam üzerinde bir tehdit unsuru olması amacıyla ortaya atıldığı anlaşılıyor.

Bush'un Türkiye gezisi

CIA başkanlığı günlerinden kalma bilgi ve deneyimleriyle Bush Ortadoğu'ya kısmi askeri başarılarını kalıcı siyasal düzenlemelere dönüştürmek ve birtakım emperyalist ekonomik çıkarlarını garantiye almak amacıyla yola çıktı. ABD emperyalizminin bölgedeki çıkarlarına bekçilik yapan faşist Türk rejimi ile "Dünyaya yeni düzen verme" politikaları önündeki en önemli engellerden biri durumundaki Kürdistan Devrimi, denilebilir ki bu gezinin ana ilgi noktalarıydı. Daha somut bir ifadeyle, gelinen aşamada ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında kendi başına ayakta duramayacak denli sarsılan sömürgeci-faşist TC'nin yaşatılması; ve her türlü saldırıya rağmen istikrarlı bir gelişme kaydeden devrimci-direniş mücadelemizin kuşatılıp imha edil-

mesi ABD emperyalistlerinin asıl kaygıları ve Bush'un bölgeye gezisinin de başta gelen amaçlarıydı. Her ne kadar Kıbrıs sorunu, Irak'a yönelik olası bir 2. harekatta TC'ye atfedilen yeni rol ve Amerika ile TC arasındaki mevcut bazı siyasi-askeri ve ekonomik sözleşmelerin gözden geçirilip yenilenmesi gibi bazı tali denebilecek konular gündemde bulunsa da, asıl sorun, belirtildiği gibi Kürdistan Devrimi'nin engellenmesi ve TC'nin yaşatılmasıydı.

Bush'un Türkiye'ye gelişinden çok kısa bir süre önce "Çekiç Güç" denilen ABD ağırlıklı emperyalist askeri kuvvetin Girgê Amo(Silopi)'ya yerleşmesi konusu TC tarafından da resmen kabul edilerek kesinleşti. Her zaman belirtiliyor ama burada bir kez daha vurgulamakta yarar var: ABD emperyalistlerinin ülkemize yerleştirdiği bu gücün kesinlikle Kürt halkının şu veya bu saldırganlardan korunmasıyla hiç bir ilgisi yoktur. Tamamen emperyalistlerin bölgedeki çıkarlarını gözetmek için teşkil edilmiştir. Bu çıkarların bekçiliğini yapan TC'yi korumak ve yaşatmak ve yine emperyalist çıkarları tehdit eden PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı kullanılmak üzere oluşturulmuş bir kuvvettir. Şu anda emperyalizm için çıbanbaşı teşkil eden Kürdistan Devrimi'yse de, hiç kuşkusuz "Çekiç Güç", emperyalistlerin bölgeye vermek istedikleri yeni düzenin önünde şu yada bu şekilde engel teşkil edebilecek diğer bölge halklarının devrimci mücadelelerine karşı da kullanılacaktır.

Sömürgeci-faşist Türk devleti herşeyiyle kendisini emperyalizmin, özellikle de ABD emperyalistlerinin kollarına teslim etmesine rağmen yine de bu konuda güvensizlik ve kaygılar taşımaktadır. Bu kaygılar, burjuvazinin çeşitli kesimlerinin sözcüleri arasında "Çekiç Güç" tartışmalarında da açıkça görülebiliyor. Bir kesim, herşeye rağmen Amerika'dan ve "Çekiç Güç"ten kuşkulu ve bu nedenle de TC sınırları içerisinde yabancı askerin konumlandırılmasına karşı çıkıyor. Bu kesimleri ikna için Özal'ın kullandığı sözler, bu gücün gerçek işlevinin ne olduğunu itiraf etmek oluyor. ABD'ye uşaklıkta sınır tanımayan faşist Özal, "Çekiç Güç sınırlarımızı koruyacaktır" derken herşeyi apaçık ortaya koymuş oluyor.

Kendisini kollarına teslim ettikleri ABD emperyalistlerinden özellikle faşist rejimin belli kesimlerinin kaygı duydukları belirtildi. Bu kaygılar daha çok Kürdistan sorunu konusunda yoğunlaşmaktadır. "Ya ABD herhangi bir şekilde bir Kürt devleti kurulmasından yana ise?" Sözkonusu çevrelerin beyinlerini sürekli kemiren soru budur. Bush'tan en çok ve herşeyden fazla duymak istedikleri güvence bu konudaki güvencedir. Nitekim Türkiye ziyaretinin öngününde, 19 Temmuz günkü Milliyet'te, eski büyükelçilerden Sami Kohen sorunu açık bir biçimde dile getiriyor ve açık açık soruyor: "Bush Kürt devletinden yana mı, değil mi açıklamalı."

Aynı gazetenin aynı yazarı Bush'un gezisi ardından yazdığı "Sonuç iyi" başlıklı yazısında da, ABD emperylaizminden bu konuda güvence alındığını şu sözlerle dile getiriyor:

"ABD Başkanı, Türk yetkililerine Kuzey Irak'ta bir Kürt devletinin kurulması gibi bir niyeti olmadığı konusunda güvence verdi. Ayrıca özerkliğin Irak'ın parçalanmasına yol açmaması gerektiği görüşünü de belirtti. "Bunlar Amerikan politikası için bağlayıcı sözlerdir." (Milliyet, 23 Temmuz 1991)

Görüldüğü gibi ABD emperyalistleri, kendine güvensizliği nedeniyle efendisinden bile kuşku duyan Türk sömürgecilerini şimdilik rahatlatmıştır. Ancak bu rahatlığın ne kadar süreceği belli değildir.

TC'ye biçilen rol; daha fazla saldırganlıktır

ABD emperyalistlerinin Ortadoğu bölgesindeki yeni manevraları çerçevesinde TC'ye biçilen rolün, daha fazla saldırganlık olduğu anlaşılıyor. Özellikle bağımsızlıkçı direniş mücadelemize karşı daha çok saldırganlaşmada; direnen, ayaklanan, serihildanları giderek büyüten kitlelere karşı katliam ve soykırım planları uygulamada TC'nin emperyalistlerden, özellikle de ABD emperyalistlerinden destek ve onay gördükleri ortaya çıkıyor.

Amed serîhildanı sonrasında TC başbakanı Mesut Yılmaz'ın, direnen kitleleri hedef alacakları doğrultusundaki beyanları; Bush'un Türkiye'den ayrıldığının ertesi günü, yani 24 Temmuz'da Özal'ın Amed(Diyarbakır)'de savurduğu tehditler; TC'nin saldırganlaşmada ve halkımız üzerinde katliam uygulamada, emperyalistlerden onay, güç ve cesaret aldığı açıkça anlaşılıyor. Yoksa Amed'e açıktan girmeyi göze alamayıp gizliden giden, buna rağmen bütün kent merkezinde adeta sokağa çıkma yasağı ilan edilip yaşam tümüyle durdurulduktan sonra hareket edebilen Özal'ın, böyle bir ortamda *"Gerekirse PKK'yi yurtdışındaki kamplarında da vururuz"* tarzındaki horozlanmalarını anlamak güçtür.

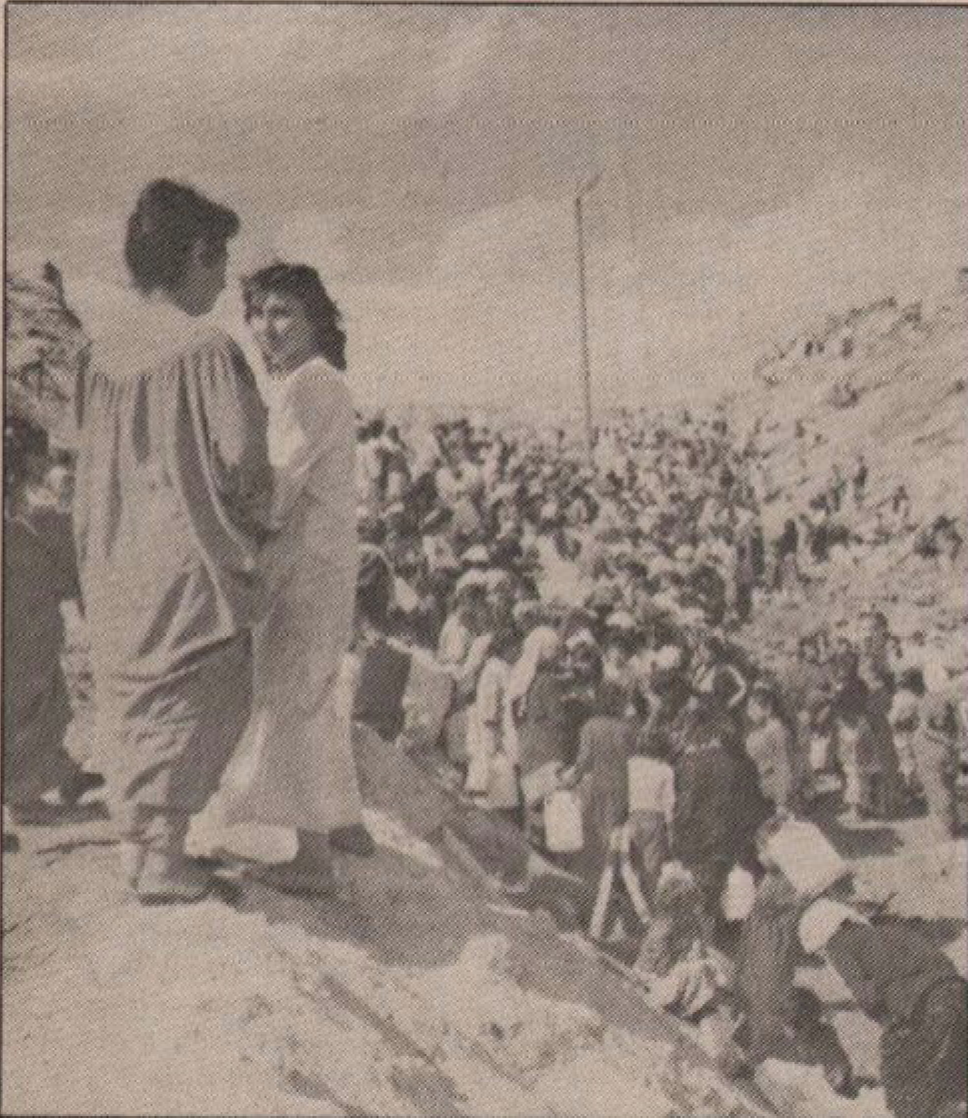
Çok net bir biçimde görülüyor ki, faşist Türk sömürgecileri doğrudan doğruya Bush'tan aldıkları onay ve cesaretle böyle saldırganlaşıyor. Özal'ın Amed'de tehditler savurduğu sırada, aslında TC ordu sürüleri ve çeteler Güney Kürdistan'a saldırıya geçmişti bile. Şemzînan(Şemdinli) tarafından 4 tabur asker ve 200 kadar korucunun katılımıyla Güney'deki Xaxûrkê mıntıkasına

yönelik saldırıda sömürgeci birliklere 5-9 arasında kayıp verdirilerek geri püskürtüldü. Bundan birkaç gün sonra, 25 Temmuz tarihinde sömürgeci birlikler bu kez Qilaban(Uludere) tarafından Sinath mıntıkasındaki ARGK üslerine saldırmaya yeltendiler. Ancak aynı gece ARGK birliklerinin Qilaban ilçe merkezine baskın düzenlemesi üzerine, paniğe kapılıp geri çekilmek zorunda kaldılar.

Bu saldırılardan bir sonuç alamadan, hatta kayıplar vererek dönmek zorunda kalsalar da, sömürgecilerin ABD ve diğer emperyalistlerle Güneyli işbirlikçilerin desteğiyle bu tür saldırıları daha da yoğunlaştıracakları bellidir. Bu saldırılarda sömürgeci-faşist Türk devletinin destekçileri salt korucu çeteler değildir. ABD emperyalistlerinin istihbarat-keşif bilgileri sunmak biçiminde de olsa doğrudan katkılarının bulunduğu, yine işbirlikçi Güneyli güçlerin de bu saldırı planlarına benzer biçimde destek sundukları açıktır. En azından Türk ordusunun Güney'deki ARGK üslerine saldırıyı onayladıkları kesindir.

Güneyli güçlerin durumu

Burada çok kısa birkaç cümleyle de olsa, Güney'deki son duruma değinmekte yarar var. Uzun süreden beri devam eden özerklik görüşmeleri, şimdiye kadar hiçbir sonuç vermediği gibi, bundan sonra da Güneyli halkımız adına yararlı bir sonuç vermeyecektir. ABD emperyalistleri ile Türk sömürgecileri,

Güneyli işbirlikçi kesimleri çok kötü bir biçimde kullanıp halkımıza yeni bir felaketi yaşatmanın kapsamlı planlarını yapmaktadırlar.

Bush'un Türkiye'ye geldiği sıralarda açıklamalar yapan faşist Özal, *"Kürtlerin hamisi olmalıyız"* tarzındaki sözleriyle bu planın rengini yansıtıyor. Öyle anlaşılıyor ki, Güney'in omurgasız-şekilsiz işbirlikçileri, Irak rejimiyle yaptıkları özerklik görüşmelerinin güvencesini ve garantörlüğünü TC'ye emanet etme gibi bir gaflete bile razı olacak durumdadırlar. Bunun ne kadar büyük bir aymazlık olduğunu belirtmeye bile gerek yoktur sanırız. Yüzyıllardan beri halkımız üzerinde her türlü katliamı uygulayan ve bu vahşetini günümüzde de sergilemekten geri durmayan Türk sömürgeciliğini halkımızın hamisi olarak görecek kadar alıklaşmanın vebali o kadar hafif olmasa gerek.

Sömürgeciler ve emperyalistler bu tür aldatmacalarla Güneyli güçleri bağımsızlıkçı direniş mücadelemize karşı aktif biçimde kullanmak istemektedirler. Ve ne yazık ki, Kürdistani Cephe liderleri de şimdiye kadarki tavırlarıyla böyle bir role açık olduklarını ortaya koymaktadırlar. KDP zaten boğazına kadar kirli bir işbirlikçilik çamuruna batmıştır. Son günlerde tekrar Türkiye'ye giden KYB lideri Talabani'nin Amed'de Kozakçıoğlu'yla ve İstanbul'da da Özal'la hem de gizli görüşmeler yapması; üstelik TC ordu birliklerinin Güney Kürdistan'a yoğun saldırılarının gerçekleştiği günlerde sözkonusu görüşmelerin yapılmış olması, kendilerinin de bu konuda KDP'den fazla geri kalmadıklarını göstermektedir.

Yine bu süreçte Güney Kürdistan'ın Şarîzor(Süleymaniye) ve Hewlêr(Erbil) kentlerinde ayaklanan halk kitlelerinin Irak güçleriyle çatışmaya girmesi olayları karşısında takındıkları tutumlar, bu güçlerin ABD emperyalistlerinin kamçısı doğrultusunda hareket etmeyi ne denli özlerine sindirdiklerini göstermek açısından ilginçtir.

Kısacası faşist Türk sömürgecilerinin katliamcı ve saldırgan tutumlarının, ABD başta olmak üzere emperyalistler ve Kürt işbirlikçileri tarafından da onay ve destek gördüğü netleşiyor. Ancak bağımsızlıkçı direniş mücadelemizin öncüsü PKK'nin buna verdiği yanıt da son derece net ve kesindir: Daha güçlü ve ileri bir direniş hamlesi başlatmak... Ve Kürdistan halkı da artık milyonları kucaklayan serîhildanlarıyla öncünün yanında yer aldığını kanıtlamıştır. Yani her açıdan yetkin bir öncüye sahip bir halk ayağa kalkmıştır. Bu görkemli kalkışı zorla ve katliamlarla durdurmaya çalışan zorbalar ve hempaları döktükleri kanda boğulacaklardır.

Serîhildan'ın ardından

Amed'deki yüzbinlerle birlikte bütün Kürdistan haykırdı:

"BIJÎ PKK, BIJÎ SEROK APO!"

Kürdistan, 10 Temmuz '91: Yüzbinlerin "Gerilla vuruyor, Kürdistan'ı kuruyor" umudu... Foto: Berxwedan

Tarihi Amed Serîhildanı'nın üzerinden yaklaşık 20 gün geçti. Ama Amed'de o gün haykırılan ve daha sonra Kürdistan'ın her alanına yayılan sloganların yankısı halen tüm canlılığıyla kulaklarda ve beyinlerde uğulduyor.

Yüzbinlerce kişinin 10 Temmuz günü Amed'de barbar Türk ordusunun namlularına göğüs gererek ***"Bijî PKK", "Bijî Serok APO", "Vur gerilla vur Kürdistan'ı kur"*** sloganlarıyla sömürgecileri ve yardakçılarını kahretmeleri ve bu görkemli haykırışların Amed'le de sınırlı kalmayıp dalga dalga bütün Kürdistan'a yayılması; öyle kolay kolay unutulacak, ya da etkisi öyle çabuk ortadan kalkacak bir olay değildir.

Hiç kuşkusuz hangi yönden bakılırsa bakılsın Amed kitlesel direnişi salt Kürdistan'ı değil, Türkiye ve Ortadoğu bölgesini sarsan ve yeryüzünün çok daha geniş alanlarına da sesini ulaştıran tarihi bir olaydır. Bu direniş Kürdistan ve Türkiye tarihinde ender rastlanan büyük kitlesel direnişlerden birisidir.

Herşeyden önce Amed Serîhildanı'nın gerçek boyutlarının çeşitli çevreler tarafından gösterilenden ve yansıtılandan çok daha büyük olduğunu vurgulamak gerekir. Bu görkemli direnişi biz de **Berxwedan** olarak bir özel sayı ile kitlelere ve yurtseverlere ulaştırmaya çalıştık. Ama açık yüreklilikle belirtmek gerekir ki, buna rağmen biz de olayı gerçek boyutlarıyla yansıtamadık. Gerçi direnişe katılan ve bizzat içerisinde yer alan pek çok kişiyle doğrudan görüşme imkanı oldu, bu kişilerin canlı gözlemlerini alarak değerlendirmelerinden yararlandık. Ama öyle anlaşılıyor ki, olayın içinde yaşayanlar bile o an direnişin gerçek büyüklüğünün farkında değildiler. Ancak üzerinden birkaç gün geçtikten ve çevre alanlardan gelen bilgiler birleştirilip değerlendirildikten sonra direniş bütün boyutlarıyla görülebildi.

Ve o zaman ortaya çıktı ki, Amed Serîhildanı'na katılım öyle onbinler-yüzbinlerle değil, milyonlarla ifade edilmesi gereken bir sayıdır. Sömürgeci-faşist Türk devleti bir yandan katliam planları geliştirirken, bir yandan da bu kitlesel direnişi engellemek ve etkisini azaltmak için günler öncesinden önlemler almıştı. **Vedat AYDIN**'ın 10 Temmuz günü Amed merkezinde yapılacak olan cenaze töreninin anlam ve önemi Kürdistan'ın her alanındaki kitlelerce çok iyi kavranmıştı. Sadece Amedliler değil Kürdistan'ın her alanından ve metropollerden yurtseverler bu kitlesel direnişe katılmak için binler ve onbinlerce kişilik kitleler halinde Amed'e yönelmişlerdi.

Ancak Kürdistan'ın her alanından gelip Amed kapılarına dayanan kitlelerin şehre girip törene katılmaları faşist rejimin kolluk kuvvetleri tarafından engellendi. Semtin bütün girişlerini tutan sömürgeci güçler dışardan

Nevzatlar yeni serîhildanlarda yaşayacak!

Nevzat Kelekçi

Ramazan Kelekçi

Nevzat KELEKÇİ, büyük Amed serîhildanıyla anılacak şehidimizdir. O da Kürdistan halkının iradesinin ifadesi olan Amed serîhildanında, Türk sömürgeciliğine karşı, bağımsızlık ve özgürlüğü haykıran, halk önderi **Vedat AYDIN**'ın vahşice katledilmesine suskun kalmanın onursuzluk olduğunun bilincinde olan ve bu nedenle sömürgeci kolluk kuvvetlerinin kurşun yağmurunu yüreğiyle karşılayan yiğit bir Kürt genciydi. **Nevzat**, kurşun yağmuru altında yaşamını yitirirken, mutlu ve gururluydu; çünkü ulusal kurtuluş mücadelemizin tarihine Kürdistan şehidi olarak geçiyordu.

Nevzat'ın cenazesi, yapılan bir törenle Mardin Kapı Şehitliği'nde toprağa verildi. Ailesinin, *"Oğlumuzu **Vedat**'tan ayırmak istemiyoruz"* isteği üzerine. Kalabalık cenaze töreninde saygı duruşu ardından yapılan konuşmada, *"Nevzat'ın şahadeti Kürt halkının özgür yaşamak için ödediği bir bedeldir. Bu bedel ne kadar ağır olursa olsun, Kürt halkı bu hakka sahip oluncaya kadar her türlü zorluğu göğüsleyecektir"* sözlerine yer verildi. Öte yandan, *"Oğlum hepimizin şehididir"* diyen **Nevzat**'ın babası **Ramazan**, *"Ji welat ne çêtir bû (Vatandan daha değerli değildir)"* şeklindeki sözleriyle, Nevzat'ın şahadetini daha da anlamlılaştırmıştır.

Evet, **Nevzat** hepimizin, Kürdistanımızın şehididir.

gelen kitleleri ya geri dönmeye veya şehir dışında bekletmeye zorladılar. Dolayısıyla muazzam sayıdaki bir kitle törene katılıp oradaki yüzbinlerle birleşme olanağı bulamadı. Hatta belirtildiğine göre birçok alanda kitleler daha kalkış noktalarında veya yollarda yani Amed'e varmadan çok önce engellendi. Öyle ki, dış alanlardan gelip de törene katılabilen çok az bir kesim Maden'e gidip cenazeyi alan konvoylara oradan katılanlar oldu. Yani cenaze konvoyuna katılıp da şehre girenler dışında, dışardan gelen kitlelerden hemen hemen hiçbiri törene katılamadı.

Öte yandan Amed halkının da törene katılımı sömürgeciler tarafından engellendi. Yediden yetmişe bir bütün olarak cenaze törenine katılma hazırlığındaki halk, Amed'in Temmuz sıcağını dikkate alarak sabah erkenden gidip tören alanında beklemek yerine, cenazenin Amed'e ulaşmasıyla birlikte alana çıkmayı tasarlamıştı. Ne var ki, bunu farkeden sömürgeciler, Maden'den gelen cenaze konvoyunun şehre ulaşmasından belli bir süre önce bütün yolları, sokakları ve caddeleri tutarak insanların bir mahalleden diğerine, hatta bir sokaktan ötekine geçmesine bile izin vermediler. Dolayısıyla direnişe katılacak yüzbinlerce insan evlerinde adeta mahsur ve hapis kaldı. Değil tören alanına ulaşabilmek, evden dışarı çıkabilmeleri bile mümkün olmadı.

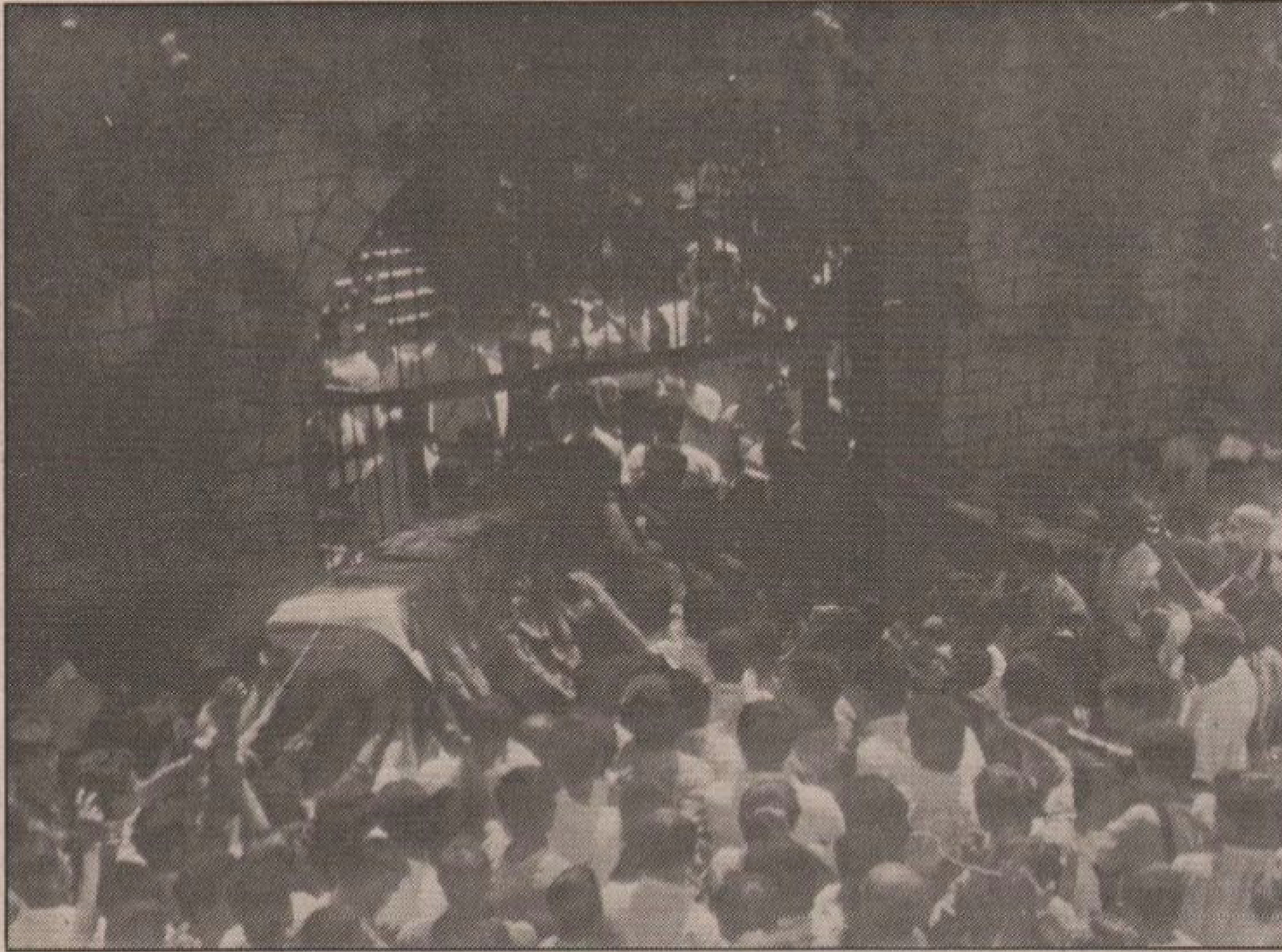
Bütün bu engellemeler milyona varan bir kitlenin direnişe katılamaması sonucunu doğurdu. Fakat unutmamak gerekir ki Amed Serîhildanı, sadece 10 Temmuz günü 200 bine yakın kitlenin katılımı ve yüzbinlerce kişinin de kent dışında veya evlerinde adeta hapsedilip katılımlarının engellenmesiyle, kısacası yalnız Amed'le sınırlı değil bütün Kürdistan'ı kapsayan bir olaydır. Amed direnişi çerçevesinde gelişen olaylarda 30'a yakın il ve ilçe merkezinde kepenkler kapatıldı, birçoğunda miting ve gösteriler yapıldı. Ayrıca Hezex(İdil), Nisêbîn ve Cizîra Botan'da görüldüğü gibi onbinlerce köylü, ellerinde Başkan APO ve şehitlerin posterleriyle ilçe merkezlerine yürüdüler.

Bu gelişmelerin tümü Amed Serîhildanı'nın kompleksleri ve parçalarıdır. Birlikte değerlendirildiğinde ancak Amed kitlesel direnişinin gerçek boyutları anlaşılabilir ki, bu durumda yüzbinlerden değil milyonlardan sözetmek, direnişin milyonları kapsadığını görmek ve vurgulamak gerekiyor.

Ve Kürdistanlı milyonların haykırdıkları ***"Bijî PKK", "Bijî Serok APO", "Vur gerilla vur Kürdistan'ı kur"*** sloganları, sömürgecileri en çok kahreden olgu oldu. Salt Amed merkezinde yüzbinlerin dilinde değildi bu sloganlar. Onlarca kent merkezinde çeşitli biçimlerde sergilenen direnişlerde, yol boyu selama duran Erxenî(Ergani), Maden köylülerinin direnişçi selamlarında, Cizîra Botan, Nisêbîn, Hezex köylülerinin zafer işaretleri eşliğinde sömürgecilerin suratlarına çarpan haykırışlarında, kent sokaklarındaki Kürdistan çocuklarının dillerinde, 70'lik nine ve dedelerin zayıflamış ama inançlı soluklarında hep bu sloganlar vardı.

Bu durum can çekişen sömürgeci-faşist Türk devleti ile birlikte emperyalistinden işbirlikçisine kadar tüm çevrelerin, Kürdistan halkını PKK önderliğinden ve Başkan APO'nun ışıklı yolundan koparmak için sergiledikleri çabaların ne denli beyhude çabalar olduğunu bir kez daha gözler önüne sermiş oldu. Emperyalistler ve sömürgeciler binbir çeşit yöntem deneyerek istedikleri kadar halkımızın rotasını şaşırtmaya çalışsınlar ve istedikleri kadar bazı işbirlikçileri "önder" diye halkımıza benimsetmeye çalışsınlar; Kürdistan halkı hangi önderliğin kendisini kurtuluşa götüreceğini çok iyi görmüş ve kavramıştır. Milyonların dilindeki sloganlar, bu bilincin hiçbir baskı ve katliamdan çekinilmeden dışa vurulmasıdır.

Amed Serîhildanı, hangi yönden bakılırsa bakılsın ulusal bağımsızlık mücadelemizin yeni, güçlü ve daha ileri bir sürece girdiğini müjdeleyen tarihi bir dönüm noktasıdır. Ve düşman cephesi üzerinde olduğu gibi halkımız üzerinde yarattığı etkiler de yıllarca silinemeyecek kalıcı etkilerdir. Kürdistan halkı bu denli yoğun bir bilinçle yüklü böylesine büyük bir kitlesel direnişi belki de ilk kez yaşıyor. Dolayısıyla halk olarak kendi gücüne, örgütlü kitlesel gücün neleri yapmaya kadir olduğuna, bizzat kendi eylemiyle sergilediği bu direnişte yakından tanık oluyor. Kitlesel gücünü görüyor, bunun önemini kavrıyor ve bunun sonucunda sömürgecilerin on yıllardan beri yaratmaya çalıştıkları korkmuş, sinmiş ve boyuneğmiş kişiliği ve ruh halini bir daha dirilmemecesine parçalayıp atıyor. Ve bu etki de yalnızca Amed ve çevresiyle sınırlı kalmıyor, Kürdistan'ın en ücra köşelerine, sömürgecilerin oluşturduğu kişilik özelliklerinin en derin biçimde etkilediği alanlara kadar yayılıyor. Daha büyük kitlesel direniş ve ayaklanmalara böylelikle zemin de hazırlanmış oluyor.

Serîhildancılar Vedat AYDIN'ı kalplerine gömerken — Foto: Berxwedan

Sömürgeci vahşetin gerçek boyutları hala kesinleşmedi

Faşist Türk sömürgecilerinin Amed'de nasıl kapsamlı bir katliam ve soykırım sergilemeyi planladıkları biliniyor. Ama yüzbinlerce görgü tanığından herbirinin yaşadıklarını veya gördüklerini tek tek dinlemeden bu vahşeti bütün yönleriyle anlayabilmek ve anlatabilmek olanaksız. Ancak verilebilecek bir-iki somut örneğin de insana çok şey anlatacağı ve Türk sömürgeciliğinin nasıl bir vahşi karakter taşıdığı konusunda fikir vereceği söylenebilir.

Serîhildanın 14 yaşındaki genç kahramanı ve şehidi **Behzat ÖZKAN**'ın kardeşi Nevzat anlatıyor:

"...Cenaze arabasının yanına vardığımızda ateş başladı. O kargaşada **Behzat** *tam boynundan vuruldu. İki metre ötemdeydi. Önce düştü. Bağırmaya başladı. 'Yandım anam!' dedi. Kalktı, ellerini havaya kaldırarak 'Beni kurtarın' diye bas bas bağırdı. Yanına yetişemedim. ... O caddenin dışına doğru beni kurtarın diye bağırarak gitti. 'Ölüyorum n'olursunuz' dedi. Bir polis yetişti. Birkaç kişi daha geldi. Copla, tüfek dipçiğiyle vurmaya başladılar. Hiç sesini çıkartmadan düştü. Sırt üstü düştü... Polisin biri Behzat'ın suratına olanca gücüyle tekme attı. Behzat'tan kötü bir ses çıktı. Ellerimi yüzüme kapadım, ağlayarak eve kaçtım."*

Diğer bir şehit **Nevzat KELEKÇİ**'nin yakınlarının anlattıkları:

"Nevzat'ta kurşun yarası yoktu. Boynundan kafaya doğru bir morarma ve başında ezik vardı... Sırtında cop, yüzünde ayakkabı izi vardı. Yıkarken boynundaki yarası kanadı. Kanarken sanki yaşıyormuş, acı duyuyormuş gibi bir hali vardı."

Mardinkapı Polis Karakolu önündeki manzarayı yaşayan görgü tanıklarından birinin ağzından dinleyelim:

"Yaklaşık 8-10 kişi kurşunlardan isabet almıştı. Bunların birkaçı ölmüş, o kadarı da yaralıydı. Tabii surların arka tarafındaki katliam farkedilmemişti. İlk ateşle surların arkasında kıstırılan 15-20 çocuk ve genç kurşun yağmuruna tutulmuştu. Ardından yaralı kalanlar, isabet almayanlar yerlere yatırılıp cop ve kalaslarla, dipçiklerle vahşice dövülmüştü. Nitekim yeniden mezarlığa doğru yürüyüşe geçtiğimizde bir boğazlama olayını bizzat gözlerimle gördüm. Polis ve özel tim yerlere serdiği bu genç çocukları hala copluyor, kurşunluyordu. Olay yerine vardığımızda polis geri çekildi. Sanki bir mezbahaya girmiştim. İlk kez yerde kanlar içinde çırpınan, feryat eden bu kadar gövdeyi bir arada görmüş olmaktan çıldırmak üzereydim. Aynı anda birçok kişi imdat diyor, kanlar içinde yatıyordu.

"Gırtlağından kurşunlanmış bir gencin yarasına hala bir polis copunun sokulduğunu görünce beynimden vurulmuşa döndüm. Bu ne vahşetti. Vahşet sözcüğü bu manzarayı açıklamaya yetiyor muydu?"

Yine aynı görgü tanığının şu izlenimleri, TC sömürgecilerinin Amed'de nasıl bir kitlesel katliam planı hazırladıklarını gözler önüne seriyor:

"... Bu işlemin başlamasını beklerken duyulan bir tabanca sesiyle startı alan polis ve özel tim her taraftan seri ateşe başladı. Surlardan, karakol bahçesinden ve buradaki barikattan, mahalle arasından, mezarlık çıkışından ve havadaki helikopterden kitleye hedef gözetilerek ateş ediliyordu. Çevremde bağırışmalar duyuyordum. Sağımda solumda insanlar pat pat diye düşüyor, kanlar içinde çırpınıyordu... Kurşun yağmuruna tutulan kitleye 'Allah Allah Türkler geliyor' ve 'Yuhiii...' nidalarıyla saldıran eli kalaslı, coplu, demir çubuklu polis ve özel tim elemanları kafa göz sakınmadan ellerindeki aracı savuruyorlardı. Burada en çok dikkatimi çeken bir polisin anonsuydu. ***'Yunanı denize döktüğümüz gibi düşmanı uçurumdan Dicle'ye dökelim...'*** *diyen polise hepsi uyuyordu. Bu anons, hazırlanan planın yüksek sesle söylenmesiymiş. Çünkü özellikle her taraftan sıkıştırılıp kurşunlanan ve dövülen kitleye burası tek çıkış kapısı olarak bırakılıyordu. Nitekim bu sıkıştırmalar ve atılan yoğun gaz bombalarından sonra insanlar can havliyle kendisini bu uçurumdan atmaya başladı. Özel tim ve polis de birçok kişiyi bizzat kucaklayıp, iteleyip yuvarlamaya çalıştı. Bazı yerler daha eğimli kayalıklar, bir bölümü de dik yamaç olan uçurumdan yuvarlanan insanların hemen hemen tümü ağır ya da hafif yaralandı. Bir çok insan öldü."*

Amed Serîhildanı'nda kaç kişinin şehit düştüğü ve şehit düşenlerin kimler olduğu halen de kesinleşmiş değildir. Aynı şekilde kayıpların, yaralıların ve gözaltına alınanların sayıları da tam olarak bilinmemektedir. Öyle sanıyoruz ki, daha uzun bir süre -belki de hiçbir zaman- bazı konularda durum tam olarak açıklığa kavuşamayacaktır.

Bu arada gözaltına alınanlar üzerinde Amed'in çeşitli karakollarında yapılan baskı, işkence ve uygulamalar da, sömürgeci-faşist rejimin barbarlığı kadar çürüşmüşlük ve zavallılığını da göstermektedir. Örneğin, Şehitlik'teki karakolda gözaltında bulunan 85 kişiye tek tek "TC'li misiniz, Apocu mu?" diye soruluyor. Ve tabii o ölümcül işkencelerin altında da 14 yaşındaki çocuklardan hakettikleri cevabı alıyorlar. 14 yaşındaki çocuk "Apocuyum" diyor, "İsterseniz gelin beni öldürün" diye de meydan okuyor ve hemen ardından da ***"Bijî Serok APO"*** sloganını haykırmaktan çekinmiyor.

Yine başka karakollarda -kitlelerin attığı sloganlardan pek çok kahrolmalılar ki-, *"Bijî APO diyorsunuz, vur gerilla vur diyorsunuz hadi gelsinler de sizi kurtarsınlar"* tarzında basitliklerle sözde güç gösterisinde bulunuyorlar. Açık ki bu, sadece kendi zayıflıklarının bir göstergesidir.

Şehitlerin sayı ve kimliklerinin tam netliğe ulaşmadığı belirtildi. Resmi açıklamalarda belirtilen 5 kişinin şehit düştüğü yolundaki iddialara kimse inanmamakta, şehitlerin gerçek sayısının 15 civarında olabileceği söylenmektedir. Ayrıca şehit düşenlerin kimlikleri konusunda bir netlik mevcut değildir.

Amed Serîhildanı'nda şehit düştükleri isimleriyle belli olanlar **Behzat ÖZKAN, Bahattin TUFAN, Zülfikar YAĞIN** ve daha önce özel sayımızda bilgilerin netsizliğinden dolayı **Mehmet Angar** olarak açıklanan **Nevzat KELEKÇİ**'dir. Ayrıca olay günü yaralananlardan **Havze EKİNCİ** (55) adlı bir yaşlı yurtsever kadın ile **Mustafa ATAN** adlı bir yurtsever daha sonra yaşamlarını yitirerek serîhildan şehitleri kervanına katıldılar. Gözaltına alınanlardan HEP üyesi **Remzi İL** de, gördüğü işkenceler sonucu şehit düştü.

Gözaltına alınanların sayısı konusunda da resmi açıklamalarda 361 rakamı verilmesine rağmen bu sayının da doğruluğuna inanan bulunmuyor. Nitekim daha sonra mahkemeye 438 kişi sevkedildi ve bunlardan 52'si tutuklandı.

Tutuklananların listesi:

M.İslam Bekçi, **Bülent Dadan**, Nimet Yeğin, **Mehmet Avşar**, Şeyhmus Özkan, **Şeyhmus Koyun**, Mehmet Bulut, **M. Bakır İnanç**, Süleyman Ayca, **A. Semet Yılmaz**, Nurettin Akyüz, **Yahya Aydeniz**, M. Sait Akıncı, **Hikmet Yıldız**, Sedat Koçer, **Davut Saygıkan**, Zeki Erdem, **Murat Yalçın**, Mehmet Cansevgili, **Ahmet Yeşil**, Şeyhmus Akyol, **Ahmet Gümüş**, Engin Gümüşcü, **Recep Bozkurt**, A. Rahman İşler, **Serdar Mert**, Şükrü Güler, **Hamit Aslan**, Ali Arslan **Ahmet Abul**, Cemal Tekin, **Zafer Kaplan**, Murat Ataş, **Yılmaz Barlaz**, Muharrem Yasin Temur, **İhsan Çayır**, Bedri Taşkıran, **M. Nuri Çiftçi**, İlyas Alabaş, **Emrullah Bingöl**, Burhan Türk, **Ramazan Özkırtay**, Seyithan Bozkurt, **M. Sait Arıkan**, A. Vahap Kaplan, **Mahmut Karakuş**, Aslan İlbar, **Hayrettin Aslan**, Ömer Tarhan, **M. Can Sevgili.**

ŞEHİRLERE DALGA DALGA GERİLLA AKINLARI SÜRÜYOR

1991 yaz dönemi, ulusal kurtuluş mücadelemizde kitlesel, askeri ve siyasal alanlarda daha güçlü ve ileri bir hamlenin başladığı süreçtir. Kürdistan'da son bir-iki yılda yaşanan ve giderek her alanda büyüyen kitlesel serîhildanlar bu süreçte Amed serîhildanı ile doruğa çıktı. Bununla yediden yetmişe tüm halkımız süreci nasıl karşılayacağını çok net biçimde ortaya koymuş oldu.

Bu dönem, mücadelemizin siyasal açıdan da oldukça ileri bir düzeye ulaştığı ve giderek daha da yoğun bir gelişmenin siyasal alanda da yaşanacağı bir dönemdir. Sömürgecilerin siyasi otoritesi Kürdistan'ın geneli üzerinde önemli oranda zayıflayarak gerilemiş ve birçok alanda ise hemen hemen tümden ortadan kalkmıştır. Kürdistan sorununa askeri çözüm, daha doğrusu katliam ve soykırım yöntemleriyle bastırma eğiliminden başka bir yaklaşımları olmayan devletçi burjuva partilerinin ülkemizde büyük bir çözülme ve dağılmayı yaşadığı, önümüzdeki pek de uzun olmayan bir süreçte bunların bütünüyle silinip atılacağı açıkça görülebilmektedir. Halkımız artık her açıdan olduğu gibi bu konuda da mücadelemizin öncüsü PKK'nin işaretine bakmaktadır. Öncü hangi yöne işaret ederse halk tereddütsüz o yöne meylediyor.

Ülke içinde olduğu gibi yurtdışında da mücadelemiz giderek daha fazla siyasal boyutlarıyla gündemleri işgal etmekte ve tartışılmaktadır. Dolayısıyla yaşadığımız günler, devrimci direniş mücadelemizin siyasal alanda da daha ileri boyutlar kazandığı günler olmaktadır.

Asıl büyük gelişme, sürece ve gelişmelere damgasını vuran, gelişmeleri yaratan ve mücadeleyi ileri süreçlere taşıyan gerilla hareketinde yaşanıyor. Halk kurtuluş ordumuz ARGK gücünü ve otoritesini her geçen gün daha da pekiştiriyor. Kırsal alanlarda yerle bir ettiği sömürgeci otoriteyi kentlerde de alabildiğine sarsıyor ve adım adım geriletiyor. '91 bahar atılımından bu yana artarak gerçekleştirilen kent baskınlarına her geçen gün yenileri ekleniyor. Artık daha büyük merkezlere daha gelişkin silahlarla giriyor gerilla birliklerimiz. Gündüz gözüyle il merkezleri gerilla baskınına uğruyor. Şehir merkezlerindeki sömürgeci kurumlarda çalışanları büyük bir can telaşı sarıyor. Faşist rejimin polisleri bile, kendileri için tek kurtuluşun Kürdistan'dan defolup gitmek olduğunu artık farkedebiliyor ve bunu yüksek sesle de söyleyebiliyorlar.

'91 yaz atılım sürecinde askeri alanda sağlanan başarılar, özellikle şehir merkezlerine yönelik olarak gerçekleştirilen ardı arkası kesilmeyen gerilla akınları, halk kurtuluş ordumuzun da geleceği karşılamada herhangi bir zorluğunun olmadığını, yeni ve ileri atılım hamlesine etkin bir biçimde karşılık vereceğini gözler önüne sermiştir. Temmuz ayının ilk yarısında olduğu gibi ikinci yarısında da gerillalarımızın şehir merkezlerine baskın düzenlemediği gün hemen hemen geçmedi. Kürdistan'da Temmuz sıcağını bastıran devrim sıcağı, ülkemizin bir baştan bir başa kırsal alanlarından sonra şimdi şehirleri de sardı. Gerilla baskınları ve serîhildanlarla gelişen her şehir devriminin ardından otorite adeta el değiştiriyor; sömürgeci otorite yerini ulusal kurtuluşçu otoriteye bırakıyor.

IV. Kongre çizgisi, öğretici ve kazandırıcıdır... Foto: Berxwedan

Temmuz'un ikinci yarısına denk düşen son iki hafta içerisinde de şehir merkezlerine yönelik gerilla akınları dalga dalga gelmeye devam etti. Motkî, Şax-(Çatak)-Girêsor(Narlı), Qilaban-(Uludere), Muş, Misric(Kurtalan), Hezro gibi merkezler bu günlerde gerilla baskını yaşayan merkezler oldu.

Farqîn merkezine üç haftada ikinci baskın

Farqîn *(Berxwedan)*: Amed'e bağlı Farqîn(Silvan) ilçesi son üç hafta içerisinde ikinci kez ARGK gerillalarının baskınına uğruyor. Gerilla birliklerimizin Farqîn merkezine düzenledikleri daha önceki baskın 23 Haziran tarihinde gerçekleştirilmişti. Bundan yaklaşık üç hafta sonra, 15 Temmuz gecesi ilçe merkezi bir kez daha ARGK birlikleri tarafından basıldı.

Edinilen bilgilere göre, 15 Temmuz'u 16'ya bağlayan gece saat 22.30 sıralarında gerçekleştirilen baskında, gerillaların hedeflerinin başında sömürgeci polis güçlerine ait odaklar yer aldı. Polislerin oturduğu lojmanlar bir grup gerilla tarafından taranıp bombalanırken, bir başka gerilla grubu da sözümona diğerlerine yardıma giden polislerin içinde bulundukları minibüsü kurşun yağmuruna tuttu.

Sömürgeci yetkililerin yaptıkları açıklamaya göre, olaylarda biri ağır olmak üzere 2 polis yaralandı. Ayrıca olay sırasında olay yerinin yakınındaki evinin balkonunda bulunan 14 yaşındaki bir kız da kaza sonucu yaralandı. Baskın eylemini başarıyla gerçekleştiren gerillalarımız herhangi bir kayıp vermeden üssüne döndü.

Farqîn merkezine gerillalarımız tarafından peşpeşe baskın ve saldırı düzenlenmesi, ilçe halkı ve yurtseverler üzerinde büyük bir olumlu etki yaratmaktadır. Bu etkiyledir ki, Farqîn'de kitlesel gelişmeler de gerilla eylemlerine eşlik etmekte, cenaze törenleri, gösteriler, kepenk kapama eylemleri sık sık gündeme gelmektedir. Kısacası tarihi direniş birikimi olan ve derin yurtseverlik özellikleri bulunan bu ilçemizde, ulusal kurtuluş mücadelemiz dengeli ve sağlıklı bir şekilde gelişmektedir.

Girêsor nahiyesi baskınında gerillalar ilk kez havan topu kullandı

Şax *(Berxwedan)*: Wan'ın Şax-(Çatak) ilçesine bağlı Girêsor-(Narlı) nahiyesine 22 Temmuz gecesi ARGK birlikleri tarafından baskın düzenlendi. Baskın sırasında şiddetli çarpışmalar meydana geldi. Sömürgeci birliklere ağır kayıpların verdirildiği bu baskın olayı çevrede büyük bir yankı yarattı.

Şax'ın güneybatısına düşen ve Berwarî-Şax ana karayolu üzerinde bulunan Girêsor nahiyesinde sömürgeciler tabur düzeyinde askeri birlik konumlandırmış bulunuyor. Baskın olayının gerçekleştirildiği gece, nahiye merkezinin giriş-çıkışlarını kontrol altına aldıktan sonra gerilla birliklerinin hedeflediği ilk nokta düşman taburu oluyor. Roketatarların yanısıra ilk kez havan toplarının da kullanıldığı bu saldırıda sömürgecilere ait askeri binaların büyük oranda hasar gördüğü ve binalardaki askerlerden çok sayıda ölen ve yaralanan olduğu bildirilmektedir.

Olay sırasında düşman güçleri gerillalara karşılık vermeye çalıştıysa da bu etkili değildi. ARGK birliklerinin yoğun saldırılarının hızını kesmeye bile yetmedi. Sömürgeciler her zaman olduğu gibi bu olayda da kayıplarını gizlemek için büyük çaba sarfettiler ve olayda sadece 8 askerin yaralandığını söylediler. Oysa gerillaların havan ve roket mermilerine hedef olan tabur binasında ölen çok sayıdaki askerin dışında, Wan merkezindeki hastanelere 4-5 helikopterle taşınan yaralılardan da durumu ağır olan birkaçının hastanede öldüğü bildiriliyor.

Baskın eylemini başarıyla gerçekleştiren ve planladığı şekilde tamamlayan ARGK birlikleri herhangi bir kayıp vermeden üslerine çekildiler.

Şax ve Berwarî(Pervari) alanına son aylarda çok sayıda sömürgeci askeri birlik yığılmıştı. Öyle ki, küçücük bir Şax'da bile asker sayısı 10 bini geçmektedir. Buna rağmen son Girêsor nahiyesi baskını düşmanın tedirginlik ve korkusunu daha da arttırdı. Sömürgeciler alana yeni özel eğitilmiş komando birlikleri sevkettiler. Kayseri Hava İndirme Tugayı'ndan son birkaç gün içinde 1000 kadar askerin daha alana sevkedildiği bildirilmektedir. Ancak ne kadar askeri birlik yığarsa yığsın sömürgeciler ARGK gerillalarından darbe üstüne darbe almaktan kurtulamamaktadırlar. Yöredeki yoksul ve suçsuz insanları tutuklayıp işkenceden geçirmekle acizliğini gidermeye çalışan ve gerillaya desteğin de böylece kesilebileceğini umut eden sömürgecilerin bu umutları da her bir gerilla saldırısıyla birlikte iyice sönüyor. Çünkü her gerilla saldırısı düşmanı moralmen çökerttiği gibi, halka da büyük bir moral ve coşku vermektedir. Özellikle son Girêsor baskınında gerillaların havan topu kullanması kitleler arasında büyük yankı yarattı ve günlerce konuşulup tartışıldı. Halk bundan övünçle sözediyor, kurtuluş ordumuzun büyümesinin bir işareti olarak algılanan bu durum sevinçle karşılanıyor.

Sömürgeci ordu birlikleri Güney Kürdistan'a girmeye kalkıştığı gece ARGK birliklerinin Qilaban'a baskın düzenlemesi düşmanı şaşkınlığa uğrattı

Cizîra Botan/Qilaban *(Berxwedan)*: Faşist Türk sömürgecilerinin en üst düzeydeki yetkilileri çaresizlik, çözümsüzlük ve derin bunalımın verdiği ruh haliyle son günlerde yeniden atıp tutmaya, TC sınırları dışında da gerilla kamplarını vurmaktan sözetmeye başladılar. Özellikle ağababaları ABD emperyalistlerinin yakın desteğini Bush'un ağzından bir kere daha dinledikten sonra Özal'ın yaptığı bu yollu açıklamalar, gerçekte tam bir cücelik ve zavallılık örneğinden başka bir şey değildir.

Geçmişte de TC birlikleri bazı sınırötesi harekatlara girişmeyi denedi, ancak her seferinde kayıplar verip dönmekten başka bir sonuç alamadı. Sömürgeciler bu defaki denemelerinde daha büyük sürprizle karşılaşıp tam anlamıyla şaşkına döndüler.

25 Temmuz günü sömürgeci ordu birlikleri Güney Kürdistan'a sözümona PKK kamplarını vurmak üzere girdikten kısa bir süre sonra, ARGK birlikleri tarafından Qilaban ilçe merkezine baskın düzenlendi. Bu olay, Özal vb. sömürgeci TC yetkililerinin sözlerinin ne denli boş olduğunu gösterdiği gibi, halk kurtuluş ordumuz ARGK'nin de güç ve etkinliğinin açık göstergesi oldu.

Güney'e geçen sömürgeci birlikler Qilaban baskınını duyar duymaz büyük bir korku ve telaşla geri döndüler.

Öte yandan Qilaban merkezine baskın düzenleyen gerillalar, başta hükümet binası olmak üzere TC'ye ait resmi kurumları roketatarlarla vurarak çoğunu tahrip edip kullanılamaz duruma getirdiler. Saldırı sırasında özellikle hükümet binasının tamamen yıkılarak bir enkaz durumuna getirildiği bildirilmektedir. Baskın sırasında hükümet binasında nöbet bekleyen polisler bu tür saldırıların korkusuyla zaten hep tetikte beklediklerí için, saldırıyı sezer sezmez hemen kaçıp canlarını kurtarmış, ancak yöre halkından olan bekçilerden biri yaşamını yitirirken ikisi de yaralanmıştır. Belirtildiğine göre ölen bekçi Melle Sadık Altürk, her ne kadar devlet işinde çalışıyorduysa da aslında sömürgecilerden yana birisi değildi. Olayda yaralanan bekçiler ise Hüseyin Altürk ve Gürgin Yaman'dır.

İlçe merkezinin denetimini bir süre elinde tutan gerilla birlikleri, belirlenen hedefleri vurduktan sonra kayıp vermeden geri çekildiler.

Mûş merkezi ve Kızılağaç nahiyesine aynı anda gerilla baskını

Mûş / Amed *(Berxwedan)*:

Muş-Çewlik(Bingöl)-Amed üçgeninde 1991 bahar ve yaz atılım süreci son derece hareketli geçti. ARGK birlikleri bu alanda sömürgecilere sürekli darbeler vurdukça, bölge halkı üzerinde de son derece olumlu bir etki bıraktı. Böylece kitlelerin öncüye olan inanç, güven ve bağlılığı gerilla faaliyetlerine paralel olarak arttı ve pekişti. Ayrıca belli kesimler üzerinde var olan sinmiş, korkmuş ruh hali önemli oranda kırıldı. Coşku ve moral alabildiğine yükseldi. Gerilla halka da cesaret verdi. Ve bütün bunlar halktan gerillaya ve mücadeleye büyük bir desteğin akmaya başlamasına yol açtı. Maddi ve manevi her alanda belirgin bir artış gösteren kitle desteği, aynı zamanda ARGK saflarına da yoğun bir katılımı birlikte getirdi. Böylelikle gerilla birlikleri nicel açıdan daha bir büyüme sağladılar.

Alanda çapı giderek büyüyen gerilla saldırıları, 29 Temmuz 1991 tarihinde Muş il merkezi ile aynı gün ve saatlerde gerçekleştirilen Kızılağaç nahiyesi ve Artuxunş(Ortakent) köyü baskınlarıyla doruğa ulaştı.

29 Temmuz akşamı saat 20.30 sıralarında ARGK birlikleri birkaç koldan Muş mekezine girerek kent merkezindeki düşman hedefleri vurdular. Görgü tanıklarının bildirdiğine göre üç koldan şehir merkezine giren gerillaların hedefledikleri noktaların başında sömürgeci askeri üsler yer aldı. Binlerce askerin barındığı Muş Jandarma Alay Komutanlığı'na gerillaların roketler ve otomatik silahlarla saldırması düşman cephede büyük bir korku ve panik yarattı. Halk üzerinde terör ve katliam uygulamaya gelince canavar kesilen sömürgeci ordu sürüleri, ARGK birliklerinin saldırısına karşılık verme cesaretinde bile bulunamadılar. Gerilla saldırısı sırasında sürekli olarak yapılan anonslarla hiç kimsenin bulunduğu yerden çıkmaması çağrısı yapılmaktaydı. Havanın henüz kararmadığı akşam saatlerinde gerçekleştirilen saldırıyı izleyen halk, gerillanın kahramanlığını ve düşmanın korkaklığını tüm açıklığıyla görüyor ve bundan müthiş bir gurur ve sevinç duyuyordu.

Aynı anda şehrin diğer kesimlerinde de subay ve polis lojmanları başka gerilla grupları tarafından ablukaya alınarak otomatik silahlarla tarandı. Yaklaşık 45 dakika kadar süren bu saldırılar sonucunda binalarda ağır hasarın meydana geldiği bildirilmektedir. Saldırıya uğrayan askeri kışla ve binaların çevresine kimse yaklaştırılmadığından, düşmanın ölü veya yaralı kayıpları konusunda herhangi bir bilgi alabilmek mümkün olamıyor. Sömürgeciler de bu konuda herhangi bir açıklama yapmaktan kaçınıyor.

Muş şehir merkeziyle aynı saatlerde merkeze bağlı ve şehre yaklaşık 20-25 km. mesafedeki Kızılağaç nahiyesine de gerillalar tarafından baskın düzenlendi. Nahiye merkezindeki jandarma karakoluna yönelik roketatar ve otomatik silahlı saldırıda karakol binasının büyük oranda hasar gördüğü ve karakolda bulunan askerlerden çoğunun ölü ya da yaralı olduğu bildirilmektedir.

Ayrıca yine aynı saatlerde, bir başka ARGK birliği de Muş'un Artuxunş(Ortakent) köyüne girerek halkı köy meydanına topluyor ve iki-üç saat kadar köylülere yönelik propaganda konuşmaları yapıyor. Köyde mücadeleye düşman unsurlar bulunmadığından herhangi bir saldırı ve hedefleme olmuyor. Köylülere ulusal kurtuluş mücadelemizin içerisine girdiği yeni sürecin özellikleri ve düşmanın olası yönelimleri konusunda bilgiler verildikten sonra gerillalar köyü terkediyorlar.

29 Temmuz günü aynı saatlerde gerçekleştirilen bu her üç baskın olayında da gerillaların herhangi bir kayıp vermedikleri bildiriliyor.

Kürdistan'da savaşmak özgürlük ve eşitliktir... Foto: Berxwedan

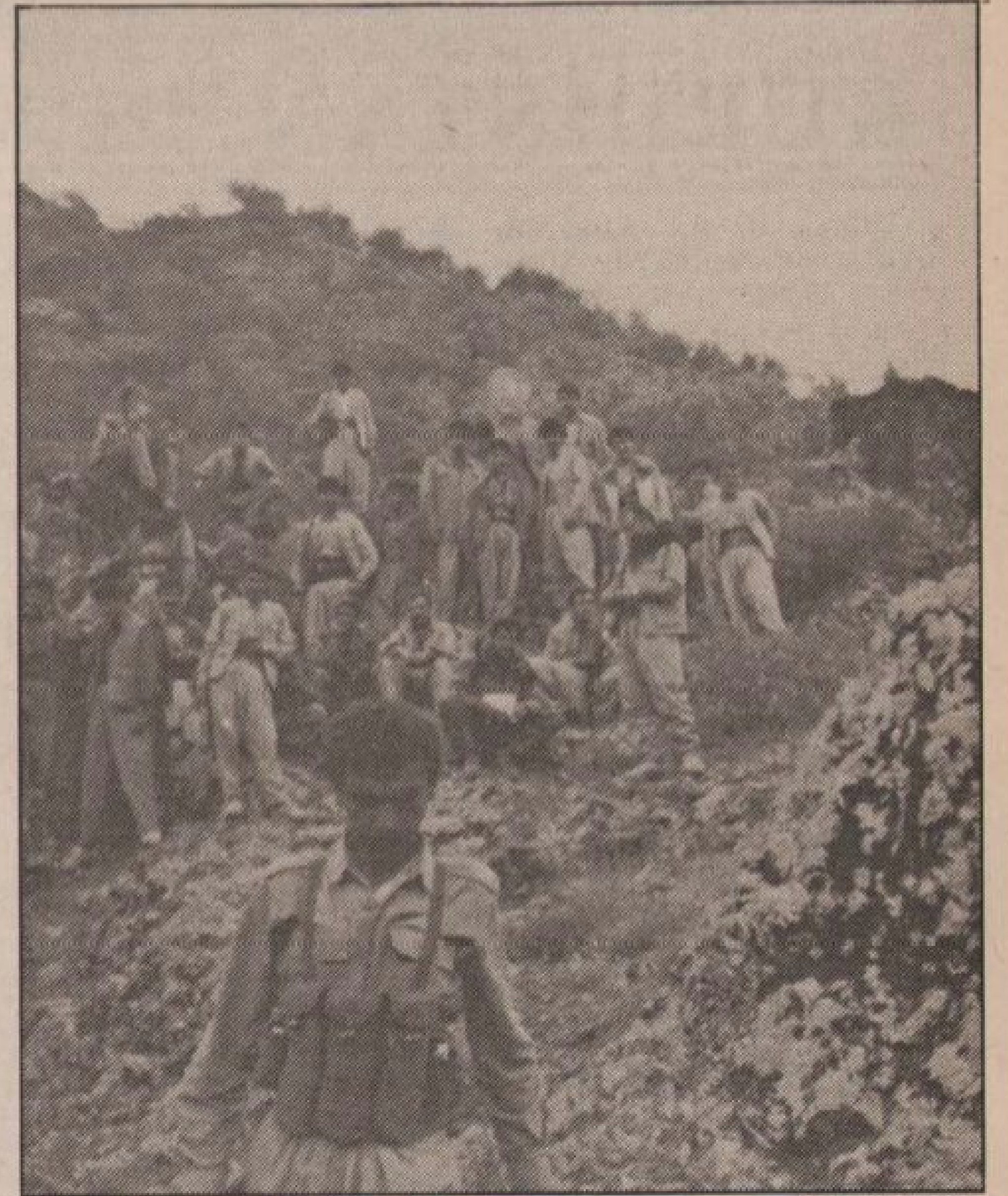
Sömürgeci general askerlere emir veriyor:
"Gerillalar eylem yaptıkça siz halka saldırın"

Muş merkezi, Kızılağaç nahiyesi ve Artuxunş köyüne baskın yapıldığı günden bir gün sonra Kızılağaç'a giden bir sömürgeci general, yanındaki askerlere şunları söylüyor:

"Bunlar baskın yaptıkça siz de halka saldıracaksınız. Bu tür olaylardan sonra geldiğimde, en azından öldürdüğünüz üç dört kişinin cenazesinin başında kadınların ağlayarak dövündüklerini görmek istiyorum."

Faşist generalin yanındaki askerlere söylediği bu sözleri Kızılağaç halkı ve yurtseverleri de kendi kulaklarıyla işitiyor. Zaten sömürgeci generalin bir amacı da bu tür tehditlerle halka gözdağı vermektir. Ama halk bu sözlerin altında yatan katliamcı-faşist zihniyete hiç de yabancı değildir. Artık bu tür tehditlerden korkmaması gerektiğini de gerilladan öğrenmiştir. Dolayısıyla tehditin halk üzerinde fazla etkisi olmaz.

Kahraman ARGK gerillalarının roketlerle vurarak yerle bir ettiği karakolda ölen ve yaralanan çok sayıda askerin durumu, sömürgeci generali iyice kudurganlaştırmış olmalı ki, kendi halk düşmanı ve faşist karakterini böylesine pervasızca açığa vuruyor. Hiç kuşkusuz bu kudurganlık aynı zamanda güçsüzlüğün de açık bir belirtisidir.

Her şey bağımsız Kürdistan için... Foto: Berxwedan

Misric baskınında 15 asker ve 1 özel tim elemanı öldürüldü

Êlih/Misric *(Berxwedan)*: ARGK gerillaları tarafından baskın düzenlenen merkezlerden biri de Sêrt'e bağlı Misric (Kurtalan) ilçesi oldu. 30 Temmuz 1991 tarihinde gerçekleştirilen baskında, askerlik şubesinde bulunan 15 düşman askeri öldürüldü.

Görgü tanıklarının belirttiğine göre, 30 Temmuz akşamı saat 21.30 sıralarında gerillalar ilçenin giriş çıkışlarını denetim altına alırlar. Bölük düzeyindeki ARGK birliğinden bir grup Misric'in girişinde bulunan TPAO (Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı)'ya ait Sismik Araştırma Merkezi'ne yönelir. Burada işçileri bir araya toplayan gerillalar, kimden izin alarak burada petrol aradıklarını sorar. Ve PKK'nin izni olmadan artık Kürdistan'da kimsenin petrol arayamayacağını söylerler. Burada bulunanlar arasında şirketin yöneticilerinden kimsenin bulunmaması nedeniyle işçilere yönelik de herhangi bir saldırıda bulunulmaz. Kısa propaganda konuşması ardından şirkete ait 9 araç ateşe verilir.

Bu arada üç kol halinde ilçe merkezine giren gruplardan birisi de Misric'in kenar mahallesinde bulunan Tekel Tütün İşletmesi'ne yönelir. Burada bulunan bekçilerden Hasan Timurtaş anahtarı vermeyip karşı koymaya yeltenmesi üzerine gerillalar tarafından ayaklarından taranarak etkisizleştirilir. ARGK savaşçıları, bilinçsiz bir Kürdistanlı olduğu düşüncesiyle bekçiyi öldürmek yerine yaralayıp etkisizleştirmeyi yeğler. Bu grup da Tekel işletmesini ateşe verdikten sonra ilçe merkezine doğru yönelen diğer grupları izler.

ARGK'ye bağlı gerilla bölüğü sömürgecilere asıl büyük darbeyi askerlik şubesine yönelik saldırıda vurur. Roket ve bombalarla gerçekleştirilen saldırı sonunda binada yangın çıkar ve ardından büyük bir patlama ile infilak eder. Bu patlamaya muhtemelen askerlik şubesi bodrumlarında bulunan cephaneliğin tutuşmasının yol açtığı söyleniyor. Yangın ve patlamanın ardından bina tamamen tahrip olur ve burada görev yapan 15 askerden de hiçbiri kurtulamaz. Ayrıca askerlik şubesi binasına yakın bir yerde bulunan Kömür Tevzi Deposu ateşe verilir. İmha edilen bu kömür deposunun da askeriyeye ait olduğu bildirilmektedir.

Bütün bu saldırıların yaşandığı sıralarda propaganda birliği de ilçe merkezinin çeşitli yerlerinde bildiriler dağıtarak halka yönelik çeşitli konuşmalar yaparak propaganda etkinliklerinde bulunur.

Daha sonra gerillalar sloganlar ve halkın sevgi gösterileri arasında hiçbir kayıp vermeden ilçe merkezini terkederler.

Bu arada baskın sırasında gerilla gruplarından birisine karşılık vermeye çalışan bir özel tim ekibinin de gerillalar tarafından derhal etkisizleştirildiği, tim elemanlarından birinin öldürüldüğü bazılarının da yaralandığı bildirilmektedir.

Gerillalar baskın eylemini başarıyla gerçekleştirip ilçeden ayrıldıktan sonra ortaya çıkmaya çalışan sömürgeci kolluk kuvvetleri, ilçenin kenar semtlerinde sivil halk üzerine rastgele ateş açtılar. Mahalle evlerinin üzerine de yağdırılan kurşunlardan çocuklarını ve yakınlarını kurtarmak isteyen kitleler arasında bir panik yaşandı. Bu sırada damlardan düşüp yaralananlar oldu. Ayrıca **Sadiye Kılıç** adlı bir anne de çocuğunu damdan indirmeye çalışırken sırtından aldığı kurşunla yaralandı. Yaralı kadının hastanede tedavi edilmesine askerler izin vermedi ve kadın hastane kapısından geri çevrildi. Daha sonra yakınları tarafından tedavi için Sêrt'e götürüldü.

Olaydan sonra Misric'in kırsal kesimlerinde yoğun operasyonlar yapan sömürgeci ordu birliklerinin hiçbir sonuç alamayarak moral açıdan tam bir çöküntü yaşadıkları belirtilmektedir.

Kent baskınları zincirinin şimdilik son halkası; Hezro

Hezro/Amed *(Berxwedan)*: Sêrt'in Misric ilçesiyle aynı gece, yani 30 Temmuz günü akşam saatlerinde Amed'e bağlı Hezro ilçesi merkezine de gerillalar tarafından baskın düzenlendi. İlçe merkezinin denetimini yaklaşık üç saat kadar elinde tutan ARGK birlikleri, sömürgecilere ait resmi kurumlar ile asker ve polis lojmanlarını roketleyip otomatik silahlarla taradı. Binalarda önemli oranda hasar meydana geldiği, ancak olayda düşmanın ölü ve yaralı kayıpları konusunda kesin bir rakam belirtmenin mümkün olmadığı bildiriliyor.

Baskın sırasında halka yönelik propaganda konuşmaları da yapan gerilla birliği, daha sonra kayıp vermeden geri çekildi.

Gerilla birliği geri çekildikten sonra, ilçe merkezindeki birçok eve baskınlar yaparak arama bahanesiyle yurtseverlere yönelik yoğun baskı uygulamalarına girişen sömürgeci güçler, birçok özel arabayı da tahrip ederek tam bir barbarlık örneği sergilediler.

Temmuz Sıcağı... Devrim Sıcağı...

KÜRDİSTAN '91 YAZINDA DEVRİMİ YAŞIYOR

Botan: Devrim ateşi sömürgeciliği yenilgiye götürecektir... Foto: Berxwedan

Şemzînan

Silo Yaylası'ndaki karakol baskını ve ardından çıkan çarpışmada 1 üsteğmen ve çok sayıda asker öldürüldü

Şemzînan/Wan *(Berxwedan)*: Çolamerg(Hakkari)'in Şemzînan(Şemdinli) ilçesine bağlı Silo Yaylası'nda bulunan düşman karakoluna 24 Temmuz günü ARGK gerillaları tarafından baskın düzenlendi. Akşam saat 17.00 sıralarında gerçekleştirilen jandarma karakoluna yönelik baskın eylemi ardından gerillalarla

TC, PKK'nin Af Yasası'nı çarpıtarak insanlarımızı daha vahim bir duruma sokmak istiyor

PKK 4. Ulusal Kongresi'nin çıkardığı Af Yasası, silah almış herkesin kurtuluş garantisidir

Ulusal kurtuluş mücadelemiz, 4. Ulusal Kongremizin ruhu ve kararlarıyla zafer yolunda önemli bir aşamaya ulaşmış bulunmaktadır. Başta gerilla savaşımız olmak üzere her alanda yürütülen yoğun mücadele, düşmanı peşpeşe siyasi ve askeri yenilgilere uğratmaktadır. Silahlı mücadelemiz, Türk sömürgecilerinin tüm iddia ve saptırmalarını boşa çıkararak 7 yıl boyunca sürekli gelişme göstermiş, TC'nin halkımıza dayattığı özel savaşa başarıyla karşı koyarak mücadeleyi sürekliieştirip kökleştirmiştir. Böylesine güçlü zemine kavuşan gerilla savaşımız, 4. Kongre'nin karar ve hedefleri doğrultusunda daha şimdiden ardarda indirdiği darbelerle, Türk özel savaşını çıkmaza sokmuştur. 4. Ulusal Kongremiz, doğru uygulanması halinde muazzam gelişmeler yaratacağı gelişmelerle kanıtlanan parti çizgisini, geçmişteki her türlü yetersizlik, saptırma ve hatalardan arındırarak, mücadelenin döşenen sağlam zemini üzerinde zaferi yakalamak için, yetkince uygulamaya geçirilmesini güvenceye kavuşturmuştur.

Bu uygulama sonucunda gerilla savaşımız, Güney Kürdistan dahil bütün Kuzey eyaletlerini kapsayacak şekilde tüm ülke sathında yaygınlaşmış bulunmaktadır. Başta özel savaş sorumluları olmak üzere, böylesine çirkef ve kuralsız savaşı yürüten, ona güç veren kişi, kurum ve kuruluşlar birbiri ardına cezalandırılıp bu suç odakları dağıtılmaktadır. Kitleler yoğun eylemlilik içine çekilerek, Cephe (ERNK) etrafında halkın milyonluk siyasi orduları yaratılmak üzere örgütlendirilip harekete geçirilmektedir. Halkımızın aktif ve dinamik gücünü oluşturan gençlerin yoğun katılımıyla, halk kurtuluş ordumuz büyüyüp güçlenmektedir. Halkın çelişkileri, özel savaş taktikleri boşa çıkarılarak doğru parti politikasıyla çözüme kavuşturulmakta, böylece mücadelemiz halkımızın tek otoritesi olma gücüne ulaşmaktadır. Bu gelişmelerden etkilenen, dolayısıyla parti çağrılarına uyan, düşmanın dayatmalarıyla mücadeleye karşı kullanılan yüzlerce kandırılmış ya da zorlanmış insan, geçmişteki hata ve suçlarından kurtulmak için partiye müracaat etmektedir.

PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ordusuyla, cephesiyle, müttefikleriyle her gün düşmana her alanda darbeler indirerek muazzam boyutlarda gelişmeler yaratmaktadır. Yaygınlaştırılan gerillayla Solhan'dan Pazarcık'a, Bitlis'ten Dêrsim'e, Muş'tan Mardin'e, Diyarbakır'dan Güney Kürdistan'a, metropollerden karış karış Botan'a kadar sömürgeci özel savaş mekanizması etkin vuruşlarla cezalandırılarak ezilmektedir. Serhildanlar boydan boya ülke topraklarına yayılmaktadır. Güney Kürdistan'da önderliğimiz sökülmemecesine güçlenmektedir. Bütün bu gelişmeler neyi gösterir? Açık ki TC'nin önü alınamaz bir çöküş içine girdiğini göstermektedir. Evet, Türk sömürgeciliğinin ne vahşet ne de şeker politikası ve uygulamaları artık bir netice vermemektedir. Yıllardır vahşet uyguluyor; ama bu, devrimi ve direnişi geliştirmekten başka bir sonuç doğurmamıştır. Şimdi akıl hocaları akıl veriyor. Kendi tecrübelerinden, biraz da kendileri inanmış görünmektedirler. Vahşetle birlikte meseleye siyasal çözüm aramak istiyorlar. Mücadelemizin düşmana attırdığı bu nispi adım bile, TC'nin feci çözülmesine yol açacaktır. Her gün tanık olunmaktadır ki, bazı gerçekleri itiraf ediyorlar, bazı uygulamaları deniyorlar. Bunları öyle iyi niyetlerinden yapmamaktadırlar. Aksine mücadelemiz onları bu çözüme zorlamaktadır. Ve onlar bir verirken karşılığında bin almak istiyorlar. Ancak partimizin doğru çizgisinin yetkin uygulanmasıyla düşmanın arzuları kursağında bırakılacaktır. Her girişimleri; ister şiddet, isterse yumuşama ve taviz kabilinde olsun, mücadelenin kazancına dönüşecektir. Ortaya çıktığı andan itibaren doğru çizisiyle, kararlılığıyla bunu başaran PKK hareketi, bugün ulaştığı güçle, elde ettiği imkanlarla bunu daha yoğun, hızlı ve kolay başarıp mücadeleyi zafere götürmesini bilecektir. Bu gelişmeler TC'nin askeri, siyasi,tükenişiyle birlikte sağlanmaktadır. Ekonomik olarak zaten yürüttüğümüz savaşın altından kalkamaz durumdadır. O halde net bir biçimde ortaya çıkan gerçek nedir? Açık ki Türk sömürgeciliğinin onarılmaz bir enkaz haline gelmiş olmasıdır.

Bu durum TC'yi bir yandan daha çok taviz vermeye, öte yandan inceltilmiş histerik uygulamalara yöneltecektir. Şimdi tanık olduklarımızın daha gelişkinleri, mücadelemizin yakın döneminde gelişecektir. Tümü bataklıktan kurtulmanın çırpınışları olarak gündemleşecek, dolayısıyla da önderliğimizi ve mücadelemizi güçlendirmekten başka sonuç doğurmayacaktır. Partimiz tüm bu gelişmelere hazırlıklıdır. 4. Kongre ile bu hazırlığını daha da yetkinleştirmiştir. TC, partimizin bu gerçekliğini görmektedir. Bu nedenle boşa çıkarmak amacıyla hummalı bir kampanya yürütmektedir. Başta silahlı mücadeleyi gözden düşürmeye çalışmaktadır. Birçok tükenmiş gücü diriiterek önümüze dikmek ya da üzerimize saldırtmak istemektedir. Halkımızı binbir oyunla kazanmaya çalışmaktadır. Pek çok plan ve komplo geliştirmektedir. 4. Kongre kararlarını etkisizleştirmek istemektedir. Ancak doğru çizgisinde yürümeye kararlı olan partimize karşı TC, bu amaçlarından hiçbirini başaramayacak, her çırpınışı onu daha derin bir çöküşe götürecektir.

İşte bu çabaların bir parçası olarak TC, son dönemlerde korucülara ilişkin olarak partimizin 4. Ulusal Kongre'de çıkardığı affı etkisizleştirmeye çabalamaktadır. Bununla birtakım insanlarımızı kendi suçlarına ortak ederek, ülkemizdeki iç çelişkileri derinleştirip birlik ve beraberliği dinamitlemeyi amaçlamaktadır.

Kamuoyuna ilan edildiği tarihte bir bildiri ile duyurulan affın kapsamı, süresi ve hedefi net olarak açıklanmış bulunmaktadır. Ancak, her ne biçimde olursa olsun mücadelemize karşı suç işlemiş olanların affedilerek namuslu ve dürüst olmaya davet edildiği **Af Yasasından**, hatasını ve suçunu anlamış olan birçok insanın yararlanmak istemesi, TC'yi Af Yasası'nı çarpıtmaktan medet ummaya götürmüştür. Yaygın olarak bazı aşiretlerin ya da şahısların Af Yasası kapsamı dışında tutulduğu, yahut da af süresi bittiğinde yeniden kendilerine yöneleceğimiz propagandası yapılmaktadır. Açık ki TC, özel savaşın önemli bir parçası olarak gördüğü çeteciliğin hızla dağılması karşısında oldukça tedirgin olmuştur ve bundan dolayı yalan söylemektedir. Bu nedenle, dayatmalarla ve zorlamalarla suç işletip Af Yasası'nı işlevsiz kılmayı amaçlamaktadır.

Sağduyu sahibi tüm Kürt insanına yeniden sesleniyoruz!

Düşmanın aldatmalarına kulak asmayın, mücadeleye karşı suç işler durumdan kurtulun! Düşmanın tüm çabaları nafiledir. Onlar en gözde adamlarını, Esat Oktaylarını, Kasırgalarını (Temel Cingöz), kolordu komutanlarını (Hulusi Sayın, İsmail Selen) koruyamıyorlar, sizi nasıl koruyabilirler? Elinize silah tutuşturanlar çöküyor. Peki, böylesine haklı mücadele karşısında siz nasıl dayanabilirsiniz? Sizinle başedilemediğinden ötürü değil, düşmanın taktiğine daha fazla hizmet etmemeniz için sizleri namuslu, dürüst olmaya, doğru yola çağırıyoruz. Bununla sadece canınızı, malınızı kurtarmayacaksınız; aynı zamanda insanlığınızı, onurunuzu kurtaracaksınız. O halde, partimizin bu şefkatli ve onurlandırıcı çağrılarına, fazla suistimal etmeden en kısa zamanda gerekli karşılığı vermelisiniz. Düşmanın uydurduğu propagandalardan sizleri ancak yüce önderimiz **APO**'nun partisi **PKK** kurtarabilir. O halde, partimizin çağrılarına uyarak 4. Kongre'nin çıkardığı Af Yasası'ndan yararlanın. Af Yasamız 1.1.1991 tarihinden 1.1.1992'ye kadar bir yıllık süreyi kapsamaktadır. Af Yasası'nda hiçbir istisnai durum ve kayıt yoktur. Durumu, suçu ne olursa olsun, silah almış herkes Af Yasası kapsamı dahilindedir. Aftan yararlanan biri, hiçbir surette geçmişte işlediği suçtan ötürü koğuşturmaya ya da farklı bir uygulamaya maruz kalmayacaktır. Silahını bıraktığı andan itibaren partinin güvencesine kavuşur. Görüldüğü gibi yasada, bahane edilecek hiçbir muğlaklık yoktur. Açık ki yasa, sizin için kaçırılmaması gereken bir fırsattır. Bu şanstan iyi yararlanın. Aksi halde sorumluluğunuz ve vebaliniz ağır olacaktır. Devrimin gazabından hiç kimse kendini kurtaramaz, onun için devrimin karşısında duran bahtsızlardan olmayın!

-Yaşasın Partimiz önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelemiz!
-Hiçbir güç Partimizin yaratmak istediği ulusal birliğimize engel olamayacaktır!
-Bijî Serok APO!

1.6.1991
PKK Botan Eyalet Komitesi

sömürgeci ordu birlikleri arasında şiddetli çarpışmalar da yaşandı. Her iki taraftan da çarpışmaya büyük birliklerin katıldığı, özellikle sömürgecilerin çok kalabalık birlikleri çatışmaya sevkettiği bildirilmektedir.

Giderek tam bir cephe savaşına dönüşen çarpışmada sürekli ağır toplar ve roketler kullanıldı. Gerek gerilla baskınına uğrayan jandarma karakolunda ve gerekse daha sonra meydana gelen şiddetli çarpışmalarda 1 üsteğmen ve 4 askerin öldürüldüğü ve çok sayıda askerin de ağır yaralandığı bildirilmektedir. Görgü tanıkları çok sayıda ağır yaralının Çolamerg hastanesine gönderildiğini söylemektedir. Öte yandan çarpışmaya katılan kimi korucuların sağdasolda anlattıklarına bakılırsa, sömürgeci birliklerden 30'a yakın asker öldürülmüştür.

Her zaman kayıplarını gizlemeyi ve bunun için de meydana gelen çarpışmalar hakkında hiçbir açıklama yapmamayı yeğleyen sömürgeciler, bu kez bir meydan savaşına dönüşen olayı saklayamadığından kendi kayıpları konusunda daha ilginç açıklamalar yaptılar. Namluda sıkışan havan topu mermisinin patlaması sonucu 5 askerin öldüğü tarzındaki açıklama yöre halkı tarafından alay konusu edildi.

Pişemtê'deki çarpışmada 12 düşman askeri öldürüldü; 1 gerilla da şehit düştü

Şemzînan'ın Pişemtê mıntıkasında 28 Temmuz günü gün düz saatlerinde başlayıp 7-8 saat kadar devam eden büyük bir çarpışma meydana geldi. Ağır silahların da kullanıldığı bu çarpışmada, gerilla kaynaklarından alınan kesin bilgilere göre 12 düşman askeri öldürüldü. Pek çoğu ağır olmak üzere 100'e yakın askerin de yaralandığı bildirilmektedir.

Bu olayda kahramanca savaşan bir ARGK savaşçısı da şehit düştü.

Pişemtê'de sömürgeci ordu sürülerinin hezimete uğratılması halk arasında büyük bir sevinçle karşılanıyor. Gerilla kaynakları düşman kayıplarını 12 kişi olarak açıklamasına rağmen halk 80 civarında sömürgeci askerin öldürüldüğünden söz etmektedir. Bu rakamda muhtemelen abartmalar olabileceği gibi ağır yaralanan askerlerden sonradan ölenler olması da mümkündür.

Büyük bir güç ve ağır silahlarla girdiği çapışmada bu denli net bir yenilgi ile çıkan TC askerleri arasında gerginlik ve huzursuzluğun had safhada olduğu belirtilmektedir.

Qilaban

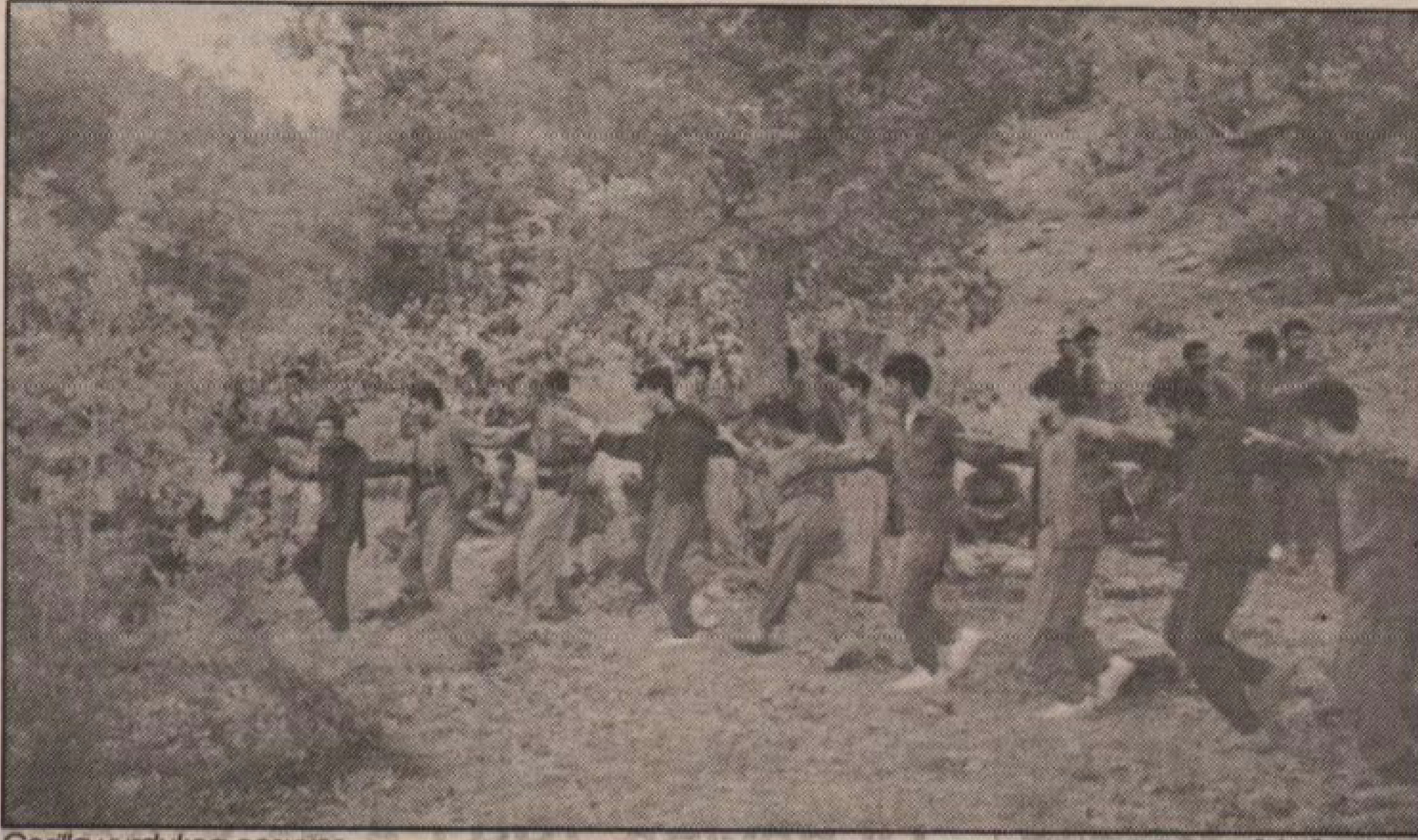
Düşman pususuna düşen ARGK birliğinden 12 savaşçı şehit düştü

Qilaban *(Berxwedan)*: Qilaban(Uludere)'ın Hêlal(Hilal) bucağına bağlı Zoma Wergî Sîpo mıntıkasında, alandan geçmekte olan bir ARGK birliği düşmanın kurduğu pusuya düşüyor.

Son derece elverişsiz koşullara rağmen gerilla birliğinin ağırlıklı kesimi çatışarak düşman pususunu yarıp kurtulmayı başarıyor. Ancak olayda 4'ü bayan olmak üzere 12 ARGK savaşçısı şehit düşüyor.

Belirtildiğine göre düşman pususuna düşen ARGK birliği yeni oluşturulmuş bir birliktir, alana yabancıdır ve geçiş yapmak üzere o alanda bulunmaktadır. Alan düz bir alandır, gündüz hareketine kesinlikle elverişli değildir. Buna rağmen gündüz böyle bir alanda hareket edilmesi ciddi bir hatadır. Bu durumda kalabalık sayıdaki grup tümden imha da olabilirdi. Savaşçıların hemen hemen tümü yeni katılanlar olmasına rağmen, düşman pususunu yarıp kurtulmayı başarmak yine gerillanın üstün taktik ve manevra gücü ve gözüpekliği sayesinde olmuştur.

Pusu olayından sonra çıkan çatışmada düşmana ne kadar kayıp verdirildiği konusunda somut bilgiler elde mevcut değildir. Bu olay 18 Temmuz 1991 tarihinde olmuştur.

Gerilla vurdukça coşuyor... Foto: Berxwedan

Şirnex

Bişî Reş'te gerillanın büyük intikam eylemi: 1 üsteğmen ve 14 asker öldürüldü

Qilaban/Şirnex *(Berxwedan)*: Qilaban'da 12 ARGK savaşçısının pusuda şehit edildiği olaydan iki gün sonra, 20 Temmuz günü, Şirnex'e bağlı Bişî Reş mıntıkasında ARGK gerillaları sömürgeci ordu sürülerine ağır bir darbe vurarak intikamının yerde kalmayacağını bir kez daha kanıtladı.

Gerillanın düşman operasyon birliğine yönelik saldırısında 1 üsteğmen ve 13 asker olay yerinde öldü. Ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılan askerlerden birinin de hastanede ölmesi üzerine sömürgecilerin toplam kaybı 15 oldu. Yaralı düşman askerlerinden 6'sının durumunun çok ağır olduğu, bunlardan kurtulma ihtimali bulunanların az olduğu söylenmektedir.

Sömürgeci ordu sürülerine ağır bir darbenin vurulduğu Bişî Reş mıntıkası Şirnex sınırları içerisinde bulunmakla birlikte Şirnex-Qilaban arasında ve 12

Botan 4. Bölge mayıs ayı eylemleri

Kürdistan'da mücadelemizin yeni döneme girmesiyle, PKK IV. Ulusal Kongresi'nin aldığı kararların ülkede vücut bulması için yeni alanlara dönemin taktiği ile yönelindiğinde, düşman da buna göre kendini hazırlamaya çalışıyordu. Pervari-Garisan alanında düşmana yönelik çalışmalarımız karşısında düşman da, gücünü yoğunlaştırma ve merkezileştirmeye koyulmuştu. Alanımızda bulunan Xerxûr (Doğanca) köyü karakolunda bulunan bir bölüğü, faaliyetlerimizin önünü almak için tabur düzeyine çıkarmaya çabalarken, alanda bulunan gerilla gruplarımızın düşman faaliyetlerini denetleyebilmesi sonucunda, bu düşman gücüne yönelik başarılı baskın eylemi düzenlenmiştir.

Saldırı şöyle gelişti: Düşman güçleri gündüz araziye çıkmış gerillaları arıyor. Gerilla grubumuz ise, günboyu düşmanın hareket tarzını izliyor ve güçlerinin karakola dönmelerini bekliyor. (Karakol, köye oldukça yakın bir yerde kurulmuştur.) Akşam dönen askerler, yorgunluklarını gidermeye koyulurlar. Çadırların altında yemek hazırladıkları bir anda, gerilla grubumuz roketatar, yarı otomatik ve ferdi silahlarla saldırmıştır. Bu ani saldırı karşısında düşman moralmen çökmüş ve ona ağır darbeler vurulmuştur. Askerler korkudan köyün içine kaçarlar. Kaçtıkları köyde, durumlarını gizlemek için, köylülerin evlerine rastgele girmiş ve köylülere baskılar yapmışlardır.

2 Mayıs 1991 günü meydana gelen bu eylemdeki kayıplarını gizlemek için sömürgeciler, her zamanki gibi yalana başvurarak kayıplarını az göstermişlerdir. Düşman kayıpları bu eylemde 8-10 kişidir. ARGK birliğinden hiçbir kayıp ya da yaralı yoktur. Gerillalar eylemden sonra üslerine çekilmişlerdir.

Bu eylemden 3 gün sonra karakolun yardımına gelen bir askeri birliğe, ARGK birliği pusu kurdu. Burada da düşmana çok sayıda kayıp verdirilmiştir.

Karakolun yardımına gelen askeri birliğin içinde, üst düzey komutanlar da vardı. Pusuya düşen bu düşman grubundan 1 uzman çavuş ve 2 askerin öldüğünü, düşman da açıklamıştır. Fakat gerçek ölü sayısı bu rakamın çok üzerindedir. Yaralılar ise hiç açıklanmadı.

Alandaki gerilla gruplarımız, 8 Mayıs günü Niwilan karakoluna baskın düzenlediler. Peşpeşe gelişen bu eylemlerden Niwilan karakolu baskını da şöyle gerçekleşti: ARGK'nin yoğun eylemleri nedeniyle düşman operasyona çıkıyor. Operasyona katılan birlikler, takviye amacıyla çeteleri de yanına alıyorlar. Gerilla gruplarımız ise, düşman askerlerinin hareketini düzenli gözlüyorlar. Günboyunca tüm hareketleri, gerillalar tarafından denetleniyor. Akşam birlikler karakola dönünce baskın eylemi düzenleniyor. Düşman gücünden, bize ulaşan bilgilere göre 1 yüzbaşı, 1 üsteğmen ve 5 asker öldü, birçoğu da yaralandı.

Tüm bu eylemlerin askerlerin yorgun olduğu anlarda gerçekleştirilmesi ve doğrudan karakollara yönelmesi, TC askeri güçlerinin moral bakımından çökmesine neden oldu. "Ne zaman bizim karakola yönelecekler" endişesi onlar için sürekli bir hale büründü. Sonuç olarak askerler iş yapamaz duruma düşmüşlerdir.

Düşman askerlerinin bu hali ve PKK IV. Ulusal Kongresi'nin çetelere yönelik çıkardığı Af Yasası'nın yarattığı olumlu ortamda, daha da hızlandırarak geliştireceğimiz eylemlerle düşmanın çete politikasının boşa çıkarılacağı gibi, alanımızda düşmanı bundan sonra da nefes alamaz duruma sokarak, partimiz de alanda giderek daha fazla otoritesini oturtacaktır. Bundan böyle PKK IV. Ulusal Kongre kararları doğrultusunda çalışmalarımızı daha da hızlandıracağız.

Öte yandan, 29 Nisan sabahı saat 04.00 sularında bir ihbar sonucu birliğimiz düşman güçleri tarafından çembere alındı. Düşman kesin imhayı hedefliyordu. Birliğimizin güvenliği için keşfe giden grubumuzla düşman güçleri arasında çıkan çarpışmada **Memo KINDI (Hozan)** arkadaş kahramanca savaşarak birliğimizin kurtulmasını sağladı, ancak kendisi şehit düştü.

Hozan yoldaş Güney-Batı Kürdistan'ın Qamişlo kentinde yurtsever bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Ailesi Qamişlo'da ileri gelen ailelerdendir. Ailenin maddi durumu bölgedeki diğer ailelere nazaran oldukça iyidir. **Hozan** arkadaş da, ailesinin yurtsever olması nedeniyle, daha küçük yaşlarda aileden gelme yurtsever özellikleri kendi kişiliğinde somutlaştırmasını bilmiştir. Mücadelemizin alanda gelişmesiyle birlikte, **Hozan** arkadaş daha öğrenim yıllarındayken mücadelemizle tanışır. Mücadelemizle tanıştığında üniversiteyi okuyordu. Kısa bir süre sonra öğrenimini yarıda keserek faaliyetlere katılır. Başta öğrenci gençlik saflarında, giderek tüm kitleler içerisinde faaliyetlere atılır. Böylece ulusal kimliğinin ayrıcalığına daha içten bağlı hale gelmesi ve bunu tüm benliğinde hissetmesi ardından, bir an önce kendini geliştirme heyecanına kapılır. Siyasi bakımdan kendini güçlendirme istemi doğrultusunda partiye çeşitli raporlar sunarak, Mahsum KORKMAZ Akademisi'nde eğitim talebinde bulunur. Parti O'nun bu talebini kabul ederek 1988 yılında akademiye gitmesine olanak tanır. Akademide siyasi ve askeri eğitimini tamamladıktan sonra, Qamişlo alan faaliyetlerinde çeşitli görev ve sorumluluklar üstlenir. Kitle faaliyetlerinde kaldığı süre içerisinde tamamen partinin çizgisi doğrultusunda hareket eder. Halka oldukça büyük bir değer veren ve sevgiyi, saygıyı bilen **Hozan** yoldaş, bu kişiliğiyle halk tarafından sevilir, sayılır.

Mücadele pratiğinde de saygıya değer veriyor, yoldaşlarına yardımcı oluyor ve sürekli yoldaşlarını yüceltmeye çalışıyordu. Çok ilkeli ve devrimci bir pratiği söz konusudur. **Hozan** yoldaş kitle ve yoldaşları arasında fedakar, cesur, partiye bağlı, sade, olgun ve özverili yapısıyla tanınır ve sürekli örnek olmasını bilen bir kişilikti.

Hozan yoldaş 1990 yılında ikinci kez akademiye gider. Belli bir süre kaldıktan sonra, bir grup yoldaşıyla birlikte ülkemizin kalbi olan ve ulusal kurtuluş savaşımızın her gün gittikçe daha da büyüdüğü Botan alanına gelir. Botan Eyaleti IV. Bölge alan faaliyetlerinde manga komutan yardımcılığı yapar. Basın-yayın alanında da gazetecilik bildiğinden muhabirlik (Arapça bölümünde) görevini de üstlenir. Daha büyük görevler üstlenebileceği, günbegün gelişme sağlayacağı ve ileride birçok sorumluluğu kaldırabileceği bir anda, biling ve sorumluluk sahibi böylesi değerli bir yoldaşımızın şehit düşmesi, bizler için üzücüdür. Ancak O, hiçbir zaman unutulmayacak; O'nun bizlere gösterdiği ışıklı yolda hep yürümesini bileceğiz.

Hozan yoldaşın devrimci ruhunu ve mücadele azmini bağımsız ve özgür bir Kürdistan'ı kurarak yaşatacağız!

23 Mayıs 1991
Botan IV. Bölge'den mücadele arkadaşları

Not: Hozan yoldaşın şehit düştüğü çarpışmada düşmandan da ölü ve yaralılar vardır. Ancak sayısını tespit edemedik.

ARGK savaşçısının şehit düştüğü Zoma Wargî Sîpo'ya çok yakın bir alandır. Aynı yerde ve kısa süre içerisinde düşmandan böylesine intikam alınmış olması halk kitleleri arasında da büyük bir sevinçle karşılanmıştır.

Sömürgeciler ormanlarımızı ateşe vermeye devam ediyor

Gerilla birliklerimiz karşısında yenilgi üzerine yenilgi alıp özel savaşı tümüyle iflas eden faşist Türk sömürgecileri, çaresizlik ve güçsüzlüklerinin bir sonucu olarak ormanlarımızı ateşe vermeye devam ediyorlar. Geçmişte de bu tür uygulamalara sık sık rastlandı. Özellikle gerillanın barındığı sanılan alanlarda binlerce hektarlık ormanı acımasızca ateşe veren sömürgeciler, nasıl doğa düşmanları olduklarını da ortaya koyuyorlar böylece.

Geçtiğimiz ay daha çok Dêrsim'ın Xozad ve Pülür (Ovacık) alanlarında bu tür uygulamalara tanık olundu. Ateşe verilen ormanların yanması günlerce devam etti ve geniş bir alanda bütün bitki örtüsü kül oldu.

19 Temmuz günü de bu kez Şirnex ile Cizîra-Botan arasındaki Qesrik Boğazı denilen bölgede bulunan Çiyayê Dêran mıntıkasındaki ormanlık alan TC güçleri tarafından ateşe verildi. Yüzlerce hektarlık orman alanının günlerce yandığı ve söndürmek için hiçbir çaba sarfedilmediği gibi ülkemiz zenginliklerinin ve doğanın böylesine ateşe verilmesine tahammül edemeyip yangını söndürmek isteyen yöre halkına da izin verilmedi ve ısrar edenlerin tehdit edildiği bildirilmektedir.

Bayrağımız dağlardan kentlere taşınıyor... Foto: Berxwedan

Sipivyan köyüne baskın: Korucubaşı muhtar öldürüldü

Şirnex'ın batısında ve Şirnex-Kerboran arasındaki Gabar Dağları mıntıkasında bulunan Sipivyan köyüne 16 Temmuz günü gerillalar tarafından bir baskın düzenlendi. Daha önce birçok kez uyarılan, sömürgecilere uşaklık ve çetecilik yapmaktan vazgeçmesi istenen ve bu uyarıları dikkate almayan köy muhtarı ve korucubaşı Yusuf Şahin köylülerin de onayı alınarak ölümle cezalandırıldı.

Daha sonra köylülerle mücadelenin çeşitli sorunları ve özellikle koruculuk konusunda çeşitli konuşmalar da yapan gerilla birliği, herhangi bir olumsuzlukla karşılaşmadan köyü terketti.

KAMUOYUNA AÇIKLAMA

Güney Kürdistan'daki ARGK kamplarına saldıran TC ordu birliklerine ağır kayıplar verdirildi

Sömürgeci-faşist Türk devletinin ordu birlikleri 22 Temmuz 1991 tarihinde Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'nin Güney Kürdistan'ın Xaxûrkê alanında bulunan kamplarına yönelik saldırısı sonucu, ulusal kurtuluş kuvvetlerimizle sömürgeci birlikler arasında meydana gelen çarpışmalar devam etmektedir.

Sömürgeciler 4 tabur asker ve 200 kadar korucunun katıldığı bir güçle saldırıya geçmiştir. En son alınan haberlere göre çarpışmalar 26 Temmuz günü halen devam etmekteydi. Bu tarihe kadar sömürgeci birliklerden en az 9 asker öldürülmüş ve çok sayıda asker de yaralanmıştır. 26 Temmuz tarihine kadar gerilla birliklerimizin herhangi bir kaybı olmamıştır.

Şiddet ve devlet teröründen başka hiçbir yol ve yöntem tanımayan, bunun için kendisine güveni ve soruna politik yaklaşım yeteneği olmayan TC'nin, kendi devlet sınırlarını aşarak Güney Kürdistan'a girişi ilk değildir. Bu nedenle ARGK gerillaları böyle bir saldırıya hazırlıklıydı. Ve nitekim saldırıya geçen düşman birliklerine ağır kayıplar verdiren gerillalarımız sömürgecileri bir kez daha pişman etmiştir. Daha ilk anda başarısızlığa uğradığı anlaşılan saldırıda, sömürgeci birlikler arasında huzursuzluklar başgöstermiş, hep ön saflarda savaşması istenen koruculardan bir kesimi buna itiraz ederek çarpışmalara katılmak istemediklerini belirtmiş, bazıları da silahlarını atmışlardır.

Açıktan gitmeye cesaret edemeyip Kürdistan'a gizli gitmeyi yeğleyecek kadar zavallılaşan TC cumhurbaşkanı faşist Özal'ın 24 Temmuz'da Diyarbakır'da yaptığı konuşmada, Partimizi ve gerillalarımızı kastederek, "Bunları yurtdışında bile vururuz" demesi ve bu açıklamanın yapıldığı tarihten iki gün önce 22 Temmuz'da TC ordu birliklerinin Güney Kürdistan'a girmiş bulunması Türk devletinin barbar ve katliamcı karakterini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Cumhurbaşkanından başbakanına ve diğer tüm askeri ve sivil yetkililerine kadar gözlerini böylesine kan ve şiddet bürümüş bulunan bu barbar ve katliamacı rejim, Kürdistan halkının haklı ve meşru mücadelesi karşısında dayanamayacak; Özal'ın çığlıkları bile bu insanlık düşmanı rejimi, sahiplerinin başına yıkılmaktan kurtaramayacaktır.

Sömürgeci Türk ordusu her sınır ötesi saldırıda ağır kayıplar vermeye devam edecek ve yenilgiden başka bir sonuç alamayacaktır.

27 Temmuz 1991
PKK Avrupa Temsilciliği

Dih

ARGK birliklerinin bir dizi pusu, saldırı ve baskın eylemlerinde sömürgecilere çok sayıda kayıp verdirildi

Dih/Sêrt *(Berxwedan)*: Botan'ın genelinde olduğu gibi Dih (Eruh) çevresinde de ulusal kurtuluş kuvvetlerimizle sömürgeci güçler arasında yoğun çarpışmalar yaşanmaktadır. Bu alanda son günlerde gerilla birliklerimizin bir dizi pusu, saldırı, baskın eylemi sonucunda sömürgecilere ağır kayıplar verdirildiği bildiriliyor. Alandan elimize ulaşan son haberler şöyle:

Dih'ın Serxetê ve Hesinka köyleri arasında gerillalar tarafından yola döşenen mayına 25 Temmuz günü sömürgecilere ait bir askeri araç çarpıyor. Mayının patlamasıyla havaya uçan araçta bulunan düşman güçlerden 1 üstteğmen, 2 asker ve 1 korucu ölüyor, 5 asker de ağır yaralanıyor. Ağır yaralılardan birkaçının da daha sonra kaldırıldıkları hastanelerde öldükleri bildiriliyor.

25 Temmuz günü Dih-Sêrt arasında büyük bir çarpışma meydana geldi. Olayda çok sayıda düşman askerinin öldürüldüğü bildirilmektedir. Edinilen bilgilere göre, Dih'in Nit ve Bûkhat köyleri arasındaki mıntıkada bir askeri araç gerillalar tarafından pusuya düşürüldü. Roketatar ve otomatik silahlarla çapraz ateşe tutulan araçta bulunan düşman askerinin tümü ölü ya da yaralı safdışı bırakıldı. Daha sonra olayı duyup yardıma gelen sömürgeci birliklerle ARGK gerillaları arasında çıkan çarpışmada gün boyu devam etti. TC birliklerine bu çarpışma sırasında da çok sayıda kayıp verdirildiği bildirilmektedir. Gerillaların herhangi bir kayıplarının bulunmadığı bu olayda düşmanın kayıp sayısı hakkında kesin bir bilgi alınmamıştır.

27 Temmuz günü Dih'e bağlı Diha Kevin köyüne baskın düzenleyen ARGK birlikleri, köyde bulunan jandarma karakolunu tümüyle imha etti. Olaydan sonra yerle bir edilmiş karakolun çevresine köy muhtarı ve korucular bile sokulmadığı için sömürgecilerin ölü ve yaralı kayıpları konusunda kesin sayı belirlenememiştir. Ancak görgü tanıkları karakolda bulunan askerlerden pek azının kurtulmuş olabileceğini söylemektedir. Diha Kevin köyünün sırtını dayadığı kayaların tepe noktasında koruculara sürekli olarak nöbet tutturuluyordu. Ancak baskın günü gerillaların geldiğini gören korucular kaçıyorlar. Dolayısıyla gerillalar hiç oyalanmadan doğrudan karakolu hedefliyorlar. Karakol binası içindekilerle birlikte imha edilip ARGK savaşçıları köyü terkettikten sonra köye gelen düşman askeri birlikleri, kudurmuşçasına köylülere saldırıyorlar. Çobanı ve koyun sağmaktan dönen bêrîvanları, "gerillalar sizin aranıza katılarak köye girdi" gerekçesiyle taramak istiyorlar. Köylü kadın ve erkeklerden yaralanan olmuyor, ancak birçok hayvan askerlerin açtıkları ateş sonucu telef oluyor.

Dih alanındaki korucular da yoğun olarak silah bırakıyor

Ulusal kurtuluş mücadelemizin öncüsü PKK'nin IV. Ulusal Kongre'de çıkardığı Af Yasası ve 1991 yılında ARGK'nin otoritesini daha da pekiştirmesi sonucu, Kürdistan'ın birçok alanında olduğu gibi Dih alanında da korucular yoğun olarak silah bırakmaktadırlar. Sömürgecilerin bütün çabalarına rağmen sistem bu alanda da tam bir çöküşe gitmektedir.

Silah bırakma kampanyasına bu alanda katılan köylerden biri de, Bêdarê oldu. Bêdarê köyü korucuları 23 Temmuz günü Dih merkezine giderek silahlarını bırakmak istediler. Sömürgeci yetkililer silahları geri almayıp korucuları ikna etmek için çeşitli yollar deniyorlar. Ancak Bêdarê korucuları bir daha koruculuk yapmamakta kararlı olduklarını belirtiyorlar.

Öte yandan Dih'ın Reşenê (Dikboğaz) köyünde devlet güçleri tarafından döşenen mayına basan köy korucusu Abdulkerim Bişkin olay yerinde öldü. Aynı köyde geçen ayın sonlarında da sömürgecilerin köye 15 dakika mesafedeki çeşmenin etrafına döşedikleri mayınlara basan iki köylü yaşamlarını yitirmişlerdi.

Êlih

İşbirlikçi-ajan Sabri Doğru ölümle cezalandırıldı

Sêrt/Êlih *(Berxwedan)*: Ünlü işbirlikçi-ajan, ihbar ettiği birçok devrimci ve ilericinin katledilmesine neden olan Sabri Doğru, 22 Temmuz 1991 tarihinde Êlih'in Yenimahalle semtinde ARGK şehir timleri tarafından kurşunlanmak suretiyle ölümle cezalandırıldı.

Son derece karanlık ve suçlu bir pratiğin ve geçmişin sahibi olan bu unsur, 1980 öncesinde, İGD ve DDKD saflarında yer almış, 12 Eylül faşist darbesi sonrasında PKK saflarına katılarak yurtdışı alanlarındaki kamplarda askeri ve siyasi eğitim gördükten sonra ülkeye girmiş ve 1984 yılında Êlih'te kendi komplosuyla yakalanmış ve Diyarbakır Cezaevi'ne konmuştur. Yaptığı ihbar ve itiraflarla birçok kişinin yakalanıp katledilmesine neden olmuş, mücadeleye çok büyük oranda zarar vermiştir. TC helikopterlerine binerek gönüllü olarak operasyonlara katılmış ve halka çok acılar çektirmiştir. Soysuzlukta ve işbirlikçilikte o denli ileri gitmiştir ki, cezaevinde bulunduğu süreçte kendi öz amcaoğlunu bile ihbar ederek işkencede şehit olmasına yol açmıştır.

Soysuzlukta olduğu kadar pervasızlıkta da oldukça ileri giden bu unsur, sağda solda "PKK'nin bana en ufak bir şey yapmaya gücü yetmez" türünden sözler sarfetmekten de çekinmemiştir.

Bu unsurun ARGK gerillaları tarafından ölümle cezalandırılması yöre halkı tarafından sevinçle karşılanırken, bir has uşağını kaybeden TC'yi de alabildiğine üzmüş ve tedirgin etmiştir. Olaydan sonra sömürgeci kolluk kuvvetleri Êlihli yurtseverler üzerinde büyük çaplı sindirme operasyonları başlatarak birçok kişiyi gözaltına almışlardır.

Yoğunlaşan kontr-gerilla eylemleri

Êlih ve çevresi, son dönemlerde kontr-gerilla eylemlerinin en çok yoğunlaştığı alanlardan biri oldu. Bir süre önce yurtsever Sıddık Tan ve oğlu Azad Tan'ın otomobillerine konan bombanın patlaması sonucu ağır yaralanmaları, kimliği şehir merkezindeki karakolun yakınlarında bulunan bir yurtseverin sömürgecilerce öldürüldükten sonra cesedinin şehir dışında bir yere atılması gibi olayla hemen akla gelenlerden bazıları. Öte yandan yol keserek araçları durdurup yolculardan zorla para alan ve bunu gerilla adına yaptığını söyleyen timlerin eylemleri de bir başka örnektir.

Şimdi de Êlih ve Qûbîn(Beşiri) köylerine gidip kendilerini gerilla olarak tanıtıyorlar ve her köye 15-20 milyon para cezası koyduklarını, bu paranın 1 hafta içerisinde ödenmemesi halinde köyleri ateşe vereceklerini söylüyorlar. Kendilerine ARGK'nin Botan grubu süsünü vermeyi de ihmal etmiyorlar. Botan grubuyla ilişkileri olan yurtseverlerin durumu gerillaya iletmesi üzerine olay açığa çıkıyor.

Kitlelerin devrimci mücadeleyi desteklemelerini hiçbir yöntemle engellemeyi başaramayan TC sömürgecilerinin bu tür uygulamaları aslında kendi tükenmişliklerini kanıtlıyor.

Berwarî

Çok sayıda karakol baskınları ve çarpışmalarda onlarca düşman askeri öldürüldü

Sêrt/Berwarî *(Berxwedan)*: Berwarî(Pervari) ve çevresin-

deki karakol baskınları ve çarpışmalarda sömürgeci güçlere çok sayıda kayıplar verdirildi. Ayrıca çetelere yönelik eylemlerde birçoğuna silah bıraktırılırken buna yanaşmayanların önemli bir kesimi de silahsızlandırılarak etkisizleştirildi.

Bu arada sömürgecilere ait birçok karakola yönelik saldırılarda düşmana verdirilen kayıplar konusunda somut bilgiler edinebilmek mümkün olmadı. Çünkü sömürgeciler her saldırı sonrasında ölü ve yaralılarını ortadan kaldırıncaya kadar hiç kimsenin olay yerlerine yaklaşmasına izin vermemeyi gelenek haline getirmişlerdir.

Bu alandan ulaşan bazı baskın ve çarpışma haberleri şöyledir:

30 Haziran 1991 günü Berwarî'ye bağlı Hertivînan(Ekindüzü) karakoluna ARGK birlikleri tarafından roketatarlı bir saldırı gerçekleştirildi. Binanın kullanılamaz ölçüde hasar gördüğü bildirilmektedir.

19 Temmuz günü Axêr(Sarıyaprak) ve Hosyan(Doğan) köyleri arasında ulusal kurtuluş kuvvetlerimizle sömürgeci ordu birlikleri arasında bir çarpışma meydana geldi. Yer yer şiddetlenerek üç gün sürdüğü bildirilen çarpışmalarda düşman birliklerinden 3 askerin öldürüldüğü açıklandı. Ancak gerçek sayının bunun çok üzerinde olduğu söyleniyor. Axêr köyü geçen yıl sömürgeciler tarafından gerillaları desteklediği gerekçesiyle boşaltılmıştı. Daha sonra köyde kurulan karakola Kayseri'den getirtilen komando birlikleri yerleştirildi. 19 Temmuz günü meydana gelen çarpışma, bu köydeki düşman üslerine ARGK birliklerinin roketatarlarla gerçekleştirdiği saldırıdan sonra başlamıştı.

19 Temmuz günü Berwarî'nin bir başka köyü olan Erkent'te, köy etrafına kurulan pusuya düşen bir ARGK savaşçısı şehit düştü.

Hosyan köyünde konumlanmış bulunan sömürgeci ordu birliklerinin derin bunalımlar içerisinde olduğu, bunalıma düşen bir askerin 22 Temmuz günü kendi arkadaşını vurarak öldürdüğü ve hapse atılan bu askerin de daha sonra intihar ettiği bildirilmektedir.

26 Temmuz günü Tennur köyü korucularına yönelik bir baskın gerçekleştiren ARGK birlikleri 15 korucunun silahlarına el koydular.

29 Temmuz günü Berwarî'nin Bêşan köyü ve Herekol arasında gerilla birlikleriyle sömürgeci güçler arasında meydana gelen çarpışmada çok sayıda düşman askerinin öldürüldüğü bildiriliyor.

Karakollardan sonra tutunamayan bazı sömürgeci taburlar da boşaltılıp geri çektiriliyor

Kürdistan'da ARGK'nin etkinliği artıp otoritesi pekiştikçe sömürgeciler adım adım gerilemektedir. Bu, hem askeri hem de siyasal alanda geçerlidir. Kırsal alanlarda gerilla saldırıları karşısında tutunamayan bazı TC karakollarının boşaltılmasına çoktan başlandığı bilinmektedir. Halk kurtuluş ordumuz büyüyüp sömürgeci hedeflere yönelik saldırıları da yoğunlaştıkça, düşmanın daha büyük birlikleri de tutunmakta güçlük çekiyor ve bazı alanlardan çekilerek daha büyük birlikler halinde ve belli merkezlerde toplanmaktadır.

Son dönemlerde Berwarî ve Dih(Eruh) taraflarında aralarında birkaç taburun da bulunduğu birçok sömürgeci askeri birliğin tutunamayarak, konumlandığı yeri terkedip geri çekildiği gözleniyor.

Örneğin Dih'e bağlı Bükhat(Dönerdöver) ve Xalidiyê(Kekliktepe) köylerinde bulunan taburlar geri çekilmek zorunda bırakıldı. Berwarî'nin Meylana ve Şuyexa köylerindeki düşman askeri birlikleri daha 1990 sonbaharında alandan çekilmişti. Yine Dih'e bağlı Basnê(Bozatlı), Şîşil(Gülburnu), Aval(Tünekpınar), Bilciman(Narlıdere) ve Serhedan(Dağdüşü)'da var olan askeri birlikler de geri çekildiler.

ARGK savaşı şiddetlendirerek büyüyor... Foto: Berxwedan

Sêrt

Halk koruculara nefretini her fırsatta dile getiriyor

Sêrt *(Berxwedan)*: Koruculuk sisteminin iflas edip yaşayamamasında öncünün yaklaşımı ve etkinliği kadar halkın tavrı da çok büyük rol oynadı. Halk, her fırsatta koruculardan nefret ettiğini gösterdi, gerektiğinde onlara ambargo koyup selam bile vermedi. Bunun yarattığı ağır psikolojik durum birçok çetenin istifasına yol açtı.

Sêrt merkezine bağlı Muval(Kelekçi) köyünde korucular vardır. Şemsê(Güneşli) köyündeki traktör sahipleri Muval'e gidip bütün köylülerin ekinlerini biçiyorlar. Ancak korucuların ait tarlalara dokunmayı bile kabul etmeyerek geri dönüyorlar. Durumun sömürgeci ordu menşuplarına iletilmesi üzerine, ertesi gün Muval ve Mehînan(Kayıkçı) köyündeki askerler Şemsê köyüne giderek araç sahiplerini zorla götürmek isterler. Traktör sahipleri kesinlikle korucuların ekinlerini biçmeyeceklerini söylerler. O arada bir astsubay araçlardan birine binip sürmeye çalışır. Bunun üzerine Şemsê köylüleri askerlere saldırırlar. Özellikle çocuk ve kadınlar bir yandan sloganlar atıp bir yandan da taş ve sopalarla askerlerin üzerine yürüyorlar. Askerler çareyi kaçmakta buluyorlar. Kaçarken de bir yandan halka ateş ediyorlar. Bu olayda bir kız çocuğunun yaralandığı bildiriliyor.

Bir diğer ilginç olay da Sêrt merkezinde, emniyet müdürlüğünde yaşanıyor. Geçtiğimiz Ocak ayında ajanlığı nedeniyle ölümle cezalandırılan Abdullah Kurt'un oğlu emniyet müdürlüğünde bekçi olarak göreve alınmıştı. 24 Temmuz günü çalıştığı yerde bazı polisler Kürtlere ağır küfürler eder. Bekçilik yapan ajan Abdullah Kurt'un oğlu tahammül edemeyip polislere karşılık verince öldüresiye dövülüyor. Daha sonra akibetinin ne olduğu ise bilinmiyor.

Öte yandan Sêrt merkezine bağlı Xêrt(Kayaboğaz) köyü yakınlarında gerilla birliklerimizle sömürgeci ordu sürüleri arasında çıkan bir çarpışmada, ilk belirlemelere göre 2 düşman askerinin ağır yaralandığı bildiriliyor.

Hezex

Gerilla saldırısı karşısında paniğe kapılan sömürgeci ordu birlikleri birbiriyle çatıştı: 3 asker öldü, birçoğu yaralandı

Hezex *(Berxwedan)*: 20 Temmuz tarihinde Hezex(İdil) merkezi ile Xirabê Şeref(Dirsekli) köyü arasında kalan Seqlan mevkiinde ARGK gerillaları gece geç saatlerde bir düşman askeri birliğine pusu attı. Ancak pusu eylemi istenen tarzda gerçekleştirilemedi. Kısa süren bir çarpışma oldu. Ölü ve yaralıların olmadığı bu eylemde çarpışmanın çıkması ve olay yerine düşman takviye birliklerinin gelmesi üzerine gerillalar geri çekildi. Ayrı istikametlerden gelen düşman birlikleri birbirlerini gerilla sanarak uzun bir süre çarpıştılar. Kendi aralarındaki bu çarpışmadan sonra 3 askerin öldüğü, birçoğunun da yaralandığı ortaya çıktı.

Öte yandan 21 Temmuz günü ARGK gerillaları Hezex'e bağlı Filfêl(Ulak) köyü yakınlarında petrol arama şirketi ve onu koruyan askeri birliğe yönelik bir saldırı gerçekleştirdi. Roketatarlarla yapılan bu saldırıda iki bina tamamen tahrip edilerek kullanılamaz duruma getirildi. Gerilla kaynaklarından alınan bilgiye göre sömürgecilere burada verdirilen maddi kayıp büyüktür.

18 Temmuz tarihinde yine Hezex kırsalında ARGK gerillalarının bir düşman operasyon birliğinin önüne pusu atması sonucunda çıkan çarpışmada 4 düşman askeri ağır yaralandı.

Bafê köyünde halk karakola saldırdı

Hezex'e bağlı Bafê köyünde, köy halkı TC'nin Amed katliamını protesto etmek amacıyla gösteri yapıyor. Köyde bulunan karakol olaya müdahale ederek gösteriyi engellemek istiyor. Bu amaçla köy muhtarını ve 5 köylüyü gözaltına alıyorlar. Bunun üzerine toplanmış bulunan kadınlı-erkekli-çocuklu 400 kadar kişi karakola saldırıyor. **"İşgalci güçler defolsun!" "Yaşasın Başkan APO!", "Yaşasın PKK!"** sloganlarıyla karakola yürüyen kitleye düşman karşılık veremiyor.

Ayrıca Hezex merkezinde de 20 Temmuz günü 4 bin kadar kişi yürüyüşe geçerek ANAP'lı belediye başkanı Abdurrahman Abay'ın istifasını istiyor.

Mêrdîn

Mehsert(Ömerli)'te sömürgecilere büyük darbe: 25 asker öldürüldü

Mêrdîn *(Berxwedan)*: Mêrdîn yöresinde son iki hafta içerisinde sömürgeci güçlere büyük darbe vuruldu. Gerilla kaynaklarından alınan bilgilere göre 17 Temmuz tarihinde bir gecede baskın, pusu ve çatışma biçiminde üç seri eylem gerçekleştirildi. Bu eylemlerde sömürgeci güçlerden 25 asker öldürüldü. Yaralanan çok sayıda düşman askerinin de çevre il ve ilçelerdeki hastanelere kaldırıldığı bildiriliyor. Olayda ARGK birlikleri herhangi bir kayıp vermemiştir.

Yine Mêrdîn I. Bölge'de 18 Temmuz günü bir sömürgeci operasyon birliği pusuya düşürülerek ağır kayıp verdirildi. Düşmanın buradaki kayıplarının kesin sayısını öğrenebilmek mümkün olmadı. Gerillanın hedeflediği ve ağır zayiat verdirdiği bu birlik, **Ferhat** ve **Çekdar** arkadaşları şehit eden sömürgeci birliktir. Bu nedenle ARGK'nin bu eylemi daha da anlam kazanıyor.

21 Temmuz günü Midyad'ın Sarê(Sarıköy) köyü yakınlarında yola döşenen bir mayına çarpan araçta bulunanlardan 9 kişi öldü, 7 kişi de yaralandı. Ölenler arasında bazılarının köy korucusu, bazılarının da silah bırakmış eski korucular olduğu bildiriliyor.

Nisêbîn'de polis aracı tarandı: 2 polis ağır yaralandı

Nisêbîn merkezinde 18 Temmuz günü ARGK şehir timleri tarafından sömürgeci polis güçlerine ait bir otomobil otomatik silahlarla tarandı. Lise binası yakınlarında meydana gelen olayda araçta bulunan polislerden ikisi ağır yaralandı. Eylemi gerçekleştiren gerilla timi hızla ve kayıp vermeden olay yerinden ayrıldı.

Olay sonrasında sömürgeci kolluk kuvvetlerinin sivil halk üzerine rastgele ateş açması sonucunda 4 yaşındaki bir çocuk yaşamını yitirdi. Ayrıca bu olay bahane edilerek ilçe merkezinde 30 kadar yurtsever gözaltına alındı.

Gûrrgum

Askeri araca saldırı: 1'i subay 3 asker öldürüldü, birçoğu yaralandı

Gûrrgum *(Berxwedan)*: 17 Temmuz tarihinde Gûrrgum(Maraş)'un Kapıçam mevkiinde devriye gezen bir düşman askeri aracı ARGK gerillalarının saldırısına uğradı. Otomatik silahlarla taranan askeri araçta bulunan düşman güçlerden 1 subay ve 2 er öldürülürken, araçtaki diğer askerlerden çoğu ağır biçimde olmak üzere yaralandı. Yoğun bir orman örtüsüyle kaplı alanda gerçekleştirilen saldırıdan sonra gerillalar kayıp vermeden olay yerinden uzaklaştılar.

Güney-Batı eyaletinde son dönemlerde yoğunlaşan gerilla eylemleri kitleler üzerinde son derece olumlu etkiler bırakmakta; ve halkın moralini alabildiğine yükseltmektedir.

Cizîra-Botan

Sömürgecilere ait bir askeri araç gerillanın döşediği mayınla havaya uçtu

Cizîra-Botan *(Berxwedan)*: Cizîra-Botan'ın Emeran(Dicle) bucağına bağlı Tilêbel(Uğur) köyü yakınlarında ARGK gerillalarının tarafından yola döşenen bir mayının üzerinden geçen düşman askeri aracı havaya uçarak imha oldu. Araçta bulunanlardan 1 üsteğmenin olay yerinde parçalanarak öldüğü, diğer askerlerden çoğunun da ağır biçimde yaralandığı bildirilmektedir. Tilêbel köyü Cizîra Botan'a bağlı olmakla birlikte Hezex'ê daha yakın mesafede bulunmaktadır.

Serhedan

Tendürek'te çarpışma: 20 asker ve 7 korucu öldürüldü, 3 gerilla şehit düştü

Erzirom/Grîdax *(Berxwedan)*: Çaldıran, Gihadîn(Diyadin)-ve Bazîd(Doğubeyazıt) üçgeninde bulunan Tendürek dağlarında, 17 Temmuz günü ARGK birlikleri ile TC ordu ve çete sürüleri arasında büyük bir çarpışma meydana geldi. Gün boyu süren çarpışmada kalabalık sayıda birlikler savaştı, sömürgeciler en ağır silahlarını kullandılar. Buna rağmen büyük kayıplar vermekmayınca köylülerle bir toplantı yaparak koruculuk sisteminin amaçları üzerine halka bilgi veriyorlar. Daha sonra korucuların eş ve çocuklarıyla da konuşan ARGK savaşçıları, düşman silahlarını mutlaka bırakmalarını aksi halde kendilerinin de bundan zarar görebileceklerini tembih ediyorlar.

Görgü tanıklarının belirttiğine göre sayıları 80 civarında olan gerilla grubu köyden ayrılırken iki orman bekçisini de silahsızlandırıyor. Gerillaların yaptığı konuşmaların kitleler üzerinde büyük etki bıraktığı belirtiliyor. Özellikle gerilla gruplarının böylesine güvenlikli dolaşması halkta da büyük bir güven duygusu yaratıyor.

Gerilla, sömürgeciliğe aman tanımıyor... Foto: Berxwedan

ten kurtulamadılar.

Alınan bilgilere göre, çarpışmada 20 civarında asker ve 7 korucu ölü ve çok sayıda düşman gücü de yaralı olarak saf dışı bırakılmıştır. Bu çarpışmada kendilerinden sayı olarak kat kat üstün düşman güçlerine karşı kahramanca savaşan ve sömürgecilere ağır kayıplar verdiren ARGK savaşçılarından 3'ü de şehit düşmüştür.

Avkevir ve Gihadîn'deki çarpışmalarda toplam 4 düşman askeri öldürüldü

Grîdax(Ağrı)'a bağlı Avkevir(Taşlıçay) ilçesi ile Gihadîn-(Diyadin) ilçesi yakınlarında 20 ve 21 Temmuz günleri çıkan iki ayrı çarpışmada toplam 4 düşman askeri öldürülürken birçoğu da yaralanmıştır. Sömürgeciler bu çarpışmaları da, olayda verdikleri kayıpları da halktan gizlemek için büyük çaba sarfetmiş ancak bunda başarılı olamamıştır. Çünkü çarpışma haberleri kısa süre içerisinde çevrede herkesçe duyulmuştur.

21 Temmuz günü Grîdax il merkezinde iki asker cenazesinin kaldırıldığını gören kitlelerin sorularına yanıt bulmakta zorlanan TC yetkilileri bu askerlerin ARGK gerillalarıyla girilen çarpışmalarda öldüklerini itiraf etmiş, ancak ölenlerin sayısının sadece iki kişi olduğunu söyleyerek bir kısmını yine de gizlemek istemiştir.

Qamuşan'da köy baskını

Qers'in Qamuşan(Sarıkamış) ilçesine bağlı köylerde koruculara yönelik eylemlerde bir yoğunlaşma görülüyor. 26 Temmuz günü yine korucuların bulunduğu bir köye baskın düzenleyen gerillalar, korucuları köyde bula-

Çewlik/Müş

Dara Hênê'de sömürgecilere bir darbe daha: 1 yüzbaşı ve 6 asker öldürüldü

Çewlik/Müş *(Berxwedan)*: Dara Hênê alanında geçtiğimiz Haziran ayında 10 ARGK savaşçısının şehit düşüşünden bu yana ancak bir aylık bir süre geçmesine rağmen, sömürgecilere ikinci bir intikam darbesi de vuruldu. Temmuz'un ilk yarısındaki iki ayrı eylemde sömürgecilere 20'nin üzerinde kayıp verdirilmişti.

19 Temmuz günü ise yine Dara Hênê'ye bağlı Warê Mergê(Yayla) bucağı kırsalında, ARGK birlikleri ile sömürgeci güçler arasında çıkan çarpışmada ilk belirlemelere göre 1 yüzbaşı ve 6 asker öldürülürken, pek çoğu da yaralandı. Çarpışma bir ihbarı değerlendiren sömürgeci ordu sürülerinin çetelerle birlikte çıktığı bir operasyonda ARGK birlikleriyle karşılaşması üzerine başladı ve gün boyu devam etti.

Her türlü hazırlıklarını yaparak çıktıkları operasyonda ARGK gerillalarına darbe vuracaklarına kendileri darbe yiyen düşman birliklerinde büyük bir moral bozukluğunun yaşandığı bildiriliyor. Bu olayda ayrıca yörenin namlı korucularından Ştahir Ahmet denilen çete de ağır yaralandı. Sömürgeciler kendi bu has uşaklarını askeri hastanede iki kez ameliyat ettirerek pis yaşamını kurtarmaya çalışıyorlar.

Bu çarpışmada kahramanca savaşan iki ARGK savaşçısı da şehit düştü. Şehitlerden birinin Licê doğumlu **Şoreş**, diğerinin de Amed'in ova köyü Kardeş'ten olduğu bildiriliyor.

Gûmgûm Abdurrahman Paşa köprüsünde yol kesme eylemi ve çarpışma

Muş'un Gûmgûm(Varto) ilçesi yakınlarında bulunan Abdurrahman Paşa köprüsü civarında ARGK gerillaları Muş-Gûmgûm yolunu keserek denetimi bir süre ellerine aldılar. 20 Temmuz tarihinde meydana gelen yol denetleme eyleminde, iki yandan gelen çok sayıda araç durdurularak yolcular bir araya toplandı. Yaklaşık bir saat kadar propaganda amaçlı konuşmalar yapıldı.

Bu arada karşıdan gelen bir askeri araç yolun uzak noktalarında mevzilenen ARGK'nin güvenlik gruplarınca roketatarlarla vuruldu. Darbe alan aracın devrilerek yolun kenarına düştüğü ve içindekilerden 1 astsubay ile 1 erin ağır yaralandığı bildirildi.

Daha sonra yardıma gelen düşman güçlerle gerilla birlikleri arasında şiddetli çarpışmalar oldu. Araçları durdurulan yolcuların da kısmen izleyebildiği bu çarpışmada, görgü tanığı yolcuların belirttiğine göre çok sayıda düşman askeri öldürüldü ve yaralandı.

Olaydan sonra sömürgeciler acizliklerini yine sivil halktan kişileri toplayıp işkence merkezlerine sevketmekle gidermeye çalıştılar. Yapılan yoğun operasyonlarda 15 kişi gözaltına alınarak Muş Jandarma Alay Komutanlığı'na götürüldü.

Çewlik/Mûş karayolunu kesen gerillalar yolcuların TC nüfus cüzdanlarını kendilerine yaktırdılar

24 Temmuz günü Muş-Çewlik karayolunu Gedikli mevkiinde kesen ARGK birlikleri, Muş ve Çewlik yönünden gelen yaklaşık 100 kadar aracı durdurdular. Araçlarda bulunan yolcuları kimlik kontrolünden geçirerek bir araya toplayan gerillalar, Kürdistan'da bundan sonra ERNK otoritesi ve kimliklerinin geçerli olacağını belirterek herkesten TC'nin verdiği nüfus cüzdanlarını çıkarıp yakmalarını istediler. Yolcular da bu isteği memnunlukla yerine getireceklerini, zaten yıllar yılıdır sömürgecilerin kimliklerini taşımaktan utanç ve üzüntü duyduklarını belirterek TC nüfus cüzdanlarını çıkarıp kendi elleriyle ateşe verdiler.

Daha sonra yolcularla ulusal kurtuluş mücadelemizin içine girmiş bulunduğu yeni atılım sürecinin özellikleri ve Amed Serîhildanı üzerine bir süre konuşan gerillalar, daha sonra yolu açarak araçların yollarına devam etmelerine izin verdiler. Yolcular gerillaları **"Vur gerilla vur Kürdistan'ı kur"** sloganıyla uğurladılar.

ARGK birlikleri Kürdistan'daki karayolları denetimini giderek sürekIileştiriyor

Gerilla otoritesinin ağırlık kazandığı alanlarda ARGK gerillaları yaşamın her alanında Kürdistan'daki yol şebekesi üzerindeki denetimi de eline alıyor. Bu amaçla zaman zaman yapılan yol denetimleri giderek sıklaşıyor ve süreklileşiyor.

Muş-Çewlik karayolunu Bongîlan(Solhan) yakınlarında 28 Temmuz tarihinde bir kez daha kesip kontrolü ele alan gerillalar, yoldan geçen araçları durdurup yolcuların kimliklerini denetlediler. Yapılan kimlik kontrolünde yolcular arasında bir polis, bir subay ve izine gitmekte olan 8 asker tespit edildi. Polisin işkenceci biri olduğunun ortaya çıkması üzerine yolcuların onayıyla ölümle cezalandırıldı.

Subayın yalvarması üzerine gerillalar kendisini çocuklarına bağışladıklarını söyleyerek affederler. Ayrıca izinli olarak memleketlerine giden 8 eri de bir süre yanlarına alan gerillalar, daha sonra onları da Kürt halkına bağışladıklarını açıklayarak serbest bırakırlar.

Licê

Licê-Hênê arasındaki çarpışmada bir düşman helikopteri yara alarak düştü

Licê *(Berxwedan)*: ARGK gerillaları ile sömürgeci güçler arasında Licê ile Hênê arasındaki mıntıkada 23 Temmuz tarihinde bir çarpışma çıktı. Gün boyu aşağı-yukarı 8 saat devam eden çarpışmada ilk belirlemelere göre sömürgeci güçlerden 2 özel tim elemanı ve 2 asker öldürüldü. Çok kayıplar vereceğini anlayan sömürgeciler, daha sonra çarpışmaya helikopterler de sürüp hava üstünlüğünü kullanarak gerilla birliklerine darbe vurmak istediler. Ancak daha ilk anda helikopterlerden birinin isabet alarak geri dönmesi üzerine, başkaları gitmeye bile cesaret edemedi. İsabet alan helikopterin Licê'deki komando birliği alanında mecburi iniş yaptığı, daha sonra alev alarak imha olduğu bildirilmektedir.

Çarpışmada herhangi bir kayıp vermeyen ARGK birlikleri üslerine geri çekildiler.

İstanbul

Sömürgeci-faşist TC'nin hiçbir katliamı yanıtsız kalmayacak: TC'nin Amed katliamına ARGK İstanbul'da yanıt verdi

İstanbul *(Berxwedan)*: Faşist Türk sömürgecilerinin Kürdistan'da herşeyi katliamlar yaparak yoluna koyacağı tarzındaki anlayışını terketmediği her geçen gün yaşanan gelişmelerle birlikte daha net bir biçimde ortaya çıkıyor. En son Amed'de **Vedat AYDIN**'ın cenaze töreni sırasında planladığı, ancak kısmen uygulayabildiği katliamcı tutumuyla bu gerçeği bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Ancak bu tür katliamcı tutumların çözüm olmadığını ve olamayacağını en iyi anlamasının yolu da, yaptığı her katliam ve vahşetin karşılığını görmesinden geçeceği açıktır. Gerillalarımız, sömürgecilerin yaptıklarının yanlarına kalmayacağını, halkımıza çektirilen her acının hesabının misliyle sorulacağını pratikte de ortaya koymaktadırlar.

Amed'de sömürgecilerin yaptığı katliamın hesabını ARGK timleri İstanbul'un merkezinde sordular. İstanbul'un Avcılar semtinde bulunan Kanarya Polis Karakolu'na 24 Temmuz günü otomatik silahlı ve bombalı bir saldırı düzenlendi. ARGK şehir timleri tarafından gerçekleştirilen eylemde karakol binası önemli ölçüde hasar görürken, içerdeki polislerden ölen ve yaralananlar da oldu. Ancak sömürgeciler bu konuda herhangi bir açıklama yapmadıklarından sayı öğrenilemedi.

Kanarya karakolu baskınıyla aynı saatlerde bir de polis minibüsü tarandı. İçinde 10 polis görevlisinin bulunduğu araç iki yandan otomatik silahlarla çapraz ateşe tutuldu. Polisler herhangi bir karşılık verme fırsatı bulmadan etkisizleştirildi. Daha sonra edinilen bilgilere göre bu araçta bulunan polislerden 5'i olay yerinde öldü ve diğer 5'i de ağır biçimde yaralandı.

Mersin

Sömürgecilerin Amed katliamına bir yanıt da Mersin'de verildi

Mersin *(Berxwedan)*: ARGK birlikleri sömürgecilerin Amed'de işlediği katliamlara bir yanıt da Mersin'de verdiler. 14 Temmuz günü saat 23.30 sıralarında gece devriyesine çıkan polis otosunu otomatik silahlarla tarayan gerillalar, 3 polisi ağır yaraladılar.

Siteler karakoluna ait 33 A 0033 plakalı polis otosu, Yeni-Pazar Mahallesi'nde devriye gezerken 777. sokakta otomatik silahlarla çapraz ateşe tutuldu. Araçta bulunan Hasan Çınaroğlu, Hüseyin Murat ve Yücel Duran adlı polisler ağır yaralandılar. Olay sırasında Kürdistanlıların oturduğu mahallelerde yapılan operasyonlarda 20 kadar kişi gözaltına alındı.

Öte yandan **Vedat AYDIN**'ın katledilmesini ve cenaze töreninde sergilenen devlet terörünü protesto amacıyla 22 Temmuz 1991 Cuma günü, yaklaşık 200 kişilik bir grup sloganlar eşliğinde Mersin Cumhuriyet Alanı'na siyah çelenk bıraktılar.

HEP, SP ve SBP üyelerinden oluşan topluluk saat 12.00 sıralarında siyah çelenk bıraktığı Cumhuriyet Alanı'nda Vedat Aydın ve tüm devrim şehitleri için bir dakikalık saygı duruşunda bulundu. Ardından hazırlanan basın metnini okuyan topluluk HEP İl Merkezi binasına doğru yürüyüşe geçti: **"Vedatlar Ölmez", "Kürdistan faşizme mezar olacak"** sloganlarıyla caddelerden geçen topluluğa kaldırımlardan ve pencerelerden alkışlarla tezahüratta bulunuldu.

Antalya

Bir işbirlikçi-ajan ölümle cezalandırıldı

Êlih/Antalya *(Berxwedan)*: 17 Temmuz 1991 tarihinde aslen Êlih(Batman)'li olan işbirlikçi-ajan Selahattin Görgülü ölümle cezalandırıldı. Êlih ve çevresindeki devrimci ve yurtseverlere hayli zararlar veren bu ajanın cezalandırılması haberi özellikle Êlih halkı tarafından sevinçle karşılandı.

"Kesk û sor û zer" renklerinden gül demetleriyle yürüdüler yeniden doğuşun bereketli topraklarına... Başı dik milyonlar govende kalkmış yürüyor ufuklarında...

BAZARCIX DİRENİŞ KAHRAMANLARIMIZ

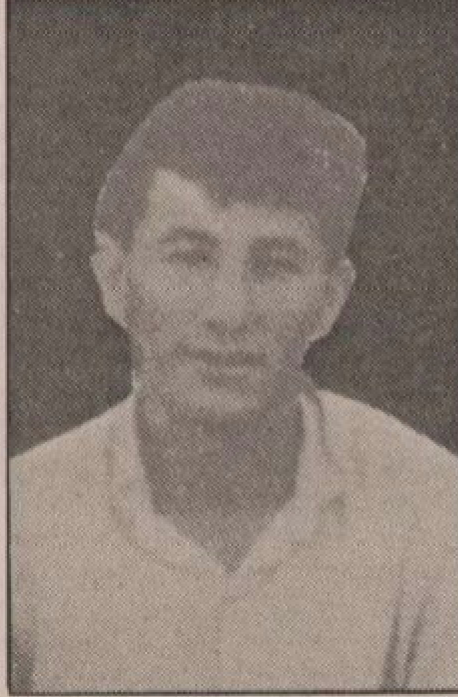
Kürdistan halkı, bağımsızlık ve özgürlük mücadelmizde birer abide olan şehitlerine sahip çıkma temelinde, bugün tarihinin en mutlu ve onurlu dönemecinde düşmanı vurma ve halk olarak ilerleme şansını yakalamış bulunuyor. Şehitlerimizin yükselttiği kutsal direniş ve görkemli isyan bayrağının yere düşürülmeyeceğini ispatlayan halkımız, son dönem Bazarcix direnişi kahramanlarının da anısına açtığı onurlu ufuklarda gururla yürüyor. Artık ülkemizde toprağa düşen canların, milyonları serihildana davet ettiği ve bu davetin en anlamlı ifadesi olarak, özgürlüğe yeminli milyonların sömürgeci sistemi çatırdattığı gerçeği, Kürdistan halkının PKK önderliğinde şekillenen yıkılmaz geleneği olmuştur. Çünkü Partimiz, şehitlerinin kutsal anısına bağlılığın gereği ve ürünü olarak bugün, bağımsızlık güzergahında ilerleyen özgürlük yürüyüşümüzün yaratıcısı olabilmiştir. Bu özünde, her Kürt insanının kaynağa dönüş hamlesine muazzam bir zemin demektir. Bu zeminde kendini bulan ve bağımsızlık şiarını onurluca haykıran şehitlerimizin son halkalarından biri de, Bazarcix şehitlermizdir.

28 Mayıs günü Gürrgum(Maraş) ili Bazarcix(Pazarcık) ilçesi yakınlarında Kamikan(Yarbaşı) ve Dibiyê(Söğütlü) köyleri arasındaki bir alanda gerilla, milis, yeni katılan savaşçı ile cezaevinden yeni çıkanlardan oluşan bir grup sabahın erken saatlerinde sömürgeci-faşist TC ordu birlikleri tarafından çembere alındı. Gruptakilerin çoğunun silahsız olması nedeniyle düşman Onlar'a büyük bir güçle saldırarak, anında hunharca katledebildi. Bir vahşet örneği olan bu olay halkımız tarafından düşmana olan nefretle karşılandı. Canezeleri almaya giden şehit yakınları, onların tanınmaz bir halde olduklarını ifade ettiler. Sömürgeci düşman katliamcı ve insanlık dışı karakterini bir kez daha sergilemişti. Yöreden yurtseverler, cesetlerin askeri arabaların arkasına bağlanarak sürüklendiğini, bazılarının karınlarının kasaturayla deşilmiş olduğunu, kimilerinin gözlerinin çıkarıldığını veya kulaklarının kesilmiş olduklarını belirttiler. Daha sonra basın da şehitlerden **Ali BALÇIN**'ın kulaklarının kesildiğini, **Mehmet KARTALKANAT**'ın ağzına kurşun sıkıldığının doktor olan ağabeyi tarafından tespit edildiğini yazdı. Olayı inceleyen İHD Hatay Şubesi Yönetim Kurulu Üyeleri Avukat H. Hüseyin Reyhan ve Avukat Yılmaz Sunar'ın kamuoyuna yaptıkları açıklamada da anlatılanlar bir kez daha doğrulandı.

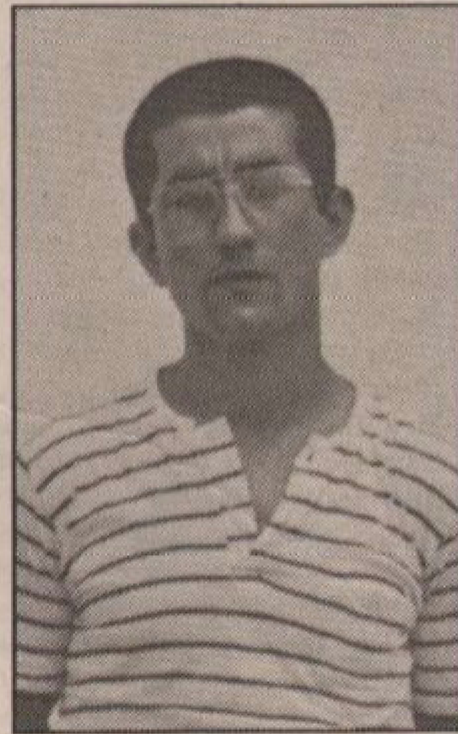
Bu olayda alçakça katledilen halkımızın yiğit evlatlarına aileleri ve yöredeki yurtseverler sahip çıkarak 29 Mayıs günü törenle toprağa verildiler. Şehitlerimizin kimliğine ilişkin elimize geçen bilgileri bu sayfada yayınlarken, onları tanıyan ve haklarında bilgi sahibi olan tüm yurtseverleri de, şehitlerimizin yaşam ve mücadelelerine ilişkin bilgileri ve fotoğraflarını gazetemize ulaştırmaya çağırıyoruz. Şehitlerimiz şunlardır:

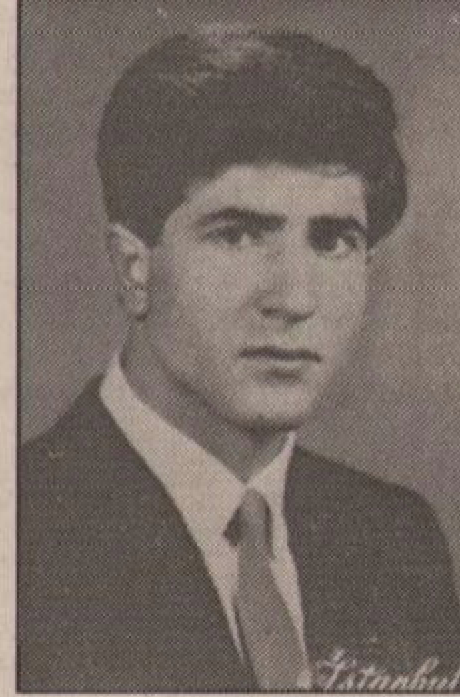
Yakup AKTAŞ (Şamil, Selim): Konya'da doğdu. Konya'ya sürgün edilen bir Kürdistanlı ailenin çocuğudur. 1980 yılından sonra çeşitli nedenlerle Avrupa'ya gitti. Orada mücadele saflarına katıldı. Son olarak Hollanda'da ve Almanya'nın Mannheimkenti çevresinde sorumlu düzeyde sürdürdüğü faaliyetlerin ardından, 1988 yılında **Mahsum KORKMAZ Akademisi**'ne gitti. Askeri ve siyasi eğitimi ardından Lübnan'da kitle çalışmalarına atandı. Bir süre sonra tekrar akademiye çağrılarak, belli bir eğitim ve planlama ardından ülkeye yöneldi. Şehit düştüğü zaman grubun komutanıydı. Olgun ve ağırbaşlı kişiliğiyle halkımız ve tüm yoldaşları tarafından son derece seviliyor, sayılıyordu. Kitlelerle kısa zamanda bağ kurmada ustalığının yanısıra, askeri alanda da halkımızın seçkin bir gerillasıydı.

Mehmet KARTALKANAT(Kerim): 1970 yılında Bazarcix'a bağlı Dehlîza Navîn (Bölükçam) köyünde doğdu. Ailesi çiftçilik ve hayvancılıkla uğraşır, fakat yoksuldur. İlkokulu köyünde okudu. Ortaokulu Bazarcix'da bitirdi ve orda liseye başladı, ardından İzmir'de bitirdi. Üniversite imtihanlarını kazandı, ancak maddi olanaksızlık nedeniyle köyünde çalışmaya başladı. Daha devrimci saflara katılmadan önce de samimiyeti, dürüstlüğü ve fedakarlığıyla halkın sevgisini kazanmıştı. Ağırbaşlı ve yardımseverdi. Fakat asimilasyon nedeniyle halk gerçeğinden uzak olması, O'nun mücadeleye erken katılmasına engel oldu. *"Yoldaşların kanı yerde kalmamalı, ellerindeki bayrak göklerde dalgalanmalı"* diyerek Mart 1990'da profesyonel devrimci mücadeleye atıldı. Aynı ay **Mahsum KORKMAZ Akademisi**'ne giderek askeri ve siyasi eğitim gördü. Ardan ülke pratiğine yöneldi.

Nasır GÖKSUNGUR (Firaz): Bazarcix-Usan(Cennetpınarı) köyünde doğdu. Ulusal kurtuluşçu çalışmaları nedeniyle genç yaşta tutuklandı. Yıllarca cezaevinde kaldı. Cezaevinde partiyi daha iyi tanıdı. Serbest bırakıldıktan kısa bir süre sonra gerillaya katılma amacıyla, beraber şehit düşen yoldaşlarından oluşan gruba katıldı. Bir gerilla olarak düşmana karşı savaşım şansına ermeden şehit düşmesi, tüm yoldaşlarına acı verdi. Sömürgeci zindanlarda yaşadığı işkence ve baskılara karşı edindiği direniş tecrübelerini, silahlı savaşımda daha etkin kullanabilecek bir yoldaşımızdı.

Ali SOYDUT (İsmet): 1 Ocak 1966'da Bazarcix-Cimikan (İğdeli) köyü Abdullah Ovası'nda doğdu. Ailesi geçimini hayvancılıkla sağlar. Ailesi çok yoksul olmasına rağmen, O'nu okutup doktor olmasını ister. 1978'de ilkokulu köyünde bitirdi. 1981'de Narlı'da ortaokula başladı. Bir yıl sonra Dilûk(Antep)'de Gazi Ortaokulu'na kaydını yaptı ve ortaokulu orada bitirdi. Yine Dilûk'de 1984'te İsmet Paşa Lisesi'ne başladı. Lise yıllarında partiyle Dilûk'de tanıştı. 1987'de liseyi bitirinceye kadar bir sempatizan olarak çalışmalar yürüttü. 1988'de tıp öğrenimine başladı. Kısa bir süre sonra öğrenimini yarıda bırakarak tümüyle kendini mücadeleye adadı. 1989'da **Mahsum KORKMAZ Akademisi**'ne geçerek siyasi ve askeri eğitim şansına kavuştu. Eğitimi ardından bir Kürdistan gerillası olarak ülke topraklarında sıcak savaşa katıldı. Ancak sömürgeciliğe karşı özlediği savaşta erken şehit düştü.

Naci DONAT (Kirîvo): 1968'de Bazarcix merkezde doğdu. Varlıklı ve yurtsever bir aileden geliyor. Babası 12 Eylül işkence tezgahlarından geçti. Bu da kendisinin ve ailesinin TC'ye olan kinini bilemeye bir gerekçe oldu. İlk, orta ve liseyi Bazarcix'da okudu. Ardından Dilûk'de üniversite öğrenimine hazırlandı. Yüksek öğrenim yıllarında partiyle tanıştı ve özellikle PKK-MK Yedek Üyesi şehit **Mustafa ÖMÜRCAN**'dan çok etkilendi. Türkiye çapında ilk 20 kişi arasında sınav kazanarak, Ege Üniversitesi Şehir Planlama Yüksek Okulu'na girdi. Daha sonra öğrenimine son vererek mücadele amacıyla İzmir'den ülkeye döndü. Olgun, dürüst, zeki ve devrimci kişiliğiyle halk arasında seviliyor, sayılıyordu. Bu konumundan yararlanarak insanları ulusal kurtuluş mücadelesine çekmeye çalışıyordu. Fakat buna rağmen 1986 öncesinde partiyle ilişkiye geçemedi. Bu nedenle bu yılda İstanbul Teknik Üniversitesi Kimya Fakültesi'ne girdi. Devrimci faaliyetlerine burada da devam etmesi nedeniyle tutuklandı. 8 ay cezaevinde kaldı. İçerde PKK'yi daha iyi tanıdı. Serbest bırakıldıktan sonra öğrenime devam etmedi ve ülkeye döndü. Bazarcix'da gerillayla ilişki kurmaya çalıştı. Bu süreçte halkı soyan tekel müdürünü dövmekten tutuklandı. 1 ay daha cezaevinde tutuldu, işkenceden geçirildi. Serbest bırakıldıktan sonra yurtsever olan ailesi zorla Mersine'e göç ettirildi. Orada beraber şehit düşen yoldaşı **Ali BALÇIN**'la tanıştı. **Serxwebûn** ve **Berxwedan** gazeteleri ile partinin diğer yayınlarını kitlelere ulaştırma çalışmalarına başladı. 1990'da son kez olarak bir ihbar sonucu tutuklandı. Bazarcix ve Gürrgum'da işkenceye alındı. Ardından Meledî(Malatya) DGM'ye sevkedildi. 9 ay cezaevinde kaldıktan sonra Bazarcix'a döner. Bir ay gibi bir süre içinde örgütlediği 3 yoldaşıyla birlikte ARGK'ye katılır. Kirîvo gerilla olunca O'na çektiren hakim ve savcı Bazarcix'dan kaçarlar. Şehit düştüğü ana kadar, bölgeyi ileri düzeyde etkileyen bir pratiğin sahibi olur.

Ali BALÇIN (Kurdo): Bazarcix-Usan (Cennetpınarı) köyünde doğdu. Genç yaşlarda yurtdışına çıktı. Fransa'da mücadelemizle tanıştı. Mücadele saflarında faaliyet yürütürken kardeşi **Mehmet BALÇIN (Cindo)** şehit düştü. Kendisi de Fransa'dan **Mahsum KORKMAZ Akademisi**'ne gitmişti. Askeri ve siyasi eğitimi ardından ülkedeki silahlı mücadelede yerini aldı. Son derece yetenekli olan yoldaşımız, gerilla olarak savaştığı kısa süre içinde düşmana ağır darbeler indirmede örnek olmasını çok iyi bildi. İki değerli oğlunu şehit veren Husnê ana da, o mazlum yüzüyle toprağa düşen her Kürdistan şehidini evlatları **Cindo** ile **Kurdo**'nun şahsında uğurlamaktadır.

Hasan ÇAMKIRAN: Bazarcix merkezde doğdu. Yıllarca cezaevinde kaldı. Meledî Cezaevi'nden çıktıktan sonra, ARGK'ye katılmak için harekete geçti. Bu mutlu anını yakalamışken, şahadet mertebesine ulaştı.

İmam KAYA (Ömer): Elbistan-Çiftlik köyünde dünyaya geldi. Şehit düştüğünde gerillaya yeni katılmıştı.

Ayrıca Riha(Urfa)-Omeran(Ömerli) köyünden olan şehidimiz **Ridanvan ÖCALAN (Delil)** ile Mêrdînli **Süleyman... (Mahsum)** yoldaşlar da şehit düşmüştür.

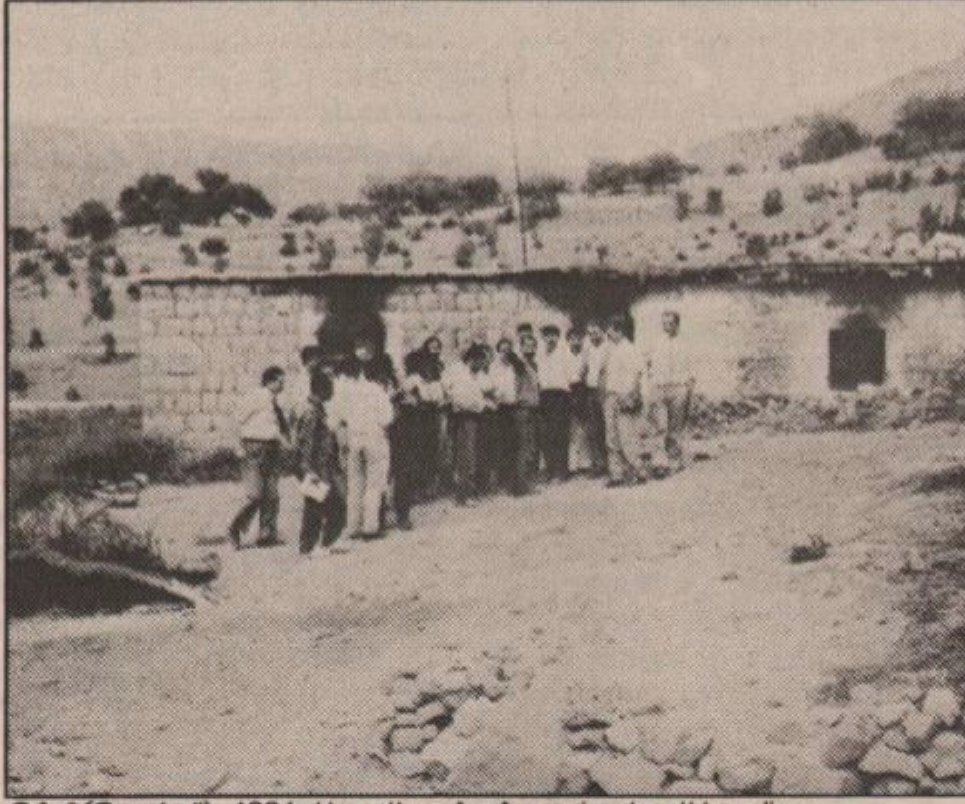
Bölgedeki gerilla kaynaklarının bildirdiğine göre şehitlerimizden biri Bazarcix-Velolar köyünden **Metin** kod adlı yoldaştır, bu yoldaşın **Mehmet KARTALKANAT** olduğunu sanıyoruz.

Sömürgeci uygulamalar

Muhabirlerimiz bildiriyor

Botan'da köylülere yeniden yayla yasağı konuldu

Köylülere yaylaya çıkmaları serbest edilirken 24 Haziran gününden itibaren Gundikê Melê(Balveren), Biryan(Geçitboyu), Heştan(Yoğurtçular), Nêrex(Dağkonak), Kûrîn(Araköy) köylerinin muhtarlarını çağıran tugay komutanı ve merkez komutanı köylülere yeniden yayla yasağı koydu. Muhtarlar, *"Bize önceden dediler ki, haziran ayının 21'ine kadar mıntıkaya ve bölgeye yaylaya çıkmanızda herhangi bir sakınca yok"* tarzında açıklama yapıyorlar. Muhtarlar devamla olayı şöyle anlattılar: *"Gundikê Melê (Balveren) ve Biryan (Geçitboyu) köyü arasında 21 Haziran günü konvoya saldıran gerillaların bu eylemi nedeniyle bize yeniden yayla yasağı koydular. Ayrıca tugay komutanı bize dedi ki, 'Bu bölgede mayın veya buna benzer bir şey patladığı zaman yaylaya çıkanlar sorumludur.' Köylüler de, 'Eğer bizler yaylaya çıkmazsak hayvanlarımızın hepsi ölür, elimizde tek geçim kaynağımız hayvanlarımızdır. Köyün içinde kalsalar susuzluktan ölürler' diyorlar. Köylerde hayvanlarımıza verecek bir damla su bile yoktur. Ayrıca bize bile içecek ve kullanacak su yoktur. Hele onun haricinde hayvanlar yüzünden birbirimize gireriz. Köyde yazın küçük çocuklarda ishal, büyüklerde tifo ve benzeri hastalıklar doğuyor. Sıtmadan şu anda birkaç kişi yatıyor. Ekinlerimizin içine her gün hayvan giriyor. Bu yüzden tüm köylü de suçu muhtarlara yüklüyor. Biryan'a bağlı Erboş mevkiine yaylaya çıkan köylüler yeniden geri getirildi. Binbir zorlukla giden köylüler, Gundikê Melê'ye bağlı Bênavyan mevkiinden de baskı sonucu geri geldiler."*

Gêrê(Çevrimli), 1991: Heyetler sömürgeci vahşeti inceliyor...

Botan'a geri dönüşe izin yok

Şirnex merkeze bağlı Avyan(Dereler) köyü 15-30 Temmuz 1990'da bütün evler ekinleriyle birlikte yakıldı. Köye bağlı sekiz mezra da aynı uygulamadan kurtulamadı. İşlemi Avyan'daki jandarma karakolu yerine getirdi. Şimdi köylüler de soruyor: *"Biz gitsek bile hangi köyde ve nerede kalıp nerede yaşarız? Bizim elimizde varımız yoğumuz hayvanlarımızdır, ama şimdi o bile yok, orada ne içip ne yiyeceğiz. Her şey yerle bir olmuş, ne yardım var ne de bizi soran var. Bizler davacıyız. Köyümüz ve arazilerimiz istimlak edilsin, Gundikê Remo (Anılmış) köyü gibi. Bizler geçen sene çok zor koşullar altında yaşam mücadelesi verdik. Bu sene avukat tuttuk. İnşallah davayı kazanırız. Avukat Şirnex'ten Abdurrahim Demir'dir."*

Berwarî'ye bağlı Axêr(Sarıyaprak) köylüleri de Berwarî'ye bağlı olduklarından köye gitmek için oradan izin almaları gerekiyordu. Ama maalesef izin almaya gittiklerinde Berwarî kaymakamı izin vermeyip, *"Şartlı olarak oraya giderseniz izin veririm"* ve şart olarak da, *"sizden 50 korucu istiyorum"* demiş. Onlar da kabul etmeyip geri gelmişler.

Ayrıca, çoğu da diyor ki, *"Balta girmemiş ormanlarımızı hep yaktılar. O güzelim ormanlarımız olmadıktan sonra oraya neye gideceğiz?"* 76 yaşındaki Murat dede, *"Bütün ormanlarımızı devlet yaktı ve artık hiç balta giremeyecek"* diyor.

Yakılan bölgeler: Avyan(Dereler), Sêrêk, Geliyê Ziyaretê, Pişta Raşan, Cindê, Gira Difin, Behra Hincê, Bênavyan, Korta Xanê, Ramuran, Bolezê, Nîvanêr, Geliyê Şaxê, Akîd, Xwarê Konan, Geliyê Sêvê ve Mêrgûm ormanları artık yok. Ormanlar gürleşirken yeni yeni yakma olayları olabilir.

Korucubaşı Hacî Namo (Nimet Uysal) hala köy yıkma ve boşaltma peşinde

Şirnex merkeze bağlı Ceffanê(Cevizdüzü) köyünde korucubaşı olan Hacî Namo (Nimet Uysal) 1990 yılı Mart-Nisan aylarında, korucu yapmak için Adana'dan Şirnex'e getiriliyor. İki-üç ay Şirnex'de özel timler gibi staj görüyor. Adana'dan beraberinde getirdiklerine burada yenileri katılıyor. Özel timler gibi yetiştiriliyor ve 1990 Temmuz'unda Gilîndor(Kemerli) köyüne gönderiliyorlar.

Gerekçe her zaman ve diğer

İHD, ÇHD ve ÇGD temsilcilerinin yaptığı basın toplantısının metni

İnsan Hakları Derneği-İHD Genel Başkanı Nevzat Helvacı, Çağdaş Hukukçular Derneği-ÇHD Genel Başkanı Şenal Sarıhan, Çağdaş Gazeteciler Derneği-ÇGD Genel Sekreteri Rahmi Yıldırım ve İHD Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Nürten Çağlar'dan oluşan heyetimiz, 23 Temmuz 1991 günü Diyarbakır'a gelerek, son günlerde gelişen insan hakları ve hukuk ihlallerini yerinde incelemiştir.

İncelenen konular şunlardır:

1- İHD Diyarbakır Şube bürosu ve Özgür Halk dergisi bürosu ile İHD Üyesi Avukat Mustafa Özer'in otomobilinin tahrip gücü son derece yüksek patlayıcı madde atılarak tahrip edilmesi.

2- HEP İl Başkanı ve İHD Denetleme Kurulu Üyesi Vedat Aydın'ın öldürülmesi.

3- Vedat Aydın'ın cenaze töreninde yaşanan olaylar.

Saptamalarımız:

1- İHD Diyarbakır Şube bürosunun, Özgür Halk dergisi bürosunun ve Mustafa Özer'in otomobilinin tahrip gücü son derece yüksek patlayıcı madde ile tahrip edildiği saptanmıştır.

Bombalama sonucunda, büroların bulunduğu binanın üç katı oturulamayacak derecede tahrip olmuş, duvarlar yıkılmış, içindeki eşyalarla Avukat Mustafa Özer'in otomobili kullanılamaz duruma gelmiştir.

Resmi yetkililerden aldığımız bilgilere göre, iki yere aynı tip patlayıcı madde konulmuştur.

2- Vedat Aydın, 5 Temmuz 1991 günü 23.45 sularında 2'si uzun namlulu silah, 1'i telsiz taşıyan ve kendilerini polis olarak tanıtan 3 kişi tarafından evinden alınmıştır.

Eşi Şükran Aydın'ın anlatımlarına göre Vedat Aydın, gelen kişileri tanıdığını, kendisinin siyasi şubeye götürüleceğini belirtmiş ve durumun avukatlarına bildirilmesini istemiştir.

Durum, avukatlar kanalıyla milletvekillerine bildirilmiş; milletvekilleri aynı gece kısa bir süre içinde emniyet müdürlüğü ile ilişkiye geçmişler, ancak yetkililer, Aydın'ın kendileri tarafından alınmadığını söylemişlerdir.

Emniyet müdürlüğü Aydın'ın kendileri tarafından alınmadığını ifade etmiş, ancak ortada adli bir olay olmasına karşın, Aydın'ın bulunması için herhangi bir girişimde bulunmamışıtr.

Vedat Aydın'ın cesedi, 7 Temmuz 1991 günü Maden ilçesi sınırları içinde bulunmuştur.

Cesette 8 kurşun yarası, kol ve bacak kemiklerinde kırıklar, başın arkasında derin bir çöküntü ve vücutta işkence yapıldığını gösteren bol miktarda ekimoz bulunduğu öğrenilmiştir.

Ceset, kimlik tespiti ve tam otopsi yapılmadan Maden ilçesinde alelacele gömülmüştür.

3- Vedat Aydın'ın kimliğinin belirlenmesi üzerine cesed, Maden'den alınarak Diyarbakır'a getirilmiş ve 10 Temmuz 1991 günü toprağa verilmiştir. Ancak, cenaze töreninde vahim ve ciddi olaylar ortaya çıkmıştır.

Tören sırasında çocuklardan oluşan gruplarca kimi yerlere taş atılması bahane edilerek, törene katılanlar üzerine güvenlik güçlerince ateş açılmış, sopalarla saldırılmış ve gözyaşartıcı bombalar atılmıştır. Olayın, bir uçurum olan bir bölgede cereyan etmesi nedeniyle, çok sayıda insan uçurumdan yuvarlanarak ve sıkışarak yaralanmıştır.

Resmi açıklamalara göre 106'sı sivil, 13'ü polis olmak üzere, toplam 119 kişi yaralanmıştır. Ateşli silahla yaralanan kişi sayısı 40'dır. Polis memurlarından sadece 1'inin elinde ateşli silah yarası mevcuttur.

Gerek görüştüğümüz kişiler gerekse de resmi yetkililer, yaralanan kişilerin çoğunun hastanelere başvurmadıklarını, bu nedenle gerçek yaralı sayısının saptanamadığını belirtmektedirler.

Resmi açıklamalara göre ölü sayısı 5'dir. Ancak olay tanıkları bu sayının çok daha fazla olduğunu söylemektedirler. Son belirlemelere göre de 5 kişi halen kayıptır.

Olay nedeniyle DGM savcılığınca 446 kişinin ifadesine baş vurulmuş, bunlardan 55'i tutuklanmıştır.

Diyarbakır Bölge Tabipleri Odası'ndan alınan bilgiye göre, gözaltına alınanlar adli tabiplikçe muayene edilmiş, bunların yüzde 80'inde 3-10 gün arasında değişen sürelerle iş ve güçten kalacak biçimde darp ve düşmeye bağlı ekimozlar saptanmıştır.

Bu olaylar sırasında milletvekilleri, gazeteciler ve yaralılara yardıma gelen bir doktor dövülmüş, hemşireler hırpalanmış, dövülenlerden bazıları hastanede tedavi gerektirecek derecede yaralanmışlardır. Aralarında HEP otobüsünün de bulunduğu 21 araç ve gazetecilerin fotoğraf makinaları tahrip edilmiştir.

Bütün bu saptamalara karşın, aşağıdaki soruların yanıtı alınabilmiş değildir:

- Bombalama eylemleri kimler tarafından ve hangi amaçla gerçekleştirilmiştir?

- Vedat Aydın hangi güçler tarafından katledilmiştir? Vedat Aydın'ın kendilerince gözaltına alınmadığını ifade eden emniyet yetkilileri, O'nu bulabilmek için neden ciddi bir çaba göstermemişlerdir?

- Eşinin katillere ilişkin açık tip tanımlamalarına karşın emniyet, niçin robot resim çizdirmemiş, fotoğraf ya da kişiler üzerinde teşhis yaptırmamıştır?

- Vedat Aydın'ın kesin ölüm nedenini saptamaya yarayacak otopsi raporu neden düzenlenmemiştir?

- Kimlik tespiti yapılmadan Vedat Aydın niçin alelacele gömülmüştür?

- Cenaze töreninde çıkan olaylardaki gerçek ölü ve yaralı sayısı nedir?

- Cenaze alayına ateş açma emri kim tarafından verilmiştir? Topluluğa ateş ederek cinayet işleyenler hakkında soruşturma açılmış mıdır? Gerilla savaşı için eğitilmiş olan özel timler niçin topluma karşı kullanılmıştır?

Bu sorular daha da çoğaltılabilir. Bu soruların yanıtlanması görevi devlete aittir.

Değerlendirmelerimiz:

1- Devletin bugüne değin Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da uyguladığı şiddete dayalı politikalar sorunu çözmekten uzak kalmış, halkın devlete güvenini sarsmış, sonuçta bir husumet ortamının doğmasına yolaçmıştır. Hangi koşullarda olursa olsun, güçlünün güçsüze kabul ettirdiği anti-demokratik dayatmaların kalıcı bir çözüm olamayacağı artık anlaşılmalıdır. Dil ve kültür üzerinde sürdürülen baskılar, yeni ve derin sorunlar yaratacaktır.

Bu sorunların çözümü için politika üretenler, yaptıkları açıklamalarda, giderek ağırlaşan yöntemler önermektedirler. Halk demokratik çözümler beklerken, başbakan "tepelemek"ten, cumhurbaşkanı ise "inlerinde vurmak"tan söz etmektedirler. Hukuk devletinde hiçbir yöneticinin bu tür tehditlerde bulunmaya hakkı yoktur. Hukuk devletinde her sorun, hukuk kuralları içinde çözülmek zorundadır. Devlet, hukuk içinde kalacaksa, o zaman vurmaktan, öldürmekten, hücrelere kapatmaktan ve benzeri önlemlerle gözdağı vermekten özenle kaçınmalıdır.

2- Bugün ülkelerin gelişmişlik düzeyi, salt ulusal gelirden kişi başına düşen paya, üretilen çelik ya da tüketilen elektrik miktarına göre değil, insan haklarının düzeyine göre ölçülmektedir. Çağ atladığı söylenen bir ülkede, insanlar gece yarısı silahlı kişilerce evlerinden alınabiliyor, işkence görüyor, öldürülüyorsa; yaşama hakkına yönelik bu saldırılar karşısında, kimi kez abartılı bir biçimde ortaya çıksa bile, özünde doğal ve insani olan tepkiler silahla bastırılıyorsa, orada çağ atlamaktan söz etmek kuru bir övünmeden ibarettir. Bu tür uygulamalar, uygar toplumlar önünde saygınlık kaybına yolaçar.

3- Kırsal kesimde gerillaya karşı savaş amacıyla eğitilmiş ve donatılmış güçlerin toplumsal olayların yatıştırılması amacıyla kullanılması onaylanamaz sonuçlar doğurmaktadır. Hoşgörü içinde ve kan dökmeden çözümlenebilecek olayları, katlanılmayacak sonuçlara ulaştırmanın savunulabilecek yanı yoktur.

4- Bağımsız bir ülke, iç sorunlarını süper devletlerin korumalarına ve onların liderleriyle kurulan ahbaplık ilişkilerine bağlayarak çözemez. Bunun yaratacağı sakıncaları yakından görmeliyiz.

5- Devlet, Vedat Aydın'ın öldürülmesi, İHD Diyarbakır Şubesi ve dergi bürolarına ve üyelerine bombalı saldırılar düzenlenmesi, cenaze törenine katılanlara ateş açılması olaylarını zaman yitirmeden çözmelidir. Olayların üzerindeki siyah örtü derhal kaldırılmalıdır. Bu yapılmadıkça ve yoğunlaşan sorular inandırıcı yanıtlara kavuşturulmadıkça, devlet şaibeden kurtulamayacaktır.

25 Temmuz 1991

yıkılan köylerde olduğu gibi, hiç kimsenin koruculuğu kabul etmemesidir. Ayrıca hiç kimse de köyünü terk etmek istemiyor. Çünkü kendi köyünde rahat ve huzurlu, ama başka yere gittiği zaman aç-susuz ve işsiz kalır. Korucuların istekleri kesin, hele Gundikê Remo(Anılmış) köyünde korucu olan beş-altı korucu en acımasızları. *"Ya korucu olacaksınız, ya da Kemerli'yi terk edeceksiniz"* diyorlar. Köylüler de baskıları anlatan bir dilekçeyle temmuz ayında cumhuriyet savcılığına başvuruda bulundular. Verilen dilekçe kabul edilmiyor. Spîndarok(Boyunkaya) ve Gundikê Remo(Anılmış) köylerinin yıkılması ve boşaltılmasında rolü olan Hacî Namo, bu sefer Gilîndor(Kemerli) köyünü yıkmak ve boşaltmak için köylülere son uyarısını eylül ayının ilk haftasında yapar. Böylece o ana kadar köylüler köylerini terk ederler ve boşaltılan köylere bir tanesi daha eklenir. Gilîndor köyü, artık insansızlaştırılan Botan'ın tarihine geçmiş oluyor. Artık sıra Niwavan(Üçkiraz) köyüne geliyor. Hacî Namo bu sırada Niwavan köylülerini toplatıp hepsinin fotoğraflarını çekiyor. Jandarma da gece yarısı gelip köylüleri kimlik kontrolünden geçirerek sıra dayağına çekiyor. Köylülerin, bir bölümü baskıdan bıkarak Cizîra Botan ve Şirnex'e yerleşti. Hacî Namo'nun etmediği kalmadı Niwavanlılar'a. Niwavan köylüleri yine de evlerini, bağlarını terk edip gitmediler. Yalnız Botan'da ilk boşaltılan köylerden ikisi Spîndarok ve Gundikê Remo köyleridir. Gundikê Remo köylüleri köylerinden sürülmeye karşı direnip mahkemeye başvurdular. Açılan dava sonucu devlet köylülere toplam 2 milyar 320 milyon lira verdi. Peşinden Spîndarok da dava açtı. Davayı kazandı. Spîndaroklular da yalnızca 151 milyon aldı. Aslında bunlar hesaba vuruldu-ğunda Spîndarok'un sadece bir adet ceviz ağacı 151 milyon değerindedir.

Hacî Namo, Ceffanê köyünün tam karşısındaki Darika Elî Kaçax mevkiinde devletten destek alarak kendi korucularına konut yaptırıp, onları köy dışındaki bu konutlara yerleştiriyor. Son günlerde Heştan-(Yoğurtçular) köyü, Ziravan-(Gözlüce) mezrası, Nêrex(Dağkonak) köyü ve çevre mezralarında adeta terör estiriyor. Korucular, bundan bir ay önce Heştan köyünün Ziravan mezrasına baskın düzenleyip saat 05.00'-ten 06.00'ya kadar evleri kurşun yağmuruna tutuyorlar. Olay sonrasında yapılan incelemelerde, mezrada bulunan tüm evlerde mermi izleri tespit edildi. **Xezal Kar** adındaki 27 yaşlarında bir kadın isabet aldığı kurşunla yaralanıyor. Köylülerden alınan bilgilere göre bunlar her zaman böyle yapıyorlar. *"Koruculuğu kabul etmediğimiz için bu bir değil, on değil; çocuklarımızı dövüyorlar, hayvanlarımızı otlatırken bizi tehdit ediyorlar. Zaten onların gerekçeleri hazır. Bizlerden öldürseler bile, 'Köye Apocu girdi biz de köyü taradık' diyecekler"* diyor köylüler. Çevre köylerden alınan bilgilere göre köylüler, *"Hacî Namo, Gundikê Remo, Spîndarok, Gilîndor ve Akîd nasıl boşaltılmışsa, bu çevre köyleri de öyle boşaltmak istiyor. Biz de direneceğiz"* diyorlar.

Kürt olup da öğretmenlik yapanlar nelerle karşılaşıyorlar?

Fetih-Samiye Balcan çifti: İkisi de Siirt'te sağlık meslek lisesinde öğretmenlik yapmaktaydı. Öğrencilere karşı despot olmamaları, onlara ikna yoluyla eğitim vermeye çalışmaları, din ve Ortaasya propagandası yapmamaları üzerine valilikçe haklarında araştırma başlatıldı.

Valilikte ifadesi alınan Samiye Balcan'a vali muavini, Kürtçe şiirler yazdığını, öğrencilere sosyal içerikli filmleri izlettiğini, Kürt öğrencileri koruduğunu belirtiyor. Öğretmenin Kürtçe bilmediğini söylemesi üzerine, *"Nasıl olur, 7 yıl Elazığ'da kalmışsın, Diyarbakır doğumlusun ve dilini bilmediğini söylüyorsun"* diyerek çıkışıyor. Her iki öğretmene söylenenlerden biri de şu: *"Asker ve polisler öldüğü zaman seviniyorsunuz, PKK'lılar öldüğü zaman üzülüyorsunuz."*

Okulda görevli öğretmenlerden hiçbirisinden işine yarayacak tarzda ifade alamayan vali muavini, okulun temizlikçisi ve şoföründen bilgi alıyor. Özellikle temizlikçi bayanın, her iki öğretmenin propaganda ve ikna kabiliyetlerinin yüksek olduğunu belirtmesi, Fetih-Samiye çiftinin görev değişiminde etkili oluyor.

Öğretmen çift, Tokat'a sağlık memurları olarak sürülünce, Sivas İdari Mahkemesi'ne başvurdular. Sağlık bakanlığı hukuk müşavirliğinin idari mahkemesinin verdiği cevapta şunlar belirtilmiş: *"Davacının okulda öğrenciler arasında bölücülük ve kışkırtıcılık yaptığının anlaşıldığı, bölgenin hassas yapısı dikkate alınarak ilde görev yapması sakıncalı görülen davacının Olağanüstü Hal Bölgesi dışına tayininin (Siirt Valiliği tarafından) yapılmasında fayda görüldüğü bildirilmiş."*

Diğer taraftan 2935 sayılı Olağanüstü Hal'in 11/k maddesine göre, "Kamu düzeni veya kamu güvenini bozabilecek kanısını uyandıran kişi veya topluluklar bölge dışına çıkarma..." Olağanüstü Hal illerinde başvurulabilecek tedbirler arasında yeralmış bulunmaktadır.

Ahmet Beyhan (Nusaybin doğumlu): Kurtalan'da öğretmenlik yapmakta. İlçe milli eğitim müdürlüğünün 28 Şubat 1991 tarihli yazısında kendisi hakkında şunlar belirtilmekte: *"Hakkınızda ilköğretim müfettişlerince yapılan bir idari tahkikat sonucu okulda öğretmen, öğrenci ve personellerle zaman zaman Kürtçe konuştuğunuz, öğrencilere Kürtçe şarkı söylediğiniz, ayrıca dışarda düğünlerde saz çalarak Kürtçe türkü söylediğiniz iddia edilerek, hizmet içinde devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunduğunuz belirtilmektedir."* Adı geçen öğretmen üç gün gözaltından sonra açığa alındı. Pervari'ye sürüldü.

Öte yandan Şirvan ilçesinde biçki, dikiş ve halıcılık kursu hocalığı yapan iki bayanın işine kaymakam son vermiştir, hem de hiçbir neden göstermeksizin. İkisi de 12 yıllık öğretmen.

Fehmi Yerlikaya (Konya-Kulu doğumlu): Şirvan-Narlıkaya köyünde öğretmenlik yapmaktaydı. Memleketine izine giden öğretmen döndüğünde kaymakam tarafından açığa alınır. Kaymakam savcının işini de üstlenmiştir. Memleketinden değil, dağdan geldiğini, terörist olduğunu belirtir. Öğretmenin resmi raporunu işleme sokmamıştır. Birkaç aylık maaşı da ödenmedi. Günlerce Siirt merkezde otelde kalan öğretmen çareyi, memleketine dönmekte buldu. Görevine son verildi.

Fevzi Şen isimli öğretmen de Kürtçülükle suçlanarak Çankırı'ya sürüldü.

1989 Eylül'ünde PKK'liler tarafından yakalanıp daha sonra serbest bırakılan **Atilla Erbay** iki ayı aşkın bir süre sorguda tutuldu. Eruh'tan Şirvan'a, oradan Kayseri'ye sürüldü.

Kürdistan İşçi Partisi-PKK'-nin silahlı ve siyasi gücü karşısında başarı sağlayamayan Türk askerleri, halka akla gelmeyecek işkence yöntemleri uygulamaktadırlar. Yapılan bütün anti-propagandalar bir sonuç vermemekte. Kürtlerin oğul ve kızları PKK'ye katılmakta. Devlet ise, anne ve babalara acı çektirmekten zevk almakta. Devletin vahşeti arttıkça PKK'nin gücü ve etki alanı hızla genişlemekte. Zulme dayalı hiçbir iktidar varlığını uzun süre devam ettirememiştir. İnsanlara pislik yedirmek, sakat bırakmak, tarayıp öldürmek TC'nin geleneği haline gelmiştir.

2.7.1991

Zübeyir Aydar (İHD Genel Başkan Yardımcısı), **Evin Aydar** (İHD Siirt Şube Başkanı), **Abdulhalim Çınar** (İHD Yönetim Kurulu Üyesi), **Mehmet Ali Sevilgen** (İHD Yönetim Kurulu Üyesi), **Abdurrahim Deli** (HEP Siirt İl Başkanı), **Tevfik Özer** (HEP Merkez İlçe Başkanı)

Botan'da kontr-gerilla peşpeşe olay yaratıyor

Haziran ayının son iki haftasında Şirnex'deki kontr-gerilla olayları şunlardır:

1- Olay günü 18 Haziran 1991. Gece yarısından sonra Tatarlar'a mensup korucu Mehmet Tatar'ın evine roket saldırısı. Olayda Mehmet Tatar'ın karısı bacağından yara aldı. Olaydan sonra ilde Tatarlar ile Acarlar arasında bazı olaylar meydana geldi.

2- Olay günü 24 Haziran 1991. Gece yarısından sonra Şirnex'ın Gazipaşa Mahallesi Gazi Caddesi'nde ana caddeye el bombasının atılması. Olay nedeniyle operasyon yapılarak bazı kişiler yakalanıp gözaltına alındılar.

3- Olay günü 28 Haziran 1991. Sabah saat 07.30-08.00 arasında Hêlal'dan Şirnex'e gitmekte olan Hêlal Belediye Başkanı **Yakup Kara**, şoför **Mehmet Ürün**, köy hizmetlerinde çalışan **Ali Kara**, serbest elektrik işleri yapan **Hamit Kara** Deştoltu mevkiindeki Gitana Tepesi'nin ilk virajında, Şirnex-Qilaban(Uludere) karayolunun 25. kilometresinde, Sêgirkê(Şenoba) Alay'-nın tam karşısı ve 5 km uzağında bulunan tepedeki nöbetçinin 250 metre yakınında ve Bestan Taburu'nun 3 km uzağında olan yerde, kontr-gerilla olan üç kişi tarafından katledildiler. Taksi'-den sağ olarak kurtulan 65 yaşındaki **Nuh Kara**'dan aldığımız bilgilere göre olay şöyle gelişti: *"Maskeli üç kişinin yalnız gözleri görülebiliyordu. Komando elbiseli bu kişiler ilk önce bizi durdurdular ve taksiden inmemizi istediler. Aşağı indik. Belediye başkanı dedi ki, 'Ben belediye başkanıyım.' Onlar dedi ki, 'Yürü yürü, bizim dediğimizi yap.' Bizi yürüttüler. 50 metre gittik. Ben onlara, 'Ben yürüyemem, eğer öldürseniz beni hemen burada öldürün' dedim. Onlar gittiler, birisi hemen geri geldi. O anda taksiden benzin aldı gitti. Hemen sonra silah sesleri geldi. Oradan o anda duman da çıktı. Onları yakmışlardı."*

4- Olay günü 28 Haziran 1991. Gece yarısından sonra 6 kişilik bir kontr-gerilla birimi gerilla elbisesi giymiş halde Nêrex(Dağkonak) köyüne giderek, köyden iki kişiyi alıp bir km köyün uzağında öldürüyor. Bu olay 29 Haziran 1991'deki TV'nin saat 20.00 haberlerinde, *"Şırnak merkezde bir grup PKK'lı ile karşılaşıldı. 'Dur' ihtarına uymayan PKK'liler ateşle karşılık verdi. Çıkan çatışmada iki PKK'lı ölü olarak ele geçirildi"* şeklinde verildi.

Dih(Eruh)-Derawût(Payamlı) köyünde olanlar

Köy çok eski bir geçmişe sahip. Sêrt-Dih karayoluna birkaç kilometre uzaklıkta. Geçim kaynağı hayvancılık ve bağcılık. Köy halkı 1980 faşist anayasasına tümden red oyu verdi. Bu niteliğe sahip köylerin sayısı çok

Cumhuriyet Savcılığı'na / Siirt

Ben Eruh İlçesi Payamlı (Derawût) köyünde ikamet etmekteyim. Ben 60 yaşında kendi halinde bir insanım. Köyümüzde bir bölük asker barınmaktadır. Köyde bizlere çeşitli zorluklar çıkardıkları gibi, zaman zaman bazılarını dövmekte, hakaret etmekte ve sebepsiz yere gözaltına almaktadırlar. Köyümüzün mezrasına, bağ ve bahçelerimize zarar vermektedirler.

Beni 1 Ocak 1991 günü gözaltına aldılar. Yaklaşık olarak 14 gün gözaltında kaldıktan sonra serbest bırakıldım ve beraat ettim. Durum bu şekilde sürerken 11 Nisan 1991 gününden başlamak üzere köyümüz insanlarından **Celalettin Elçiçek**, Faik Yılmaz, **Ömer Özer**, İbrahim Güçlü, **Mehmet Sılık**, Reşit Oktay, **Bedri Erdem** ve **Ahmet Özhan** her akşam saat 19.00'dan sabah 08.30'a kadar karakolun önüne götürülerek dışarda yağmurda, çamurda ve soğukta bekletildiler. Bedri Erdem ile Ahmet Özhan 10 gün kadar bu şekilde götürüldükten sonra serbest bırakıldılar. Diğerlerinin durumu bu şekilde sürerken 9 Nisan 1991 gününden itibaren aynı gruba ve uygulamaya beni ve **Nezir Özhan**'ı da dahil ettiler.

Bu uygulama belirttiğim şekilde halen devam etmektedir. Bizler hepimiz yaşlı insanlarız. Vücut olarak yeterli sağlık ve dayanıklığa sahip değiliz. Her akşam zorla evimizden alınarak dışarda bekletilmemiz bizleri güçten düşürdü ve hepimiz hastayız. Daha fazla dayanacak gücümüz kalmadı. Böyle uygulama dünyanın hiçbir yerinde görülmüş değildir. Aslında bu uygulamanın nedeni bizleri karakola siper yapmak içindir. Eğer karakola bir saldırı olursa öncelikle bizlerin öldürülmesi içindir. Güvenliklerini bizleri siper yaparak korumaya çalışıyorlar.

Bu durum hiçbir kanun ve nizamda yoktur. Bu bize, her türlü haklarımıza yapılan kanunsuz bir saldırıdır. Askerler, başta köyümüzdeki bölük komutanı, bu kanunsuz hareketle suç işliyorlar. Bize karşı bu şekilde suç işleyenlerden davacı ve şikayetçiyim.

Sonuç: Yukarıda izah edilen nedenler ile soruşturma sırasında ortaya çıkacak durumlar karşısında öncelikle bu uygulamanın durdurulmasına, sorumluların hakkında gerekli kamu davası açılarak cezalandırılmasına karar verilmesini saygıyla arz ederim.

24.5.1991

İsmail Esmeray

Adres: Derawût(Payamlı) köyü Eruh /Siirt

İnsan Hakları Derneği'ne / Van

25 Haziran 1991 tarihinde Şerefiye Mahallesi, Kınalı Sokak'-taki 28 Nolu evimize sabah saat 04.00'te polis elemanlarınca baskın yapılmıştır. Kapıyı açan 8 yaşındaki kızkardeşimin kafasına silah dayatılmış, kendisi ayrıca hırpalandıktan sonra içeri girilmiştir. Polisler hiçbir izin almadan babam ve annemin odasına girerek, kafalarına dayattıkları silahlarla onları uyandırmışlar. Bu sırada evde bulunan 2 kardeşim çıplak olarak yataktan kaldırılmış. Şu anda her iki kardeşim de korkudan hasta durumda.

Evimiz arama sırasında darmadağın edilmesine rağmen herhangi bir şey bulunamamıştır. Buna rağmen gerekçe gösterilmeden babam **Ahmet Acar**, polis elemanlarınca götürülmüştür. 4 gündür kendisinden hiçbir haber alamadım. Bu yüzden hayatından endişe ediyorum.

Gerekenin ypılmasını arz ederim.

İsmet Acar

Adres: Şerefiye Mah. Kınalı Sok. No: 28 / Van

azdır. Köy koruculuğu uygulaması da PKK'nin bu topraklarda silahlı savaş başlatmasından sonra geliştirildi. İnsanlar istemleri dışında, ölüm tehditleriyle ve köy meydanlarında toplu dayaktan geçirilerek koruculuğa zorlandılar. Kimileri korucu olmamak için yıllardır yaşadıkları toprakları terk etmek zorunda kaldılar. Kendi toprakları üzerinde mülteci durumuna düştüler. Kimileri de Türkiye'nin batı şehirlerine gittiler. Sermaye için ucuz iş gücünü oluşturdular. Köylerini terk etmeyenlere karşı devlet şu uygulamayı geliştirdi: Tarlalarını ekmelerine, bağlarına sahip çıkmalarına izin vermedi. Hayvanlarını ahırlardan dışarı çıkarmalarına izin vermedi. Uzun süre hayvanlar köy dışına çıkamayınca, halk hayvanlarını satmak zorunda kaldı. Diğer yandan çobanlar ve hayvanlar kurşuna diziliyorlardı, devlet güçleri tarafından. Hayvanlarını satan insanlar tümden yoksullaşmaya başladılar. Devletin buradaki politikası şuydu: İnsanları tümden yoksullaştırıp seçeneksiz bırakmak. Aç kalan insanlar mecburen köy korucusu olacaklardı. Bu duruma düşen insanların bir kısmı sırf topraklarını terk etmemek için koruculuğu kabullendi. Bir kısmı ise, *"Halkın katili olmaktansa açlığı tercih ederim"* dedi; ailesini köyünde bıraktı ve batıya işçi olarak gidip çalışarak, çocuklarını beslemeyi tercih etti. Bazı köylerin halkı her türlü zulme direnerek tümden koruculuğu reddetti. Çok zor şartlar altında köylerinde yaşam savaşı vermekteler.

TC kimleri korucu yapmakta başarılı?

Halka karşı suç işleyen ve devlet tarafından da suçlu görülüp yargılanması gereken kişiler, koruculuğu rahatlıkla kabul etmekteler. Çünkü korucu oldukları an bütün cezaları af edilmekte. İstedikleri kişileri evlerinden çıkarabilmekte, evleri ateşe vermekte, halka kurşun sıkmakta ve insanları katletmekteler. Devlet işlenen bu suçları görmemekte. Korucuları bilakis bu tür şeyler yapmaya yöneltmekte. Amacı halkı birbirine düşürüp, nefret duygularını geliştirmek. Örneğin, Tahir Adıyaman (Tahirê Kero), Elk(Beytüşşebap)'de 1 savcı ve 7 jandarmayı öldürmekten dolayı mahkemece aranmaktayken, korucu yapıldı. Kendisine çok sayıda silah verildi. Devletin helikopterlerinde seyahat yapmakta. İstediği kişiyi katledebilmekte. Bir korucu ne kadar çok sayıda insan katledebiliyorsa, devlet yetkililerinin gözünde o kadar değerlidir. Kendilerine para, araba ve çeşitli makamlar sunulmakta, yakınları işe alınmakta.

Koruculuk sistemi İngilizler tarafından kendi sömürgelerinde uygulandı. Irak'ta da uygulanmıştır. Bizim topraklarımızda otuzbin kişi bulunmakta. Devlet, memurlarının maaşlarını ödeyemezken, korucuların maaşları her ay düzenli olarak ödenmekte. Bahattin Aktuğ (Beho Axa) adlı korucubaşı çok sayıda insanı öldürdü, şahitler mevcuttur. Olay savcılığa intikal ettirildiği halde, korucubaşının ifadesini dahi alma gereği duymadı mehkeme. 1989 Haziran'ında öldürülen üç kişinin yakınları köylerini terk ettiler. Olayı yazan bir muhabir hakkında, Olağanüstü Hal Bölge Valisi H. Kozakçıoğlu dava açtırdı.

VAN halkı toplu gözaltı yaşıyor

Yaklaşık iki aydır Van'da ardı arkası kesilmeden sürdürülen bir gözaltı furyası yaşanıyor. Şu ana kâdar 300'ü aşkın insan gözaltından geçti, halen de 20 civarında insan gözaltında bulunuyor. Asılsız ihbarlar ve uyduruk gerekçelerle gözaltına alınan insanlar ağır işkencelerden geçirilmekte, tehdit edilmekte, ihbarcılığa zorlanmaktadır.

Gözaltılar çocuk, kadın, erkek ayırımı gözetmiyor. Mahalleler kuşatılıyor, evler arama gerekçesiyle altüst ediliyor, ev sakinleri arama sırasında yere yatırılıyor; yani tam bir terör havası estiriliyor.

Gözaltına alınanlarla ilgili açıklayıcı bilgi verilmiyor. Açlık grevinde olduğu söylenen ve hastaneye kaldırılan kişi hakkında hiçbir bilgi verilmiyor, kimliği dahi saklanıyor. Bu durum bize Şili ve benzeri ülkelerdeki uygulamaları hatırlatmaktadır. Gözaltında açlık grevinde bulunan şahsın kimliği açıklanmalı, uluslararası hukukun gerektirdiği hükümler uygulanmalıdır. Çevreden alınan bilgilere göre açlık grevindeki kişi dokuz gündür açlık grevinde, serum dışında hiçbir beslenme kabul etmemektedir. Gözaltındakiler adli makamların önüne bir an önce çıkarılmalıdır.

Gözaltılar genel saldırının bir parçasıdır. Yaygın, yoğun ve sistemli bir şekil almıştır. Kimin ne zaman ve ne için gözaltına alınacağı bilinmemektedir. Van şehri, estirilen terör nedeniyle bir gözaltı merkezine dönüşmüş bulunmaktadır.

Bunların dışında yüzlerce insan da bir ya da iki günlüğüne adresiz mekanlarda sorgulanmakta, devletle işbirliği yapmaları için baskılara uğramakta, tehdit edilmektedir. Bu tür insanlar nasıl kanunsuz ve gizli bir şekilde alınıyorlarsa, yine aynı şekilde savcılığa dahi çıkarılmadan bırakılmaktadırlar.

Gözaltı furyasından ve estirilen terörden amaç:

Halka boyun eğdirmek, halkı teslim almaktır. Vahşet derecesinde sürdürülen saldırılar, insanlarımızı patlama noktasına getirmiştir. Asılsız ihbarlara dayalı keyfi gözaltılar, tehditler, baskı ve işkenceler son bulmadan halktaki öfkeyi yatıştırmak mümkün değildir.

İnsanım diyen herkesi, kuruluşları bu zulüm politikasına dur demeye, zulüm altında yaşayan halkla dayanışmaya çağırıyoruz.

3.7.1991

Yavuz Binbay (İHD GYK Üyesi Van Şube Başkanı)

Gözaltına alınanlardan bilgi alınamıyor

Gözaltında olan **Abdulgahhar Karakoyun** bugün (2 Temmuz 1991), gördüğü yoğun işkenceler sonucu hastaneye kaldırılmıştır. Kalp rahatsızlığı vardır. Yaşlı biridir. 60-65 yaşlarında. Sürekli polis gözetiminde tutulmaktadır. Polisin tesbit ettiği doktor ve hemşirelerden başka kimse yanına yaklaştırılmamaktadır.

Gözaltında bulunana kişiler:

Ahmet Acar, **Ömer Kaplan,** Hacer Kaya, **Ahmet Kaya,** Abdulgahhar Karakoyun, **Eşref Adsaz,** İsa Abi, **Mehmet Kireç,** M. Salih Bağın, **Selim Çakır,** Yasemin Çakır, **Hasan ...** (hastanede ölüm orucunda), **Mehmet ...**

Son iki ismin varlığını emniyet sürekli reddetmektedir. Bu konuda bilgi vermemektedir. Ölüm orucu sekizinci günündedir.

2.7.1991

Yavuz Binbay (İHD GYK Üyesi Van Şube Başkanı)

İnsan Hakları Derneği Başkanlığı'na / Van

1 Temmuz 1991 tarihinde saat 24.00 civarında uyumakta olduğum bir anda, polislerin gürültüleriyle uyandım. Tam uyandığım sırada 6-8 sivil polisin ayakkabılarıyla odanın orta yerinde durduklarını gördüm. Aile fertleri telaşla, korkarcasına polislere bakıp duruyordu. Onların korkulu bakışları içinde polisler, ayakkabılarıyla evimizi dağıtmaya, didik didik aramaya başladılar. Arama bittikten sonra tüm ısrarlarıma rağmen, hiçbir şey söylemediler. Polisler bu defa kızımın valizinin olup olmadığını sordular. Bunun üzerine ben de onlara, *"Kızımın valizi yoktur"* diye karşılık verdim. Daha sonra memurun biri bana dönerek, *"Hacı, çok gevezesin"* diye karşılık verdi. Daha sonra ne yazdıklarını bilmediğim bir tutanağı bana imzalattılar. İmza işi bittikten sonra büyük oğlum **Selim**'i ve 18 yaşındaki kızımı alıp götürdüler.

Çocuklarımın akibetinden endişe ediyorum. Ayrıca ben emekli imamım. Şimdiye kadar çocuklarımın hiçbir yanlış yaptıklarını görmedim. Büyük oğlum olmadığı için dükkanımız kapalı kaldı.

Derneğinizce gerekli girişimlerde bulunularak, çocuklarımın akibeti hakkında beni bilgilendirmenizi arz ederim.

2.7.1991

Muhyettin Çakır

Adres: Akköprü Mah. Yavuz Sok. No: 51 / Van

Cumhuriyet Savcılığı'na / Siirt

Oğlum **Nesip Çelik**, 7 Haziran 1991 günü gözaltına alındı. Halen Siirt İl Jandarma Alay Komutanlığı'nda gözetim altında tutuluyor. Gözaltına alınma tarihi üzerinden 20 gün geçti, kendisinden haber alamıyorum. Daha ne kadar gözaltında tutulacağına ve sağlık durumunun ne olduğunu bilmiyorum. Akibetinden endişe ediyorum.

Oğlumun nerede olduğu, sağlık durumunun ne şekilde olduğu ve ne zaman mahkemeye çıkarılacağı hususunda tarafıma bilgi verilmesini saygıyla erz ederim.

27.6.1991

Abdurrahman Çelik

Adres: Şabê(Yenidoğan) köyü Kozluk / Batman

İnsan Hakları Derneği Van Şubesi Başkanlığı'na / Van

17 Haziran 1991 tarihinde sabaha karşı saat 04.00 sıralarında Norşin Mahallesi'nde bulunan evim, evde bulunmadığım bir sırada kuşatılmış, eşim ve 6 çocuğum evde yalnızken baskın düzenlenmiş ve polis kapıyı kırarak içeri girmiştir. Üç keredir evime polisçe baskın düzenleniyor. Hiçbir gerekçe gösterilmeden, arama izinleri olmadan, keyfi olarak "güvenlik güçleri" evimde terör estirmişlerdir. Polisten arama izinlerinin olup olmadığını soran eşim, polisin küfür ve hakaretleri ile karşı karşıya kalmıştır. Otomatik silahlarla içeriye dalan polis, odaların kapılarını tekmeleyerek içeri girmiş, uykuda bulunan çocuklarım korkuyla uyandırılmışlardır. 6 yaşındaki oğlum Dilîjwan, polisin estirdiği terör üzerine şok geçirmiş, halen hasta bir şekilde evde yatmaktadır.

Keyfi olarak sürdürülen arama sırasında evimde herhangi bir şey bulunmamış, içeriğini bilmediğimiz bir tutanak, okumayazması olmayan eşime zorla imzalatılmıştır. Polisler sürekli eşime bağırarak, *"Teröristler nerede?", "Sen teröristleri barındırıyorsun, onlara ekmek veriyorsun"* diyerek, eşimi ve çocuklarımı ölümle tehdit etmişlerdir.

Can ve mal güvenliğimizi korumakla görevli "güvenlik güçleri", can ve mal güvenliğimizi tehdit etmektedirler. Polisin estirdiği terörle tüm çocuklarım derinden etkilenmiş durumda. Polisin uydurma gerekçelerle terör estirmesi, daha gelişme çağında olan çocuklarımı olumsuz yönde etkilemiştir. Ayrıca, anayasal bir hak olan **"Hane dokunulmazlığı"**'nı hiçe sayarak, evimin kapısını kırarak içeri giren polisler, bu kapı kırmayı alışkanlık haline getirmişlerdir. Özel yaşamımızdan vazgeçtik, polise karşı can güvenliğimiz kalmamış durumda.

Derneğinizin gerekli girişimlerde bulunarak, polisin estirdiği terör konusunda kamuoyunu bilgilendirmesini ve bu terör karşı gerekli tedbirlerin alınması için gerekli girişimlerde bulunmasını dilerim.

18.6.1991

Abdullah Abi

İnsan Hakları Derneği Başkanlığı'na / Van

25 Haziran 1991 tarihinde gece saat 02.00-02.30 civarında devlet güçleri, evimizin kapısını tekmeleyerek içeri girdiler.

Girdikleri an, ne olduğunu anlamadan bizleri ite kalka dövdüler ve küfürle yere yatırdılar. Daha sonra evi arayacaklarını söylediler. *"Arama emriniz olmadan evimizi arayamazsınız"* dediğimde, beni tekrar tekmelediler. Bu direnişimin işe yaramadığını gören babam, *"Evi arayabilirsiniz"* karşılığını verdi onlara. Kendileri de evi darmadağın ederek, didik didik aramaya başladılar. Arama bittikten sonra içerdeki memur dışardakinden bir tutanak kâğıdı istedi ve tutanak kâğıdı geldi. Ne yazdıklarını bilmeden bana ve babama zorla imzalattılar. Daha sonra babamı da yanlarına alıp, bize hiçbir şey söylemeden aynı gürültüyle evden ayrıldılar. Onlar ayrıldıktan sonra aile fertleri olarak toparlanmaya başladık. Bu arada yengemde kalp rahatsızlığı olduğu için şok geçirdi ve bir saatte ancak kendine gelebildi. Evde neyin eksik olup olmadığını araştırmaya başladığımızda, evden bazı şeylerin polisler tarafından alındığını anladık.

Gözaltına alınmış bulunan babam, 56 yaşında olup, kendisinde kalp rahatsızlığı, tansiyon düşüklüğü ve nefes darlığı bulunmaktadır. Babamın akibetinden endişe duymaktayız, çünkü yaşlı ve hasta olduğu için yapılacak en ufak bir şey babamın hayatına mal olabilir.

Derneğinizce gerekli girişimlerde bulunulup babamın akibeti hakkında tarafıma bilgi verilmesini arz ederim.

Azrail Karakoyun

Adres: Erekdağı Cad. Sosyal Konutlar Üstü. No: 68 / Van

İnsan Hakları Derneği Başkanlağı'na / Van

Bizler Van ili Çatak ilçesi Övecek köyü Ünlüce mezrasında ikamet etmekteydik. Köy korucusu olmadığımız için iftira ve asılsız şikayetler nedeniyle askeri baskıyla karşı karşıya kalarak, geçen yıl (1990) dedelerimizden kalan topraklarımızı terk etmek zorunda bırakıldık. 16 aileyiz. 150-170 nüfusumuz mevcut. 4 aile Çatak ilçesi Dalbastı köyüne yerleşirken, geriye kalan 12 aile Van'ın bazı mahallelerinde gecekondularda zor şartlar altında yaşama mücadelesini vermektedir.

Her ailede 9-10 nüfus var. 2-3 hafta inşaatlarda çalışmakla bir aileyi bir yıl boyu geçindirmek mümkün değildir.

Bizlerle beraber topraklarını terk eden 4 aile daha önce Çatak ilçesinin Dalbastı köyüne yerleşmişti. Bu köyde toprakları ve herhangi bir gelirleri olmayan bazı aileler, yaz mevsiminin başlaması ve hasat zamanı olması nedeniyle mecburen tekrar dedelerinden kalan Ünlüce mezrasına geri dönmüşlerdi.

Mezraya yerleşen bu 4 aile, 1-2 ay gibi kısa bir zaman kalmış ve yine iftira ve şikayetler nedeniyle askeri yetkililerin emri üzerine köy korucuları tarafından tekrar topraklarından zorla çıkarılmıştır. Kısacası baskılarla toprağından zorla çıkarılan 150-170 nüfus olan Ünlüce mezra sakinleri ölümle karşı karşıyadır.

Zor şartlarla karşı karşıya kalan Ünlüce mezrası sakinlerinin sorunlarına eğilmenizi, bizlere yardım eli uzatmanızı diler, Ünlüce sakinleri olarak selam ve saygılarımızı sunarız.

Van mahallelerinde yaşam mücadelesini veren Ünlüce mezrası sakinleri adına 12 aile reisinin adı ve soyadı:

Maruf İtah, Adil İtah, **Ali Uzunay**, Mevlut Erek, **İkram İtah**, Sekvan İtah, **Beraat İtah**, Keser İtah, **Kamil İtah**, Mehmet Uzunay, **Osman Uzunay**, Yusuf Uzunay, **Kemal İtah**

Bir çölde 30-35 derece güneş sıcaklığında, çadır kumlarına bile müsaade edilmeyen 4 aile reisinin adı ve soyadı:

Remzi İtah, Kerem İtah, **Ubeyt İtah**, Yusuf Koçi

"Şehitlerimizin cenaze törenleri düğünlerimizdir"

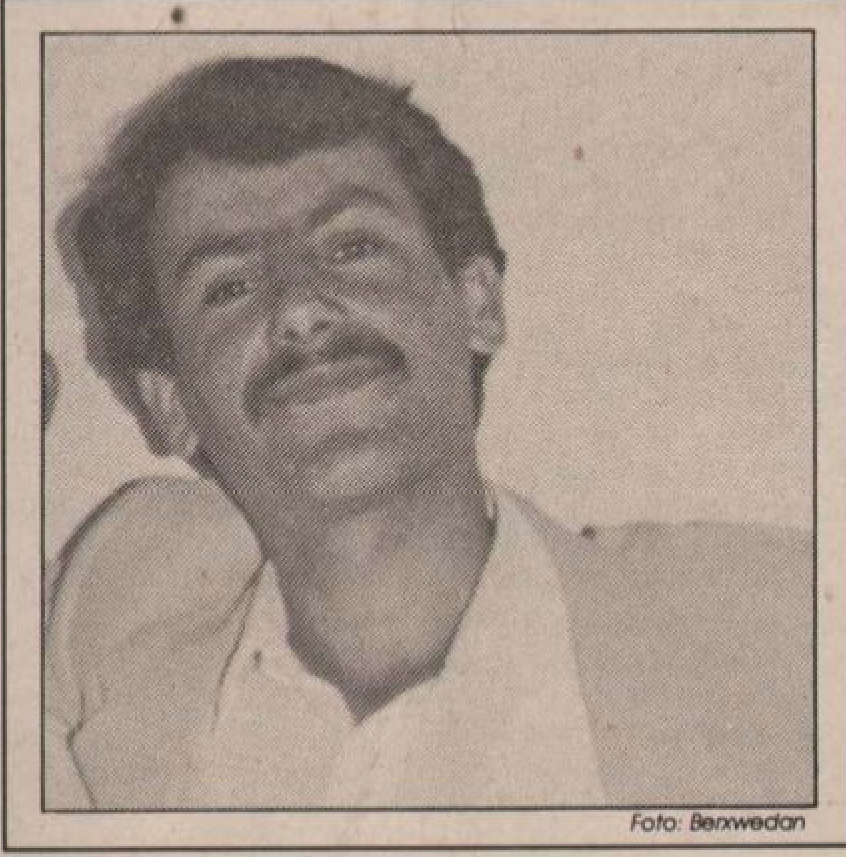

Foto: Berxwedan

Karanlık güçler tarafından 13 Haziran günü gecenin geç saatlerinde evinin avlusunda katledilen **Ramazan ASLAN**'ın eşi Sadiye Aslan, olay hakkında görüşlerini soranlara yukarıdaki sözleri dile getiriyor.

Ramazan, Midyad çevresinde dürüstlüğü ve yurtseverliğiyle tanınan bir insandı. Katledilmeden önce de defalarca sömürgeci güçlerin baskısına uğramıştı. 15 Mayıs günü yine evlerine sömürgeci devlet güçlerinin baskın yaptıklarında evde babası, iki kardeşi ve üç misafiri de bulunuyordu. **Ramazan** bütün misafirleriyle birlikte karakola götürülmüş ve hepsi işkenceden geçirilmişti. 20 Temmuz'da yine "PKK-Midyat şehir komitesine üye olduğu" gerekçesiyle tutuklanıp 5 ay Diyarbakır Cezaevi'nde hapis yatmış ve serbest bırakıldıktan sonra da sürekli gözaltında tutulmuştur. Babası ise 5 defa yakalanmış ve en son yakalanışında 2,5 yıl hapis cezasına çarptırılmıştır.

Ramazan'ın eşi Sadiye tüm bu baskılardan yılmamış ve yılmazlığını, *"Katiller kararlılığımızı güçlendirdi"* sözleriyle dile getiriyor.

Sadiye, eşinin katledilmesi olayını şöyle değerlendiriyor: *"Eşimi katledenler sevinmesin. Artık sevinme sırası bizdedir. Eşimin katledilmesi, daha doğrusu bu katliamlar halkımızın kinini ve öfkesini arttırarak mücadelede birleşmeyi, bütünleşmeyi daha da hızlandırırken, beraberinde düşmanımızın çöküşünü de hızlandırmaktadır. Şehitlerimizin cenaze törenleri düğünlerimizdir. Bilindiği gibi artık, her şehidimizin cenazesinde dîlanlar, govendler çekiliyor, tilîlî çekiliyor, her cenazemiz serîhildana dönüşüyor."*

Cezaevlerinde açlık grevleri

Gazetemize ulaşan açıklamalara göre Diyarbakır 1 Nolu E-Tipi, Aydın, Erzincan, Sağmalcılar, Bayrampaşa, Antep ve başka cezaevlerinde açlık grevleri yapıldı. Açlık grevlerinin çoğu iki günlük uyarı amaçlıydı

Diyarbakır cezaevindeki savaş esirleri adına Cevdet İnak'ın yaptığı açıklamada, son dönemlerde artan devlet terörü ve bu paralelde gelişen kontr-gerilla eylemleri protesto ediliyor. Amed serîhildanında Türk devlet güçlerinin halkın üzerine rastgele ateş açmalarının, önceden hazırlanan bir komplo olarak değerlendirildiği basın açıklamasında, şu çağrı yapılmaktadır:

"Bizler insan olarak bütün dünya insanlığını ve sizleri, insanlık dışı uygulama sahiplerine karşı kulağınızı tıkamamaya, gözlerinizi kapamamaya çağırıyoruz. Özcesi insan olan herkes insanlık değerlerine sahip çıkmalıdır. Aksi tutum ve davranışlar gayri insanidir. Devletin resmi ve gayri resmi kuruluşlarının yaptığı bu insanlık dışı uygulamayı şiddetle protesto ediyoruz.

Biz siyasi tutsaklar olarak, bu tür uygulamaların sahipleri kim olursa olsun, nefretle kınıyoruz ve insanların katledilmelerine asla ve asla sessiz ve seyirci kalmayacağımızı bir kez daha belirtiyor ve bu nedenlerden dolayı uyarı mahiyetinde 14.7.1991 tarihinden itibaren 2 günlük açlık grevine giriyoruz. Ve insanlığı bu tür caniyane uygulamalara karşı yekvücut olmaya çağırıyoruz."

Öte yandan Antep Özel Tip Cezaevi'nde bulunan savaş tutsaklarının da yaptığı açıklamanın son bölümü şöyle:

"Biz Antep Özel Tip Cezaevi'ndeki devrimci tutsaklar olarak, Diyarbakır serîhildanını selamlıyor, devletin giriştiği katliamı nefretle kınıyoruz. Bunun için 15-16 Temmuz günlerinde iki günlük açlık grevine giriyoruz."

Yine Aydın Cezaevi'ndeki PKK'li savaş tutsakları adına Fuat Kav, yaptığı basın açıklamasında, Türk devletinin Amed'deki katliamını kınayarak kitleleri aktif eyleme ve protestolara çağırdı. Ve açlık grevini başlatacaklarını söyledi. Ulaşan haberlere göre Erzincan, Bayrampaşa, ve Sağmalcılar cezaevlerinde de açlık grevleri başlatıldı.

Ayrıca Çanakkale ve Malatya cezaevlerinde bulunan devrimci tutsaklar da, devletin terörünü kınayarak HEP Diyarbakır İl Örgütü'ne birer başsağlığı mesajı gönderdiler.

Muhabirlerimiz bildiriyor

Kürt futbolculara dayak

22 Haziran günü Sêrt merkezde oynanan Misric-(Kurtalan) Demirspor ve Polisgücü arasındaki karşılaşmada Kürt futbolculara dayak atıldı. Karşılaşmanın 30. dakikasında iki taraf futbolcuları arasında tartışma başlıyor. Bunun üzerine sivil polisler sahaya giriyorlar. Resmi ve sivil polislerin Misric Demirsporlu futbolcuları dövmeleri tepki uyandırıyor. Seyirciler, futbolcular, hakem ve polisler saha içinde birbirleriyle boğuşmaya başlıyorlar. Emniyet müdürü Celalettin Cerrah ve vali vekili Ümmet Kandoğan sahaya inerek olayı önlemeye çalışıyorlar. Emniyet müdürü Kürt futbolculara, *"Siz ne biçim sporcusunuz"* diyerek hakaret ediyor.

Koruculuktan kurtulmanın sabırsızlığı

Dih(Eruh)'e bağlı Tillê(Çimencik) köyünün muhtarı ve kardeşi yalnız köy koruculuğunu yapmaktaydılar. 30 Haziran günü ikisi de silah bırakmak istiyor. Aynê Lodê(Bağgöze)'de bulunan karakola başvuruyorlar. Silahları alınmıyor. Daha sonra Sêrt merkezde girişimlerde bulunmaya çalışıyorlar. Amaçları bir an önce koruculuktan kurtulmaktı ve nihayet 1 Temmuz günü kurtulabiliyorlar.

Koruculukla birlikte memurluk

Şirnex'e bağlı Basan(Güçlükonak) belediyesinde korucular aynı zamanda memur olarak çalışmaktalar. Örnek: Dilopkê(Damlabaşı) köyünden Remoyê Pîrê adlı şahıs Beho Axa'nın sadık adamlarındandır. 6 aydır belediye zabıta memurluğunu ve koruculuğu birlikte yürütmekte. Geçenlerde şehir merkezinde bir yakınına aynen şunları söylüyor: *"Korku beni mahvetti. Kimse selam verip konuşmuyor. Bir traktör alıp çalıştıracağım. Beni nerede yakalayıp öldürürlerse öldürsünler."* Halbuki bu kişi çok kişinin ölümünden sorumludur.

Dana karakolluk oldu

Kerboran(Dargeçit)'ın Çelîkê(Çelikköy) köyünde, boynuna üç renkten (sarı-kırmızı-yeşil) bağ yapılan bir dana askerler tarafından görüldüğü yerde dövülüyor. Daha sonra karakola da götürüp hayvanı bir süre daha dövdükten sonra boynundaki bağı alıp serbest bırakıyorlar. Askerler dananın sahibine de küfrederek şunu söylüyorlar: *"Kendisi gerilla, danası da propaganda yapıyor."* Halkın diline düşen bu olay, günlerce alay konusu oldu.

Asker baskısına halk dayağı

Şirnex'in Derşevê(Alkemer) köyünde, askerler giriş-çıkışları sürekli kontrol altında tutup kimlik kontrolü yapınca köylüler dayanamayarak askerlere saldırıp dövdüler. Bunun üzerine askerler kontrolü bıraktılar.

Öte yandan Dih(Eruh)'in Girdaran(Ormanardı) köyünde yapılan bir düğünde üç renkli püşîlerle halay çekildiğini gören askerler, saldırıya geçerek damadı isterler. Damadı alamadıkları gibi, halktan dayak da yiyorlar.

Korucu baba, oğlu tarafından öldürüldü

Berwarî(Pervari)'nin Hertîvînan(Ekinyolu) köyünde, korucu olan babasıyla tartışan 16-17 yaşlarındaki bir genç, babasını silahıyla öldürdü.

Yeni Ülke yine toplatıldı

Haftalık haber gazetesi Yeni Ülke'nin 21-28 Temmuz tarihli 39. sayısı da, İstanbul 1 Nolu DGM tarafından toplatıldı.

DGM kararında, Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Münir Ceylan ve M. Can Yüce'ye ait iki ayrı makale gerekçe gösterildi.

Y. Ülke Genel Yayın Yönetmeni Hüseyin Aykol yaptığı açıklamada, gazetenin toplatılmasına anlam veremediklerini ve toplatma kararını protesto ettiklerini söyledi.

Yoğun gözaltılar

31 Mayıs günü Dih ilçesi Xalidiyê(Kekliktepe) köyünde gözaltına alınan **Tevfik Çetin** 20 Haziran günü tutuklandı.

9 Haziran günü Dih'e bağlı Lodê(Ballıkavak) köyünde gözaltına alınan **Ali Özbey, Sıdkı Arslan, Selahattin Özbey** ve **Osman Turhan** adlı kişiler hakkında 20 Haziran günü mahkemede tutuklama kararı çıktı.

Yine Mayıs ayında Dih'e bağlı Kerxwara Kûtê(Demirboğaz) köyünde gözaltına alınan **Abdurrahman Yıldırım** ve **Abdurrahman Baysal**; Dih'e bağlı Zovanyan(Kaşıkyayla) köyünde gözaltına alınan **Halit Nas** (muhtar); Dih'e bağlı İşxasan(Karadayılar) köyünde gözaltına alınan **Ahmet Körhan** (muhtar) ve Dih'e bağlı Guyînan(Çetinkaya) köyünden **Abdullah Yıldız** adlı kişiler 21 Haziran günü çıkarıldıkları mahkemede tutuklandılar.

Lodê(Ballıkavak) köyünden **Hasan Ekin**, İşxasan köyünden **Kemal Süme** (muhtar), Wan-Payizava(Gürpınar) ilçesinden **Şehmus Durak** (itirafçı), Qilaban(Uludere)'dan **Turan Kara** (itirafçı), yine Qilaban'dan **Fehmi Ok** (itirafçı), Dih ilçesi Beronî(Findikê) nahiyesine bağlı Zivinga Şikakan(Ağaçyurdu) köyünden **Ömer Timurtaş** (korucu) ve **Kasım Baykan** adlı kişiler de 27 Haziran günü mahkeme kararıyla tutuklandılar. 23 Haziran günü Berwarî'nin Erkent köyünden **Selahattin Cengiz** (sakat bir çocuk), **Halil Bağdu** ve **Şükrü Kıl** gözaltına alınmışlardı. 1 Temmuz günü serbest bırakıldılar.

Sêrt'in Xiyertê(Kayaboğaz) köyünden **Sıddık Yıldız** 26 Haziran günü; **Ata Üzüm, Kasım Yüzen** ve **Nasri Yüzen** adlı kişiler de 27 Haziran günü gözaltına alındılar.

28 Haziran günü, daha önceleri gözaltına alınan biri Xana Hewêl(Baykan)li ve üçü Xizxêr(Şirvan)li olan 4 kişi serbest bırakıldı.

Keyfi öldürmeler

28 Haziran günü Şirnex'in Nêrex(Dağkonak) köyünden **Mehmet Kılıç** ve bir misafiri faili "meçhul" (kontr-gerilla tarafından) kişilerce öldürüldüler.

30 Haziran günü Mêrdîn-Kerboran'a bağlı Zaz(İzbirak) köyünün çıkışında **Ramazan Durmaz**, pusu kuran özel tim elemanları tarafından öldürüldü.

4 Temmuz günü İstanbul-Avcılar'da bir lokantada Kürtçe konuşan **Kemal Karatay** ve **Ali Alpdoğan** adlı gençler, komiser İlyas Kaya tarafından kurşunlanarak öldürüldüler.

Öte yandan Amed'in Pasûr(Kulp) ilçesinde askeri tabur karargahı yakınından geçen 60 yaşlarında ve akıl hastası olan **Mehmet** isimli bir kişi askerler tarafından ateş açılarak öldürüldü.

20 Temmuz günü Şirnex'in Biryan köyünden çoban **Osman Ekinci**, Gorendoruk Karakolu'nda 3 subay ve çok sayıda asker tarafından işkenceden geçirilerek öldürüldü. Devlet güçleri Osman Ekinci'yi öldürürken, **Agit Çeker** ve **Ramazan Geçgel** adlı çobanları da dövdükten sonra gözaltına aldılar. *"PKK'lıları besliyorsunuz"* iddiası, bu olayın da gerekçesi olarak gösterildi.

Öte yandan gözaltına alınan çobanlardan da bir haber alınamıyor. Biryan köyünden dört kişi bu konuda kamuoyuna açıklamada bulundu.

HEP üyesi Remzi İl işkence sonucu öldü

Remzi İl, **Vedat AYDIN**'ın cenaze töreninden bir gün sonra (11.7. 1991) polisler tarafından gözaltına alındı. Polis karakolunda yoğun işkencelere tabi tutuldukları bir gün sonra baygın düşen **Remzi İl**'i polisler, bu haliyle bir çöplüğe attılar. 12.7.1991 günü çöplükte bulunan **Remzi**, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne kaldırıldı. Hastaneye koma halinde kaldırılan **Remzi**, aynı günün akşamı kurtarılamayarak yaşamanı yitirdi. Doktorlar yaptıkları otopsi sonucunda, **Remzi İl**'in kafatasına vurulan darbelerle meydana gelen beyin kanaması nedeniyle öldüğünü açıkladılar. Polis, olası cenaze töreni nedeniyle çok sıkı önlemler aldı ve bu konuda tehditlerde bulundu. **Remzi İl**'in cenazesi 300 civarında bir kortejle gömüldü.

Ferhat Aksu gözaltında şuurunu yitirdi

Wan il merkezinde 25 Haziran günü yapılan bir operasyonda gözaltına alınan 20 yaşındaki **Ferhat Aksu**'nun, emniyet müdürlüğünde gördüğü işkence sonucunda şuurunu kaybettiği bildiriliyor.

Ailesi, ancak bir dizi uğraş sonucu Ferhat'ın yerini tesbit edebilmişti. Emniyet müdürlüğünde beş günlük süre içerisinde gördüğü işkence sonucu şuurunu kaybetmesi üzerine Ferhat Aksu, Van Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Hastanede oğluyla görüşen anne Aksu, Ferhat'a ilişkin şunları söyledi: *"Oğlum şuurunu yitirmiş. Vücudunda sağlam bir yer kalmamış. Kafasını sağa-sola vurup sadece 'Dayê ji min re nan bîne' (anne bana ekmek getir) diyebiliyor. Benim dağ gibi Ferhat'ımı ne hale getirdiler. Her iki elini de zincirlerle karyolaya bağlamışlar."*

Diğer taraftan İHD Van Şube Başkanı Yavuz Binbay, olayla ilgili yaptığı açıklamada, Ferhat'ın annesinin söylediklerini doğrulayarak tepkisini, *"İnsan kimliğini saklayıp kaçırmak, işkence etmek, aç bırakmak çağdışıdır, barbarlıktır"* sözleriyle dile getirdi.

Terörle Mücadele Yasası'ndaki yeni değişiklikte
TC'nin ikiyüzlülüğü ve asıl niyeti

Nisan ayında yürürlüğe giren Terörle Mücadele Yasası'nda yeni bir düzenlemeye gidilerek, yasanın geçici 4. maddesinin a fıkrası tümden, b fıkrası ise kısmen iptal edildi. Böylelikle iptal kararı 146/1 ve 2. fıkralarıyla sınırlandırıldı. Yasanın 125. maddesi ve fıkraları kapsam dışı tutuldu. Bu yeni düzenlemeye göre, Türkiyeli sol örgütlere mensup tutukluların tahliyesine başlanırken, PKK'li ve 125. maddeden yargılanan diğer bazı Kürt tutuklular yasadan yararlandırılmayarak içerde kaldılar.

Bilindiği üzere Terörle Mücadele Yasası, yürürlüğe girdiği günden bugüne demokratik kuruluşların, hukukçuların ve bir bütün olarak toplumun tüm duyarlı kesimlerinin büyük ve yaygın tepkilerini toplamıştı. Yasa, sağ-sol ayrımı yapan ve büyük haksızlıklarla dolu olan bir terör yasasıdır. Nitekim bu yasadan güvence alan devlet güçleri, demokratik kuruluşlar, yayın organları, yurtsever ve ilerici şahsiyetler üzerinde pervasız bir terör geliştirdiler. Devlet terörünün meşrulaştırılmasını sağlayan bu yasaya karşı geçtiğimiz aylarda, cezaevlerinde yatan devrimci tutuklular, tutuklu aileleri ve toplumun diğer yurtsever-demokrat kesimleri Kürdistan ve Türkiye'nin birçok alanında açlık grevleri ve daha değişik eylem biçimlerine başvurdular.

Yasadaki yeni düzenlemeye ilişkin görüşlerini açıklayan çeşitli hukukçu ve siyasi çevreler, yasadaki sınırlı iptal kararının yeni bir eşitsizlik ortaya çıkardığını ve bu kez sağ-sol ayrımı yerine Türk-Kürt ayrımı yaptığını dile getirdiler.

Gerçekte ise, sözkonusu yasadaki yeni düzenlemenin içerdiği anlam ya da taşıdığı amaç, göründüğünden çok daha farklı bir durumu hedefliyor. Türk-Kürt ayrımı, görünürdeki sonuçtur. Asıl görülmesi gereken, Türk faşist rejiminin, Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesine ve öncüsü PKK'ye karşı özel savaşını önümüzdeki dönemde daha da şiddetlendireceği ve Kürdistan sorununun inisiyatifini elinde bulunduran PKK'den bu kozu çok gözü karaca almaya çalışacağıdır. Terörle Mücadele Yasası'nın hangi dönemde ve ne amaçla çıkarıldığı üzerine çok yazıldı ve konuşuldu; kamuoyu bu konuda yeterince bilgi sahibidir. Bu yasayla PKK'ye yönelik tasfiyeci ve liberalleştirme, legale çekme ve böylece onu tümden etkisizleştirme hedeflerine ulaşılamadığı ve bu oyunların PKK tarafından boşa çıkarıldığı da biliniyor.

Özeti kısaca böyle olan bu gerçek temelinde Türk devletinin, PKK önderlikli Kürdistan halkına ve mücadelesine karşı yeni bir yönelime girdiği, belirtilmesi gereken önemli bir noktadır. Kürdistan halkının, ulusal kurtuluş mücadelesine gittikçe daha fazla katılım sağlaması ve öncülerine bağlılığını daha da sökülmez hale getirmesi, Türk devletini deyim yerindeyse çileden çıkarıyor. Özel savaş devleti, halkın ağır terör yasalarıyla ve sözde "demokratik" kırıntılarla durdurulamadığını görüyor.

Bu gerçekliğin verdiği öfkeyle Mesut Yılmaz'ın, TC'nin başbakanlık sıfatıyla, Amed(Diyarbakır) serîhildanı sonrasında, (halkımızı kastederek) *"Yaptıklarının cezasına katlanmak zorundalar"* açıklamasını yapması, yine daha sonraki günlerde çeşitli vesilelerle *"PKK terörünün ezileceği"* yönünde sözler sarfetmesi, Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın, Amed'deki konuşmasında, *"PKK teröristleri yurt dışındaki inlerinde de vurulacaklar"* şeklinde tehditler savurması, Türk ordusunun Güney Kürdistan'a PKK kamplarını bombalamak amacıyla operasyona girişmesi vb. gibi çabalar, TC'nin yeni yönelimlerinden bazı örneklerdir. Çekiç Güç'ün Silopi'de konumlandırılması, emperyalist ABD Başkanı Bush'un Türkiye ziyareti ve destek vaadleri de Türk devletinin Kürdistan halkına karşı içine girdiği ezerek susturma biçimindeki yönelimine cesaret veriyor.

PKK'li savaş tutsaklarının bu şekilde içerde bırakılması, TC ile Kürdistan halkı arasındaki savaşın boyutunu ve keskinlik niteliğini gösteriyor. Şimdi çok daha iyi anlaşılıyor ki, TC'nin Kürdistan sorununa ilişkin sözümona attığı "demokratik" adımlar, halkımıza verilmek istenen nimetler değil, tersine ulusal kurtuluş mücadelemizi ulaştığı mevzilerden geriye çektirmek amaçlıdır. Yasadaki bu değişikliği mücadelemize karşı komplo olarak kullanan TC'nin bu tutumu, onun zayıflığının bir ürünü olup ve aynı zamanda yaşanmakta olan savaşın bu kesitinde aldığı bir yenilgidir. □

İsveç cezaevinde bulunan Nuri Candemir ve Zülküf Kılınç adlı yurtseverlerin açlık grevini destekleyelim!

Biz iki Kürdistanlı yurtsever tutuklu, 8 Temmuz 1991 tarihinden bu yana cezaevlerinde açlık grevinde bulunmaktayız.

Açlık grevimizin amacı; altı ve yedi yıl gibi uzun bir zamandan beri bizlere yönelik başvurulan uygulamalara son verilmesi, normal cezaevlerine nakledilmemizdir. İkincisi bizlerin birlikte aynı cezaevine yerleştirilmesidir. Bu istemlerimiz yerine getirilinceye kadar açlık grevimiz devam edecektir. İsveç Adalet Bakanı'na açık bir mektupla açlık grevine başladığımızı ve bu eylemimizle elde etmek istediğimiz taleplerimizi bildirdik. Yine İsveç'teki birçok basın-yayın kuruluşlarına eylemimizi ve taleplerimizi yazılı olarak duyurduk.

Demokrat ve yurtsever bir yayın organı olmanız dolayısıyla açlık grevi eylemimizi ve taleplerimizi sizlere de duyurma gereği ve zorunluluğunu duyuyoruz. Umudumuz odur ki, burada cezaevlerinde koyduğumuz eylem ve onun amaçlarını Kürdistan ve Türkiye kamuoyuna iletirsiniz.

Burada neden İsveç cezaevlerinde bulunduğumuzu izah etmeyi gerekli görmüyoruz. Yalnız İsveç cezaevlerinde neden üzerimizde çağdışı ve barbar uygulamalar yapılıyor, bu konuda söylenecek çok şey olmasına rağmen, biz İsveç'in durumuna kısaca değinmeye çalışacağız. Her şeyden önce İsveç emperyalizminin özel uygulamaları cezaevleriyle başlamamıştır. Cezaevleri sadece özel uygulamaların devamı niteliğindedir. Özel uygulamalar ilk olarak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı 1980'li yılların başında hayata geçirilmiştir. Bize karşı olan uygulamalar ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yürütülen savaşın bir devamı niteliğindedir.

Neden Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı savaş? İsveç 8 milyon nüfuslu küçük bir ülke, fakat sanayileşmiş emperyalist tekelci bir burjuvazisi olan bir ülke. İklim koşullarının kötü oluşundan dolayı temel gıda maddelerinin çoğunluğunu ithal etmek mecburiyetinde. İthal giderlerini karşılamak için diğer emperyalist ülke burjuvaları gibi meta ve sermaye sürüm pazarlarına şiddetle ihtiyacı vardır. Pazar savaşımında diğer emperyalist ülke burjuvalarıyla; örneğin Amerika, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya vb. gibi tekellerle rekabet edecek güçte değildir. Kendisine sürüm alanları açmak için her türlü kural dışı yöntemlere başvurmaktan çekinmemektedir.

İsveç'in bu zaafını iyi değerlendiren faşist Türk sömürgeciliği Türkiye pazarlarını emperyalist İsveç burjuvazisine açma karşılığında İsveç'i kendisinin yanında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemize karşı harekete geçirmiştir. Türkiye ile İsveç emperyalistlerinin ticari kontratlarının yükselmesi ile İsveç emperyalizminin mücadelemize karşı savaşı da aynı dozda yükselmiştir ve bugün hala devam etmektedir. Örneğin Asea şirketinin 2.5 milyar kronluk İstanbul metro projesi, Eriksson şirketinin 700 milyon kronluk çanak anten ihalesi, Skanska şirketinin 600 milyon kronluk Ankara Eskişehir yolundaki konut projesi ve Volva şirketinin Adana'da 1 milyar kronu aşan araba üretim fabrikası kurma projesi İsveç emperyalizmi ile Türk sömürgecileri arasındaki ortak işbirliğinin boyutları ve aynı zamanda bizlere karşı yürütülen özel savaşın nedenleri hakkında önemli ipuçları veriyor. Bizleri cezaevlerinde birer rehine olarak tutmaktadırlar. İsveç emperyalistlerinin genelde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemize, özelde de biz tutuklulara karşı olan tutumu faşist Türk sömürgecilerini memnun etmek ve kendisinin emperyalist çıkarlarını sürdürmek istemesinden kaynaklanmaktadır. İsveç, Türk sömürgecilerinden sonra Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini terörizmle damgalayan ilk emperyalist ülke olması bu gerçeği doğrulamaktadır.

İsveç emperyalizmi ile Türk sömürgeciliği arasındaki ilişkiler yalnız bunlarla da sınırlı değil. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı ortak savaşları devam etmektedir. Örneğin Türkiye pazarlarına yalnız sermaye ve meta ihraç etmiyor. Türkiye'deki hücre tipi cezaevleri İsveç'ten gitmedir. Bu hücreleri bizlere karşı denediler. Şimdi de Türkiye'de Kürdistanlı yurtseverlere karşı kullanacaklar. Yine kısmi farklılıklar olsa da, Türkiye'de yürürlüğe giren Anti-Terör Yasası da İsveç'ten gitmedir. Akıl İsveç emperyalistlerinindir. Anti-Terör Yasası, 1984 yılında İsveç'te Kürdistanlı yurtseverlere karşı kullanıldı. Şimdi de Türkiye'ye ihraç edilerek orada Kürdistanlı yurtseverlere karşı kullanılıyor. Türk Adalet Bakanının ikide bir Avrupa'nın "demokratik" ülkelerinde bu tip hücre tipi cezaevleri var demesi İsveç'in akıl hocalığı gerçeğini ispatlamaktadır.

İsveç Adalet Bakanının Türkiye'yi ziyaret etmesi bu kuşkularımızı daha da güçlendirmektedir. Bu ilişkiler sonucu biz iki Kürdistanlıyı burada özel uygulamalara tabi tutmaktadırlar. Örneğin nedenini sorduğumuzda bizlerde de herhangi bir değişikliğin olmamasını neden olarak gösteriyorlar. Tabii öyle bir değişikliği ancak rüyalarında görebilirler. Emperyalist aptalların bizleri değiştirmeleri mümkün değil. Bizleri daha tanımamışlar demek ki...

Mektubumuza burada son veriyoruz. Yayın hayatınızda ve Kürdistan toplumunu ulusal ve sosyal olarak aydınlatma mücadelenizde başarılar dileriz.

– Yaşasın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi!
– Kahrolsun sömürgecilik ve emperyalizm!

22 Temmuz 1991
Nuri Candemir / Zülküf Kılınç

"7 yıldır tutuklu ne bir ziyaret, ne bir mektup..."

7 yıldır İsveç'te cezaevinde bulunan ve ömür boyu hapis cezasına çarptırılan Zülküf Kılınç'ın dilinden:

Biz iki Kürdistanlı genç yurtsever ömür boyu hapis cezasına çarptırılmışız. Ben 7 yıldır cezaevindeyim, arkadaşım ise 6 yıldır cezaevinde.

– Tam yedi yıldır dışardan tek bir mektup almış değilim.

– Bu 7 yıllık süre zarfında sadece 6 yıl önce bir ziyaretçim gelmiştir. Şimdiye kadar hiçbir ziyaretçimiz olmamıştır.

– 7 yıldır ikimiz tecrit hücrede yaşıyoruz.

– Çoğu kez hapishane koşullarımız düzeltilsin diye açlık grevleri yaptık. Maalesef açlık grevlerimiz dışarıya taşınlamadığı için dört duvar arası ile sınırlı kaldı. Bunun için hiçbir sonuç alamadık.

– Havalandırma denilen yer demir kafes olup, maymunların yerleştirildiği hayvanat bahçesinin aynısıdır. Bu havalandırma içinde sadece iki kişi gezebiliyor. Bundan dolayı havalandırmaya çıkmıyoruz.

– Herhangi bir sanat veya iş dalını (dil vb.) öğrenme imkanlarımız yoktur.

– Benimle aynı davadan yatan diğer arkadaşım ve beni ayrı ayrı hapishanelere koymak istiyorlar. Her ikimiz de ayrı ayrı tecrit hücrelerdeyiz. Yalnız günde iki sefer yemek esnasında daracık bir koridorda birbirimizi görebiliyoruz.

– Bağlı olduğumuz düşüncelerimize ihanet etmemiz için baskılar yapılıyor.

– Günde 5-6 sefer elektrikli cihazlarla kontrol ediliyoruz.

– Şimdiye kadar kaç sene daha hapis yatmamız gerekir diye bir tarih belirtmediler. Her başvurumuz reddedilmiştir.

– Yukarıda sıraladığım tüm nedenlerden dolayı 8 Temmuz 1991 tarihinden itibaren açlık grevine başlamış durumdayız. Açlık grevimizi duruma göre ölüm orucuna da dönüştürebiliriz.

Temel istemlerimiz:

1– Bizlerin ayrı ayrı hapishanelere koyulmaması ve birlikte aynı koğuşta kalmamızın sağlanması,

2– Tecritin kesinlikle kaldırılması,

3– Bizimle görüşmek isteyen herkese görüşme izninin verilmesi.

YCK Avrupa Örgütü III. Kongresi'ni yaptı

6 aydan beri sürdürülen yoğun çalışmaların ardından, YCK-Avrupa Örgütü'nün III. Olağan Kongresi 27-28 Temmuz tarihleri arasında başarıyla gerçekleştirildi. Kürdistanlı devrimci-yurtsever gençliğin gerçekleştirdiği III. Kongre, yoğun tartışmaların sorunlara getirdiği çözümler ve YCK'nin örgütlenmesi, merkezileşmesi noktasında harcanan çabalarla önemli bir gelişme vesilesi oldu.

Avrupa'nın birçok alanından tılması gereken delegelerin gelmesiyle, kongre zamanında başlatıldı. Divanın seçimiyle işe başlayan platform, ardından hazırlanması gereken karar tasarılarını belirleyip komisyonların oluşumuna gitti. On beş komisyona bölünen platform, tartışma ortamını başlattı. İki-üç ay önce Avrupa'nın birçok yerinde gerçekleştirilen konferanslardan güç alan delegeler tartışmalara önemli oranda katkı sundular.

Kürdistan gençliğinin var olan sorunlarının bu platformda çözüme kavuşturulması ve bilince çıkarılarak toplantının bir dönüm noktası olması gerektiğinin sorumluluğuyla, Kürdistan gençliğinin tarihsel konumu, gelişimi, ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesindeki yeri ele alınarak, oynaması gereken rol bir kez daha vurgulandı.

Yine ülkeye dönüşün esas alındığı kongre platformunda yapılan değerlendirmeler, ülke mücadelesi temel alınarak sonuca bağlandı. Gençliğin ülke zeminde gelişen savaşımla yüceleceği, geleceğini ancak bu temelde kazanacağı ve bunu da halkının hizmetine sunması gerektiği ortaya kondu. YCK'nin gençliği yücelten ilkelerinin hayata geçirilmesinin zorunluluğunun vurgulandığı toplantıda, gençliğin manevi komutanlarının yolunda yürüyüşünün zafer olacağı, ondan uzaklaşmanınsa gençliği batağa götüreceği belirtildi ve bu yönlü gençliğe çağrı yapıldı.

Her kesimden gençliğin sorunlarını ele alan kongre, işçi gençliğin soysuzca sömürülmesine, yozlaştırılıp lümpenleştirilmesine karşı durulmasının aciliyetini vurgularken, aydın gençliğimizin de sorunları üzerinde yoğunlaşarak çözümler geliştirdi. TC'nin aydın gençliğimiz üzerindeki etkileri, bunlara karşı mutlaka savaşılması, gelinen aşamada TC "eğitim" kurumlarının gençliğimizin aktif mücadele alanlarından birisi haline getirilmesi gerektiği ortaya konularak, TC'nin yaratmak istediği ucube, tekdüze gençlik tipinin reddedilmesi gerektiği, çünkü bu kişilik özelliklerinin devrimci-yurtsever gençliğin özellikleri olamayacağı hatırlatılarak, bu konu üzerinde yoğunca tartışıldı. Köylü gençlikle genç kızlarımızın da durumunu ele alan kongre, sorunlarına çözüm önerilerini tartışıp ortak iradeye vardı.

Köln '91: Gençliğin mücadele sorunları tartışılarak kararlar geliştirildi... Foto: Berxwedan

Daha sonra YCK-MK'sinin platforma sunduğu iki yıllık çalışma raporu okunarak değerlendirilmesine geçildi. Yoğun eleştiriler geliştirilerek, merkezileşmenin aciliyeti vurgulandı ve merkezin yapması gereken çalışmalar ortaya konulup, oluşturulacak yeni yönetime örgütsel ve pratik çalışmalarında perpektif ve öneriler sunuldu. Merkezi çalışmalara katılan arkadaşların çalışma tarzı da ele alınarak, sorunları üzerinde duruldu. Yine YCK-MK'de yer alan arkadaşların gençlik sorunları üzerinde özgül bir yoğunlaşmayı gerçekleştirmedikleri, bu görev dışında diğer çalışmalara da katılmalarının fazla gelişme yaratamayacağı platformun ortak görüşü olmuştur. Merkezileşmenin görevi bilinmesine rağmen bu konuda önlemlerin önceden alınmamasının bir yetmezlik olduğu, ülkeye ve diğer zorunlu çalışmalara kadrosal aktarımın merkezileşmeyi bir ölçüde engelleyen bir etken olsa da, asıl sorunun merkezin yedekli çalışma yürütmeyişi olduğu belirtilerek, önümüzdeki süreç için önlemlerin alınması gerektiği, kongre platformu tarafından önemle ele alındı. Ayrıca yeni oluşturulacak yönetimin bölgeleri fiili denetimi ve desteği istenerek, bunun dönemin dayatığı görev olduğu belirtildi. Merkezin kendi eğitimini gençlik sorunları üzerinde yoğunlaşma temelinde gerçekleştirmesi gerektiği vurgulanıp, kazanılacak birikimin bölgelere de aktarılması istendi. Bu yönlü tartışmalar sonrasında merkezin sunduğu rapor kabul edilerek, bölgelerin ve eyaletlerin raporlarının okunup tartışılmasına geçildi.

Eyalet ve bölgelerin sundukları raporlarda şu gerçek kendisini ortaya çıkardı: II. Kongre'den bu yana tüm bölgelerde bazı gelişmeler yaşanmışsa da bunun dönemin çalışmalarına denk düşmediği, ülkede gelişen mücadeleye bağlı olarak geliştirilmediği, kendiliğindenci olduğu, çalışmaların Cephe'nin istediği rotada yürütülmediği ve taktik dışı olduğu belirtildi. Bölgelere kadar indirgenen tartışmalarda YCK'nin gelişmeyişinin en önemli nedeninin, gençliğe özgü çalışmaların yürütülmeyişi ve gençliğe yanlış yaklaşımlar olduğu açıklandı. Bu anlamda özgül pratik örneklerle çalışmaların nasıl yürütülmesi gerektiği ortaya kondu.

Özgül olarak Avrupa'da yaşayan gençliğimizin durumunu da ele alan kongre platformu, bu alanda YCK'nin ilkelerinin hayat bulmasının önemi üzerinde durdu. Gençliğin yoz yaşam ve kişiliksizleştirme kurumları içinden çıkarılarak vatanın kurtuluş mücadelesiyle bütünleştirilmesinin aciliyeti vurguladı.

Bölge ve eyalet raporları, dönemin dayattığı çalışma ve değerlendirmeleri kapsamadığı, sorunları yeterince yansıtmadığı için onaylanamayan platform, yeniden raporların hazırlanmasını karar altına aldı.

Kongre, platforma sunulan 15 ayrı karar taslağı üzerinde önemle durarak, önümüzdeki 2 yıl için hedef programını oluşturdu.

Ayrıca YCK'nin program ve tüzüğü üzerinde de durularak, anlatım dilinin anlaşılır kılınmasını ve açımlanmayan noktaların açımlanması kararlaştırıldı. Yapılan diğer bir değişiklik ise, birliğin isminden "Xortên" deyiminin çıkarılıp yerine "Ciwanên" deyiminin yerleştirilmesi oldu. Tüm gençliği kapsamadığından ve genç kızlarımıza hitap etmediğinden dolayı bu değişiklik gerekli görüldü. Buna göre birliğin adı **"Yekîtiya Ciwanên Welatparêzên-Şoreşgerên Kurdistan"** oldu. Yine aynı şekilde YCK'nin amblemi, Kürdistanlı işçi gençliği yansıtmadığı için, ambleme çarkın da işlenmesi kararlaştırıldı. Buna göre, mavzerin şarjörüne çizili olan küçük çark, başakların arasına alınarak büyütüldü.

YCK, PKK'nin IV. Ulusal Kongresi'nde şehit **Ali ÇİÇEK**'i Kürdistan Gençliğinin Ulusal Kahramanı ilan eden kararını kendi kararı olarak da kabul ederken, öte yandan şehit **Zeynel AKYAR** (Fırat) yoldaşı da Avrupa'daki Kürdistan gençliğinin sembolü ve onuru olarak anılmasını karar altına aldı. Bu yoldaşların verdiği manevi güçle kurtuluşun Kürdistan gençliğine taşırılacağını vurgulayan delegeler, bu yoldaşlarımızın yaşantılarını ayrıntılarıyla değerlendirilip, insanı yücelten, parti hareketiyle bütünleştiren yönlerinin görülerek devrimci-yurtsever gençliğe mal edileceğini dile getirdiler.

Diğer taraftan göç ve mültecileşme sorunu üzerinde durularak, TC ve emperyalizmin yürüttüğü bu çalışmanın engellenebilmesi için somut çalışmaların yapılması karar altına alındı. Özellikle halkımızın yurtdışına taşırılmasında rol oynayan şebekelere karşı teşhir ve tecritin geliştirilmesi, gerçek yüzlerinin ortaya konması için çalışmaların hemen başlatılması gerektiği vurgulandı.

Eylemsel ve basın-yayın alanında da güçlü kararlara ulaşan kongre, özellikle YCK'nin yıldönümü kutlamalarının gerçekleştirilmesi, 5 Haziran (**Hogır** yoldaşın şahadet günü) ile 14 Temmuz (1982 ölüm orucunun başlangıç günü) tarihleri arasında şiir, makale ve resim yarışmalarının düzenlenmesi, şehit yoldaşların anılması gibi somut kararlar alındı. Basın alanında derneklerde duvar gazetelerinin oluşturulmasının esas alınması, YCK programının basıma hazırlanması gibi görevler de karar altına alındı.

YCK III. Kongresi, yapılan yeni yönetim seçiminden sonra, toplu olarak okunan **"Ey Raqip"** marşıyla sonuçlandı.

Kongreye sunulan mesajlar şunlardır: YXK-Karadeniz Bölgesi, YJWK-İstanbul, İzmir, Diyarbakır, Muş, Van komiteleri, YXK-Adana Komitesi ve Köln'deki açlık grevi eylemcileri.

Evet, güçlü şekilde gerçekleşen kongremiz, Kürdistan gençliğine mücadele çağrısıdır. Kürdistan gençliğinin bu çağrıya cevap vereceğine inanıyor ve onu YCK çatısı altında bağımsız bir Kürdistan için örgütlenmeye ve savaşa çağırıyoruz.

– Ya özgür Kürdistan, ya ölüm!
– Yaşasın YCK III. Kongresi!
– Yaşasın Başkan APO!

YCK-Avrupa Örgütü
(Yekîtiya Ciwanên Welatparêzên-Şoreşgerên Kürdistan)

Yaz tatili gençlik kampı başarıyla sonuçlandı

YCK (Yekîtiya Ciwanên Welatparêzên-Şoreşgerên Kurdistan), yaz tatilinde yaşları 15 ile 25 arasında değişen Kürt gençlerini (erkek-kız) bir araya getirerek kamp yaptırdı. Toplam 40 kadar genç çeşitli alanlardan toplandı. Temmuz ayında kurulan kamp 15 gün sürdü.

Yaz tatillerini kampta geçiren gençler, Kürdistan tarihi ve ulusal kurtuluş mücadelemiz üzerinde eğitim gördüler ve ayrıca çeşitli kültürel etkinlikler gerçekleştirdiler.

Tatillerini kampta geçiren gençler, kamp yaşamından oldukça etkilendiklerini ve unutmayacakları kaynaşma örneklerini yaşadıklarını söylediler. Kürdistan'ın değişik alanlarından gelmelerine ve Avrupa'da ilk defa karşılaşıyor olmalarına rağmen gençler, birbirlerine "Heval" (arkadaş) diye hitap ederek, komün yaşamını sorunsuz sürdürerek, Kürdistan'a ilişkin bilgilenerek küçümsenmeyecek oranda bir dönüşümü yaşadılar. Yaşanan kaynaşma ve eğitmenlere duyulan güven sonucu, gençler ailelerine açmadıkları sorunlarını kampta birbirlerine ve eğitmenlerine açarak çözüm buldular; böylece gelecekleri̇ne yönelmede karar sahibi oldular.

Kürdistanlı gençler, ailelerinde görmedikleri ilgiyi kampta gördüklerini, eski yaşamlarını özlemediklerini belirterek, bölgelere dönüp faaliyet yürütmek için de sabırsızlandıklarını söylediler. Ve Kürdistan gençlerine, ulusal kurtuluş mücadelesine en aktif şekilde katılma çağrısında bulundular.

Kamp günleri sona ererken, gençlerde coşkunun yanısıra, hüzün de vardı; çünkü her genç 15 gün boyunca tanıştığı ve kaynaştığı arkadaşlarından ayrılıyordu. Gençler ayrılırken, birbirlerinden ilişki adresi ve telefon numaralarını aldılar ve aynı amaç uğruna çalışacaklarına söz verdiler.

ARGK ile dayanışma gecesinde büyük coşku

Hannover *(Berxwedan)*: 15 Ağustos atılımının ve aynı zamanda Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu-ARGK'nin kuruluş yıldönümü vesilesiyle Hannover'de bir dayanışma gecesi yapıldı. Yaklaşık 8.000 kişinin katıldığı gece, coşkulu bir havada başlayıp devam etti.

Devrim şehitleri anısına yapılan saygı duruşuyla programı başlatılan gecede, Kürdistan'da son dönemlerde gelişen halk serhildanları ve ARGK'nin yoğun ve yaygın eylemleri, bu eylemler içerisinde özellikle de çok sayıda kent merkezlerine yapılan başarılı baskınlar kitleleri oldukça coşturuyordu. Bu coşku sık sık atılan sloganlar ve çekilen zılgıtlarla ortama yansıyordu.

Üç dilde (Türkçe, Kürtçe, Almanca) yapılan siyasi konuşmada, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin günümüzdeki aşaması, içerisine girilen yeni dönemin sorunları ve bu bağlamda yurtseverlik görevleri üzerinde duruldu. Ayrıca, mücadelemizin büyük başarısı karşısında sömürgeci Türk devletinin yeni dönem terör uygulamaları ve katliamlarına dikkat çekildi. Konuşma alkış ve sloganlarla karşılandı.

Dayanışma gecesinde zengin bir kültür programı sunuldu. Koma Berxwedan müzik grubu, Aram, X. Xemgîn, Tîrêj, Koma Cesur müzik grubu, Peywan ve Sefkan, Govenda Koma Amed, Govenda Koma Serîhildan, Delil ve Seyîtxan programın kültürel bölümünde direniş türküleri ve Kürdistan halk oyunlarıyla kitleleri coşturdular. Sergilenen tiyatro oyununda ise, Türk sömürgeciliğinin halkımıza yönelik vahşeti, Güney Kürdistanlı işbirlikçi güçlerin iflas eden çizgileri ve ARGK gerillaları ile halkın içiçe gelişen direnişi konu alındı. Oyun sahneleri kitlelerin beğenisini kazandı.

Geceye çeşitli örgüt, kuruluş ve şahsiyetlerden dayanışma mesajları da geldi.

Geleneksel "Apo Hate Hilvanê" halayı çekilerek gece sonuçlandı.

ARGK'nin zafer dalgası Avrupa'yı da sarıyor. Foto: Berxwedan

ARGK ile dayanışma gecesinde Kürdistan'ı yaşama morali

Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu ARGK'nin 8. kuruluş yılına girişi, İngiltere'nin Londra şehrinde 28.7.1991 günü düzenlenen bir gece ile coşkulu şekilde kutlandı. Kutlama gecesine 2.000'in üstünde bir kitle katıldı.

Kürdistan devrim şehitlerine bir dakikalık saygı duruşu ardından program sunuldu. Yapılan siyasi konuşmalarda (Kürtçe, Türkçe, İngilizce dillerinde), son siyasal gelişmeler değerlendirilerek, Parti önderliğine, tüm savaşan partililere ve ayaklanmalara kalkan halka selam ve bağlılık mesajları dile getirildi. Ayrıca Kürdistan Dayanışma Komitesi'nden bir dost da yaptığı konuşmada, dayanışma ve desteği dile getirirken, Devrimci Komünist Grup'tan bir dost da sözlü mesajında, PKK-ERNK ARGK'ye dayanışmacı selamlarını dile getirdi ve PKK önderliğinde yürütülen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yanında her zaman yer alacaklarını söyledi. Siyasi konuşmalar kitlelerin moralini yükseltti, slogan ve alkışlarla karşılandı.

Gece programının ilk bölümünde Ozan Cömerd, Ozan Şemdîn ve Ozan Zozan direnişçi halk türküleriyle, Koma Mahsum folklor ekibi ise oyunlarıyla misafirleri hareketlendirerek coşturdular. 4 yaşındaki bir çocuğun, "Devrim şehitlerimize" adlı şiiri okuması, kitlede hayranlık uyandırdı. Ve coşku içerisinde şehitlere bağlılık sloganları haykırıldı.

Gecenin ikinci bölümü tiyatro oyunuyla başladı. Oyun büyük bir dikkat ve ilgi içerisinde seyredildi. Oyunun bıraktığı etkiyle bazıları ağladılar. Gecenin bu bölümüne Ozan Zinar, Ozan Şiyar ve Ozan Xemgin devrimci direnişçi türküleriyle katılarak, kitleleri coşturdurlar. PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşı ve ARGK gerillalarını görüntüleyen video kasetinin gösterilmesi kitlelerde büyük coşku ve moral yarattı. 40 kişilik Koma Bindal folklor ekibinin başarılı folklorik gösterisi büyük beğeni ile seyredildi.

ARGK ile dayanışma gecesine; Kürdistan Dayanışma Komitesi, Devrimci Komünist Grup, YCK-YJWK-YKWK İngiltere örgütleri, Devrimci Sol Güçler, SP, TKP-ML/TİKKO, TKP-ML Hareketi, TKP-ML, TİKB ve Türk Eğitim Birliği adlı dost örgütler dayanışma ve desteklerini dile getirdikleri mesajlar sundular.

Gece, "Apo Hate Hilwanê" halayı toplu halde çekilerek sonuçlandı.

Yurtdışındaki yurtseverlerin TC'yi protesto eylemleri

Berxwedan muhabirleri bildiriyor:

Hannover: "Emperyalist-sömürgeci oyunlara hayır!" Foto: Berxwedan

ALMANYA

Frankfurt: 20 Temmuz günü ERNK, Dev-Sol, Toplumsal Kurtuluş, TKP-ML Hareketi, TKP-ML ve ATİK örgütlerinin taraftarlarından oluşan 200'ün üzerinde bir kitle, TC konsolosluğu önüne kadar bir protesto yürüyüşü ve ardından miting yaptı. 45 dakika kadar süren eylem, atılan sloganlarla ve kitlenin canlılığıyla etkili oldu.

Bonn: 19 Temmuz'da, TC baskılarını ve emperyalizmin oyunlarını protesto etmek amacıyla, Bonn ABD elçiliği önünde 300 kadar demokrat-yurtsever kitle gösteri eylemi yaptı. Göstericiler ERNK, ATİK, Dev-İşçi, TKP-B, Devrimci Partizan, Devrimci Sol Güçler, TDKP-YDÖ ve TKP-ML Hareketi-YDK örgütlerinin taraftarlarından oluşuyordu.

Göppingen: 18 Temmuz günü çeşitli dillerde Kürdistan'a ilişkin yayın sergisi açıldı. Yine aynı yerde GAL (Yeşiller) vb. ilerici Alman örgütlerin de katıldığı bir miting yapıldı. Yapılan konuşmalarda (Kürtçe-Türkçe-Almanca) TC'nin uygulamaları ve Kürdistan'a yönelik emperyalist oyunlar teşhir edildi.

Hannover: 23 Temmuz tarihinde, içinde kadın ve çocukların da bulunduğu yaklaşık 30 kişilik yurtsever bir grup, Kürdistan'a yönelik emperyalist oyunların başını çeken ABD'yi protesto etmek için "Amerika Haus"u (Amerika Evi) işgal etti. İşgal eyleminde, yurtseverlerin amacını dile getiren konuşmalar yapıldı. Sık sık sloganların da atıldığı eylemde, ABD ve TC bayrakları yakıldı.

Münster: TC'nin Amed'deki katliamını protesto etmek amacıyla, Türk konsolosluğu önünde 73 Kürdistanlı yurtsever, 1,5 saat kadar süren gösteri eyleminde bulundu. Eylemin amacına ilişkin bildiri dağıtıldı ve bir de TC bayrağı yakıldı.

FRANSA

Paris: 12 Temmuz günü bir grup yurtsever, TC konsolosluğuna karşı taşlı-sopalı saldırıda bulundu. Ayrıca konsolosluk binasının duvarlarına, Amed katliamını kınayan slogan yazıldı.

Yine aynı amaçla Paris'te yurtsever Kürt ve demokrat Türk esnafları kepenk kapattılar.

15 Temmuz'da yine aynı amaçla, TC konsolosluğuna taş ve sopalarla saldıran yurtseverler, binanın camlarını önemli oranda kırdılar.

Yine THY (Türk Hava Yolları) bürosunu basan yurtseverler büroda önemli hasara yol açtılar. Öte yandan Paris'te bulunan bazı Türk bankalarının şubelerine saldıran Kürt yurtseverler, bu eylemlerinde de hasar meydana getirdiler.

Diğer bir eylem de, Uluslararası Af Örgütü'nün işgal edilmesiyle gerçekleştirildi.

Paris'te Kürdistanlı yurtseverlerin bu eylemleri, Fransız basın-yayın organlarına da yansıdı. Ve ayrıca yapılan yazılı propagandayla Fransız kamuoyunda TC'nin uygulamaları teşhir edildi.

Strasbourg: 15 Temmuz günü 250 kişinin katıldığı açlık grevinin ikinci gününde Fransız 3. televizyon kanalı binası yurtseverler tarafından işgal edildi. Eylemin talepleri yerine getirilince, yurtseverler binadan coşkuyla ayrıldılar.

Lyon: TC baskılarını protesto etmek amacıyla ERNK ve Türkiyeli sol örgütlerin taraftarlarından oluşan 200 kadar kitle bir yürüyüş yaptı.

AVUSTURYA

Linz: 15 Temmuz günü 30 civarında yurtsever, Amed katliamını protesto etmek üzere bir televizyon binasını işgal etti. Yurtsever eylemciler, TV'nin TC'yi teşhir eden yayın yapması ve Avusturya devletinin Türk devletini protesto etmesi talebinde bulundular. Talepler kabul edildi ve yurtseverlerle bir gün sonra da konuyla ilgili röportaj yapıldı.

DANİMARKA

Kopenhagen: 22 Temmuz günü bir grup yurtsever, Sosyal Demokrat Parti'nin binasını işgal ederek, bir heyetin inceleme amacıyla Kürdistan'a gönderilmesini talep etti. Parti yetkililerinin bu talebi kısa bir süre içinde yerine getireceklerine ilişkin söz vermeleri üzerine eylem sonuçlandırıldı.

Arhus: Yine aynı tarihte bir stand açan Kürdistanlı yurtseverler, Amed katliamını protesto eden bildiriler dağıttılar. Arhus belediyesi önünde yurtseverlerin açtığı yayın sergisi 2 saat kadar sürdü.

İSVEÇ

Vedat AYDIN'ın katledilmesini ve daha sonra yapılan cenaze töreninde TC'nin giriştiği katliamı protesto etmek ve Kürdistan halkına yönelik özel savaş uygulamalarından sonuç çıkarmak amacıyla İsveç'in Sundsvall ve Kramforş kentlerinde forumlar düzenlendi.

AMERİKA

California: 18 Temmuz günü Los Anceles'te TC konsolosluğu önünde 35-40 kişilik bir gösteri yapılarak, TC'nin baskı uygulamaları protesto edildi. Aynı kaynaktan alınan bilgilere göre, benzer bir eylem de New York'ta bekleniyor.

AVUSTRALYA

Sydney: 15 Temmuz günü ERNK ve dost bazı Türkiyeli sol örgütler, Türk konsolosluğu önünde Amed katliamını protesto gösterisi yaptılar. Eylem oldukça başarılı geçti. Avustralya'nın 4 büyük televizyon kanalı eylem yerine gelerek çekim yaptılar ve akşam haberlerinde eyleme genişçe yer vererek ekranlarında görüntülediler.

Yine aynı gün aynı güçlerin taraftarlarından oluşan bir grup yurtsever ve demokrat kitle, uluslararası İnsan Hakları Örgütü'nün binasını işgal etti. Örgüt yetkilileri eylemin amacı hakkında bilgilendirilince, insan hakları komisyonunun başkan yardımcısı bizzat yardımcı olarak, TC'nin başbakanlık, dışişleri bakanlığı ve diğer kurumlarına Amed katliamını kınayan fakslar geçti.

ULUSAL ONUR GÜNÜNDE AÇLIK GREVLERİ

Berxwedan muhabirleri bildiriyor:

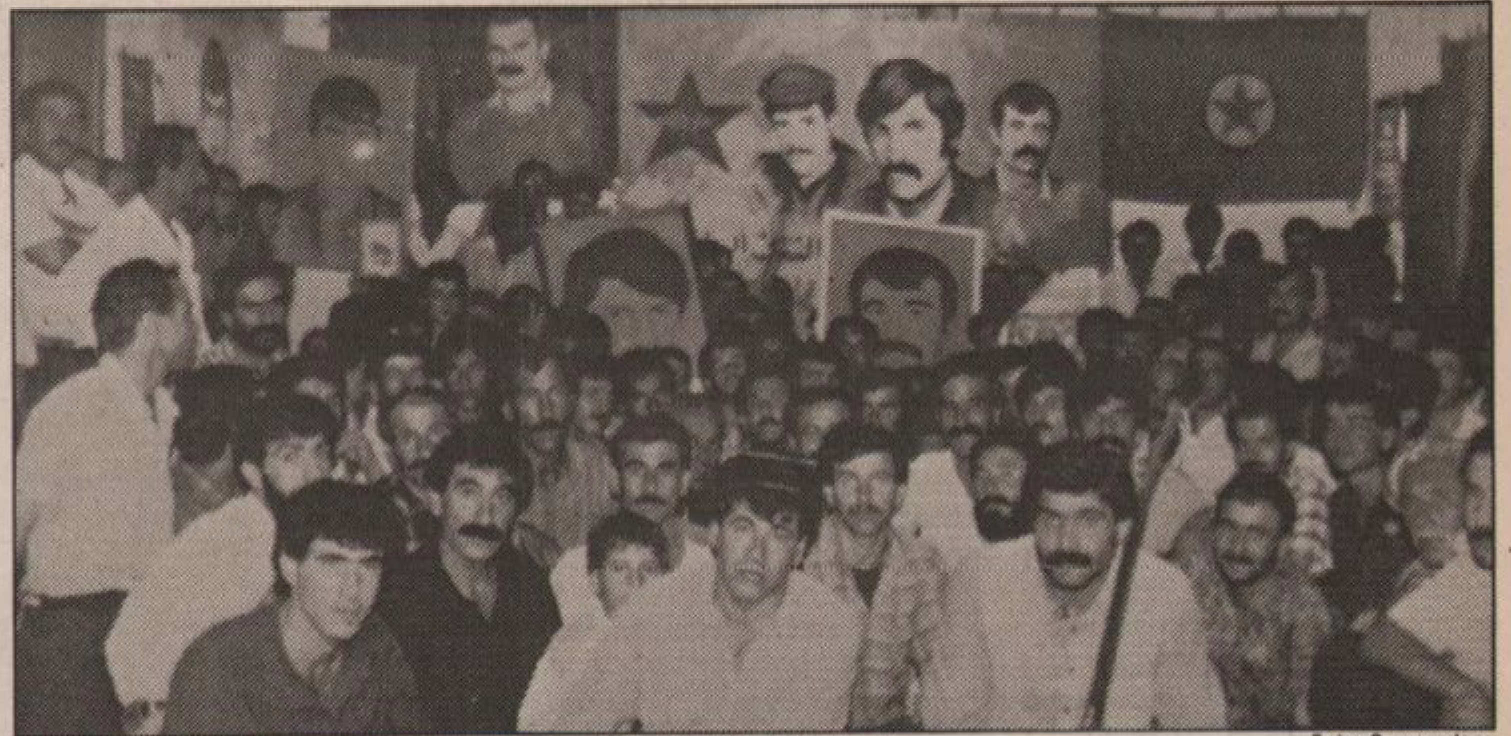
ALMANYA □

Celle: PKK-Celle davasında yargılanan Kürt yurtsever politikacılar, 14 Temmuz gününden başlayarak 3 günlük açlık grevine girdiler. Tutuklu yurtseverler, gazetemize ulaştırdıkları açıklamada, 14 Temmuz şehitlerini anmak ve TC'nin katliamlarını protesto etmek amacıyla bu eyleme başvurduklarını belirttiler.

Koblenz: 13 Temmuz günü 14 Temmuz şehitlerini anmak amacıyla, bir gece yapıldı. Geceye 700 civarında kitle katıldı. Siyasi konuşma ve kültürel etkinliklerle ölüm orucu şehitleri yaşatılmaya çalışıldı.

Bonn: Yapılan açlık grevine 70 kadar yurtsever katıldı. İlk gün dernekte, ikinci gün ise dışarıda bir meydanda sürdürüldü. Eylem halay çekilerek sonuçlandırıldı.

Kiel: İçinde kadın ve çocukların da bulunduğu 45 civarında yurtsever, açlık grevine girdi. Eylemi, Alman televizyon kanalları (ARD, SAT-1, NRD) görüntüleyerek duyurdular. Açlık grevindekiler, Kürdistanlı kitle ve yabancı dostların yoğun dayanışmasını gördüler.

Libya-Trablus, 14 Temmuz '91: Ulusal Onur Günü'nde açlık grevi Foto: Berxwedan

Köln: 14 Temmuz günü başlayan açlık grevi 31 Temmuz'da, TC'nin Kürdistan halkına yönelik katliam ve her türlü baskı uygulamalarını protesto eden bir mitingle sonuçlandırıldı.

DANİMARKA □

Kopenhagen: ERNK yanlısı 25 kişinin katıldığı açlık grevine, bir grup TDKP taraftarı da dayanışmacı olarak katıldı.

LİBYA □

14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu şehitlerini anmak ve bu eylemin başlangıç günü olan 14 Temmuz Ulusal Onur Günü'nü kutlamak amacıyla ERNK-Libya Alan Komitesi tarafından bir bildiri (Arapça-Türkçe dillerinde) hazırlanarak yaygınca dağıtımı sağlandı. Bunun yanısıra genişçe sözlü propagandalar da yapıldı. Hemen hemen Libya'nın bütün şehir merkezlerinde kitle toplantıları düzenlendi. Toplam 6 yerleşim merkezinde yapılan kitle toplantılarına yaklaşık 500 kişi katılım sağladı.

12 Temmuz günü Libya'nın Trablus şehrinde, 14 Temmuz şehitlerini anma toplantısı yapıldı. Toplantıya Kuzey ve Güney Kürdistan'dan yaklaşık 250 işçi katıldı. Anma toplantısı saat 12.00'de başlayarak 17.00'de sonuçlandırıldı. Coşkulu ve disiplinli geçen toplantı, Kürdistanlı işçiler üzerinde olumlu etki bıraktı.

14 Temmuz günü ise, ERNK'nin çağrısı üzerine Kürdistanlı işçiler işi bir günlük tatil ettiler. Tatil gününde grup grup (20-30 arası) bir araya gelerek ulusal kurtuluş mücadelesinin sorunlarını tartıştılar.

48 saatlik açlık grevine katılan bir Kürdistanlı çocuğun, kendisine sorulan sorulara verdiği yanıtlar:

– *Adın ne?*
– Eylem,
– *Kaç yaşındasın?*
– 12 yaşında.
– *Nerelisin?*
– Kürdistanlıyım.
– *Kürdistan'ın neresinden?*
– Dêrsim'den
– *Anadilin ne?*
– Zazakî.
– *Kaç yıldır Avrupa'dasın?*
– Dört yıldır.
– *Fransa'yı seviyor musun?*
– Hayır, ülkemi seviyorum.
– *Fransa'da okumak istiyor musun?*
– Hayır, pêşmerge olmak istiyorum?
– *Niçin pêşmerge olmak istiyorsun?*
– Bağımsız Kürdistan için.
– *Peki ailen bırakmazsa?*
– Kendim giderim.
– *Avrupa'daki Kürdistanlı çocuklara söyleyeceklerin var mı?*
– Onların da kendi ülkeleri için çalışmalarını istiyorum.
– *Kürdistanlı ailelere yönelik de var mı?*
– İstiyorum ki, ülkelerine dönsünler.
– *Sen en çok kimi seviyorsun?*
– APO'yu çok seviyorum.

Yurtseverlerin açlık grevi eylemi Avusturya kamuoyunda büyük yankı yarattı

Viyana *(Berxwedan)*: 14-15 Temmuz 1991 tarihlerinde Viyana, Linz, Graz derneklerinde toplam 250 civarında yurtseverin katılım gösterdiği **Ulusal Onur ve Direniş Günü** açlık grevi eylemi, yalnız dernekler çerçevesinde kalmayıp aynı zamanda evlerde ve işyerlerinde de sürdürüldü.

Açlık grevinin ülkede gelişen Diyarbakır halk ayaklanmasına, dolayısıyla faşist TC'nin uyguladığı katliama tesadüf etmesi ve böylece dünya kamuoyunun gerekli olan dikkatinin çekilmesi nedenleriyle açlık grevinin süresi uzatıldı. Eylem süresince çeşitli çevrelerle ilişkiye geçildi ve dayanışmaları sağlandı.

Eylemin 12. gününde yapılan basın toplantısına aşağıdaki politikacılar katıldılar: **Marijana Grandits** (Yeşiller milletvekili), **Andreas Kohl** (Avusturya Halk Partisi dışilişkiler sözcüsü), **Erwin Rennert** (Avusturya Sosyalist Gençlik'in basın sözcüsü), **Peter Schieder** (Sosyal Demokrat Parti'nin temsilcisi ve kabine başkanı), **Heide Schmidt** (FPÖ milletvekili), **Sepp Stranig** (Sosyalist Parti'nin gençlik kolu başkanı), **Hannes Tretter** (Avusturya İnsan Hakları Derneği üyesi ve hukuk profesörü).

Eylem yerinde yapılan basın toplantısında; Türkiye'ye gönderilip olayları incelemesi için bir heyetin oluşturulması yönünde parlamento düzeyinde söz alındı. Olaylar sırasında Amed'de tutuklananların akibeti hakkında araştırma yapılıp sonuçlarının Avusturya Sosyalist Partisi'nden Peter Schieder'e aktarılmasına ve onun da dönem başkanlığını yaptığı Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nun 16 Eylül'de Paris'te yapmayı kararlaştırdığı konferansta TC'nin Kürdistan'da uyguladığı terörü gündeme getireceğine dair söz verildi.

Milletvekili ve aynı zamanda dışilişkiler ve insan hakları konusuyla sorumlu Andreas Khol de, katıldığı basın toplantısında, Paris'teki İnsan Hakları Konferansı'nda kendisinin bu konuyu bizzat gündeme getireceğine dair söz verdi.

Avusturya Sosyalist Parti, Yeşiller, Sosyalist Parti Gençlik Kolu ve Avusturya dışilişkiler temsilcisi, TC'yi kınama ve protestoyu içeren birer mektubu Türkiye büyükelçisine ve cumhurbaşkanına gönderdiler.

Eylem sırasında Avusturya kamuoyuna yönelik çok sayıda bildiri ve yayın dağıtıldı. Bu da beraberinde büyük bir ilgiyi getirdi. Avusturya Sosyalist Gençlik ve onun Viyana kolu, Anti-faşistler örgütünün başkanı Hans Hofer, Avusturya Federal Partisi (FPÖ) ve aynı zamanda Meclis Başkanı olan Heide Schmidt ve benzeri birçok dost bizzat eylem yerine gelip ziyarette bulunarak mesaj sundular. Birçok imza toplanıp TC Dışişleri Bakanlığına gönderildi. Büyük miktarda bağış da toplandı. Bunun yanında yurtseverlerin ilgisi de azımsanmayacak derecede büyüktü. Daha sonra bazı Türkiyeli sol güçler (TDKP, Kurtuluş, TİKB) dayanışma amacıyla eyleme katılarak destek sundular.

Basın toplantısına katılanlar, basın ve televizyon muhabirleri karşısında eylemin taleplerini kabul ettiklerini ve eylemin daha uzun sürdürülmemesi için ricada bulundular. Bunun üzerine açlık grevine son verildi.

Avusturya siyasi yaşamında ilk defa Kürdistan'la ilgili bir eylem bu kadar yankı yarattı ve kamuoyunun gündemini işgal etti.

Hasan BENEK...

Baştarafı 2. sayfada

rinde sürekli taşıdığı ulusal kiyafet olan şal û şapıkiyle de kendini en zorlu anlarda bile mutlu, başı dik görüyor ve bu gururunu her vesilede arkadaşlarına da hissettiriyordu.

Rêzan yoldaş, her şeye rağmen anne ve kardeşinin içinde bulunduğu durumu da unutmuyordu. Annesine ilettiği bir mektubunda aynen şöyle diyordu:

"...Ana! Senin ve küçücük kardeşimin şu andaki kimsesizliğini çok iyi hissediyorum. Fakat üzülmemelisin. Benim haksızlığa tahammülüm kalmadı, haksızlığın esas sorumlularına isyan ettim, bunu anlamalısın. Bu nedenle hiçbir zaman kendinizi yalnız hissetmemelisiniz. Eğer oğlunu birazcık seviyorsan, oğluna gelebilecek düşman kurşunlarına, kendini en zor koşullarda siper edenler gibi davranmalısın. Ben sömürgecilerin halkımıza hakaretleri, senin ve küçük kardeşime yaşamı zehir edenlerin karşısında sessiz kalamazdım. Karşı çıkmak zorundaydım ve bunu yaptım. Senin, vatanın geleceği, halkının özgürlüğü için mücadele eden binlerce oğlun ve kızın vardır. (...)

Bilmem hatırlıyor musun? Bir gün amcamın eşeğini oduna götürmüştüm. Hem de en karlı ve soğuk günlerden bir gündü. Eşeği odunla yükleyene kadar, artık parmaklarım soğuktan sigara saramaz olmuştu. O gün canım bir sigarayı öyle çok istiyordu ki anlatamam, ama ellerim tutmuyordu. Bir yük odun için yaklaşık 7 km yol gitmiştim. O kadar yolu da dönmek zorundaydım. Dönüşte eve bir km kala beni büyük bir açlık da basmıştı. Yine de seviniyordum, çünkü kardeşim hastaydı ve ona bir yük kuru odun getirmiştim. Mutlaka siz de beni sabırsızlıkla bekliyordunuz. Fakat karakolun önünden geçerken, iki asker ile bir namussuz korucu önüme çıktılar. Eşeğimi durdurdular ve karakola çektiler. 'Ne yapıyorsunuz' dediğimde, 'Karakolun odunları yok' dediler. Onlara öyle içten yalvardım ki, ancak allah bilir. 'Kardeşim hastadır, odunumuz, ekmeğimiz yok' dedim, dinlemedi insafsızlar. 'Eğer bu odunlarımı almazsanız, söz veriyorum 3 gün boyunca size odun getireceğim' dedim, çare olmadı. Ve üstelik odunları dışarıdan odunluğa kadar bana zorla taşıttılar. Ardından odunları bana kırdırdılar. Çevremde oturmuş benimle alay ediyorlardı, kahkahaları beni eritiyor, bitiriyordu. İşleri bitince bıraktılar beni, eşek ise kendiliğinden eve gitmişti. Eşek eve boş gelince, sen paniğe kapılmış, peşime takılmıştın. Beni görünce, 'Seni sağ olarak gördüğüme sevindim' demiştin, ama ben sinirden patlıyor gibiydim, o mahluklardan nefret ediyordum. Bu nedenle her şeyi unutmuştum. O koşullarda yaşamak benim için günde bin sefer ölüm olmuştu. O günleri unutamayacağımıza göre, bu tür insan türevleri yaratan düzene karşı ellerim ve kollarımın bağlı kalmasını benden isteyemezsin, eğer sen de oğlun gibi onurluysan vatan uğruna ölümü mutlaka tercih etmen gerekir. (...)

Bu dünyada egemenler herkesi hor görmek, ezilen katmanları daha da ezmek istiyorlar. Bu nedenle ben yaptıklarımla gurur duyuyorum. Burada kendi dilimi de özgürce konuşuyorum. Eskiden sahipsiz olduğuma hep ağlıyordum. Ama şimdi kendimi tarihe kanıtlıyorum. Bunu gerçekleştirinceye kadar da var gücümle mücadele içinde olacağım. Yaşam ne denli zor olsa da, bu kararımdan hiç kimse beni vazgeçirtemez, sen de yapamazsın. Çünkü ben PKK'ye inanmışım, sonuna kadar inanmaya devam edeceğim.

Bazılarının çocukları kendi diline, kültürüne, vatanına sahip çıkmak istiyor, sömürgecilerin onlara yaptıkları muameleyi ise en iyi bilenlerdenim. Kör olmamak lazım. Çalışmayan çalışanın halinden anlayamaz, acı çekmeyen acı çekenlerin durumunu bilemez. (...)

Mektubuma son verirken ellerinden, kardeşimin gözlerinden öperim."

Rêzan yoldaş, 25 Ocak 1991 günü Qilaban'ın Nêrweh (Taşdelen) köyünde sömürgeci güçlerle çıkan bir çarpışmada kahramanca direniş içinde şehit oldu. Ailesi cenazesini alarak törenle toprağa verdi.

Biz arkadaşları olarak arkasından ağlamadık, sızlamadık.

Rêzan yoldaş! Sömürgeciliğe ve her türden gericiliğe karşı duracağımıza, kanımızın son damlasına kadar savaşacağımıza ve silahını yere düşürmeyeceğimize söz veriyoruz. Anın mücadelemizde her zaman yaşayacaktır!

Qilaban'dan arkadaşları adına Talip

14 Temmuz onurun adıdır...

14 Temmuz; insanlık onurunun, devrimci yiğitlik ve kahramanlığın, zulme karşı başkaldırının; güzelden, doğrudan, haklıdan, ezilenden yana olmanın, ölümde ölümsüzlüğü yaratmanın adıdır.

14 Temmuz; Bastil ve Petro-Pavlovsk zindanlarından Diyarbakır zindanlarına uzanan irade ve inancın adıdır.

14 Temmuz; Hayri'lerin, Kemal'lerin tüm insanlık, ezilen halklar ve emekçiler adına; yaşamları pahasına teslimiyeti, zulüm ve zorbalığı, Diyarbakır zindanında yenilgiye uğrattığı gündür.

Yıl 1789... Temmuz'un 14'ü... Yiğit Fransa halkı, büyük bir devrimci coşkuyla, yiğit evlatlarını kurtarmak için, zulüm ve zorbalığın "kalesi" Bastil zindanının üzerine yürüdü... Halk Bastil zindanını XVI. Louis'in başına yıktı ve Fransa'da gerici, kokuşmuş, çağdışı feodal rejim bir daha dirilmemek üzere tarihin karanlıklarına gömüldü.

Yıl 1826... Temmuz'un 14'ü... Gericiliğin kalesi ve halklar hapishanesi Rusya'sında, tan atanda, çarın cellatları; Petro-Pavlovsk zindanında Saint-Jean kalesinin sol kanadında, dönemin ilerici ve devrimcileri olan Dekabristleri darağacına çektiler... Şafağın kızıllığında darağaçlarında sallanan bedenleri; gelecekteki devrimci mücadelenin mayası ve çarlığın yıkışının ilk mesajını veriyordu.

Yıl 1982... yine Temmuz'un 14'ü... Bu defa tarih Diyarbakır zindanında büyük bir direnişe ve kahramanlığa tanıklık ediyordu...

12 Eylül faşist cuntasının zulmü tüm toplumun üzerine sinmiş, emekçi Türk ve Kürt halklarının mücadelesini tamamen ezmek ve yok etmek için her türlü yol ve yönteme başvuruyordu. İşkenceler, gözaltı, tutuklama, sorgusuz-sualsiz kurşuna dizmeler, darağaçları günlük yaşamın bir parçasıydı.

Diyarbakır zindanı, binlerce insan çığlığının bile duyulmadığı, tarihte eşine ender rastlanır bir vahşeti yaşıyordu. Kürt halkının ulusal başkaldırısı ve öncü gücü, tutsakların şahsında yok edilmek isteniyordu. Bunun için, en gerici, insanlık ve çağdışı engizisyon yöntemlerine başvuruluyordu.

Diyarbakır zindanında işkence hem temel politika, hem de yaşam biçimi haline getirilmişti.

Diyarbakır zindanında tutsakların şahsında teslim alınmak, kişiliksizleştirilip imha edilmek istenen, Kürt halkı ve onun öncü gücüydü. Tutsakların şahsında Kürt halkının ulusal kimliği ve varlığı tarihin karanlığına gömülmek isteniyordu.

İşte böylesi bir ortamda, tarihin ancak ölümle yerine getirilebilecek bir görev ve sorumluluğu dayattığı bir süreçte, Kürt halkının ve partimizin yiğit önderlerinden **M. Hayri**, Türk halkının fedakar kahraman evladı ve partimizin önderlerinden enternasyonalist **Kemal PİR**, halkımızın ve partimizin başeğmeyen militanlarından **Akif YILMAZ** ve **Kızıl Yıldız Ali ÇİÇEK**, Diyarbakır zindanında, 14 Temmuz'da **"Büyük Ölüm Orucu"**nu başlattılar. Egemen güçlerin sadist işkencecilerinin her türlü olanağa sahip olduğu bir dönem ve süreçte, 14 Temmuz kahramanları; bedenlerini direniş silahının namlularına sürerek kavga arenasına atıldılar. Egemen güçlerin teslimiyet ve imha politikasını boşa çıkartmak için ellerinde tek silah vardı: **İrade ve inanç.** Onlar, yenilmez iradenin ve sarsılmaz inancın partizanlarıydı. Bu irade ve inancın coşkusuyla ölüm orucuna yattılar.

14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu kahramanları, irade ve inancın potasında düşmanı yenilgiye uğratarak, birer birer şehitler kervanına katıldılar.

14 Temmuz kahramanları; devrimci önderliğin, militan devrimciliğin doruklarda dalgalanan bayrağı oldular.

Onlar; zulüm karanlığında çıkışın yol gösterici yıldızı oldular.

Onlar; Kürt halkının ve tüm emekçi Ortadoğu halklarının mücadele kaynağı ve proleter devrimciliğin seçkin örneği oldular.

14 Temmuz kahramanları; bugün, halkımızın kavgasında, serhildanlarda, dağların doruklarında özgürlük için savaşanların mücadelesinde yaşıyorlar. Halkımız, onların manevi öncülüğünde özgürlük yürüyüşünü gerçekleştiriyor.

14 Temmuz, halkımız açısından yeni bir dönem ve başkaldırı süreci olmuştur.

Bugün de 14 Temmuz militan direnişçiliği ve önderlik ruhu; emperyalizme, sömürgeciliğe, teslimiyete, ihanete, kaçkınlığa ve reformizme karşı aşılmaz bir engeldir.

14 Temmuz şehitlerinin anıları; halkların ulusal bilinci; bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi; serhildan, direniş, kararlılık, inanç, irade ve utkusudur.

– Onlar; partimiz önderliğindeki halkımızın mücadelesinde ve yüreğinde yaşıyorlar!
– Hayri, Kemal, Akif ve Ali'nin anıları ölümsüzdür!
– Onların ölümlerinin 9. yıldönümünde saygıyla anıyoruz!

Aydın E Tipi Cezaevi'nden PKK Tutsakları

Türkiye metropollerindeki Kürdistanlı işçilere!

Tarihin en kanlı katliamlarını Anadolu ve Ortadoğu'nun en mazlum halkları üzerinde uygulayan Türk burjuvazisi içinde bulunduğumuz dönemde de aynı katliamları yapabilecek pervasızlığa sahiptir. Günümüzde halkımıza yönelik yaptığı katliamları ilerde arzu ettiği bir şekilde sonuca götürürse, bu barbarlığını da tarihine işleyecek ve gelecek nesillerine, dünyaya "ilerici kurtuluş savaşı" şeklinde kabul ettirme maharetini gösterebilecektir. Bu katliamlarını, "birinci Evren zaferi", "Özal zaferi", "Akbulut zaferi", "Yılmaz zaferi" olarak, yer ve zamanını da formüle ederek her yıl çeşitli törenlerle, çocuklara, gençlere, babalara armağan etme biçiminde kutlayacaktır.

Biliyoruz ki, Türk sömürgecileri birinci dünya savaşını başlatan Almanlarla ilk olarak ittifak kuranlardır; amaçları dünya Türklüğünü, yani Sovyetler'in bir bölümünü de kapsayan müslüman bölgeyi, dünyanın önemli bir parçasını ele geçirip yeryüzünün efendisi olmaktı. O zamanki savaşın başında Jön-Türkler ve daha sonraki devamı olan İttihatı Terakki'ciler vardı. Bunlar milyonların kanını döküp yenilince kurtuluş savaşçısı olarak ilan edildiler. Halbuki savaşta yenilen tarafın, belli yükümlülükleri kabullenmesi gerekiyordu. Ağır silahların teslim edilmesi ve savaş tazminatının ödenmesi gibi. Mustafa Kemal de bu tazminatı ödemeyi kabul etti. Peki kurtuluş savaşı denilen süreçte İngilizler'e, Fransızlar'a, İtalyanlar'a nerede kurşun sıkıldı, nerede onlara karşı savaşıldı? Kürt halkının Kürdistan'daki kendiliğinden direnmeleri hariç, bunlar nerede ciddi bir direnme ortaya koydular? Zulümlerinden ötürü küçük birimlerinde hakkını arayan halkını bile katlettiler. Yine o zaman Bolşevik devriminden etkilenen Türk ilericilerini katlettiler. Kazım Karabekir paşaları önderliğinde Kars yöresinde Ermenilerin katledilmesini ilk kurtuluş savaşı zaferi saydılar. Karadeniz illerinde Pontusluları, Ege'de -başta İzmir'de- "düşmanı denize döktük" dedikleri 1 milyondan fazla savunmasız, silahsız, sivil halkı yok ettiler. 1 milyondan fazla Rum, Yunanistan'a göç etmek zorunda kaldı. Karadeniz ve Ege'de o dönem yaşayan halkın yüzde altmış-yetmişi Rum'du. Kurtuluş savaşı dedikleri dönemde sadece Yunan ordusuyla savaştılar. Birinci dünya savaşında Sarıkamış'ta 80 bin kişilik orduyu, seçkin birlikleri, yanlış taktiklerle kışın öldürten paşa, suçlandığında, *"Hayır ben orada zafer kazandım"* diyerek, kendisini suçlayanları cevaplamıştı. Çünkü o seçkin birliklerin çoğunluğu Kürtlerden oluşuyordu. Sonuçta kurtuluş savaşı denilen olay, Kavimler Kapısı denilen topraklarda yaşayan kavimlerin topyekün imhasıydı. Tarih iyi incelendiğinde, bu dönemdeki olaya kurtuluş savaşı tabiri kullanmanın bir hata, yanlışlık olduğu ortaya çıkacaktır.

Bugün Türk burjuvazisi PKK önderliğinde bağımsızlık mücadelesini veren Kürdistan halkına karşı katliamlar yapmayı acil ve gecikmiş bir görev olarak görmektedir. PKK, elikanlı ve dünyada katliamlar konusunda en maharetli, tarihin en eski halklarının maddi değerlerine, kültürel değerlerine el koyarak ve yok ederek bugüne kadar bu rolünü sürdüren bu mikroba karşı tarihimizin en onurlu mücadelesini vermektedir. Bu mücadelenin onurlu niteliği, Türk burjuvazisinin en kirli ve dünya medeniyetine beşiklik eden Ortadoğu halklarına karşı en bela teşkil eden konumda olmasındandır.

Türk devletinin bugün "en liberal başbakan" diye adlandırılan başbakanı Kürdistan'da 10 Temmuz günü Diyarbakır'da yaptığı katliamı, *"Yaptıklarının sonucuna katlansınlar"* diyerek zevkle selamlamaktadır. İşte en liberal başbakan! Bu katliamdan iki gün sonra da, *"Güneydoğu'daki olayları çıkaranları ezmek için Türk halkının refahından gerekirse fedakarlık yapacağız"* diyerek, Türk halkının alınterini, ürettiği zenginliği Kürt halkını katletmede kullanacağını kamuoyuna ilan etmiştir. Basın, Bush'u karşılama maliyetinin 500 milyar olduğunu yazdı; bu 50 bin işçinin bir yıllık maaşıdır. Bütün bunlar halk düşmanı TC'nin yaşatılması ve Kürt halkının yok edilmesi içindir.

Biz bir grup YKWK üyesi olarak bu barbarlara karşı caydırıcı gücün devrimi geliştirmek olduğunu, PKK-ERNK-ARGK mevzilerini daha da güçlendirmenin de Türk devletinin bundan sonraki katliamlarını önlemenin tek yolu olduğunu önemle vurguluyoruz. YKWK'li Kürdistan işçilerine *Berxwedan* aracılığıyla bir çağrıda bulunarak, yeni eylem türlerine şimdiden hazırlıklı olmalarını istiyoruz.

Türk burjuvazisi bundan sonra sıkıştıkça Kürdistan'da daha büyük katliamlara başvuracaktır. Bu burjuvazi kendini ve örgütlendiği devleti yaşatmak uğruna her türlü sömürü ve çılgınlığa başvurmaktan çekinmeyecektir. Sömürüden elde ettiği kârın en önemli bölümünü İstanbul, Ankara, İzmir, Adana gibi büyük şehirlerdeki küçük ve büyük sanayi işletmelerinden ve devletin sahip olduğu Tekel, Sümerbank, Petro Kimya Tesisleri, rafineri ve daha birçok işletmeden sağlamaktadır. O, varlık nedeni olan bu kârı sözkonusu alanlardan elde ettikçe katliamlarını daha da geliştirecek, savaşı sürdürmede daha tahammülsüz olacaktır.

Metropollerde yaşayan yüzbinlerce Kürdistanlı işçi YKWK'de örgütlenerek, hemen her işletmede, Türk işçi sınıfıyla birlikte burjuvazinin hayat damarlarını kesmelidir. Buna yabancı sermaye işletmeleri de dahildir. Bunlar sadece ucuz hammade ve işgücü için milyarlarca yatırımı Türkiye'de yapmışlardır.

Buna bağlı olarak şu eylem biçimleri, ülkemizdeki katliamlara karşı caydırıcı rol oynayabileceği gibi, burjuvaziye de yaptıklarının yanında kâr kalmayacağını gösterecektir:

a) Kamu işyerlerinde iş yavaşlatma.
b) Askeri malzeme üreten yerlerde iş yavaşlatma ve sabotajlar.
c) Stratejik üretim yerlerinde (Petro-Kimya tesisleri vs.) iş yavaşlatma ve sabotajlar.
d) Özel işyerlerinde siparişlerin teslimini geciktirmek için iş yavaşlatma
e) Yabancı işyerlerinde iş yavaşlatma, grev vs. eylemler (bu sermayenin özel konumundan dolayı, bir an önce daha istikrarlı ve ucuz ülkelere gitmesini sağlayacaktır).

Bu hedeflerin birçoğu zaten Cephe-YKWK hedefleri içerisindedir. Bu tür eylemlerin, TC'nin katliamlarına karşı ARGK ve halk hareketinin serhildanlarla verdiği cevaba büyük bir katkı yapacağı inancındayız.

Kürt ve Türk halkının emeğini halklarımızı katletmede kullanan, şiddetini emeğimizi sömürerek sürdüren burjuvazinin askeri ve stratejik önemdeki tesislerine sabotajlar yaparak, onu hem düşünmeye zorlayacağız, hem de ölüme götüreceğiz. Ve faşist kafalı Mesut Yılmaz'ın özgürlük isteyen halkımızı katledenlere, "Yaptıklarının sonucuna katlansınlar" demecine karşılık, "siz de yapacağınızın sonucuna katlanın" diyeceğiz. Önümüzdeki dönemde bu eylemlerin gerçekleşmesine hazırlıklı olalım. Onları canevinden vuralım. Halkımızın özgürlük ve bağımsızlığı için akıtılan kanının hesabını düşmanımıza daha pahalıya ödetelim.

– Yaşasın halkımızın özgürlük ve bağımsızlık mücadelesi!
– Yaşasın şehitlerimizin onurlu ve şanlı mücadelesi!
–Bijîn PKK-ERNK-ARGK!

20.7.1991

Danimarka'dan bir grup YKWK üyesi

QILABAN MEKTUBU

"Halkımız birleşmeyi, mücadele etmeyi, direnmeyi öğrendi"

Ulusal kurtuluş savaşımızda, çok kısa bir dönemde halkımızın olağanüstü zorlu bir mücadele sonucunda Kürdistan'ın her bir bölgesinde yarattığı büyük gelişmeleri, somut bir şekilde görmek mümkündür.

PKK'nin bölgeye girişiyle beraber, TC'nin halkımıza dayattığı işbirlikçilik ve özel savaşın uygulamalarıyla, neticede herşeye rağmen, herşeyin PKK önderliğinde nasıl halkımızın lehine geliştiğinden söz etmek istiyorum.

1984-85 yıllarında bölgemizde silahlı ve siyasi mücadele açısından, henüz birkaç eylem ve pek bilinçli sayılamayacak kertede halk içerisinde siyasi mücadele belirmeye başlamıştı. Başlangıçta PKK, çoğu kişi nezdinde pek inandırıcı, umut verici görünmüyordu. Çünkü halk, bu hususta az çok bazı tecrübelere sahipti. Başta, Güney Kürdistan'da 70 yıldır olup bitenlerden haberdar olduğu gibi, buranın insanları zaman zaman gruplar halinde silahlarını alıp Barzani'nin saflarında bilfiil Irak'a karşı savaşmıştır. Gerçi milliyetçilik ve din etkisi, çoğu zaman ulusal kurtuluş bilincinden daha ağır basıyordu ama, ne olursa olsun onlar için hedef yine de bir Kürt devleti idi. Maalesef neticede hep kitlesel imhalar ve kaçmalar ortaya çıktı. Tüm çabalar, tüm umutlar suya düşmüştü. Bir de 1975-80'li yıllar arası bölgede birçok sözde Marxist felsefeye bağlı fraksiyonlar, birtakım faaliyetleriyle belirmeye başlamışlardı. Bunların tüm icraatları futbol takımına taraftar toplarcasına bozuk plaklar gibi aynı şeyleri tekrarlayıp, sağda solda kayalara, duvarlara yazı yazmanın ötesine gitmemişti. Oysa sözle çok güzel şeyleri vaad ediyorlardı. Ama 12 Eylül geldiği gibi hepsini yutmuştu. Bir de İran'dan ithal "İslam-i Cihad"-cılar geldiler. Bunların farklı bir yanları vardı. Farklı yan çok paralı olmalarıydı. Bu yüzden halkımız biraz da onlarla uğraşmıştı. Gerçi neyin cihadına gideceklerini de bilmiyorlardı ama, olsun para vardı. Fakat bunlar da pek dayanamamışlardı. Kısa bir süre sonra bunlar da bir anda tarihe karışmışlardı. İşte bundan olacak ki PKK, bunlardan çok farklı olmalıydı, nitekim öyle de oldu ve kısa bir sürede bunu kanıtladı. PKK'nin en belirgin yanı silahlı mücadeleyi, siyasal mücadele ile iç içe yürütmesiydi. Bu yöntem aynı zamanda kurtuluş için ideal bir yöntemdi. PKK önderliğinde her yere gidilir anlayışı, kısa bir sürede hakim olmaya başladı. Düşman bu gelişmeyi fark edince hemen faaliyete geçmişti. Malum, bizim tarihi bazı zayıf noktalarımız vardır. Eğitimsizlik ve herhalde fazlaca göremediğimizden maddiyata olan tutkularımız gibi. İşte, düşman bu iki şeyi bize karşı silah olarak kullandı. Fitne aracı olarak para çok büyük rol oynadı, militanların kellelerini onlarca milyon liraya satın aldılar. Bu oyunlarına çabuk gelen bazı cahillere veya aşiretlere yönelik olarak, bunun yanında vijdanlarını da rahatlatmak için, "Bunlar Rum'dur, Ermeni'dir, terö-risttir" gibi propagandalarını da hızlandırdılar. Bunu tüm Kürdistan'da yaygınlaştırdılar. Bununla da kalmayıp "kan davası" havasını estirdiler. Düşman bu oyununun birinci perdesini başarıyla sonuçlandırınca, ikinci perdeye geçti. Koruculuk sistemi devreye sokuldu. Ya korucu olunacak ya da her türlü insanlık dışı muameleye "evet" denilecekti; evinin kapısında, dağda hayvanını otlatırken veya evinde otururken ani bir saldırıda öleceksin, tutuklanacaksın, işkence göreceksin. İşte bunlardan korkanlar ihanet saflarına, "Herşeye evet, ama ihanete hayır" diyenler de direnmeye geçtiler. Haliyle bir saflaşma meydana gelmişti. Bir yanda PKK (halk), diğer yanda TC, ordusuyla, özel timiyle, korucusuyla, kısaca özel savaşın tüm taktikleriyle duruyordu. Evet, doğrusu bu çok zorlu bir dönemin başlangıcıydı. İhanetçi olarak nitelesek de, insanlara, kendi halkına kurşun sıkmayı dayatmışlardı. Nerede en son çare olarak böyle bir şeye ihtiyaç duyulduysa, faturası da bir hayli kabarık oluyordu. Birkaç korucunun daha çoğalması, düşman açısından iyi bir propaganda malzemesi oluyordu. Oysa en büyük engeli de sürekli korucular oluşturmuştu. Zamanla gerilla ve korucular arasında birçok çatışma olunca gidişat da tamamen TC'nin aleyhinde olmaya başladı. Ardından düşman kontr-gerillasını da faaliyete geçirdi ve Kürdistan'da yoğun katliamlara başladı. İnsanlar açıktan kurşuna diziliyor, evlere bombalar atılıyor, hayvanlar öldürülüyor, ekinler, otlar yakılıyor. Toplu tutuklamalar, çeşitli işkenceler, dışkı yedirme, ırza geçmeye kadar adilikler yapılıyor. Sömürgeciler yaptıkları canilikleri birçok yerde de PKK'ye mal etmeye çalıştılar. Hêlal'de oğlu savaşçı olan bir adamın evine geceleyin sobanın borusundan attıkları bombalar sonucunda, o evden 6 sedyenin çıktığını gözlerimle gördüm. Arkasından da adamın dükkanına, katlettikleri henüz 1 yaşındaki çocuğunun resmini astılar. Dükkana asılan resimde, *"Bu bebelerin günahı ne? Teröristler böyle masum çocukları da öldürüyorlar"* diye yazılar yazılmıştı. Hêlal'de evinin önünde namaz için abdest alırken Mehmet amcanın kurşuna dizilmesi... köyün etrafına döşenen mayınlara basan çocukların sakat olmaları... 1987 yazında, Muzaffer adında bir binbaşı çevre köylerden 7 kadını Hazê köyünden Hêlal'e kadar olan 8-10 saatlik yoldan yaya getirip askeri tarzda saflara dizdikten sonra, yanına aldığı 7 kadından birini halka gösterip, "Sizce bu kadını kaç paraya aldım" diye sorması ve daha sonra bu sorusuna illa da bir rakam söyleyip cevap vermek zorunda bırakılanlara da, "Bilemedin lan eşşoğlu eşek, bedava aldım" demesi... Böyle bir alçağın komutasında bulunan 300 askerin içinde bir hafta boyunca bırakılan kadınların başına gelebilecekleri kim tahmin edemez?

Mijîn köyü de her türlü işkence ve komplolara karşı olağanüstü bir azimle direnen köylerden biridir. Kaç baskın düzenlendi, kim bilir? Her defasında çoluk-çocuk, yaşlı-kadın, tüm köy halkını köy ortasında ölesiye sıra dayağına çektiler. Evlerindeki tüm erzaklarını çamurun içine döküp ezdiler. Toplu halde, iplere bağlayıp karakollara götürüp günlerce işkence ettiler. Aynı köyde, köylülerin gözleri önünde kadınların ırzına geçmeye teşebbüs ettiler ama, herşeye rağmen köylüler pes etmediler. Başta erkekler, sonra da kızlardan oluşan onlarca genç dağa çıkıp savaşçı saflarına katıldılar.

Sanırım Kürdistan'ın her tarafında olaylar bu şekilde gelişti. Hele şu köy boşaltma-yakma olayıyla düşman silahını tamamen kendisine çevirdi. Şiriş(Sapaca) da bu köylerden bir tanesidir. Köyü silah zoruyla boşalttıktan sonra ateşe verip yakmışlardı. Köyü görmeye gittiğimizde taş üstünde taş bırakılmamıştı. Kocaman bir kül yığını halindeydi. Böyle köylerden bir çoğunu biliyordum. Avyan, Deryan, Axyan, Hozê, Holê, Kolê gibi, hepsini yakmışlardı. Ekinlerini, otlarını, arılarını, hayvanlarını da öldürmüşlerdi. Bunlara rağmen zaman zaman büyükbaş katiller (Abdülkadir Aksu, H. Kozakçıoğlu... gibileri) çeşitli yerlerde yaptıkları açıklamalarda, *"Birkaç köyümüz şehir hayatını tercih etmiş ve şehirlere yerleşmişlerdir. Biz de bunlara gerekli yardımda bulunuyoruz"* diyorlardı. Bunlar kimi kandırmaya çalışıyorlar? Ama varsın yalanlarına devam etsinler.

Her şeyden mahrum bırakılan, yurdundan kovulan bu insanlarımız Adana, Mersin, Ceyhan, İstanbul, Şırnak, Cizre gibi yerlere yığıldılar, ama buralarda da rahat bırakılmadılar. Şırnak'ta ekmeklerini kömür ocaklarından çıkarmaya çabalayanların katırlarına bu sefer kurşun sıktılar (500 katır öldürdüler), bununla da kalmayıp çocuklara kurşun sıktılar. Peki tüm uygulamalar sonucunda kim kazandı, kim kaybetti? Elbette halkımız kazandı. PKK kazandı. Artık en ufak bir baskı, haksızlık karşısında halkımız başa baş, dişe diş mücadele etmeyi, direnmeyi birleşmeyi öğrendi. Daha düne kadar yalnızca dağdaki gerillamızdan korkan düşmanın korkulu rüyalarına bu gün İstanbul, Mersin, Adana... sokaklarını dolduran insanlarımız da girmiştir. Bunun karşısında çaresiz kalan TC, herğün yeni yeni kanunlar icat etme çabasına girmiştir. Ama şunu çok iyi bilsinler ki, artık mücadelemize ne onlar ne özel savaş taktikleri ve ne de yasaları engel olabilir. Tüm çabaları artık bize vız gelir vız.

Delil

KÜRDİSTAN SEYAHATI (15.6-21.6.1991)

"Gözlerinden özgürlük fışkırıyor Kürt insanlarının"

Karaburun'da katıldığımız bir lisan kursu ardından Türkçe'yi biraz öğrenmiştik. Daha tatilimize bir hafta kalmıştı. Bu zamanı Kürdistan'daki dostları ziyaret etmek suretiyle değerlendirmek istedik. Ancak Türkiye'deki insanlar bizi uyarmaya kalkıştı. Herkes bize, "Siz orada ne yapacaksınız ki?", "Orası tehlikelidir, orada çok terörist var", "Antalya'ya gidiniz, Antalya çok daha güzeldir" diyordu. Bu ve buna benzer açıklamalarla, Kürdistan'a gitmemizi istemiyorlardı. Aslında Kürdistan'dan söz eder etmez bu durumla karşılaşmıştık. Fakat söylenenleri ciddiye almadık. İzmir'de otobüse binerek Cizre'ye yola koyulduk.

Herkes için olmazsa da, Türkiye'nin batısında en azından oteller, fabrikalar, iyi caddeler; kısaca belli bir refah düzeyi var. Doğu'ya gidildikçe manzara gittikçe daha da kötüye doğru değişiyor. Caddeler kötüleşiyor, sanayi yok gibi, köylüler alabildiğine yoksul. Bunlara karşın polis ve askeri binalar iyi inşa edilmiş; hemen her yerde yol kenarlarında yükseliyorlar ve tümünün yanıbaşlarında sık sık yol kontrolleri yapılıyor. Çoğunlukla yerliler kimliklerini göstermek zorunda. Biz turistlerden mümkün oldukça uzak durmaya çalışıyorlardı. Suriye hududu boyunca askerlerin nöbetçi kuleleri ve mayın bölgeleri egemendir. Tüm hudut dikenli tellerle çevrili. Manzara bundan ibaret oluyor. Yollar üzerinde de hareketli bir askeri araç trafiği hakim.

Bir çay molası esnasında, ilk kez ve nihayet genç bir yolcuyla konuşma fırsatını yakaladık. Cizre'ye gitmek istediğimizi kendisine anlattığımızda, ayağa kalkarak yanımızdan ayrıldı. Birkaç dakika sonra geri gelerek ellerimize küçük bir pusula sıkıştırdı. Pusulada PKK sempatizanı olduğunu belirtiyordu. İlerledikçe bunu benzer olayları daha da yoğun yaşamaya başladık.

Cizre'ye vardığımızda, şehrin hemen girişinde bulunan askeriyeye ait bir arsa üzerinde 200 panzer sayabildik. Belli bir süre sonra Cizre'den İdil'e yola koyulduk. İdil'de dostlarımızın büyük misafirperverliğine tanık olduk. Bazı ailelere ziyaretlerde bulunduk. Her yerde memnuniyetle karşılanıyor, misafir ediliyorduk. İdil cadde ve sokakları silahlı askerle dolu. Bir fotoğraf çektim, ancak daha sonra öğrendim ki, bu fotoğraf bir dostun yaşlı annesinin başına iş açmış. Akşamleyin askerler evi basmışlar. Yaşlı kadın dövülmüş, kendisine sorular yöneltilmiş. Kim olduğumuzu, basından olup olmadığımızı sormuşlar. Ellerine birşey geçmeyince, Kürtçe müzik kasetlerini gaspetmişler. Kısa bir süre önce Kürt dili üzerindeki yasakların kaldırıldığı açıklanmasına rağmen, gerçekte bunlar halen yasaktır ve hatta tutuklama gerekçesi bile yapabiliyorlar. Sorduğumuzda sadece evlerin içinde, aile bireyleri arasında konuşulabileceğini belirtiyorlardı. Evlerin dışında, caddelerde, pazarda ve özellikle askeri çevrelerin olduğu yerlerde kesinlikle Kürtçe konuşulmasına müsaade etmemek istiyorlar. Yine, Kürtçe'nin yazı dili olarak kullanılması, Kürtçe müzik bulundurmak pratikte yasaklanıyor.

Postaneye gittiğimizde, askerler bizi düzenli gözlüyordu. Ayrılırken de içeri giriyor, ne yaptığımızı soruyorlardı. Akşamları saat 21'den sonra yerlilerin caddelerde olması yasak, aksi taktirde terörist oldukları bahanesiyle her an askerler tarafından kurşunlanabilirler. Bu demektir ki, örneğin, Nusaybin'den İdil'e misafirliğe gelmiş biri, daha saat 17'de geri gitmek zorundadır, yoksa zamanında evine ulaşması imkansız hale gelir. Yine bu demektir ki, akşamları serin olduğu zaman, sadece evin bahçesinde insanlar yürümeye çıkabilir. Bu yasaklayıcı kurallar Türkler ve yabancılar için geçerli değil ama, denemeden kaçındık ve bunun en iyisi olduğuna karar verdik.

İnsanlar, son dönemlerdeki olaylar ve gelişmeler üzerine korkusuzca konuşuyorlar. İki genç Kürdü katleden özel tim ve askeri güçlerin vahşetine örnekler sıralıyorlar. 2 genç yapılan bir protesto eylemi esnasında caddeler ortasında kurşunlanarak katledilmişler. PKK'nin Cizre'deki bir otele saldırısı ve orada 6 özel tim elemanının öldürülmesi üzerine coşkuyla anlatıyorlar.

Halkın yaşamına militarizm her an egemen olmaya çalışıyor. Baskılar, keyfiyet ve insan hakları ihlalleri günlük yaşamın kopmaz bir parçası haline gelmiş. Açıkça görülüyor ki, orada polis ve askerler düzenin güvenlik aygıtları değildir, sadece halka baskı uygulama ve tehdit etmek için oradadırlar.

Dostlardan ayrılma bize çok zor geldi. Bizi uğurlayanların durumunu ve duygularını yansıtan bir fotoğraf çekme şansına da eriştik. Onlar çok şeyi yaşamışlar, onurlarını çok kırmaya çalışmışlar, ancak kaybedecek birşeylerinin de kalmadığını çok iyi anlamışlar. Gözlerinden özgürlük fışkıran bu insanlar, onları artık olduğu gibi kavrıyor, anlıyor ama kabul etmiyorlar. Herşeyin böyle eskisi gibi kalmasını kesinlikle kabul etmemektedirler. Onlar, durumun değişebilirlik kuralını çok iyi biliyor ve bunun için mücadele ediyorlar. Bundan böyle mücadelenin daha da gelişeceği açıktır.

Kalbimiz sizinle...

Susanna Frank

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Onurlu direnişin ve bağımsızlık savaşının kalesi olmuş bir beldemiz

KOÇGIRÎ

-I-

KOÇGIRÎ NERESİDİR?

Koçgirî bölgesi, Sêwaz(Sivas)'a bağlı Koçgirî(Zara) ve Tevrik(Divriği) ilçeleri arasındaki alanı, bunların doğusuna düşen Erzingan(Erzincan)'a bağlı Zevker(Refahiye) ve Sêwaz'a bağlı Enderes(Suşehri) ile Gercanis ile Kuruçay bölgelerindeki tüm köyleri sınırları içine alır. Doğudan Erzingan'a, Kuruçay bölgesinden Erzingan'ın Kumahan-(Kemah) ilçesi ve Dêrsim sınırlarına, güneyden Meledî(Malatya)'ye bağlı Erebgîr(Arapkir) ilçesine, kuzeyden Enderes ve Şebinkarahisar bölgesine, batıdan Sêwaz'ın Aranyan(Kangal) ve Koçhêsar(Hafik) ilçelerini aşan sınırlara kadar uzanan alanın tümünü kaplar.

1918-21 yılları arasında meydana gelen Koçgirî Ayaklanması'nın yenilgisine kadar Koçgirî'de nüfusun çoğunluğunu Kürtler oluşturuyordu. Bugün bile Kürtler, çoğunluk durumunu korumaktadır. Ayaklanma yıllarına kadar Koçgirî'de 300'ün üzerinde Kürt köyü vardı. Koçgirî'nin merkezi bugün Zara olarak bilinen ilçedir. Koçgirî, dağlar ve ormanlarla kaplıdır. Sêwaz sınırları içine de düşen en önemli dağlardan olan Bey ile Yılanlı sıradağları Koçgirî'dedir.

Koçgirî Kürtleri'nin aslen Dêrsimli oldukları, birkaç yüzyıl önce Dêrsim'den buraya yerleştikleri sanılmaktadır. Koçgirîliler gelenekleriyle, dini ve bazı diğer özellikleriyle Dêrsimlilere çok benzedikleri gibi, bugün dahi Dêrsim'le olan bağlarını koparmış değildirler. Ancak konuştukları Kürtçe lehçe, Dimilî(Zaza) değil Kurmancî'dir.

Koçgirî Kürtler'inin Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim döneminde sürgün ve baskı uygulamaları sonucunda bölgeye yerleştiği kabul edilmekle birlikte, bu dönemden önce de Kürtler'in bölgede yaşadığına ilişkin tarihi bulgular mevcuttur. Osmanlı egemenliği altına tarihin hiçbir döneminde girmemiş Koçgirîliler'in eski ve yeni Koçgirî Kürtleri olarak adlandırılması, buna bir kanıt olarak kabul ediliyor.

KOÇGIRÎ BÖLGESİNE İLİŞKİN BAZI COĞRAFİK BİLGİLER

Dağlar:

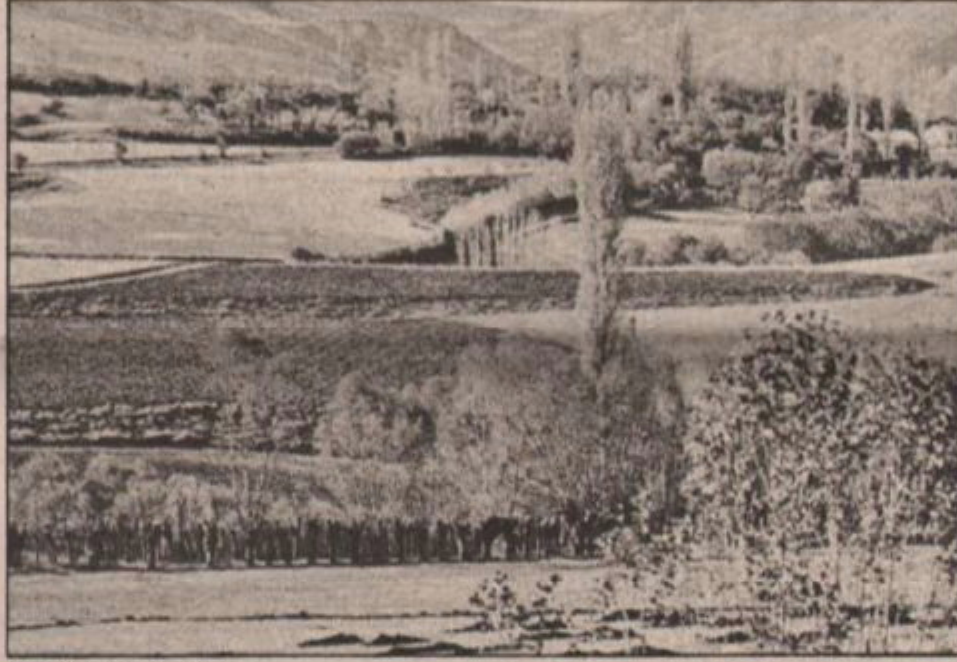
Köse Dağları: Bu dağların 3.050 metreye ulaşan tepelerine rastlanır. Kürdistan'dan uzanarak Karadeniz üzeri Türkiye'ye yayılırlar. Bazı noktalarda oldukça yükselen, bazı yerlerde alçalan sıradağlardır. Bu dağların en önemli yükseltisi, 3.015 m. yüksekliğinde olan Kızıldağ'dır.

Tecer Dağları: Zengin ormanlıklarla kaplıdır. Kürdistan'dan Koçgirî üzeri Türkiye'ye uzanırlar. Dağların en önemli kesitleri Tevrik ilçesinde kalır ve Hama Çayı'na kadar olan alanı kaplarlar. Bu çayın Tecer Dağları'nı kestiği noktalarda, Sêwaz ilçelerine uzanan Bey ile Gurlêvîk Dağları oluşur. Koçhêsar ile Aranyan arasında bulunan Bey Dağı, 2.802 metre yüksekliğindedir. Koçhêsar'da olan Gurlêvîk Dağı ise, 2.688 metre yüksektir.

Yama Dağı: Tevrik ilçesinden başlar Meledî sınırları içinde son bulur. Volkanik yapılı bir dağdır. En yüksek tepesi 2.631 metre yüksektir.

Akarsular:

Kelkit Çayı: Karadeniz'den doğan çay, Kürdistan'a Köse Dağları'ndan iner. Akşan ve Genin dereleri ile daha da güçlenir. 50 km uzunluğundaki bu çay, Enderes ilçe topraklarını sulandırmaktadır.

Tödürge yaylası...

Çaltı Çayı: Tecer Dağları eteğinden doğarak Tevrik ilçesinden geçer. Toplam 180 km uzunluğunda olan Çaltı Çayı, Keban baraj gölüne dökülür.

Tohma Çayı: Ferad(Fırat) Nehri'nin bir koludur. Kendisi de iki koldan oluşur, kolları başta Aranyan ilçe topraklarını sularlar. Meledî toprakları içinde Ferad'la birleşir.

Göller:

Tödürge Gölü: Sêwaz-Erzirom arasında kalan alanlardan gelen suların birikmesi sonucu oluşmuştur. Derinliği 45 metre, yüzölçümü 5 km^2 dir. Tödürge Gölü, çok çeşitli balıklarıyla zengindir.

Koçhêsar Gölü: Koçhêsar çevresinde irili-ufaklı çok sayıdaki göllerin tümüne birden Koçhêsar Gölü denir. Göller 1 km^2 lik bir alanı kaplarlar.

Lota Gölleri: Koçhêsar'a 3 km uzaklıktadır. İrili-ufaklı göller topluluğudur. İlk bahar yağmurları döneminde tüm göller birleşerek tek göle dönüşürler. Sêwaz-Erzirom karayolu üzerindeki Lota Gölleri'nde çok sayıda balık çeşidi yaşar.

KOÇGIRÎ ZENGİNLİK KAYNAKLARI

Koçgirî zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklara sahiptir. Sömürgeci Türk devleti zenginlik kaynaklarını Etibank yoluyla işletmektedir. Koçgirî'de zengin demir, bakır, krom, linyit ve mermer yatakları bulunur. Toplam rezervi 300 tonu aşan demir madeni Tevrik ilçesinde Çaltı Çayı yakınlarında çıkarılmaktadır. Demir cevherini trenlerle Zonguldak'a götürerek orada işletmektedirler. Ayrıca Aranyan yakınlarında da demir elde edilmektedir. Aranyan ve Tevrik'teki kömür yatakları da halen işletilmektedir. Kömürün toplam rezervi 150.000.000 tona yaklaşıyor. Koçhêsar ve Enderes'te krom ve mermer yatakları var. Krom rezervi toplam 70.000 ton iken, mermer yataklarının jeolojik rezervi 50.000.000 tondur.

Koçgirî'de hayvancılık da oldukça güçlüdür. Koçgirî toprakları her türlü ekime elverişlidir. Buğday, yulaf, arpa ve mercimek en çok elde edilen tahıl ürünleridir.

KOÇGIRÎ'DE KÜLTÜR

Koçgirî, ekonomik bakımdan kendini finanse edebilecek bir beldemizdir. Fakat ekonomik kaynakların sömürgeciler tarafından yoğun talanı nedeniyle, binlerce genç insan Türkiye metropollerine ve yurt dışına çıkmak durumunda bırakılmıştır. Göçler nedeniyle kent merkezlerindeki geleneksel yapı sarsılmış, tam bir karmaşık yapı ortaya çıkmaya başlamıştır. Köyler ise bu durumla karşılaşmış değildir. Etkilenme olsa da, geleneksel yapı kendini önemli oranda korumaktadır.

Koçgirî'de geleneksel Kürt el sanatlarının zengin ve tarihi bir geçmişi vardır. Dokumacılık, bakır işlemeciliği, çorap örücülüğü, çakı-bıçak yapımı bugün bile tüm yönleriyle sürdürülmektedir.

Koçgirî belde folkloru, hem Kürtçe ve hem Türkçe atasözleri, ninniler ve maniler yönünden bir hayli zengindir. Ancak, nasılki Kürdistan genelinde "Devlet güçlüdür, ısırılamayan el öpülür" sözleriyle sömürgeci devletin gücü vurgulanmaya ve halkın beyinine zincir vurulmaya çalışılıyorsa, burada da özellikle Koçgirî Halk Ayaklanması'nın yenilgiye uğratılmasından sonra, sömürgeciler egemenliklerini olağanüstü kılmaya yeltenmişlerdir. Devletin karanlık güçleri Koçgirî'nın hemen her yerinde, "Karışma devletin işine, düşme zenginin peşine, boyununu kır bak kendi işine" yönlü yoz ve baştan çıkarıcı bir kültürü sürekli geliştirmeye ve sömürgeci felsefe ile yaşam biçimini bir kader gibi göstermeye yıllardan beri uğraşıyorlar. Diğer yandan, Koçgirî'nin Türkiye ile sınır olması, iki halkın kültürünün kaynaşmasını da önemli oranda beraber getirmiştir. Çoğu yerde insanlar ne tam Kürtçe, ne de Türkçe konuşabiliyor, hatta Türkçe-Kürtçe karışımı bir dilin konuşulduğunu söylemek bile mümkündür. Fakat köyden köye durum değişebiliyor. Başta kadınlar güzel bir Kürtçe konuşur ve Türkçeden az etkilenmişlerdir.

Zara ve Tevrik'te son yıllarda kütüphaneler kurulmuştur. Bunlar vasıtasıyla Kemalist düşünce tarzı geliştirilmeye çalışılıyor. Bir yandan da körükleme ve düşmanlıklar yaratma temelinde sömürgeciler dini soruna da el atmış bulunuyorlar. Bu yönlü çeşitli kaynak ve kitaplar kütüphanelere konulmuştur.

Yukarıda Koçgirî'de çorap örücülüğünün beldenin en gelişkin el sanatları arasında yer aldığını belirtmiştik. Çoraplara verilen işlemeli motiflerde, insanın iç dünyasının desenlerle yansıtılmasına çalışılıyor. Birhê ciwanan(Gençlerin kaşı), Giloka dilan(Gönül kilidi) en çok işlenen motivlerdendir. Bu çoraplar ince dokumacılık sanatının ürünüdür. Mevsimlere göre değişik türlerde yapılanları vardır. Ne yazık ki, bazı alanlarda bu sanat ürünlerinin yapımı, yavaş yavaş kaybolmaya yüz tutuyor.

Evlenme ve düğün gelenekleri, Kürdistan'ın genelinde olduğu gibidir. Evlenme görücü usulu ile olur. Başlık, takı ve hediye kültürü egemendir. Gelin at üzerinde damat evine götürülür ve töreler gereği naz etmesi gerekiyor.

Koçgirî kadınları genelde ipekten dokulu elbiseler giyerler. Başa geçirilen tülbentler ise çeşitli ve renga-rengtir. Koçgirî erkekleri de, ipek ya da ketenden yapılmış yelekleri ile meşhurdur. Şal giyenlerin sayısı hala da az değildir. Sivri burunlu ayakabılar ve mevsime göre çorap giyme, ilgi çekici kültürel özellikler haline gelmişir.

KOÇGIRÎ YERLEŞİM BİRİMLERİ

Merkez ilçe "Zara" başta olmak üzere, Tevrik, Aranyan, Koçhêsar, Enderes, Kamîlava, Kumahan, Îlîç, Egîn(Kemaliye) ve Zevker ilçeleri Koçgirî sınırları içine düşer. Bunlardan Kumahan, Îlîç, Egîn ve Zevker ilçelerinin özelliklerini Erzingan beldemiz ile birlikte ele aldığımızdan burada tekrarlamayacağız, diğerlerinin özellikleri ise şöyledir:

Koçgirî merkez ilçesi Zara: Eski adı Koçgirî olan Zara, 1886'da kaza durumuna getirilmiştir. Çevresi ormanlarla kaplıdır. Nüfusu 58.000'dir. Yüzölçümü 1707 km^2 dir. Sêwaz-Erzirom karayolu üzerinde kurulmuştur. İlçenin 7 mahallesi vardır. Toplam 131 köy ve 3 bucak merkez ilçeye bağlıdır. Halkın büyük kesimi geçimini ziraat ve hayvancılıkla temin ediyor. İlçenin 16 km uzağındaki Tödürge Gölü hem turistik açıdan, hem de gölde yaşayan 17 çeşit balıkla ilgi çekicidir.

Tevrik(Divriği) ilçesi: Nüfusu 42 binin üzerindedir. Yüzölçümü 2.935 km^2 dir. 107 köy ile 4 bucak Tevrik'e bağlıdır. 1922 yılında ilçe olmuştur. İlçenin 26 mahallesi vardır. Tevrik'te büyük yeraltı zenginlik kaynakları bulunur. En çok kömür ve demir madeni çıkarılıyor. İlçenin tarihi eserleri arasında en önemlileri Ulucami ve Kalecami mimarileridir.

Aranyan(Kangal) ilçesi: 1900 yılında ilçe haline getirilmiştir. Koçgirî yöresinde tarıma en elverişli topraklar Aranyan ilçe sınırları içine düşer. Nüfusu 55 binden fazladır. 5 bucağı ve 124 köyü vardır. Yüzölçümü 3972 km^2 dir. Meledî kentinden 105 km uzaktır. Kömür madeni yataklarıyla zengin bir ilçemizdir. Aranyan'dan 10 km uzaklıkta bulunan Kavak Vadisi'nde Kangal Balıklı Kaplıcaları vardır. Kış ve yaz ayları farketmeksizin, bu kaplıcaların sıcaklığı daima 40 derece civarındadır. Kaplıca gölünde uzunluğu 10'cm'yi geçmeyen çok sayıda balık çeşidi yaşar. Binlerce kişi, şifalı suları nedeniyle her yıl bu kaplıcalara tedavi amacıyla gelir. Balıklara yaraların emdirilmesiyle açık yaraların da tedavisi gerçekleştirilir. Bu gölün dünyadaki tek benzeri İsviçre'de bulunan bir göldür, ancak bunun kadar etkili olamıyor.

Koçhêsar(Hafik) ilçesi: 44.800 nüfuslu bir ilçedir. Yüzölçümü 3.018 km^2 dir. İlçeye 2 bucak ile 106 köy bağlıdır. İlçede 4 mahalle var. Tarım ve hayvancılık ilçenin geçim kaynaklarını oluştururlar. 1873 yıllarında kurulduğu sanılmaktadır. İlçeye 2 km uzaklıkta olan Hafik Gölü turistiktir. Gölde kayıkların işletilmesi nedeniyle göl ilgi çekici hale gelmiştir.

Enderes(Suşehri) ilçesi: Nüfusu 58.084 kişidir. Yüzölçümü 1.434 km^2 dir. İlçe 11 mahalleye ayrılmıştır. 3 bucak ve 131 köy Enderes'e bağlıdır. Şeker pancarı ve hububat başlıca geçim kaynağıdır. Son yıllarda hayvancılık da oldukça gelişmiştir.

Kamîlava(İmranlı) ilçesi: Nüfusu 30 bindir. Sêwaz-Erzingan karayolu üzerinde kurulmuştur. Yüzölçümü 1.229 km^2 dir. İlçe 6 mahalleden oluşur. 1 bucak ile 99 köyü vardır. Temel geçim kaynakları tarım ve hayvancılıktır. 1 Ocak 1948 yılında Zara'ya bağlı bir bucak iken, ilçe durumuna getirilmiştir.

DEVAM EDECEK

Bîlançoya livbaziyên ARGK di meha Tîrmeha 1991'ê de

HEDEFÊN ARGK NIHA BAJAR IN:

Di mehekê de êrîş çûn ser 18 bajaran

Çanda Kurdistanê êdî berxwedan e... Wêne: Berxwedan

Destpêk di rûpela dawiyê de gelek rojan hatibûn girtin, di hingavtinan de kuştibûn û piştî bûyerê jî vê kirina xwe bi rengekî din belav kirin. 6 gundî berî 6'ê Tîrmehê hatibûn kuştin, lê paşê gotin di şer de gêrîlla hatine kuştin. Piştî bûyerê dijmin nehişt çi kesek bikaribe here gundê Xinisê, ku 6 gundî li wir hatibûn kuştin. Ev jî, ji bo veşartî hiştina xwînxariya xwe bû.

3- Di êvara 6'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK avêtin ser Cizîra Botan. Bi rokêtan êrîşî saziyên dagîrkeran kirin. Qereqola polîsan û avahiyên serleşkeriya cendirmeyan hatin rûxandin. Lê diyar nebû çend serbazê di van avahiyan de hatine kuştin an jî birîndar kirin.

4- Di êvara 6'ê Tîrmehê de yekeniyên ARGK êrîş birin ser bajarê Sêrtê. Serleşkeriya cendirmeyan bû hedefa gêrîllayan. Gêrîlla bi rokêtan êrîş birin ser avahiyên vê saziyê û avahiyan rûxandin. Avahiya miduriyeta saxiyê jî, ku nêzîkî avahiyên cendirmeyan bû, hate rûxandin. Her weha gelek navgînên (mekîneyên) leşkerî jî hatin rûxandin an şewitandin.

5- Di şeva 6'ê Tîrmehê de êrîşek jî çû ser bajarê Şirnexê. Gêrîlla xwe di nava bajêr de belav kirin û ji hoparlorên mizgeftê hinde axiftinan pêşkêşî gel kirin. Hinek êrîş jî çûn ser saziyên dagîrkeriyê. Avahiyên polîsan hatin rûxandin. Ji hêzên dijminî hinek hatin kuştin û birîndar kirin. Gêrîlla êrîşekê jî birin ser girtîgehê. Ji nobedarên girtîgehê jî çend serbaz hatine kuştin. Roja dûv re jî dagîrker, nehiştin ku rojnamevan herin Şirnexê.

6- Di rojên 21'ê Hezîranê û 4'ê Tîrmehê de 2 êrîş çûn ser navçeya Hezexê. Di êrîşa yekemîn de gêrîlla bi rokêtan û çekên otomatîkî avêtin ser hêzên dijminî. Di şerê derketî de, 3 serbazên dijminî hatin kuştin, gelek jî birîndar bûn. Gêrîlla dixwestin êrîşî avahiyên leşkerî bikin. Hinek ji van avahiyan hatin rûxandin. Piştî ve bûyerê hêzên dijminî derketin operasyonan. Di roja 24'ê Hezîranê de li gundê Gelîkûrê ketin dava gêrîllayan. Hemû serbazên di navgînekê (cemse) de, hatin kuştin. Serleşkerek û 10 serbaz hatin kuştin. Navgîn jî hate şewitandin.

Di roja 4'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK êrîş birin ser navçeya Hezexê û gundên Babekê û Berimê. Gêrîlla di navçeyê de reşandin ser hemû avahiyên leşkerî, girtîgehê û saziyên dakîrkeriyê. Her di wê kêliyê de êrîşek jî çû ser Babekê. Gava di navçeyê de şer didoma, hinek hêzên dijminî çûn hewara cerdevanên li Babekê. Agahî gihan me ku di şerê li Hezexê de gelek serbazên dijminî hatine kuştin û birîndar kirin. Ji nobedarên girtîgehê jî serbazek hate kuştin. Li Babekê jî keça cerdevanekî, ku bi çeka bavê xwe li beramberê gêrîlla rabû, hate kuştin. Du cerdevan jî xedar birîndar ketin. Gêrîlla êrîşeke bi rokêtan jî, birin ser mala cerdevanê navdêr Miradê Babekî. Xaniyê wî hate rûxandin.

Di paralêla van êrîşan de êrîşek jî çû ser gundê Barimê. Lê cerdevanên li vir, reviyabûn Babekê. Gêrîlla civînekê bi gundiyan re pêkanîn. Lê êrîşên yekeniyên ARGK bi van êrîşan dawî nebûn. Ji ber ku ev êrîş tev taktîkî bûn. Armanca wan vedana davan li pêşiya hêzên dijminî bûn. Gêrîlla li 3 xalên stratejîkî jî, dav danîn. 2 dav li ser riya Hezex û Babekê, 1 yek jî li ser riya Hezex û Barimê vedabûn. Di encamê de li derdorên Sarincê, serbazên dijminî ketin davê. Gêrîlla bi rokêtan panzêrekê texrîp kirin, serbazek mir, 4 jî birîndar bûn. Ji birîndaran jî paşê 2 di nexweşxaneyê de mirin. Di dava duwemîn de jî du cemse hatin texrîp kirin. Ji serbazên dijminî yên di cemseyan de tenê yek jî xilas nebû, tev hatin kuştin. Gêrîlla dest danîn ser çekên serbazan jî û tevlî xwe birin. Kavilên cemseyan jî şewitandin. Paşê gêrîlla vegeriyan baregehên xwe.

Piştî êrîşan dagîrker dest bi operasyonan kirin. Êrîş birin ser gundên Deşta Darê, Bafê û Kowexê. Gundiyan dan ber lêdanê. Gundiyên Deşta Darê bi tevayî derketin çiyan. Li gundê Hespistê 5, li Hezexê 7 welatparêz hatin girtin.

7- Di roja 11'ê Tîrmehê de gêrîlla êrîş birin ser Hêlalê navçeya Qilabanê. Di encama êrîşê de avahiya hikumetê, avahiya titinê û hinde saziyên din ketin ber rokêtan. Bi giranî hatin rûxandin.

8- Yekeniyên ARGK di şeva 12'ê Tîrmehê de êrîş birin ser navçeya Şemzînanê ku girêdayê Çolamergê ye. Gelek avahiyên saziyên dagîrkeriyê bi rokêtan hatin rûxandin. Di bûyerê de serhezarek hate kuştin, gelek serbazên dijminî jî birîndar kirin.

9- Di şeva 12'ê Tîrmehê de yekeniyên ARGK avêtin ser bajarê Wanê û êrîş birin ser tabura komando û alaya hêzên bejî. Avahiyên van hêzan bi rokêtan hatin rûxandin. Çend kes ji dijminî hatine kuştin, diyar nebû. Di nava gel de dihê gotin, ku 20 serbaz hatine kuştin.

10- Roja 12'ê Tîrmehê gêrîllayên ARGK avêtin ser navçeya Pasûrê ku girêdayê Amedê ye. Hinek ji avahiyên fermî hatin rûxandin. Her di wê kêliyê de komeke din ji yekeniyên ARGK êrîş bir ser şantiyekê. Serleşkerek û 5 serbaz li vir hatin kuştin. Paşê herdu komên gêrîlla xwe gihandin hevûdu û xwe paş ve kişandin. Hêzên dijminî dest bi operasyonê kirin û dan ser şopa wan. Cih bi cih şerên nuh derketin. Di van şeran de jî lêdanên nuh li dijminî ketin.

Di roja 14'ê Tîrmehê de yekeniyên ARGK li nêzîkê Pasûrê davek avêtin pêşiya hêzên dijminî. Du cemse ketin davê û hatin tune kirin. Hemû leşkerên di wan de hatin kuştin. Diyar bû ku li dora 20 serbazên dijminî mirine. Ji aliyê din parêzkarên eşîra Badikan bi tevayî çekan ji destê xwe berdan. Bi vî awahî li êrdimê cerdevan neman.

11- Di şeva 13'ê Tîrmehê de yekeniyeke ARGK êrîş bir ser navçeya Nisêbînê. Agir berda avahiya hikumetê û şewitand. Piştî çendekê li derdorên Dehla Hemo şerek di navera gêrîlla û hêzên dijminî de derket. 2 kesên ji gel birîndar bûn. Piştî bûyeran dagîrker dest bi operasyonan kirin û li dora 30 welatparêzî girtin.

12- Di şeva 15'ê Tîrmehê de yekeniyên ARGK êrîş birin ser navçeya Farqînê. Avahiyên polîsan hatin bombe kirin. Komeke gêrîllayan jî reşand ser mînîbuseke polîsan, ku dihatin hewarê. Weke ku dagîrker dan zanîn, 2 polîs birîndar bûn, keçikeke 14 salî jî bi şasî birîndar bû.

13- Di şeva 22'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK avêtin ser qopaniya Girêsor navçeya Şaxê bajarê Wanê. Di domana êrîşê de şerên dijwar jî çêbûn û lêdanên mezin li hêzên dijminî ketin. Êrîş çûbû ser tabura Girêsor (Narli) ku dikeve navbera Berwarî û Şaxê. Gêrîlla topên mezin jî (havan topu) bikaranîn. Agahî gihan me ku gelek serbazên dijminî hatine kuştin. Lê dagîrkeran dan zanîn, ku tenê 8 serbaz birîndar bûne.

14- Di roja 25'ê Tîrmehê de yekeniyên artêşa dagîrkeran xwestin êrîş bibin ser baregehên ARGK ên li başûrê Kurdistanê. Di wê demê de gêrîllayên ARGK êrîş birin ser navçeya Qilabanê. Gava hêzên dijminî bihîstin ku gêrîlla avêtiye ser Qilabanê, bi tirs û bizdanê bi lez vegeriyan û dev ji êrîşa xwe berdan. Gêrîlla bi rokêtan êrîş biribûn ser avahiya hikumetê û hinde saziyên fermî. Pirraniya avahiyên dagîrkeran hatin rûxandin. Di domana êrîşê de, nobedarekî avahiya hikumetê mir, 2 jî birîndar bûn. Weke agahiyên gihane me, her çendî di vî karî de dişuxulî jî, nobedarê hatiye kuştin welatparêzekî baş bû. Nobedarê hatiye kuştin, **Mele Sadik Alturk** bû, yên birindar jî Huseyîn Alturk û Gurgîn Yaman in.

15- Di şeva 29'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK ji çend aliyan êrîş birin ser bajarê Mûşê. Avahiyên alaya cendirmeyan dan ber rokêtan. Her weha avahiyên serleşker û polîsan jî hatin rûxandin. Çend kes di baregeha leşkerî de mirine, diyar nebû.

Her di vê şevê de gêrîlla êrîşekê birin ser qopaniya Dara Sor (Kizilagaç) jî. Qeregola cendirmeyan dan ber rokêtan û rûxandin. Serbazên di qereqolê de tev hatin kuştin û birîndar kirin. Piştî demeke kin, gêrîlla çûn gundê Artuxunşê û bi gundiyan re civînekê çêkirin.

16- Di 30'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK êrîş birin ser navçeya Misricê bajarê Sêrtê. Gêrîlla bi carekê êrîşî çend hedefan kirin. Di avahiya şaxê eskeriyê de, 15 serbazên dijminî hatin kuştin. Komeke gêrîllayan berê xwe dabû kargeha titinê. Nobedarê li hemberê gêrîllayan rabû, yê bi navê Hasan Tartuş ji lingên xwe hate birîndar kirin, lê gêrîlla wî nekuştin. Gêrîlla kargeha titinê dan ber agirî û şewitandin. Avahiya şaxê eskeriyê jî bi bombeyan hatibû rûxandin. Gava avahî dişewitî, cebilxaneya di binê avahiyê de jî agir girt û peqî. Her weha avahiya depokirina komirê jî bi tevayî şewitî. Ev avahî jî ya hêzên leşkerî bû. Gava ev êrîş dibûn, koma gêrîllayan a bangeşiyê jî di nava sukê de belavokan belav kir û hinde axiftinan pêşkêşî gel kir. Gava belavok dihatin belav kirin, komeke endamên hêzên taybetî êrîş bire ser gêrîllayan. Di şerê derketî de endamekî komên teybetî heta kuştin, hinek jî birîndar bûn. Piştî bûyeran hêzên dijminî bi korî reşandin derdorên xwe, lê gêrîlla ji mêj xwe paş ve kişandibûn. Ji ber êrîşên hêzên dijmin hinek zaro ji banan ketin û birîndar bûn, jineke bi navê **Sadiye Kiliç** jî bi berikên leşkeran birîndar bû.

Piştî çendekê gêrîlla avêtin ser saziyên petrolê yên li devera Gozelderê (Mixribê). Qereqola Gozelderê ku dikeve Deşta Gurdilan bû hedefê rokêtan û hate rûxandin. Serbazên di qereqolê de jî tev hatin kuştin. Paşê gêrîlla 9 navgînên derêxistina petrolê jî dan ber agirî û texrîp kirin. Tenê li vir bi buhayê 3 milyar Lîrên Tirkî zirar gihan dijminî.

17- Di şeva 30'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK êrîşekê birin ser navçeya Hezro bajarê Amedê. Avahiyên fermî, xaniyên leşkerî û polîsan dan ber rokêtan. Gelek ji wan hatin rûxandin. Lê em agahdar nebûn, çend kes ji serbazên dijminî hatine kuştin an birîndar kirin. Gêrîlla, di domana êrîşê de hinde axiftin jî pêşkêşî gelê navçeyê kirin. Piştî bûyerê hêzên dijmin avêtin ser malan û hinde otomobîlên welatparêzan texrîp kirin.

18- Di dawiya meha Tîrmehê de êrîşek jî çû ser navenda navçeya Motkî bajarê Bêdlîsê. Avahiyên fermî hatine rûxandin, lê hîna agahiyên berfireh ber destê me nebûne.

Sund û peymana serkeftinê... Wêne: Berxwedan

Kela Tîrmehê... Germiya şoreşê...

Di havîna 1991'ê de Kurdistan şoreşê dije

Li ser banga ARGK li Amed û navçeyên wê rojên şînê

Di roja 20'ê Hezîranê de li derdorên Ezgilêr navçeya Dara Hênê êrdima Çewlikê 10 gêrîllayên ARGK di şerê li berambere dijminî de şehîd ketibûn. Lewma ARGK, di roja 2'ê Tîrmehê de banga rojên şînê kir. 2'ê Tîrmehê di navenda bajarê Amedê, navçeyên Licê û Bismilê de, 4'ê Tîrmehê li Farqînê û 5'ê Tîrmehê li Pasûrê destkar û dikandar, deriyên firotgehên xwe anîn xwarê. Ji şehîdên Ezgilêrê 4 jin bûn. Piştî ku welatparêz çûn cendekan anîn, di navçeya Licê de xwepêşdaneke şînê ya mezin hate dirust kirin. Di vê şînê de, pêşengê gel şehîd **Vedat AYDIN** jî axiftinekê pêşkêş kiribû û bang li 10 hezar mirovî kiribû, ku xwedî li şehîdan derkevin. Li ser vê bangê, li derveyî girtina deriyên dikanan, cih bi cih xwepêşdanên weke grevên xwebirçîhiştinê, xwepêşdan, grevên karkeran û hwd. bi rê ve ketin. Hinek ji wan ev in:

1- Destkarên bajarê Amedê di roja 2'ê Tîrmehê de dikanên xwe girtin. Berî rojekê di nava bajêr de belavok hatibûn belav kirin. Li taxên Rezan, Şehîdan, Ofîs û Mergehmedê çi dikanek venebû. Her di vê rojê de karker jî kar rawestandin. Di serî de sandîkatên belediyê, çêkirina riyan û petrolê tevlî livbaziyê bûn. Her weha bi tevlîbûna 8 sandîkatan greveke xwebirçîhiştinê ji bo 2 rojan çêbû. Grev di rojên 13 û 14'ê Tîrmehê de çêbû. Bêhtirî 5 hezar welatparêz xwe li cihê grevê civandin û dest bi xwepêşdanekê kirin. Dirûşmeyên rizgariya netewî hatin bangîn.

2- Destkarên navçeya Bismilê dergehên dikanên xwe anîn xwarê. Gelê navçeyê jî xwepêşdaneke girseyî pêkanî. Hêzên dijminî êrîş birin ser xwepêşdêran. Gelek welatparêz birîndar bûn, bêhtirî 50 kesî jî hatin girtin. Livbaziya girtina deriyên dikanan û xwepêşdana gelî, roja dûv re jî doman. Komên xweser û komando bi çekan êrîş birin ser gel û di roja duwemîn de, gelek welatparêz bi berikan birîndar bûn. Pirraniya birîndaran ji bo neyin girtinê, neçûn nexweşxaneyan û birînên xwe di malan de dan kewandinê. Kesên hatibûn girtinê, roja 3'ê Tîrmehê derêxistin pêşiya dadgehê. Pêşiya avahiyê bi carekê zivirî weke qadeke xwepêşdanê. Li vir jî hinde şer çêbûn. 5 kes din jî hatin giritin. Ji kesên hatibûn girtin, 31 kesan şiyandin bajarê Amedê.

3- Li navçeya Farqînê jî dergehên dikanan hatin xwarê. Berî rojekê Komîteya ARGK a Êrdima Navendî belavokan belav kiribû. Di roja 4'ê Tîrmehê de tenê yek dikan jî nevekirîbû.

4- Di roja 5'ê Tîrmehê de bûyerên bi vî rengî li Pasûrê jî çêbûn. Li kêleka girtina deriyên dikanan, ajotkarên mekîneyan jî tevlî grevê bûn û mekîneyên xwe kilîd kirin.

5- Di van rojên dawiyê de li derdorên Êlihê jî xebatên kontrgêrîlla gelek xwe dan şanî kirin. Roja 1'ê Tîrmehê otomobîla welatparêz **Siddik Tan** hatibû bombe kirin. Ew, kûrê wî û mêhvanekî wî birîndar bûn û wan rakirin nexweşxaneya Amedê. Bi armanca protesto kirina vê bûyerê û yên weke vê, girsên gel dest bi greveke xwebirçîhiştinê ya ji bo 3 rojan kirin. Bi hezaran kes tevlî grevê bûn û livbazî roja 7'ê Tîrmehê dawî bû.

6- Di roja 2'ê Tîrmehê de li navenda bajarê Mamikan êrdima Dêrsimê greveke xwebirçîhiştinê destpêkir û 4 rojan doma. Bêhtirî 50 welatparêzî xwe birçî hiştin û dagîrkeran protesto kirin. Bi hezaran mirov li cihê grevê kom bûn û qadê zivirandin qadeke xwepêşdanê. Sandîkatên karkeran û komeleyên demokratîkî piştgiriya xwe pêşkêş kirin. Grev roja 6'ê Tîrmehê bi xwepêşdaneke girseyî giha dawiya xwe.

7- Li navçeyên Îdir û Bazîdê grevên xwebirçîhiştinê çêbûn. Li Îdirê 15 kes, li Bazîdê 50 kes tevlî grevê bûn. Bi hezaran mirov çûn serdana wan.

Şerê ARGK azadî û wekhevî ye...

Wêne: Berxwedan

Destpêk di rûpela dawiyê de

di navbera hêzên ARGK û yên dijminî de derket, 2 rojan doma. Ev şer di rojên 24 û 25'ê Hezîranê de çêbû. Hejimara gêrîllayan 11 kes bû. Li derveyî hêzên leşkerî, komên taybetî û cerdevanên li Berwarî û Xizxêrê (Şîrwan) jî tevlî şerî bûn. Hîna di destpêka şerî de serekê cerdevanan Mehmûdê Rûbarî hate kuştin. Cerdevanekî ji gundê Şozê jî birîndar bû. Paşê helîkopter tevlî şerî bûn. Bombeyên fosforê hatin barandin. Di encamê de 4 gêrîlla jî şehîd ketin. Ji dijmin jî serleşkerek û 3 serbaz hatin kuştin, 2 jî bi xedarî birîndar bûn. Ji gêrîllayan jî 2 birîndar bûn. Piştî bûyerê bi sê rojan yek ji wan dîsa di şer de şehîd ket. Birîndarê din jî 4 rojan bê av û xwarin dimîne. Li nêzîkê Gundê Kevir diçe ser kehniyekî û avê vedixwe, lê paşê dilê wî dibuhure û li wir dikeve. Cerdevan wî dibînin û dibin didin destê dagîrkeran.

8- Di roja 26'ê Hezîranê de li zivinga Hacî Elî û gundê Xursê gêrîlla agahî dişînin ji hinekan re û dixwazin bi wan re bipeyivin. Di rastîniyê de ev bang, ceribandinek bû. Gêrîlla li benda wan dimînin. Lê ne li cihê şewra xwe danîbûn, li cihekî din gêrîlla xwe xistibûn kozê de. Piştî demekê leşker û cerdevan cihê şewrê dipêçin. Ew kes gilî kiribûn. Gêrîlla bi carekê êrîş dibin ser wan. Agahî gihan me ku gelek ji serbazên dijminî hatine kuştin. Cerdevanê bi navê Derwêş jî xedar birîndar dibe.

9- Di şeva 30'ê Hezîranê de gêrîlla bi rokêtan êrîş birin ser qereqola li gundê Hertivînan navçeya Berwarî. Avahî hate rûxandin, lê diyar nebû, ka mirî û birîndar ji dijminî hene yan ne.

10- Di roja 10'ê Tîrmehê de yekeniyên ARGK êrîşekê birin ser qereqoleke dijminî ya li gundê Dêrşevê bajarê Şirnexê. Qereqol dikeve kendalekî Çiyayê Gebarê. Di qereqolê de 13 serbazên dijminî hatin kuştin. Paşê gêrîlla civînekê jî bi gundiyan re çêkirin. Piştî ku gêrîlla vegeriyan baregeha xwe, hêzên dijminî dest bi operasyonan kirin. Li gunde Basretê gundiyekî welatparêz di qada gund de hingavtin. Gundiyên ku hew hedar kirin, êrîşî hêzên dijminî kirin. Serleşker û gelek serbaz bi dar û keviran birîndar kirin.

11- Di roja 27'ê Hezîranê de hêzên dijminî yên li Şapatanê navçeya Şemzînanê bi şaşî şerê hevûdu kirin. 2 serbaz ji hevûdu kuştin.

12- Di roja 17'ê Hezîranê de li Çiyayê Samedarê navçeya Çelê şerekî mezin di navbera yekeniyên ARGK û hêzên artêşa dagîrkeran de çêbû. Dijmin helîkopteran jî bi kar anî. Gêrîlla helîkopterekê li erdê xistin. Serhezarak, pîlotek û serleşkerekî din, ku di helîkopterê de bûn, mirin. Agahî gihan me ku gelek serbaz jî hatine kuştin.

13- Li devara Deştan navçeya Çelê, gêrîlla mayinekê vedan. Serbazên dijminî ji ser mayinê derbas bûn. Di encama peqîna mayinê de serbazek mir.

14- Gêrîlla avêtin ser qereqola dijminî ya li gundê Xasê navçeya Licê. Avahî hate hilweşandin. Ji serbazên di qereqolê de gelek hatine kuştin û birîndar kirin.

15- Li derdorên Xuya Karan navçeya Xizxêrê yekeniyeke ARGK kete daveke dijminî. Şerê derketî, 2 rojan doma. Di vî şerê di roja 10'ê Tîrmehê de, hinek gêrîlla şehîd ketin. Paşê gêrîlla dest bi êrîşê kirin. Lêdanên mezin li dijminî xistin. Di encamê de 8 gêrîllayên ARGK di berxwedana qehremanî de şehîd ketin. Ji dijmin jî 2 serleşker, komîserek û 2 endamên komên taybetî hatin kuştin. Vê hejimarê dagîrkeran dan bihîstandin. Lewma guman heye, ku ji dijminî bêhtir hatine kuştin.

16- Di navbera serbazên qereqola Şikeftiyan û cerdevanên gundê Xursê û zivinga Hacî Elî de hinde şer û dubendî derketin. Lewma cerdevan di roja 29'ê Hezîranê de diçin qereqolê û çekan diavêjin.

17- Di roja 9'ê Tîrmehê de gêrîlla êrîş birin ser şantiya Siltan Şêxmûs navçeya Şemrexê. Gêrîlla gundiyan civandin û civînekê bi wan re çêkirin. Paşê hemû navgînên dewletê dan ber agirî û şewitandin.

18- Di roja 13'ê Tîrmehê de gêrîlla riya Cizîra Botan û Nisêbînê birrîn. Gêrîlla nasnameyên rêwiyan kontrol kirin, axiftinên bangeşiyê pêşkêşî rêwiyan kirin û belavokan dan destên wan.

19- Li dora gundê Ayran navçeya Bêrecûkê êrdima Ruhayê, di encama giliyekê de sê gêrîlla rastî êrîşeke hezên dijminî bûn. Di şerê derketî de 2 gêrîlla şehîd bûn, yek jî birîndar kete destê dijminî. Ji hêzên dijminî jî 3 serbaz hatin kuştin. Şehîdên ARGK ev in: **Tuncer ÇOBAN** (ji navenda Bêrecûkê) û **Halîl BAYSOZ** (ji gundê Çiftlikê).

20- Li derdorên anvçeyên Bazarcix, Elbistan û Kurdoxlî, ku girêdayê Gûrrgumê (Mereş) ne, hinde şerên dijwar çêdibin. Lêdanên mezin li cerdevanan dikevin. Ji van bûyeran hinek ev in:

Li gundê Çiftlikê navçeya Elbistanê sixûrek û jina wî bi mirinê hatin ceza kirin. Li gundê Kulturler navçeya Elbistanê 2 jin û 4 cerdevan hatin kuştin, jinek jî birîndar bû. Li navçeya Çaglayancerît 2 cerdevan û merivekî wan hatin kuştin. Di roja 14'ê Tîrmehê de li navçeya Bazarcixê 6 cerdevan hatin kuştin. Di navbera navçeyên Kurdoxlî û Nurhakê de şerên dijwar di navbera hêzên ARGK û hêzên dijminî de çêbûn, lê hîna agahiyên berfireh negihane me.

21- Di roja 12'ê Tîrmehê de Komîteya ERNK li bajarê Îzmîrê (li Tirkiyê) belavokan belav kir. Bang dihat kirin, ku Kurdên li Îzmîrê dest bi grevekê bikin, ji ber ku roja 14'ê Tîrmehê Roja Rûmeta Netewî bû. Ji sedî 90 mirovan bersivê vê bangê dan. Çi kesek neçû kar û dest bi greva xwebirçîhiştinê kirin. Di roja 14'ê Tîrmehê de mîlîsan molotof kokteyl avêtin bankayekê û avahî şewitî. Piştî demekê 20 navgînên gumrukê hatin şewitandin. Li dora êvarî jî mînîbuseke fermî hate şewitandin. Bi şev qemyoneke saziya titinê hate şewitandin û mîlîsan agir berdan çend navgînên din ên saziyên fermî. Berî rojekê jî greyderek hatibû şewitandin.

22- Di roja 8'ê Tîrmehê de li başûrê Kurdistanê li nêzîkê Şeqlawa, komployek li dijî 15 gêrîllayên ARGK hate birêvebirin. Di vê komploya bi destê Cepheya Kurdistanî de, pêşemîn bi destê PDK-Iraq, 2 şervanên ARGK şehîd ketin, 2 jî birîndar bûn. Şehîdên me ev in: **Şenturk YILDIZ (Hewar)** ji Bêdlîsê û **Abdurrahman DOGU (Amed).** Yek ji birîndaran rêheval **Şoreş** e, ku bi xwe ji başûrê rojavayê Kurdistanê (perçeya piçûk) ye. Ji bo şehîdan xwepêşdaneke şînê li Şeqlawa hate çêkirin, bi hezaran mirov tevlî xwepêşdanê bûn. Xwepêşdêr laneta xwe barandin ser kompleçêkeran. Komployên vê nolê yên bi destê PDK-Iraq ne nuh in. Secerê vê partiyê, di vê barê de gelekî qirêj e. Lê komploya vê dawiyê bi destê Cepheya Kurdistanî çêbûye. Divê ev cephe zelaliyekê ji vê komployê re bîne û gelê me agahdar bike.

23- Di roja 24'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK êrîşekê birin ser qereqoleke dijminî ya li zozanên Silo navçeya Şemzînanê. Şerên dijwar di navbera hêzên ARGK û yên dijminî de derketin. Topên giran û rokêt hatin bikaranîn. Serleşkerek û 4 serbaz hatin kuştin, gelek serbaz jî birîndar ketin. Lê paşê agahî gihan me ku li dora 30 serbazên dijminî hatine kuştin.

24- Li derdorên Pişemtê navçeya Şemzînanê di roja 28'ê Tîrmehê de şerekî ku biqasî 8 saetan doma derket. 12 serbazên dijminî hatin kuştin, li dora

100 serbazên dijminî birîndar bûn. Di vê bûyerê de têkoşerekî ARGK jî şehîd bû.

25- Di roja 18'ê Tîrmehê de yekeniyeke ARGK li zoma Wargî Sîpo gundê Hêlalê navçeya Qilabanê, kete daveke hêzên dijminî. Di şerê derketî de 4 ji wan jin, 12 gêrîllayên ARGK şehîd bûn. Gêrîlla biyaniyên derdorê bûn û ji wir derbas dibûn. Her weha pirraniya wan nuh tevlî rêzên ARGK bûbûn.

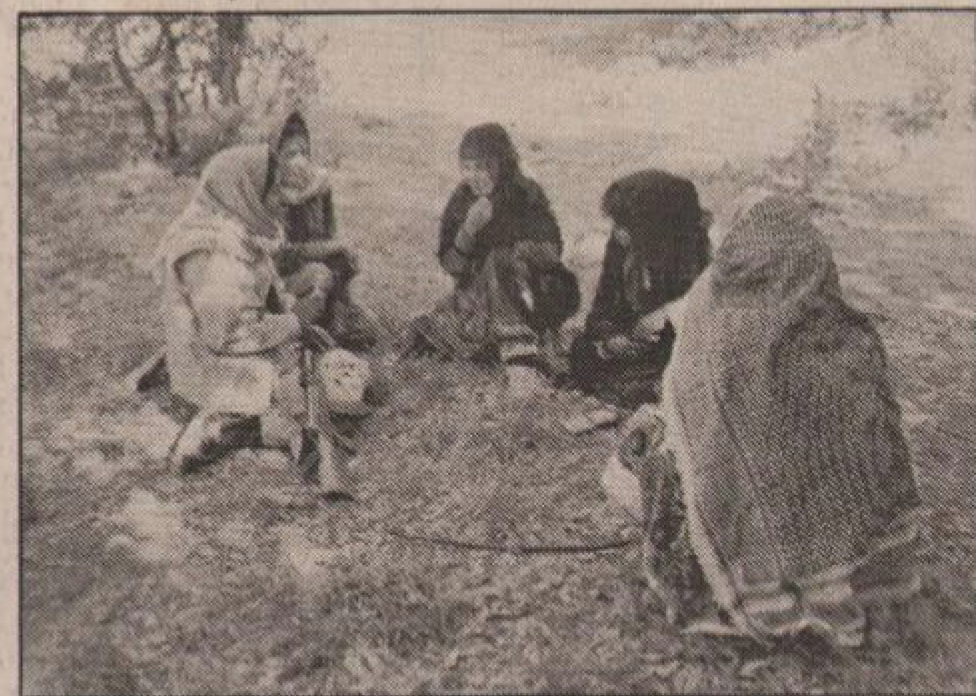
26- Di roja 20'ê Tîrmehê de li gundê Bişî Reş bajarê Şirnexê gêrîllayên ARGK lêdaneke mezin li hêzên dijminî xistin. Serleşkerek û 13 serbaz hatin kuştin û gelek jî birîndar bûn. Ji birîndaran 8 xedar birîndar bûbûn û 2 serbazên din jî paşê mirin. Bi vî awahî hejimara kuştiyên ji dijminî giha 15 kesan. Gundê Bişî Reş cîranê zoma Wargî Sîpo ye.

27- Di roja 19'ê Tîrmehê de hêzên dijminî li Çiyayê Dêran, ku dikeve Rêbaza Qesrikê navbera Şirnex û Cizîra Botan, agir berdan daristanan. Bi hezaran hektar dar şewitîn.

28- Di roja 16'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK êrîş birin ser gundê Sipivyanê bajarê Şirnexê. Keyê gund serekê cerdevanan Yusuf Şahîn hate kuştin. Gêrîlla civînekê jî bi gundiyan re çêkirin.

29- Gêrîllayên ARGK di navbera gundên Serxetê û Hesinkan navçeya Dihê mayin vedan. Di roja 25'ê Tîrmehê de navgîneke leşkerî ji ser mayinê derbas bû. Serleşkerek, 2 serbaz û cerdevanek mirin, 5 serbaz jî birîndar bûn. Ji birîndaran jî paşê hinek di nexweşxaneyê de mirin.

30- Di roja 25'ê Tîrmehê de, di navbera Dihê û Sêrtê de şerekî mezin çêbû. Gelek serbazên dijminî hatin kuştin. Di navbera gundê Nitê û Bûkhatê navçeya Dihê jî, navgîneke leşkerî kete dava gêrîllayan. Hemû serbazên di navgînê de hatin kuştin. Paşê hinek hêzên dijminî hatin hewarê. Di navbera wan û gêrîllayan de heya êvarî şerên nuh çêbûn. Di van şeran de jî, ji hêzên dijminî hinek hatin kuştin.

Di riya Kurdistana serbixwe de...

Wêne: Berxwedan

31- Di roja 27'ê Tîrmehê de gêrîlla avêtin ser Diha Kevin. Qereqola dijminî rûxandin. Pirraniya serbazên di qereqolê de mirin. Piştî bûyerê hêzên dijminî êrîş birin ser bêrî û bêrîvanan. Gelek sewalên gundiyan kuştin.

32- Di roja 23'ê Tîrmehê de cerdevanên gundê Bêdarê navçeya Dihê çekên hildabûn li dijminî vegerandin û dev ji cerdevaniyê berdan. Li gundê Reşenê jî hêzên dijminî mayin vedan, parêzkarê gund Abdulkerîm Pişkin di encama peqîna mayinê de mir.

33- Di roja 30'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK li Çiyayê Gurê Qîrê êrîş birin ser saziyên petrolê yên bajarê Êlihê (Batmanê). Gelek navgîn û hinek bîrên petrolê dan ber agirî û şewitandin.

34- Di roja 22'ê Tîrmehê de, di navenda bajarê Êlihê de sîxûrê navdêr Sabrî Dogu ji aliyê gêrîllayên ARGK hate kuştin.

35- Hêzên dagîrker li Êlihê welatparêzekî di hingavtinan de kuştin û paşê cendekê wî avêtin derekî derveyî bajêr. Hinek endamên komên taybetî jî çûn gundên Êlih û Qûbînê. Bi navê gêrîlla gundiyan tehdît kirin û diravan ji wan xwestin.

36- Di roja 30'ê Hezîranê de gêrîllayên ARGK bi rokêtan êrîş birin ser qereqola gundê Hertivînan navçeya Berwarî. Avahî bi tevayî hate rûxandin.

37- Di roja 19'ê Tîrmehê de, di navbera gundên Axêr û Hosyanê navçeya Berwarî de, şerekî mezin di navbera yekeniyên ARGK û hêzên dijminî de derket. Ev şer 3 rojan doma. Agahî gihan me ku 3 serbaz hatine kuştin. Lê guman heye, ku ev hejimar bilindtir e.

38- Di roja 19'ê Tîrmehê de li gundê Erkendê navçeya Berwarî têkoşerekî ARGK kete daveke dijminî û şehîd ket.

39- Di roja 22'ê Tîrmehê de li gundê Hosyanê navçeya Berwarî, serbazekî dijminî hevalekî xwe kuşt û paşê jî xwe bi xwe kuşt.

40- Di roja 26'ê Tîrmehê de, gêrîllayên ARGK êrîşekê birin ser cerdevanên gundê Tenûrê navçeya Berwarî û dest danîn ser çekên 15 cerdevanan.

41- Di roja 29'ê Tîrmehê de, di navbera gundê Bêşan navçeya Berwarî û Çiyayê Herekolê de şerekî dijwar di navbera hêzên ARGK û yekeniyên dijminî de derket. Agahî gihan me, ku gelek serbazên dijminî hatine kuştin.

42- Di van demên dawiyê de, ji ber ku dijmin nema dikare biparêze, yekeniyên xwe yên leşkerî ji hinde deveran radike û direve. Nimûnê: Taburên li gundên Bûkhatê û Xalidiyê navçeya Dihê hatin rakirin. Yekeniyên li gundên Meylanan û Şuyexanê navçeya Berwarî bi paş ve hatin kişandin. Yekeniyên li gundên Dihê yên weke Basnê, Şişilê, Avalê, Bilcimanê û Serhedanê hatin rakirin û li van deran hêzên leşkerî yên dijminî neman.

43- Li gundê Molê bajarê Sêrtê cerdevan hene. Xwediyên traktoran ên gundê Şemsê çûn dexl û zadê gundiyên Molê çinîn. Lê karê cerdevanan çênekirin û dest nedan zeviyên wan. Cerdevan giliya gundiyên Şêmsê dikin. Leşkerên li gundên Molê û Mehînan êrîş dibin ser Şemsê. Dixwazin traktoran bi kotekê bibin, lê xwediyên wan dîsa jî napejirînin. Serleşkerek li traktorekê siwar dibe û dibêje hûn nekin emê bikin. Ji ber vê yekê gundiyên Şemsê êrîş dibin ser leşkeran.

Çendî gêrîlla lêdixe, hindê gelê me serbilind dibe...

Wêne: Berxwedan

Wan didin ber dar û keviran û dîrûşmeyên xwe bi awazî bilind dikin. Leşker ji neçaretiyê direvin, lê gava direvin direşînin ser gundiyan. Keçeke piçûk birîndar dikeve.

44- Di meha derbasbûyî de kesekî bi navê Kurt li Sêrtê dikin nobedarê miduriyeta polîsan. Bavê wî Abdullah Kurt di meha Çilê de ji aliyê gêrîlla hatibû kuştin, ji ber ku sîxûrekî navdêr bû. Di roja 24'ê Tîrmehê de hinek polîs dijunên dijwar dikin Kurdan, ku ev xort jî li cem wan bû. Lê xort nema hedarê dike û dijunên wan li wan vedigerîne. Paşê polîs wî digirin û didin ber lêdanê. Ji wê rojê heya niha nayê zanîn çi bi wî xortî kirin.

45- Di dawiya meha Tîrmehê de li nêzîkê gundê Xêrtê bajarê Sêrtê şerekî dijwar di navbera hêzên dijminî û yekeniyên ARGK de çêbû. 2 serbazên dijminî hatin kuştin.

46- Di şeva 20'ê Tîrmehê de, gêrîllayên ARGK di navbera Hezexê û gundê Xirabê Şeref de li cihê bi navê Seqlanê, davekê avêtin pêşiya hêzên dijminî. Lê dav bi ser neket. Şerekî kin çêbû û dawî bû. Hêzên dijminî hewar xwestin. Hêzên hatibûn hewara hevûdu, bi şasî şerê hevûdu kirin. Di encamê de 3 serbaz ji hevûdu kuştin.

47- Di roja 21'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK li nêzîkê gundê Filfêlê navçeya Hezexê avêtin ser saziyên petrolê. Sazî û hêzên leşkerî dan ber rokêtan. Hemû avahiyên li vir hatin rûxandin, 2 jî agir bi wan ket û şewitîn.

48- Di roja 18'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK li nêzîkê Hezexê davek vedan pêşiya hêzên dijminî. Di şerê derketî de 4 serbaz hatin kuştin.

49- Li gundê Bafê navçeya Hezexê, gundî ji bo protesto kirina qirkirina li Amedê xwepêşdanekê çêkirin. Leşkerên di qereqolê de êrîş dibin ser gundiyan. Keyê gund û 5 gundiyan digirin. Bêhtirî 400 zaro û jin êrîş dibin ser qereqolê. Dîrûşmeyên weke, **"Hêzên dagîrkeriyê biqeşitin!"**, **"Bijî Serok APO!"** û **"Bijî PKK"** dibangin. Leşkerên dijminî nikarin gundiyan rabiwestînin.

50- Di roja 20'ê Tîrmehê de li Hezexê 4 hezar welatparêz xwepêşdanekê çekirin û xwestin, ku serekê belediyê Abdurrahman Abay dev ji karê xwe berde û îstîfa bike.

51- Di şeva 17'ê Tîrmehê de li derdorên navçeya Mehsertê aliyê Omeriyan, bi rengê davekê, êrîşekê û şerekî 3 livbazî bi hev re, ji aliyê gêrîllayên ARGK hatin pêkanîn. Di hersê bûyeran de 25 serbazên dagîrkeran hatin kuştin.

52- Di roja 18'ê Tîrmehê de, li nêzîkê Mêrdînê yekeniyeke dagîrkeran kete daveke gêrîllayên ARGK. Ji dijminî gelek serbaz hatine kuştin, lê em agahdarê hejimaran nebûn.

53- Di roja 21'ê Tîrmehê de li gundê Sarê navçeya Midyadê mayinek peqî, 9 kes mirin, 7 kes jî birîndar bûn. Hinek ji yên mirine parêzkarên kevin, hinek jî yên nuh in.

54- Di şeva 18'ê Tîrmehê de li Nisêbînê gêrîllayên ARGK reşandin ser otomobîleke polîsan. 2 polîs birîndar bûn. Piştî bûyerê hêzên dijminî, bi korî reşandin der û dorên xwe, zarokekî 4 salî bi destê polîsan hate kuştin. Li dora 30 welatparêzî jî hatin girtin, bi hinceta livbaziya rêşandina ser otomobîla polîsan.

55- Di roja 17'ê Tîrmehê de li devera bi navê Kapiçam bajarê Gûrrgumê (Mereşê), gêrîllayên ARGK êrîşekê birin ser navgîneke leşkerî ya dijminî. Serleşkerek û 2 serbaz hatin kuştin, serbazên din jî xedarî birîndar bûn.

56- Li nêzîkê gundê Tilêbel bajarê Cizîra Botan, navgîneke dijminî ji ser mayineke gêrîlla derbas bû û bi hewayê de firî. Navgîn bi tevayî texrîp bû. Serleşkerek di cih de mir, serbazên di navgînê de tev birîndar bûn.

57- Di roja 17'ê Tîrmehê de, di navbera navçeyên Çaldiran, Gihadîn û Bazîdê de li êrdima Serhedanê, li Çiyayên Tendurekê şerekî dijwar di nevbera hêzên ARGK û hêzên dijminî de derket. Şer rojekê doma. Di vî şerî de 20 serbaz û 7 cerdevan hatin kuştin, gelek jî birîndar bûn. 3 gêrîllayên ARGK jî şehîd ketin.

58- Li nêzîkê navçeyên Avkevir û Gihadînê di rojên 20 û 21'ê Tîrmehê de du şerên ji hev cûda çêbûn. 4 serbazên dagîrkeran hatin kuştin, hinek jî birîndar bûn.

59- Di roja 26'ê Tîrmehê de li navçeya Qamûşan gêrîlla avêtin ser gundekî, ku li wir cerdevan hene. Bi gundiyan re civînek hate çêkirin. Gêrîlla dest danîn ser çekên du nobedarên daristanan jî.

60- Di roja 19'ê Tîrmehê de li qopaniya Warê Mergê navçeya Dara Hênê şerekî dijwar di navbera hêzên ARGK û yekeniyên artêşa dijminî de derket. Serleşkerek û 6 serbaz hatin kuştin, gelek jî birîndar bûn. Di vê bûyerê de cerdevanê navdêr Tahir Ahmet jî bi xedarî birîndar bû. Her weha 2 gêrîllayên ARGK ên qehreman jî şehîd ketin. Navê şehîdekî **Şoreş** e û ji navçeya Licê ye, şehîdê din jî ji gundê Kardeş bajarê Amedê ye.

61- Di roja 21'ê Tîrmehê de li nêzîkê navçeya Gûmgumê bajarê Mûşê, li dora Pira Abdurrahman Paşa, gêrîllayên ARGK riya Gûmgum û Mûşê birrîn. Gêrîlla gelek navgînan rawestandin. Axiftinan pêşkêşî rêwiyan kirin. Di wê navberê de navgîneke leşkerî jî hate cihê bûyerê. Gêrîlla navgînê dan ber rokêtan. Navgîn qulibî. Serleşkerek û serbazek xedar birîndar bûn. Paşê hinek hêzên dijmin hatin hewarê. Şerekî dijwar destpêkir. Gelek serbazên dijminî hatin kuştin û birîndar kirin. Piştî bûyeran hêzên dagîrkeran êrîş birin ser gelê me û 15 gundiyan girtin.

62- Di roja 24'ê Tîrmehê de li devera bi navê Gediklî, gêrîllayên ARGK riya bajarên Mûş û Çewlikê birrîn. Biqasî 100 navgînan rawestandin. Nasnameyên rêwiyan kontrol kirin. Rêwiyan civandin û axiftinan pêşkêşî wan kirin. Hemû nasnameyan şewitandin. Rêwiyan, gêrîlla bi dîrûşmeya **"Lêxe gêrîlla lêxe, Kurdistanê avake"** oxir kirin.

63- Di roja 28'ê Tîrmehê de gêrîlla riya Mûş û Çewlikê li nêzîkê navçeya Bongîlanê dîsa birrîn. Hemû navgînan rawestandin. Nasname hatin kontrol kirin. Di nava rêwiyan de polîsek, serleşkerek û 8 serbazên sivîl jî hebûn. Gêrîlla polîsî kuştin, ji ber ku yekî şikenceçêkir bû. 9 kesên din efû kirin.

64- Di roja 23'ê Tîrmehê de, di navbera navçeyên Licê û Hênê de, şerek derket. Hîna di destpêka şerî de 2 endamên komên taybetî û 2 serbaz hatin kuştin. Hêzên dijminî helîkopteran jî bikaranîn. Helîkopterek bû hedefê berikên gêrîllayan. Piştî demekê li erdê ket, li navçeya Licê.

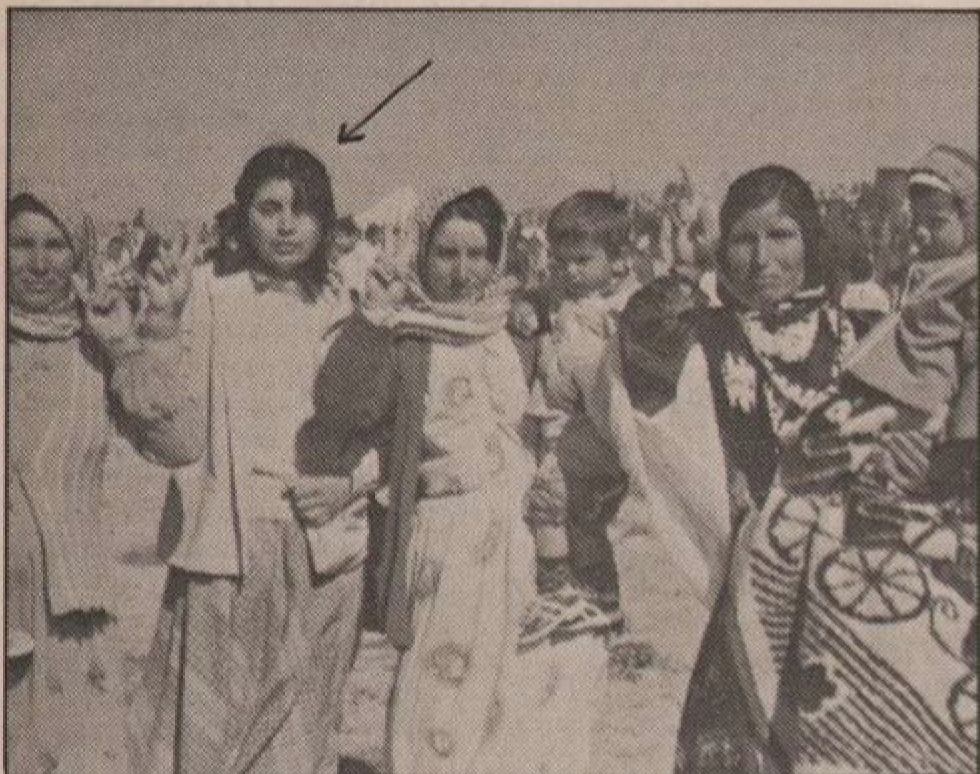
65- Di roja 24'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK li bajarê Stanbolê taxa Avcilar êrîşekê birin ser qererqola polîsan a bi navê Kanarya. Avahî rûberê texrîbatên mezin bû. Ji polîsên di qereqolê de hinek mirin, hinek jî birîndar bûn. Piştî demeke kin gêrîlla navgîneke polîsan dan ber berikên xwe. Ji polîsên di navgînê de 5 li cihê bûyerê mirin, 5 jî birîndar bûn.

66- Di şeva 14'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK li bajarê Mersînê reşandin ser otomobîleke polîsan. 3 polîs bi xedarî birîndar bûn.

67- Di roja 17'ê Tîrmehê de li bajarê Antalya sîxûrê bi navê Selahattîn Gorgulu, ku ji Êlihê bû û gelek ziyan gihandibû têkoşîna me, ji aliyê gêrîllayên ARGK bi mirinê hate cezakirin.

BINEFŞ MÊRXWAZA KURDISTANÊ YE

Prîskê Mihoyî/ Yêrîvan

Şehîda Bêrîvan li başûrê rojavayê Kurdistanê... Wêne: Berxwedan

Li ser mêrxwaziya pîreka Kurd di nava dewr û sedsalan de hatiye gotinê. Helbestvan û hozanan, dîrokzan û rêwiyan di nava afirandin û nivîsarên xwede, ne tenê pesnê bedewî, mêvanhizî, dilovanî, zîrekî û çalakiya pîreka Kurd dane, lê wusan jî pesnê mêranî û qehramaniya wê dane. Gel jî, wek dibêjin, ew avêtine serê stranan, li ser wan helbest û serpêhatî pêk anîne. Îro jî wilo ye.

Navê dota Kurd (di dînê xwe de Yêzîdî) **Bêrîvanê**, seranser di Kurdistanê de belav bûye, li ser qehremaniya wê lêgênd têne gilîkirinê. Berî du salan ew li çiyayê Botanê (Kurdistana Bakur) şehîd ket. Şehîd ket, lê nav û namûsa xwe xwedî kir.

Kîbû Bêrîvan û çima wê dihesibînin "Binefş mêrxwaza Kurdistanê?" Navê wê yê rastî Binefş Egal bû. Ew li Kurdistanê hatibû dinê. Hela di biçûktiya xwe de ew zilm û zordariya dîwana Tirkiyê li ser gelê me dîtibû. Pêla siyaseta dîwana Tirkiyê ya koçbarkirin û xalîkirina Kurdistanê dighêje malbata Bêrîvanê jî. Zûtirekî mirovên wê jî bi mecbûrî warê kal û bavan dihêlin, mihacirî Europayê dibin, di Almanya de ciyê xwe digrin. Binefşa çalak û xwînşêrîn di dibistana Almanî de dixwîne û xilas dike. Nasiya xwe dide dîrok, çand, irf, edet û rabûn-rûniştina vî gelî, lê dîsa rewşa gelê me yê pirzêrandî, decalî û zilmkariya Roma reş ji bîra nake, kula welat ji dilê wê dernayê. Wan salan ev bi aktîvî û dil û can tevî karûbarên komele û rêxistinên PKK dibe. Di komên xwe afirandina bedewetiyê de pêşda tê, xebata kêrhatî di nava kurdên Almanya de dike (vê gavê di welatên Europa de bêhtirî nîv mîlyon Kurd dimînin, di wê jimarê de nêzîkî 50 hezar Kurdên Yêzîdî hene. Bêhtirî wan li Almanya).

Daxwaza Bêrîvanê ew bû, wekî vegere welêt, xebatê xût li wir bike. Xatirê keça welatparêz neketin. Zûtirekê wê dişînine Rojhilata Nêzîk, paşê ji Kurdistanê ji bo di nava millet de, xazma di nava pîrekan de xebatê bike.

Bêrîvan demeke dirêj xebata xewle (dizî) li wergên Kurdisanê ye. Cihê-cihê, îllahî li Cizîra Botan dike. Rojê ew li bajarekî ye, li gundekî ye. Ew diçe kîderê jî her caran navekî li xwe dike, cilê xwe diguhêre ji bo nas nekin, di nava keç û xortan de kela milletkiziyê gur û geş pêşda tîne. Dîwana Tirkiyê pê dihese, wekî komeke dotên kurd di navçeya Botanê de xebata xwele pêk tîne. Lê bi rastî ew tenê Bêrîvan bû. Çend heyvan dîwan pey wê "komê" digere, lê nikare bibîne. Wê demê di rojnameyên Tirkiyê de her dem nûçeyên wilo dihatine belavkirinê, wekî giva "di navçeyê de komeke keçên terorîst" xebatê li dijî dîwanê dikin. Ji bo dê û bavên kurd bidne bêrûmetkirinê, rojnemevanên Tirk bextê xwe dişewûtandin, di nava gotar û bangên xwe de dinivîsin, giva keçên Kurd bêrûmet in, şev û rojan li çiya û baniyan tevî pêşmergeyên xort digerin, di şikeftan, gelî-gebozan de xew dikin...

Lê gelo rastî wilo bû? Bêrîvana kezî, ku bext-mirazê xwe di nava azabûna milletê xwe de didîtin, bi şehîdbûna xwe ve dane îzbatkirinê. Û rojnemevanên bê şeref û namûs jî rojeke Adara sala 1989 an de di wê yekê de hatine bawerkirinê. Ew roj roja şehîdbûna Bêrîvanê bû...

Di gundekî Cizîra Botanê de, mala welatparêzekî de wê civîn derbas dikir, xwebata pêkanî dida tomerîkirinê, planên paşwextiyê dida rastkirinê, lê bi xwe jî nizanîbû, wekî dijmin ser hisa-hisa ketiye û gund kiriye nava hesarê. Bêrîvan û hevalên wê pê dihesin. Ew hevalas lez ji wê malê derdixe, lê bi xwe jî pêra nagihîne derkeve, ku xwe li cihekî veşêre. Dimîne, wek dibêjin, berê xwe bide dijmin û bi mêrkîmî bike şer. Cendirme dixwazin wê sax bigrin. Bêrîvan heta gulleya dawî li ber xwe dide, nahêle tu eskerek bikeve malê, lo... çend askeran jî dikuje. Gulleya dawî ev ji bo xwe dihêle: "Ez pêwîste pê gulleya dijmin neyême kuştinê, gerekê saxe-sax nekevime destê gemaran..."

Bêrîvan haj fen û fêlên dijmin hebû. Ewê dizanîbû, wekî bi saxtî bikeve destê wana, ewê bi namûsa wê bilîzin, hezar û yek nenera bînine serî. Lê namûsa wê namûsa dayîk û xûşkan, namûsa bav û biran, namûsa Kurdistanê bû...

Dibêjin, wekî dijmin dîsa terka kirêtî û gemariya xwe nekir. Ewana cinazê Bêrîvanê dibin merkeza navçeyê û gazî du doxtiran dikin ku "şeedetiya bênamûsiya keça kurd bidin". Piştî lênehêrandinê, doxtor bextê xwe naşewûtînin, dertên û dibêjin: "Me sonda doxtoriyê xwariye, em şeedetiya qelp nikarin bidin..." Bineliyên qeza Botanê radibine ser piyan û dewa meytê şehîda xwe dikin. Dîwan mecbûr dibe meyt bide, ji ber ku ditirse wekî dibe serhildana gel çêbe. Dema binaxkirina Bêrîvanê, bi sed hezaran Kurd dicivin û demonstrasyonên mezin çêdikin.

Bi gotina hevalên Bêrîvanê, îro mezelê şehîda Kurdistanê li Cizîra Botan e. Ew bûye zîyaret. Xort û keçên bermiraz berî dewatê têne ser mezelê wê, sond dixun. Yên çek desta, ku hildikişine çiyan, dîsa tênê ser mezelê wê. Hetanî mirovên tawî-bawî, yên bê ewlad-tewlad jî têne ser mezelê wê...

Mêrxasiya Bêrîvanê paşwextiyê de jî bo gelekan bû nimûne. Xwendekara zanîngeha Diyarbekrê ya doxtoriyê Zekiye Alkanê par Adarê, dema cejna Newrozê ber çavê xelkê agir berî xwe da û şewûtî wek nîşana şikayetkirinê li dijî rêjîma Tirkiyê. Qerehmaniya Bêrîvanê û Zekiye, bû destpêka serhildanên gelên nû li bajar û gundên Kurdistanê. Van her du keçen Kurd mesela mêraniya Leyla Qasim wekildandin. Îro bi sedan keçen Kurd li ser axa kal û bavan mesela Bêrîvanê û Zekiya ALKANÊ diwekilînin...

13 Adar 1991

Hejmareke taybetî ya nuh ji Kovara "Doza Karker"

Roja 2'ê Tîrmehê Kovara "**Doza Karker**" hejmareke taybetî li ser xwebirçîhiştina 14'ê Tîrmehê 1982'an, ku bi biryara kongreya PKK ya çaremîn, bûye "**Roja Rûmeta Netewî**", weşand.

Kovar, bi dorfirehî li ser berxwedan û lehengiya **Hayrî DURMUŞ, Kemal PÎR, Alî ÇIÇEK** û **Akif YILMAZ**, a 14'ê Tîrmehê, radiweste.

Di vê hejmara taybetî ya "**Doza Karker**" de, hinde bîranînên lehengên 14'ê Tîrmehê hatine weşandin.

Kovara "**Doza Karker**", kovara Yekîtiya Karkerên Welatparêzên Kurdistanê ye. Li Libya û bi zimanê Erebî û Kurdî derdikeve. Xebatkarên kovarê bang li hemû welatparêzan dikin, ku nivîsên bi zimanên Erebî û Kurdî bigihînin sernivîsariya kovarê.

Navnîşan:
DOZA KARKER
P.O.Box 751290
Libya–Tripoli

Rêkixstin mercê serkeftinê ye

Mehemet Çelkî

Di meha Tebaxa 1990 da werçerxan û gothorîneke nû kete nav refên gêjawên dî, yên Rojhilata Navîn. Ew jî bi egera girtina Kwêtê ji hêla hêzên dîktatorê Iraqê ve.

Bi vê girtina Kwêtê perde ji ser dêmê herimiyê vê rêjîmê rabû û kiryar û gunehên wê ewên li derheqê gelê Iraqê bi tevayî û gelê Kurd binexasimey kirin.

Ser ji nû ve dezgehên ragehandinê roportaj û gotar û vekolîn li ser vê rêjîma faşîst û ya xwe li ser textê fermanrewayê (hakimî) girtî bi topizî û bi kom kuştin û terorê belavkirin bi şeweyekê keşê çi car ne hizrkirî. Berî hingê di ker û lal bûn li dermafê kiryarên vê rêjîmê, yên hovan e li dijî gelê Kurd û qirkirinên bi kom her wekî li Helebçe û li devera Behdînan rûday. Di 1988'an de û ji bilî kavilkirin û wêrankirina bêhtir ji 5000 gundan û siyaseta wê ya negirîs û çepela (vegohazitin û Erebkirna Kurd û Başîkirina bi xurtî). Ev gunehên di dîroka mirovetiyê de kêm rûday, li pêşberî cîhanê dihate kirin. Û her ev dezgehên ragehandinê bûn, çav û guhên xwe girtibûn, û lewma lêva jêrî li lêva jorî nedida, û her wekî "ne ba hat bît, ne baran".

kur bibin. Heta nehêla birayên bakur harîkariya birayên xwe yên başûr biken û ew kesên destê harîkariyê jî dirêjkirî ji hêla Tirkan ve hate êşandin û sizadan.

Bi vî awayî gelê me li ser tuxîbî çaverêy mirinê ma.

Serhildan û raperîna cemawerê nerêkxistî û netevgerkirî li dijî desthelata çendîn verêlhay û kêtya nav pêlên zivrok a gêjawên xort, nabine egera hindê cemarwer bigehîte armancên ji bo raperî. Belku ziyaneke êkcar mezin û çaverê nekirî wê bête şûnê.

Ev e ne cara, êkê ye gelê me li Kurdistana başûr, rûbirû vê kêmasiyê bûye û li şûna mifay ji raperîn û berxwedanên xwe biket, tûşî ziyan û şikestinên giran û qirkirinên bi komî bûye.

Part û rêkxirawên lidûr (Berey Kurdistanî) xirbûn jî, çi car pûte ne daye hêza cemawerî û pêngavên tevgerkirin û rêkxistina cemawerî nehavêtine û her dem alîkariya derve bû xwe kiriye kar û merem. Li dûrî cemawerî rawestiyan û fermên (ewamirên) xwe raberî gelî kirine. Ev e jî na bîte, eger bû rêkxistinê û kêsana tevaya gelî bû qada xebat û şoreşê.

Di wî demî de li tevaya bajarên Kurdistana başûr serhildanên gelêrî rûdan û girsên gel dest bi ser hemû dam û dezgehên dewletê girtin û reşek û xulamokên rêjîmê ketin ber lêhimişta kîna pîroz a gelî û tev bajarên Kurdistanê ketin bin kontrola cemawerên serhilday de.

Vê carê jî kon, konên zilmê ne... Wêne: Berxwedan

Bi hêceta kêşa Kwêtê, hêzên Amerîka û hevkarên wê xişyane Daravê Erebî (xelîcê Erebî) jî bû derêxistina hêzên Seddamî ji Kwêtê bişer. Ketin û pert û perwazebûna reşekên Seddamî û hevkorên wî, yên pê dixwarîn dişerî de, bi ser şorî û bi kepî nizmî qebûlkirina hemî mercên Amerîka û hevalbendên wê havêtine ber.

Bi hilweşan û daketina hêza Seddamê faşîst di şerê deravî de û bê serûberbûn û gêjawa ketî nav rêzên Parta Baas, mewda xweşkir bû serhildanên gelêrî li dijî desthelata vê rêjîmê rabûn û serî hildan.

Berhemê vê serhildanê, ew cih û deverên me yên rêjîmê xirab û kavil kirîn, ketine ber şêlka hovaneya rêjîma faşîst û ter û hişk bi nevere sotin. Çewan bi demekê kin û kêm bajar û gundên didotin rizgarbûne! Her wesa zû jî, ji destdan û gelê me careke din kete ber kîna faşîstên Bexda û bû qurbanê kêmasî û xeletiyên part û rêkxirawên Kurd bi ser kêşya vê raperînê rabibûn. Xelk tev ji bajar û gundan bi şeweyekê trajîdî reviyan û rûbirû mirinê bûn. Ji hêlekê ve reşekên Seddamê destbixûn û bi gemar û ji hêla din birsî û serma û sul û baran û befra kejê Kurdistanê û li ser tixûbê Tirkiyê jî rastî zilm û zora cendirme û polîsên Tirkan bûn. Rêk û kolan li ber gelê me girtin û nehêlan derbasî Kurdistana ba-

Lê heyf û mixabin vê serhildanê çi rêkxistin û xwe amadekirin bû ne hatibû nexşandin û pîlankirin. Ne ji hêla cemawerê serhilday û ne ji hêla binav "Berey Kurdistanî" ve, kanê piştî dest bi ser bajarada girtinê wê çi biken? Û ew arîş û giriftarên rû biden wê çewa bêne çarekirin û papora cemawerê serhildayî bigehîte kinarê, Êmnahyê û sûd û mifê bête wergirtin.

Tiştekê xuyayê û çendin cara aşkera bûye, hêzên ji cemawerî cuda û dûr ji axa welat nikarin serkêşî û rêberiya cemawerê li hundir biken û pêda wîstî û demê rêda diburt li layê wan ve bête şîrovekirin û care rêkên durust bûbidanin. Doza gelê me ya rewa ji doza gelekî bindest û perçekirî û bê behir ji mafê hejiyê xwe, êxiste di qalibê mafê mirovî û penahindî.

Evan rûdana li Kurdistana başûr dubare girîngî û rêkxistin û tevgerkirina gelî, îna ziman û îspatkirina, ku rekxistin merca serkevtinê ye, ji bo gehiştina, armancên gelê me yên rewa û doza wî ya hejî di serxwebûn û azadbûnê de.

29.05.1991

Enîşka Rêzimanî

S. Biçûk

Xeleka -IV-

Berdewama xeleka derbasbûyî

Zêdera nependî (nediyar):

Di zêdera pendî (diyar) de me digot: **Gul a sor,** ji ber ku me gulek e bi tenê berçav dikir û me nasdikir kîjan gul e, lê dema em dibêjn: Gulek sor, dîsa em li ser gulekê diaxifin, lê hema nayê naskirin kîjan gul e.

Ev bêjeya ku bi dawiya navan ve tê girêdan, **zêdera nependî** jêre tê gotin. Zêdera nepnedî bi anîna: **Ek, Eke, Ekê, Ekî, Ne, Na, In,** di dawiya navan de tê bikaranîn û rêzanên sazkirina nav jî bi vî rengî ne:

1 -Dema nav pîşkarekî bi pîşkber be û nêzra be:
- Di buhêrkê de **"ekî"** distîne:

Nimûne:

Xort**ekî** gul çinî
Mar**ekî** şêrîn anî
Azad**ekî** serî hilda
- Di nuhokê de **"ek"** distîne:

Nimûne:

Xort**ek** tifingê hildigre.
Şoreşger**ek** dijmin ditirsîne.
Gay**ek** kayê dixwe.

2- Dema nav pîşkarekî bi pişkber be û mêza be:
- Di buhêrkê de **"ekê"** distîne:

Nimûne:

Keç**ekê** mar kuşt.
Bizin**ekê** şîr rijand.
Mal**ekê** xwarin da şoreşgeran.
- Di nuhokê de **"ek"** distîne:

Nimûne:

Keç**ek** nên dixwe.
Gul**ek** avê vedixwe.
Şêrîn**ek** teşiyê dirêse.

3- Eger pîşk berê durust be:
- Di buhêrkê de **"ek"** distîne:

Nimûne:

Hogir sîxur**ek** kuşt.
Perwîn şev**ek** xwar.
Zêrê nan**ek** pijand.
- Di nuhokê de navê nêr **"ekî"** û navê mê **"ekê"** distîne:

Nimûne:

Nêr:
Seroko bajarekî derbas dike.
Ez nan**ekî** dixum.
Mê:
Soro dar**ekê** dibirre.
Mêrîvan serîhildan**ekê** diafirîne.

4- Eger nav pîşkberê ne durust be:
- Navê mêza **"ekê"** distîne:

Nimûne:

Azad ji keç**ekê** dipirse.
Şivan li bizin**ekê** xist.
- Navê nêrza **"ekî"** distîne:

Soroyê me ji xort**ekî** ditirse.
Berên qoçê xwe li kur**ekî** xist.

5- Eger nav pişkarê bê pîşkber be, her demê **"ek"** distîne.

Nimûne:

Xort**ek** çû.
Keç**ek** hat.
Xort**ek** direve.
Gul**ek** dibişkive.

Kom (Pirjimar)

Di komê de nav: **Ne, Na, In,** distîne. Ev jî li gor van rêzanên jêr tê bikaranîn û saz dibe:

1- Eger nav pîşkarekî bi pîşkber be:
- Di nuhokê de **"ne"** distîne:

Nimûne:

Xort**ne** sêv dixwarin.
Keç**ne** pembû diçinîn.
- Di buhêrkê de **"na"** distîne:

Nimûne:

Law**na** dar birrîn.
Keç**na** kizwan çinin.

2- Eger nav pîşkarê bê pîşkber be, di her çaxan de **"in"** distîne:

Nimûne:

Xortin hatin, yan jî: **Xortine** hatin.

3- Eger nav pîşkberê durus be:
- Di buhêrkê de **"in"** distîne:

Nimûne:

Salo dar**in** birrîn.
Memo gur**in** kuştin
(darne, gurne jî rast in)
- Di nuhokê de **"na"** distîne:

Nimûne:

Osman leşker**na** dikuje.

4- Eger nav pîşkberê ne durus be, her demê **"na"** distîne:

Nimûne:

Memo ji kur**na** pirsî.

Di xeleka bê de Tibab "Kom û Tek"

FERHENGOK

Berwar: Dîrok, Mêjû, Erdê rast, Tarîx.
Belavkirin: Weşandin.
Behrem: Nîşaneke giranbuha.
Bendîgeh: Zindan, Girtîgeh, Bendexane.
Bervedêr: Dadparêz, Dadvan, Avokat.
Behzad: Giranbuha, Binirx, Nirxdar.
Berma: Şûnma, Kelepor, Mîras, Mîrat.
Bendav: Avçik, Sedd, Berbest, Binavan.
Berjandin: Pijandin, Biraştin.
Berqîn: Brûsk, Çirisandin.
Berr: Cîrax, Merşik, Palas, Kevir.
Berhem: Nîtac.
Beşdar: Kesê ku li tiştekî temaşe dike, Hevpar, Ortax.
Berkar: Pîşkber, Têrker (di rêzimanê Kurdî de).
Belengaz: Perîşan, Bêmal, Gede.
Biryar: Qerar.
Bingeh: Bintar, Esas, Binyad, Binçîne.
Bizmit: Disiplîn, Indîbat.
Bişkeftin: Bişkivîn, Vebûn, Vebûna gulan.
Bizav: Tevger, Xebat, Hereket.
Bizandin: Tirsandin, Teror, Îrhab.
Bijîşkgeh: Cihê doktoran.
Bispor: Xizmetkar, Xulam, Berdestî.
Binekofk: Navend.
Bineta: Dawî, Dabirîn, Bestîn.
Birînpêç: Şaşê ku birînê pê dipêçin.

Bavîtiya Celladan

Zülfikar Tak

Agirê ku li Botanê pêketibû meşiya Kerkûkê. Gulîlkên buharê hemû bi hev re vebûn. Nîvê şevê rojek biriqî û di nava rojê de Kawayê Hemdemî derket. Di riya xelasiyê, riya Kurdan de.

Roja bi şewq carke din tarî bû.

Gulîlk çilmisîn, daran pel weşandin.

Dayîkan bi destê zarok û zêçên xwe girtin ber bi çiyan ve reviyan.

Erd giriya, ezman lerizî, kevir heliyan, av şewûtî...

Dayîkeke macir:

Kurê min, hewqas ku ez giriyam hêsrên çavên min zuwa bûn. Êdî taqeta min nema ku ez birevim.

Êdî çiya me qebûl nakin... êdî zureta min işk bû, nikanim zaroyan bidim welêt. Heyfa min bi kurê min ê şehîd nayê. Neyar e, bê minet e, wê kurê min bikuje, bira bikuje. Lê belê ewqas xwîn, ewqas cefa, ewqas şehîd... hemû bi pariyek nan firotin. Van serokên me pêşî bê fam, her tişt betalhewa kirin. Heyfa min bi wî tê.

Xwîna me şehîdên me, cefa me û jana kezeba me... birin û firotin; me deng nekir, me fam nekir. Em bawer bûn. Me got em ê careke din rabin serxwe, em ê hin bi hin bi dil û can bixebitin û doza xwe bi serxînin. Me mal û milkê xwe, zaro û zêçên xwe, keda eniya xwe kom kir, me hêzeke mezin anî holê. Me bi destê hev girt. Me şer ê nav xwe birva kir, di ser xwîna kuştiyên xwe re gav kir. Me got hemû tişt ji bo xelasiya welêt.

Li başûr Kurd careke din hatin xapandin...

Hemû tiştê me amade bûn ji bo şerê xelasiyê, lê belê serokê me dipan. Di sala 88'an de, piştî şerê Iran û Iraqê bi pirsa wan me serî rakir. Gotin temame, me bawer kir. Gotin Ecem yarê me ne, pişta xwe dane wana. Dawiyê hûn zanin çi bû... Li Helepçeyê agir li me barandin.

Zaro û zêç, kal û pir, xort û keç, bûk û zava bi agirê kîmyayê qewirandin.

Bi hezaran mirovên me hatin kuştin. Girîng bû ku em li ser miriyên xwe bimana, me kuştiyên xwe binerd bikirana, me şûna kuştiyên xwe bigirtana. Vane ne miraz in kurê min, lê belê, em bi hev re hebûn. Ewana perçeyekî jiyana me bûn. Ku mirov nikaribe li miriyên xwe xwedî derkeve, li erdê xwe, li welatê xwe tew nikare xwedî derkeve.

Me bi kuştiyên xwe re, bi şehîdên xwe re ne tenê welat, me jiyana xwe, me keda eniya xwe, me kezeba xwe di bin potînê Seddam de hîştin û em reviyan.

Bawer bike kurê min, em bi serokê xwe bawer bûn, lê belê ew bêfamana bi me ne bawer bûn, bi Emerîka û bi dewleta Tirk bawer bûn. Me va rastiya li vir dît. Hişê me dereng hatin serê me. Dema em tev zaro û zêçên xwe, kal û pirên xwe tî, birçî, tazî û pêxwas li çiyayê berfîn qelibîn şunda heşên me hatine serê me. Lê belê dem dereng e. Êdî îro, ji vê rezîletiyê şunda em nikarin tiştekî bikin. Çavê me derng vebûn. Hiş dereng hate serê me.

Li lingê min ê birîn menêre, ev çiya kurê min!

Xweziya min bi dilê te tê ku tu kanî bigrî, hêsran bibarînî

Tu were li kezeba min binêre. Kezeba min. Birîna tev mezin, birîna xedar û ya bê derman di kezeba min de ye. Lingê min ê birîndar ne tişteke kurê min. Pariyek nan, du heb derman û pîskekê rawestim ê baş be. A ku min bikuje birîna kezeba min e, birîna bê derman.

Tu nizanî ku min çend kur, çend xort û çend mirovên xwe di vê riyê de fêdakirin. Min fêda kirin ku di welatekî serbixwe de tevî gelê xwe, tevî dost û cîranên xwe, tevî zaro û zêçên xwe û tevî mal û malbata xwe azad, wek mirovan bijîm. Lê belê hal û hewalê me yê îro, rezîletiya ku hatî serê me hemû cîhanê dît. Qesab û celladên gelê me îro bûne parêzvanên mafê me. Yê ku bi gelê me gû dan xwarin, li gund û bajaran ajotin, ê ku namûsa me pergal kirin... vê gavê li me doza bavîtiyê dikin. Ê ku kezeba min tîne xwar vaye kurê min.

Bi vî lingê xwe yê birîn, ez du hezar metro meşiyam, hewqasî din jî dikarim bimeşim. Lê belê bi vê kezeba xwe ya birîn, bi vê birîna ku di kezeba min de vekirin êdî nikarim bijîm... van tovên bênamûsiyê ji îro pê ve mikarim di kezeba xwe de bihewînim.

* * *

LI SER XETÊ

Çiyayê berfîn qeherîn
Dayîk reviyan, zarok qêriyan
Hinek pêşmergeyan xwe ji
kendalan wer kirin
Gur zûriyan, kûçik ewtiyan,
bilbil sekinîn, kundan xwendin,
û tarî bariya
Evîndar veqetiyan
Bû cejna çeqel, rovî,
wawî û eftaran...
Rê qelişîn, pîrd hilweşiyan,
çem sekinîn, derya miçiqîn,
kanî hişk bûn
Li Kurdistana Başûr Kurd
careke din xapiyan
Ewr guriyan...
Ji hêhna xwînê,
bêhna barût û dênamêtê poz
riziyan

7.4.1991

Serpêhatinek ji derdorên Ruhayê

"DE HERIN ŞÊRNO, EZ JÎ BI WE RE..."

23.06.1991 / Brahîm K.

Dema Partiya Karkerên Kurdistanê bingeha xwe li bakurê Kurdistanê danî û damezirandina xwe danezane kir, pir tişt hatin guhartin û serûbin bûn. Li ser damezirandinê gelek tişt hatin gotin. Kurd û Kurdistan ketin nava domaneke nuh. Dîroka gelê Kurdistanê êdî ji nuh ve dihat nivîsîn. Rewşa jiyana gel, di demeke kurt de xemla xwe guhart. Weke ku di şeva tarî de heyv li çardehê hilê û tariyê hunda bikê, weke ku tava havînê li berfê bidê û berfê bihelînê, weke ku ava ji bandevên çiyayên bilind were xwarê û gemara hezaran salan ji rûyên zinaran paqij bikê, PKK jî welê bingeha xwe avêt kûriyên xaka niştiman. Li hemberê nezanînê zanabûn, li hemberê tirsê dilêrî, li hemberê perçebûnê yekbûn, li hemberê nemafiyê mafdarî, bûn navên PKK. Ji ber ku PKK, ji roja damezirandina xwe û heya niha, bi buhayê xwîna leheng û keleşan xwedî li mafên gelê xwe derdikeve û di vê riyê de bi hezaran têkoşerên xwe kiriye cangorî û rewanpakên niştiman. Lewma jî PKK, di demeke pirr kurt de bû taca zêrîn di dilê gelê Kurd de, bû malê dîroka Kurdistanê. Em tev dizanin, hîna ji sala 1978'an ve, di navbera salên 1978'an û 1980'î de, bi mizgîniya hatina PKK re, gelê Kurd jî heftsalî heya heftêsalî, jin-mêr û zaro rabûn dîlan û govenda serxwebûnê. PKK, di destê gelê me yê bindest de bû çeka hêviyan û tolehildanê.

Naveroka bûyera ku ez ê li jêrê binivisînim, bi tevayî rast e. Bûyer di navbera salên 1980'î û 1986'an de li êrdima Ruhayê qewimiye.

Navçeyeka Ruhayê ya bi navê Bêrecûkê heye. Kesên Kurdistanê hindekî dinasin, dema navê Bêrecûkê dihê ser ziman, hema bi lez darên fistekan dihênin bîra xwe; ew darên fistekan ku di bin giraniya fistekan de gulî xwar bûne, dihên ber çavan. Xemla Bêrecûkê û gundên li derdorên wê hema tenê darên fistekan e. Debara gelê me yê li navçeyê, bi giranî li ser fistekan e. Sala ku fistek baş bin, gundî jî dilxweş û dilşah in. Di saļên welê de gundî, kinc û kolên xwe nuh dikin û salê bi xweşî dibuhurînin. Di ber de jî dibêjin:

"Sala vê salê bi xêr û ber bû, gelo sala were wê çawa be?"

Lê belê sala ku fistek ne baş bin, gundî jî ne dilxweş in; dîlan û seyran jî kêm dibin. Gundî, bi zikekî têr û heftê birçî salên welê dibuhurînin.

Girêdayê Bêrecûkê gundekî bi navê Ç. heye. Weke ji hemû gund û bajarên Kurdistanê, ji vî gundî jî gelek heval di nava rêzên partiyê de cihê xwe girtine. Di salên heya 1980'î de, gundiyên Ç. jî, baş rabûn dîlana serxwebûnê. Hîna di wan salan de gundiyan di nava xwe de "Komên Gelî" ava kiribûn. Gundiyên Ç. her salê di nava xwe de bêş didan hevûdu û alîkariya partiyê dikirin. Bêşa wan jî tenê fistek bûn. Azayekî gund ê bi navê Hemo hebû. Temenê wî li dora çil salan bû. Gundiyan ji wî re "Hem" digotin. Bi Tirkî jî navê wî "Hamît" bû. Hemo, mirovekî welatparêz û dilpak dihat nasîn. Baweriya hevalan û gundiyan jî bi wî hebû. Ji ber vê yekê fistekên para partiyê, li mala Hem kom dibûn. Her çendî Hem gelekî alîkariya partiyê dikir jî, lê raman û bîrdoza partiyê rast û baş nedizanî. Ew, tenê li gora gotineke bavpîran baweriya xwe bi partiyê dihanî û digot:

"Tevdana talanê dawet e."

Di dilê xwe de tim weha bi waswas difikirî:

"Hema weha jî derbas bibe baş e. Ka em binêrin, ma wê ji dawiya vî tiştî çi derkeve?"

Carnan jî di dilê xwe de van gotinan rêz dikir:

"Welleh ez bawer nakim, ku ev tişt here serî... lê hema bila hebe, belkî deryayek li me vebe."

Heval her rojekê dihatin gund. Dema Hem ew didîtin, xortaniya wî dihat bîra wî û baweriya wî jî, bi hevalan hindekî din xurt dibû. Lê belê ji nava hevalan, kêfa wî pirr ji hevalê Bekiro re dihat. Ji ber ku Bekiro gundiyê wî bû û ji peyvdana wî baş têdigihîşt. Navbera herduwan gelekî xweş bû.

Sala 1980'î ji gundiyên Ç. re, gelekî bi xêr û ber bû. Her darekî, bi çiwalan fistek girtibû. Gundiyan di wext de daran dawerşandin, bênderên fistekên xwe danîn, fistekên xwe raxistin û zûwa kirin û paşê ji kişandin malan. Dilê Hemo jî xweş bûbû, bi kêf û şahî di nava gundiyan de digeriya. Dema bi rê ve diçû, ji xwe re stranan distêra. Di serê her straneke xwe de, her van gotinan dikir:

"Apociyên me
her rojê lêdixin
Serê dijminan jê dikin
Şerê me mezin dibe
Barê me giran dibe...

Vê salê fistek jî pirr in
Bêşa her kesekî du ser e
Bila her kesek
du çiwalan tijî bike
Û zû were para xwe bîne..."

Gundiyan wê salê bêşa xwe, bi dilê Hem dan. Embara Hem, bi fistekên para partiyê tijî bûbû. Ji ber ku di dawiya salê de fistek li hemû deran kêm dibûn, buhayê wan jî girantir dibû. Hem jî, fistekên para partiyê heya dawiya salê nedifirot. Wê salê jî welê kir.

Hîna nebûbû zivistan, di roja 12'ê Îlonê sala 1980'î de, cunta leşkerî hate ser kar û destelatî ber xwe ve anî. Partiyê jî taktîka xwe guhart. Pirraniya hevalan derketin derveyî welat. Gelek heval jî hatibûn girtin. Ji gundê Ç. tenê Bekiro mabû, ku derneketî derveyî welat û nehatî girtin. Têkiliyên wî yên bi hevalan re hatibûn birrîn. Cunta Tirkan a leşkerî û faşîst, bi terorê hikmê xwe li Kurdistanê digerand. Leşker dihavêtin ser gundan, mirovan dikuştin, digirtin û dibirin, weke ku agir ji devê serbazên "Romî" bibare. Gundiyên Hemo û Bekiro jî, weke pezê bê şivan mabûn.

Demeke dirêj derbas bû, lê Hemo û Bekiro hevalan nedidîtin. Carnan diçûn wan cihên ku berê heval dihatin wan cihan û ew li wir didîtin. Lê meyze dikirin, ku çi kesek nîn e. Çûyina wan bê feyde bû, çi hevalek nedidîtin. Çendî dem derbas dibû, hêvî û baweriya Hem û Bekiro jî, bi şoreşê û hevalan dişikest. Kotek û çewsandina leşkeran jî ranediwestî. Bi hezaran leşker bi ser gundan de digirtin. Di beyaniyan de gundiyan ji nava nivînan radikirin û li bênderên gundan ew kom dikirin. Hema dixwestin careke din, Kurdan ji ber şûrên xwe derbas bikin. Li pêşiya çavên jinan, mêrên wan dihingavtin, rûmeta wan erzan dikirin, dikirin ku tev bi şermî seriyên xwe biçemînin. Nûçeyên radyo û televizyonan jî, êvaran tev li ser dilxwazên APO bûn. Digotin:

"Me koka wan kola. Ji wan kes nema. Bêhna 'Mehmetçîkên qehreman' li ser pişta stuyê yên mane ye. Dewleta me xurt e. Kes nikare li ber artêşa me bisekine..."

Û gelek fort û zirtên din jî rêz dikirin.

Roj, meh û sal bi vê rewşê derbas dibûn. Deng ji hevalan nedihat. Hol û qad ji serbazên Tirkan re mabûn, her derek ji hevalan vala bûbû. Leşkerên dijmin hespên xwe di gundan de çargavî dibezandin. Ev rewşa nebaş, posîdeyên xwe li Hem û Bekiro jî kiribû. Bê hêvî mabûn û wan jî bawer dikir, ku rast e dawiya partiyê hatiye û heval hew vedigerin. Baweriya di dilê wan de roj bi roj bêhtir bar dikir û diçû. Tirs û bê bawerî koçkên xwe danîbûn dilên wan. Ewrên reş û tarî li ser serên Hem û Bekiro digeriyan. Tîrêjên tariyê bera xwe dabûn kûriyên dilên wan. Kurm ketibûn canên wan, roj bi roj bêhtir kurmî dibûn û şûşeya dilên wan ji aliyê kurman qul dibû.

Di wê hengamê de herduwan biryara xwe dan, ku fistekên partiyê bifiroşin, bi diravan ji xwe re kargeheke firîkêtan ava bikin û xwe dewlemend bikin. Hem û Bekiro, ev biryara xwe bi cih anîn. Kargeheke firîkêtan ava kirin. Roj bi roj diravên wan zêde dibûn. Ji kebaniyên xwe re zêr û tiştên buha dikirrîn. Delametên welatparêziyê jî, ji bîr kiribûn. Digotin:

"Dewleta Apociyan ji me re çêbû."

Haya wan ji bayê felekê jî nema bû. Her diçû pozbilindtir dibûn. Tenê difikirîn, ka wê çawa di rojê de çend firîkêtan zêdetir bifiroşin û berîkên xwe çêtir tijî bikin. Pênc sal bi vî awahî derbas bûn.

Rojekê, bi rewşeke westayî û jarketî, Hem vegeriya malê. Şîva ku kebaniya wî Edulê amade kiribû, xwar. Li ser cileke nexşîn xwe dirêj kir. Li televîzyona xwe temaşe dikir. Roja 28'ê Tabaxê 1986'an bû. Di derengê şevê de, dengek ji deriyê Hemo hat. Edulê, kebaniya malê, bi lez çû derî veke. Çawa ku derî vekir, qêrîn bi wê ket. ›Gelek tirsiyabû. Di tariyê de çavên wê li lulên çekan ketibûn û bizdiyabû. Hem jî rabû, bi lez çû ber derî. Gava çavên wî jî li lulên çekan ketin, tirs kete nava dilê wî jî. Digot belkî dîsa leşkerên Tirkan in, hatine. Lê gava bala xwe baş dayê, dît ku hevalbendê wî Bekiro û du pêşmerge ne.

Paşê hindekî ser xwe ve hat û got:

- Fermû werin hundir.

Mêhvan derbasî hundur bûn û li kêleka wî rûniştin.

Pêşmergeyek gotê:

- Em nikarin zêde rûnin, dema me tune ye, divê em herin. Em şervanên Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistanê ne. Di demekê de me tiştekî xwe li cem te hiştibû. Niha em hatine, tiştên xwe bibin.

Hem hindekî şaş bû. Pişta stuyê xwe xurand. Got:

- Emanetê çi, tu çi debêjî?

Pêşmerge lê vegerand:

- Berî niha bi şeş salan fistekên partiyê li cem te...

Hem, bi lez fêm kir:

- Ezê niha ji we re bûyerê bibêjim, ku min çawa şaşî kiriye...

Çîroka fistekan ji serî heya dawiyê got.

Pêşmerge lê zivirand:

- Baş e! Em çar rojan dem didine we, ku hûn diravên buhayên fistekan bînin.

Hem, biryarê pejirand. Çû, di nava du rojan de kargeha firîkêtan bi 75 milyon Lîrên Tirkî firot, tevlî Bekiro dirav anîn. Roja çaran heval hatin. Hem û Bekiro hemû dirav dan wan. Lê hevalan 25 milyon li wî vegerandin û xatira xwe ji wan xwestin.

Hem li pey pêşmergeyan weha digot:

- Hemo... ha ho! Xwedê tu kesî di deftera PKK a reş de "yazmîş" neke (nenivîse). Hema bi xwedê PKK wê Kurdistanê bistîne. Gidyano! Ev çawa tiştê berî şaş salan ji bîr nekirine. Ji niha û pê ve, canê min sed caran di oxira we de fîda be. De herin şêrno, ez jî bi we re...

Ev jiyan wê were guhartin... Wêne: Berxwedan

Govenda Çarê[1]

(Ji dîwana xwegorîkirin)

Beşîr Botanî

Li çiyayên Bota' rojhelat
Mizgîniya xêrê bo me hat
Bo rastkirina kar û xebat
Ya ku pê rizgar dibit welat
Heval[2] bibîn
Ev befr û xwîn

Ji bo azahiya jiyanê
Û serxwebûna Kurdistanê
Gabarê gotiye Sîpanê
Were em dê bikin dîlanê
Heval bibîn
Ev befr û xwîn

Kevok[3] dinalê li ser darê
Soj[4] bit ji bo te difîn yarê[5]
Tu nexweş î rebenê, jarê
Dermanê te govenda çarê
Heval bibîn
Ev befr û xwîn

1- Govenda Çarê: Kongreya Çarê ya PKK
2- Heval: Ew kesê ku rastiyê bi çavên xwe na bînit, ew kesê ku xwîna şêhîdan ji bîr dikit.
3- Kevok: Dengbêjeka rêzdar
4- Soj: Soz
5- Yarê: Kurdistanê

Kurdên Tiblîsê û Koma "Tiyatroya Gelî ya Kurdî"

Berpirsiyarê Komê Mirazê Ozo: *"...Hunera tiyatro tenê di Kurdistaneke serbixwe de dikare bigihê wateya xwe ya rast"*

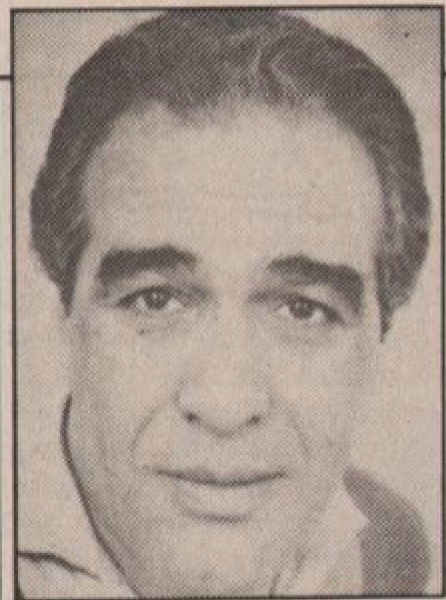
R. Cizîrî

Bajarê Tiblîsê di dîrokê de, ne tenê paytexta welatê Gurcistanê hatiye pejirandin, belê weha jî bûye paytexta kulturî, çandî û polîtîkî ya tevayî welatên Qafqasê. Mirov bixwaze nexwaze, dibe evîndarê xweşiya çiya, çem, av û kaniyên vî bajarî. Li ser her du keviyên çemê Kurê tenê bi çil kîlometran ev bajar direj dibe. Bawer dikim her mirovek li vira dikare bibe helbestevanekî xweşnas. Xameya her mirovekî dikare hema bi lez pelan reş bike, efsane, destan û serpêhatiyan binivîse. Çiyayên bilind ku, dora bajêr mîna surhekê pêçane pêwanî û parastinê nîşan didin û vê brûsknameyê dighînin mirov; hêdî-hêdî pêl axê bike, gelekî bi baldarî bimeşe, qederê vê axê zanibe, ev der kaniyeka kulturê ye, gelek mêrxasan li ber deriyên vî geliyê kûr xwîna xwe, li hemberê diz, talanker û êrîşbazên Şahînşahan û zarên Osman efendî di şerê girêdana mirovatiyê û jiyana azad de bi qehremanî seriyên xwe danîne.

Bi rastî li vira bêhn û hilma welat gelekî li min dixist. Car caran min digot belkî ez li kela Mêrdînê dinêrim. Li pêşiya min Birca Belek û Pira Cizîrê xuya dibûn. Heykelê dayîka Gurcistanê ji bilindahiya xwe li tevayî Gurcistanê dinêrî, di destekî de şûr heye û di destê din de zerika sîr heye. Wate jî ev e. Eger mirovên çavsor werin em ê mîna her carê bi şûrê berxwedanê bersiva wan bidin û eger mêvanên me yên delal jî bên em ê bi dil û can bêjin fermo mêvanê delal, keremke sibê zû şîrê mihan vexwe, bila gewriya te nehêşe. Her carê çavên min bi heykelê Dayîka Gurcistanê diket hema hevalên bi min re digotin: "Ha... çibû, dixwazî şîr vexwî". Ez gelek li wira mam, min nikarî rojên xwe bejmêrim. Çiqas bi şahî ez gihiştibûm wir, dehcaran bêhtir ez bi şahî vegerîm.

Li Tiblîsê nêzîka 40 hezar Kurd dimînin. Her çendî hinek gotinên Rosî û Gurcî tevlî zimanên wan bibin jî, belê bi şêweya xwe tu dibê belkî hîna duh ji deşta Bişêriyê û derorên Wanê hatine vir. Bi rewanekî bilind bi kurdîtiya xwe ve girêdayî mane. Mêvanperwerî, hezkirin û bedewatiya xwe mîna koçerên zozanan parastine û diparêzin jî.

Heta niha gelek mirovên hêja helbestevan, nivîskar wênekêş û hozan li wira peyd bûne. Xebatên parastina kulturê gelek in. Belê, bi rastî serfiraziyeke herî mezin di vî bajarî de, hebûna "Tiyatroya Kurdan a Gelî ye". Ev tiyatro; ji hêla serkariya Gurcistanê ve hatiye naskirin û hilgirtina navê gel di wê pirsê de xwediyê nirx û mercên giranbuhaye.

Mirazê Ozo

Dema em li wir bûn bona me koma tiyatroya Kurdî du lîstikên xwe şanî kirin, yek lîstika Cangîr Axa bû û ya din jî Xasî (Xesû) bû. Tevlî hemû kêmaniyên wan jî, mirov neçare wê komek profesyonel qebûl bike.

- "Tiyaroya Gelî a Kurdan" ku niha di bin serokatiya Mirazê Ozo de xebatên xwe didomîne, ji sala 1979' an ve dest bi kar û barên xwe kiriye. Heta niha 15 leyîstikên cure-cure amde kirine, 13 ji wan bi rêzê ev in:
- "Sonco qîza xwe dide mêr", Nivîsandin: Georg Xugayef/sala 1980.
- "Cînar", Nivîsan: Georg Xugayef/sala 1980.
- "Siyamend û Xecê", ji nava çanda Kurdî hatiye girtin/ sala 1980.
- "Xasî", Nivîsevan: Michael Şaimxaluf/ sala 1981.
- "Zavê ji welatê Der" Nivîsevan: Aşût Papayan/ sala 1982.
- "Hela hîn erebe wernegeriyaye" Utiya Ioselyani/sala 1982.
- "Çiqlê sipîndarê", Nivîsevan: Yurî Vispar/ sala 1985.
- "Ji saat 3'an heta 6'an" Nivîsevan: Elaxender Çixaêdzê/ sala 1986.
- "Mala min ne mala teye" Nivîsevan: Jirayir Anananiyan/ sala 1987.
- "Bîst deqe tev Horî (perî)" Nivîsevan: Alexender Pampîlov /Sala 1988.
- "Hezar guneh", komeke skêtşane, Nivîsevan: Şaliko yê Miraz /sala 1989.
- "Zarîna çiyan", Nivîskar: Ezizê Gerdenzêrîn/ sala 1990.
- "Sinco qîza xwe dide mêr", Nivîsevan: Eskerê Bûyûk.
- "Fincana ferforî", Nivîsevan: Ezîzê Gerdenzêrîn.
- "Xwedê jê standî", Nivîsevan: Şalîko yê Miraz/ sala 1990.

Dema em rastê Mirazê Ozo hatin, bi rastî hêviyên Miraz ên mezin hebûn, belê derfetên wan ji gelek aliyan ve kêm in. Kesekî heta niha destê alîkariyê dirêjî wan nekiriye. Di xelekeke gelekî teng de digerin. Ji ber ku dûrî welatê xwe kurdistanê encamên xwe pêşkêş dikin. Taybetiya lîstikên wan jî heta niha giraniya xwe berdane ser encamên nivîsevanên cihanê yên gelên din.

Hemû xebatkarên tiyatroyê ev rastî dihanîn ziman: Girîng e dema pêşiya me de em bi lîstikên xwe, li ser rewşa îroyîn di Kurdistanê de bighînin gelê xwe yê li vir. Her çiqasî di dema lîstinê de me gelek hewl dida xwe ku, bi dengkirin û forma xwe hebûna Kurdan bînin ziman. Belê di vê barê de gelek kêmanî hîna xwe berdewam dikin.

Tevlî hemû zoriyên maddî, bi rastî mirov dikare bêje ev tiyatroya yekemîn ku, li gora pêvanên tiyatro yên kilasîkî dihê pêşkêş kirin. Tenê li ser bingeha fedekariya her bîst mirovên têde dixebin dimîne ser lingan û bi keftûleft û çûn û hatina Miraz jiyana xwe dewam dike.

Berî Mirazê Ozo dest bi dengkirina xwe bike, hilmeke direj kişand û kin were gotin weha got: *"hefte sê rojan em kom dibin. Heta niha tenê em çûne Ermenistan, Kazaxistan û Moskoyê. Zoriyên me pir in. hemû endamên tiyartoyê di nava karên şexsî de dixebitin. Tenê sê mirov alîkariyê ji dîwanê (dewletê) digrin. Niha em xebateke nuh amade dikin. li ser berxwedana destana Kela Dimdimê... Dema berê, her çendekê me tiştekî nuh diyarî girsên gel dikir, lewma di derî û pencerean re gel êrîşê salonê dikin. Belê niha jimara mirovên hazir dibin gelek kêm e. Em paşde neketine lê gelê me weke hemû gelên Sovyetê niha pirsa wî ya yekemîn peyda kirina xwarin û vexwarinêye. Heta van problemên xwe jî her rojê heldike. Êdî dem namîne ne were tiyatroyê û ne jî tiyarto jêre lazim e. Bawer bike jina min duh çûye hêkan bikre şeş sêtan maye û dûre jî bê hêk vegera malê.*

Di van 10 salan de, me gelê xwe hînê tiyatro kir. kengê destê xwe li hev dixe? Çawa perde tê girtin. Îro jî bi alîkariya komeke mirovan a hindik em vê tiyatroyê didomînin. Ez nabêjim ne tiştekî gelek baş çêkiriye, belê ku me evqas sale kariye vê komê xwedî bikin ev tiştekî mezin e. Dema me dest bi xebatê kir qet keleporek li ba me tunebû. Bê hebûn û tradisiyon me ev serpêhatî komê ser hev kirye. Niha li ba me bingehên pêşketinên mezin hatine danîn.

Berê 20 salan, li vira kesekî bi Kurdî xeber nedida, bi taybetî xort û zarokên me. Belê her heftê çend saetan li ser me bi Kurdî xeber dida û bi wê yekê me gelê xwe hînî zimanê dê jî kir. Gelek problemên civakî û pirsên rojê (aktual) jî me hel dikirin. Pîvanê me jî ew e ku, em bi rewanê gel hereket bikin. Pêşî me tiyatro bona xweşiya mirovan û derbasîkirina demê valê fam dikir, belê niha em tiyatro dibînin helkirina pirsên gel û peydakirina mekanizmên pêşketinê.

Proplêmên me yên tiyatroyê gelek in, di serî de pirsa dîkorê cihê xwe digre. Kinc û cilên jin û mêrên Kurdan ên original çawa ne em nizanin. Em gelek dipirsin gelo cilên axayên Kurdan çawan in?. Di Kurdistanê de şêx çawa li xwe dikin? Cilên jinan cawan in? Bi vê pirsê ve jî pirsa maddî (finanzê) pêşiya me digire. Me hîna nekariye derkevin weltên derve û karûbarên xwe şanî gelê xwe li Europa jî bikin. Ji xwe pirsa çûyîna Kurdistanê li ber doliwgeriya dagîrkeran hîn ne ketiye navê planên me de. Em gelek dixwazin komên we û hozanên we werin vir, bona gelên dora me zanibin pişta me heye, xurt e û em ne milletekî biçûk in. Li vira gunehên wan bi me tê, lê mixabin em 30 mîlyon hîna nebûne xwediyê dewleta xwe ya netewî.

Niha halê gelê Kurd di Sovyetê de, hîn ber bi aliyê xirab ve diçe. Gelê me belav dibe, ji cihê xwe tê derxistin. Mixabin ku heta niha me şerkarî û mêraniya Partiya Karkerên Kurdistanê evqas nedizanî. Niha dilê me bi wê gerim dibe, em dizanin ku rojekê em ê van lîstikên xwe li ser axa welatê xwe Kurdistana şêrîn bileyîzin û bona ew roj nêzîk were, em ê jî li vir delametên xwe pêkbînin. Em soz didin ku tu caran em ê ji riya welatparêziyê dernekevin û bi hemû derfetên xwe têkilî nava xebata rizgariya netewa Kurdistanê bibin û ji bîr û baweriyên serxwebûn û azadiyê dernekevin.

Em dixwazin gelek tiştan çêbikin. Belê destê me naghêje wê yekê. Sala 1981'an li bajarê Tiblîsê rojên kulturê derbas kirin. Gelek baş pêk hatin. Cara yekemîn bû tiştekî weha li Sovyetê çêdibe, mixabin ji wê rojê ve û heta îro me nikariye gaveke din çebikin. Di meha Gulanê de em dixwazin deh saliya tiyatroya xwe derbas bikin. Heta niha me nikariyê pirsên wê yên teknîkî helbikin. Dibe em nikarin çêkin jî.

di piyaseya (Fincana ferforî) de, me xwest em pirsa herî aktual di nava Kurdên Sovyetê de helbikin. Hûn dibînin çawa ev pirseke weke jana zirav ketî hestiyê me, pirsa yekbûna milletê me ye. Niha bi navê dîn xêrnexwazên Kurdan wan perçe dikin. Lewma dema di tiyatroya "Fincana ferforî" de Cangîr Axa dibêje: Li hemberê Roma Reş gereke em hewara xwe bighînin Celaliyan. Ev wate jê tê famkirin ku milletê me li gora dînî (olî) tu cara nikare ji hev belav bibe. Em Kurd in, koka me Kurd e û em ê bimînin Kurd. Dîsa xuya dike ku çawa salên koçberkirinê û dûriya ji welat kiriye em ziman, folklor, urf, adet û zargotina xwe ji bîr bikin.

Meha Hezîrana 1990 li Mosko me sketçek bi navê "Lîder" pêşkêş kir. Di vir de careke din trajîdiya Kurdan anî ziman, çawa şerê me bi hev re û berberiya bona hev kiriye, em ji demê veqetin û li dawiya herkesê bimînin. Em jî li vira ketine destê mirovên weha de ku tenê bona xweşiya xwe ya şexsî diramin... dîsa jî hunera tiyatro tenê di Kurdistaneke serbixwe de dikare bigihê wateya xwe ya rast".

Rast e, serpêhatiya Kurdên Sovyetê di warê tiyatroyê de, xwe gihandine, bona Kurdan tevan serfiraziyeke mezin e û nîşan dide ku çendî gelê me ji axa bav û kalan dor ketibe, xurtiya zimanê me û dewlemendiya çand û hunera me, ew parastiye.

Îroj, ku dengê lingên gêrîllayên ARGK li dora Amedê bilind dibe, banî hemû Kurdên li dinyayê belav bûne dike bona di meydan û qadên Amedê de rastê hev bên, di hembeza gelê xwe de hunerê xwe pêşkêş bikin.

Heta em di Kurdistaneke azad, demokrat, serbixwe û yekbûyî de, rastê hev bên ji hemû xebatkarên tiyatroya gelî ya Kurdên Tiblîsê re hezar silavên xwe dişînim û bi taybetî bona serokê wê Mirazê Ozo. Di hemû karên wan de jî serkevtin û serfiraziyê dixwazim.

Temaşgehek ji tiyatroya "Siyamend û Xecê"

Bîlançoya livbaziyên ARGK di meha Tîrmeha 1991'ê de

HEDEFÊN ARGK NIHA BAJAR IN:

Di mehekê de êrîş çûn ser 18 bajaran

Xeta Kongreya PKK a Çaremîn rêç û zanîn e... Wêne: Berxwedan

1- Di roja 2'ê Tîrmehê de ARGK êrîşekê bir ser navçeya Milazgirê, ku girêdayê Mûşê ye. Di şerê derketî de 3 serbazên dijminî hatin kuştin, gelek jî birîndar bûn. Ji serbazên birîndar 2 serbaz birînên xedar girtine. Gêrîlla ji çend aliyan êrîş birine ser navçeyê. Hinek avahiyên dagîrkeran rûxandine. Piştî bûyerê hêzên dijminî, biqasî 100 kesan ji mirovên sivîl girtine. Li gundên Milazgirê jî 50 kes, bi hinceta alîkariya gêrîllayan kirine, hatine girtin.

2- Di êvara 6'ê Tîrmehê de yekeniyên ARGK êrîş birin ser navçeya Girgê Amo (Silopya). Lêdanên mezin li dijminî hatin xistin. Gêrîlla dora navçeyê girtin û ji aliyekê êrîş birin ser saziyên dagîrkeran, ji aliyê din gêrîlla ji hoparlorên mizgeftê hinde axiftin pêşkêşî gelê navçeyê kirin. Di domana êrîşê de ji avahiyên dagîrkeran avahiyên dadgehê, xaniyên polîsan, qereqola polîsan û avahiyên serleşkeriya cendirmeyan hatin rûxandin. Di avahiyên serleşkeriya cendirmeyan de bi kêmasî 20 serbaz hatin kuştin, ên din jî tev birîndar bûn. Dijmin birîndarên xwe bi helîkopterên Emerîkanî yên ku li Girgê Amo bi cih bûne, rakir nexweşxaneyan. Emerîkanî birînên wan kewandin. Roja dûv re jî dijmin destûr neda, ku rojnamevan bikaribin herin cihê bûyerê. Hêzên împeryalîstan jî rabûbûn hewar û alarimê. Ji tirsa xwe heya serê beyanê nekarîn rakevin û xew nekete çavên 3.000 leşkerên împeryalîstan. Roja 7'ê Tîrmehê serleşkerê yekeniyên Emerîkanî, Frensî, Îngilîzî û Yekîtiya Netewan, tirsa xwe weha raberî rojnamevanan kir: *"Bêhtirî 3 mehan em li bakurê Iraqê man. Li wir me çi bûyerek nedît. Tenê bûyerek çêbûbû. Eve 3 hefte ne em li vir in, me 2 êrîşên mezin bi çavên xwe dîtin. Gelê li bakurê Iraqê pir ji me hes dikir, lê weke em dibînin, rewş li vir cûda ye."* Piştî bûyerê dagîrker hinde nûçeyên derewîn belav kirin û gotin, *"Piştî rojekê di şerê derketî de me 6 gêrîlla kuştine."* Lê ev nûçe bi tevayî ne rast e. Kesên hatine kuştin ne gêrîlla ne, 6 gundiyên ku berî hingê bi

Dûmahîk di rûpela 25'an de

Berxwedan

Sal 9
Hejmar 130
31 Tîrmeh 1991
Buha 2.50 DM
Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Serokê ERNK Abdullah OCALAN dibêje:

Mirovê Kurd ji kurdiyatiyê çawa direve?

Bikaranîn û polîtîkaya dijmin, hiştine ku mirovên Kurd li ser axa welatê xwe biyan û xerîb bimînin. Birçîbûn, tazîbûn û xizaniyê jiyana Kurdan xistine nava rewşeke zor û dijwar. Ji ber van egeran (sedeman) mirovên me her tim li riyekê digerin, da ku ji welat birevin û dûrî xaka xwe bikevin.

Di dîrokê de mirovên Kurd, bê tixûb û sînor li ber xwe dane, jiyana xwe di cengê de derbas kirine, lê tevayî wan cengan bi qirkirineke hov bi destê dijmin ve, têkçûne. Ew berxwedanên lehengî, bi ser ne ketine û bi xwînrijandinekê şikîne.

Ew berxwedanên, ku mirovên Kurd di dîrokê de afirandine, bi gelemperî yên pêşemîn li hemberê derketine, Kurd bi xwe bûn. Ango, Kurdan berî dijminan serîhildanên me yên dîrokî şikandine. Em li vir dibêjin, xiniziya (xiyaneta) hundirî sedema bingehîn bûye, di rev û ketina ku gelê me di dîrokê de rastê hatiye. Ji ber vê yekê gotina "xiyanet" û "Kurd" bi hev re xwe şanî kirin, wekî ku hevûdin temam bikin.

Xiniziya hundirî; her weha bûye egera ku gelê me baweriyê bi xwe neyne û heya, gihaye raddeyekê ku tu rûmetê nedê xwe. Ev jî bû sedema ku "xwe bi xwe înkar bike." Di giyanê (rihê) wî de jî ev nexweşî xuya dibe.

Dema mirovên Kurd li ser kurdayetiyê diaxifin, tu dibêjî hema ne Kurd in. Wekî biyaniyan (xerîban) li kurdayetiyê dinêrin.

Tirk; xwe şanî dikin, ku di dîrokê de, ew ji gelê Kurd paqijtir û bi rûmettir in. Ev jî dibe sedem, ku hêdî-hêdî mirovên me ji kurdayetiya xwe birevin, wekî ji lawirekî hov birevin. Reva ji kurdayetiyê, ku heya roja îro xwe dirêj kiriye, bûye mîna çandekê (kulturekê) û nifşan (cîlan) ji xwe re hilgirtiye.

Dema em li dîroka fermî (resmî) ya dewleta Tirk binêrin, em ê bibînin, ku bi vî awahî destelatiya xwe li ser mirovên me meşandiye.

Ji ber van posîde û hîkariyan (tesîran) em têdigihên, ku bi rastî mirovên Kurd hîna negihane welatparêziya rastînî.

Kela Tîrmehê... Germiya şoreşê...

Di havîna 1991'ê de Kurdistan şoreşê dije

1- Di roja 3'ê Tîrmehê de gêrîllayên ARGK riya navçeya Pilemorî (li Dêrsimê) û bajarê Erzinganê birrîn. Hemû mekîne hatin rawestandin. Gêrîlla hinde axiftin pêşkêşî rêwiyan kirin. Paşê leşkerên dijminî hatin cihê bûyerê. Şerek di navbera wan û gêrîllayan de derket. Di vî şerî de gêrîllayek ji zendê xwe birîndar bû.

2- Di hefteya yekemîn a meha Tîrmehê de hinde şerên dijwar li derdorên navçeya Depê çêbûn. Agahiyên berfireh negihan me. Diyar bû, ku gêrîlla helîkopterekê dijminî li erdê xistine.

3- Di navbera navçeya Depê û deverê Golan de, li cihê bi navê Bedranê, di roja 8 an jî 9'ê Tîrmehê de hinde şer derketin û çar rojan doman. Serleşkerek û gelek serbaz hatin kuştin. Paşê hêzên dijminî bi şaşî şerê hevûdu kirin û hinekan ji hevûdu jî kuştin.

4- Li nêzîkê navçeya Sîwanê ku girêdayê Çewlikê ye, gêrîllayên ARGK 2 dav vedan û bêhtirî 20 serbazên dijminî kuştin. Dava yekemîn di roja 1'ê Tîrmehê de pêkhat. Yekeniyeke komên taybetî kete daveke gêrîllayan. Di camseyekê de ku 9 serbaz hebûn; 6 hatin kuştin, 3 jî birîndar kirin. Dava duwemîn jî di şeva 14'ê Tîrmehê de biserket. 2 cemseyên dijminî ketin davê, yek bi tevayî hate şewitandin, yek jî baş hate texrîp kirin. Agahî gihan me, ku jî serbazên di cemseyan de bêhtirî 15 kes hatine kuştin.

5- Li êrdima Serhedanê li navçeyên Bazîd û Golanê, du êrîşên gêrîllayên ARGK ên cûda çûn ser hêzên dijminî. 4 serbaz û 12 endamên komên taybetî hatin kuştin. Cara yekemîn; di roja 27'ê Hezîranê de li nêzîkê Bazîdê li devera bi navê Tuteka Jêrî gêrîllayên ARGK davekê vedan. Cemseyeke dijminî, ku derketibû operasyonê, kete davê. Ji 12 endamên komên taybetî yên di cemseyê de çi kes xilas nebû û tev hatin kuştin. Cemse jî bi tevayî hate şewitandin. Cara duwemîn; di roja 28'ê Hezîranê de di navbera navçeyên Golan û Zurzunan (Çildir) de, ku girêdayê Serhedan in, şerek di navbera gêrîllayên ARGK û hêzên dijminî de derket. Di şer de 4 serbazên dijminî hatin kuştin, gelek jî birîndar bûn.

Jiyana di cengê de pîroziya herî mezin bi xwe ye... Wêne: Berxwedan

Berî van bûyeran bi çendekê li derdorên Bazîdê şerek derketibû û gêrîllayekî ARGK şehîd ketibû, yek jî birîndar ketibû destê dijminî. Di vê bûyera li nêzîkê gundê Şîlî de, gêrîllayê şehîd ketî hîna nedihat zanîn kiye. Niha navê wî diyar bû: **Hamîd ONDER (Seyfettîn).**

6- Di roja 8'ê Tîrmehê de komek ji gêrîllayên ARGK çû gundê Olçûlu êrdima Serhadanê. Gêrîlla, civîneke berfireh bi gundiyan re çêkirin û wan li ser têkoşîna rizgariya netewî agahdar kirin. Her di vê rojê de gêrîlla avêtin ser avahiyeke riya trênan. Avahî dan ber agirî û dest danîn ser navgînên teknîkî. Ev bûyer jî li gundê Demîrkapi navçeya Qiqizmanê çêbûye.

7- Di navbera gundên Şozê û Kilisê navçeya Berwarî de, şerek

Dûmahîk di rûpela 26'an de